

બરજે નામું.

દફતર ૧૮ મું—ભાગ ૧ લો.

અસલ હાથનાં લખેલાં પુસ્તક ઊપરથી
વાક્યોની રચણા સુધારીઆમાં આવી
છે, અને તેની અસલી લંબાણ
શહરાગાત કાયમ
રાખી છે.

મુંબઈ,
મુંબઈ સમાચાર છાપખાનામાં
માલિકેશ બરજેરજી મીનાચિહરદેવનામ્ને છાપીજાં છે.

૧૮૭૯.

કીંમત રૂ ૨.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
આચાર્ય
ગુજરાતી કોમીયટી

૧૨૬૦

પરજે નામું.

દફતર ૧૮ મું.

હુકાયત લખી છે કે, સફ સમારી ધરાની તથા જ્યુલી
લશકરે, તથા જેહાન પેહલવાન રસતમે લડાઈના
મેદાનમાં તલ્લખ કીધા પોતાનો હુમનપરદ
અફરાસીઆપના ખેટા જદસુમને.

હુવે જેવારે પેલી તરફ પદ સેતારેના પાદશાહા અફરાસીઆપનું લ
શકર મેદાનમાં આવી ઉભું તેવારે તે જોઈને આખે તરફથી નેક સેતારેના
પાદશાહા કેપોસરોના ધસિની તથા જ્યુલી લશકર મેદાનમાં નીકલી પો-
તાની જગાએ સફ સમારી હુશીઆરો સાથે ઉભું. તે તમામ જ્યુલી
લશકરને તદ્યાર થઈ કીનાનાં મેદાનમાં આવી સફ સમારી ઉભેલું જો-
ઈને, રોશન પપ્પતનો ચજદા પરસતી દાદગર પાદશાહા કેપોસરો પો-
તાનાં સપ્પરંગ ખેજદ ઘોડાની પીઠ ઉપર રોશન મહાતાપની મીશાલ
સવાર થયો. તે પાદશાહાની સાથે ખોજ તમામ નામદારોખી સવાર થઈ
ચાલતા હતા. તે વખત તે નામદાર પાદશાહાનાં તનમાં લડાઈનું પપ્પતર
પેહેરેલું હતું, અને તે ઉપર પાદશાહી ગંજ ખજનાની કીમતનો કમ-
રખંદ તંગ પાંધેલો હતો, તથા સર ઉપર જરીન કોલાહ મેલેલી હતી,
અને પીઠ ઉપર ગેલાંન શેહરની ઢાલ પાંધેલી, તથા ડાખી પાનુની ત-
રફ તોરનો બાથરો અને ચાચી કમાન લટકાવેલી હતી. તે નેકપપ્પત
પાદશાહ પોતાનાં કમરખંદ ઉપર એલમાસનાં લોઢાની તલવાર પાંધેલી,

તથા કમરમાં જડાવદાર ખંજર ખોશોડું, તથા હાથમાં પેચદાર સાફની મીશાલનો નેજો પકડેલો હોતો. એ મીશાલ તે નેક એતેકાદનો પાદશાહ કે ખોસરો તમામ લલાઈના હુથીઆર પાંધી, જેહાન પેહલવાન રૂસતમની પરાપર ચાલતો આવી લશકરની કલખગાહમાં દબદબાથો ઉભો. તે નેક પખત પાદશાહને જોઈ સરવે કોઈ નામદાર લોકો, કીનાનાં હુથીઆર પાંધી ફતેહમંદ ગાવીઆની જુગ સાથે લશકરની કલખઘાહમાં આવી ઉભા. તેવાર પછે તે લશકરની દાખી પાખુની તરફ સમશેરનો મારનાર તમુર, ગેવ, ખીજન, ગસતેહમ, ફરીખોરજ, ખેહરામ, સાપુર, ફેરોહલ, સીદોસપ, હજર, ફીરોજ તથા ગજદેહમ, એ પાર નામીઆ પેહલવાન હોશીઆરીથી ઉભા. તેવાર પછે તે લશકરની જમણી પાખુની તરફ ગોરજનો મારનાર જેહાનમુજ, નેજનો ફેરવનાર સામ, ખરાદ, ખેહરાદ, ખેહેરેમંદ, ગોરાજે, અશકસ, જંગેશાવરાન, પરજન, ફરહાદ, નરાવાદ, ખેહરોજ તથા અરદેશીર, એ પાર પેહલવાન ઓસતવારીથી ઉભા. અને પાક ફતેહમંદ પખતના પાદશાહ કે ખોસરોની નજદીક ખુલંદ મરતખાનાં ગાવીઆની જુગ સાથે નામદારી ભરેલો જલેજર, જહવારેહ, ફતેહમંદી ભરેલો તાજખખશ રૂસતમ, શેરમરદ પરજો, દેવખંદ ફરામરજ, જોરનો રાખનાર જેહાનપખસ, સરફરાજ ભરેલો કરીમાન, શેરને પોતેને કેરશાસપસાંની, ભારી તનનો અને ચીતાની મીસાલનો ગુરગીન, નેક સેતારેનો લોહરાસપ, સુપેશાલાર ગોદરેજ, યાદગોરી ભરેલો તુસ, લલા-એક ખેહજનદ, તોરનો મારનાર અરદવાન, તથા નેકદેલ ખુઢો કારન, એ વગેરે પાદશાહ આક, યાદગારી ભરેલો તરમાહ, તથા સરહંગ, એ વગેરે શેરની ચુંગાલના ખીજ તમામ શાહજનદાઓ કીનાનો કમરખંદ તંગ કરીને ધરાનના પાહદશાહની ખીદમતમાં ઉભા હતા. તેથી તે વખત તુકહે ગોચા જમીન તથા જમાનો એક થવા ચાલતો હતો. અને દલેર સવારોના ઘોડા તથા હાથી પોકાર મારતા, તેણે કરી તમામ લસકરના કાન ખોહરા થઈ જતા હતા, તથા ખેહ તરફના લશકરના સરદાર લોકો પોતાના લશકર ઉપર આવાજ મારી કહેતા હતા, કે ખખરદાર હોશીઆરીથી ઉભા રહેજો. શા વાસતે કે, એ વખત નામદારી કરવાને લાએકનો છે. એ રવેશ તે સરદાર લોકો આવાજ મારી દરએકને કહેતા હતા. તેનો શોહોરશાર

નહીં હતો; તું કેહે ગોયા કોલજ'મનો દરીઆવ મોજામારે અને તેને! ગો-
લપ્યાંગ ઉઠે, તે મીસાલ તે લશકરમાં સરદારો શોહોર ઉઠાવતા હતા. તે
વગેરે તમામ લશકરમાંથી નકારાં તથા પોતલની કરનાએનો અવાજ થ-
તો હતો, તેનો ગોલપ્યાંગ આસમાન લગીન જઈ પોંહોંચ્યો ! તેણે કરી
એ ફરતો આસમાનથી લરજવા લાગો ! તથા જંગલનાં તમામ જનવ-
રો ગાભરાં પડીને હર તરફ નાહસવા લાગાં, તથા તે મેદાનમાં સવારો
ઘોડા હરતરફ દોડાવતા હતા, તેઓના ઘોડાઓની નાલની ગેરદે કરી રો-
શન આફતાપ ધંકાઈ ગયો. એ રવેશ તે તમામ લશકર કોલજુ મનાં દ-
રીઆવની મીસાલ મોજ મારતું તઈયાર થઈ ઉભું.

તેહેવાર ખુજોરગ ખુનીઆદના જલના ખેટા તેહેમતન તાજપખશ
રૂસતમે પાકદીનના પાદશાહ કેપોસરોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ખુ-
પસુરની ભરેલા નેક દેલ અને રોશનપખત ફતેહમંદ, ફતેકેસવર જ-
મીનનાં માયાવંત તાજદાર પાદશાહ, અગરએ તારો હુકમ હોએ તો
આએ વખત હું કીનાના મેદાનમાં ઘોડો દપડાવતો જઈ જોલાન દેઉ,
અને એક કીના ભરેલી લડાઈ ઉઠાવું.” જેવાર નેક ખસલતના પાદ-
શાહ કેપોસરોએ પીલતન રૂસતમનો જોખાનથી એવા સખુન સાંભલીયા,
તેવાર તે નેકપખત અને રોશન સેતારેના પાદશાહે જેહાનપેહેલવાનને
એમ કરી કહીજી કે, “અય રખસના સાહેબ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ,
આજની લડાઈ તારેજ લાએકની છે. વાસતે જેવારે તું એ લડાઈ ફતેહ
કરીને એ મેદાનમાંથી મારી નજદીક પાછો આવશે, તેવાર હું એમ કરીને
જાણુશ કે, આજ રોજ તે મને એ ધશન જમીનનું તખત તાજ નવે-
સરથી પખશીજી. વાસતે અય સરફરાજ તાજપખશ, આજની લડાઈ
માં તારો ચાર યાને તું ને ફતેહમંદીનો પખશનાર જેહાનનો સાહેબ દા-
દગર દાદાર તારી મદદ કરજો. અને એ જેહાનનો યાદગારી ભરેલો મોટો
જેહાનપેહેલવાન કેરશાસપ, કે જેણે પોતાની કઉવતનાં જોરે કાંઈ લાખો
લાખ દેવને જીવથી મારયાછે, તે સરદારની મીસાલ તારી પાજુમાં કઉ-
વત રહેજો. તે કરતાં આસમાન ઉપર જે નુરી ફરેસતો ફતેહમંદ ખેહ-
રાંમ ધંયજદ કરી કહેવાયછે, તે જોરના પખશનાર ફરેસતાની મદદ-
તુને હોજો.” એ રવેશ તે નેકદેલ પાદશાહ કેપોસરોએ પોતાના ના

મીચા જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ ઉપર દોઆ કીધી. તેવારે નામનો ઉઠાવનાર જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ, પોતાના રખશ ઉપરથી સેતાપ કુદી પાછી પીઆદો થાંથા, અને પાદશાહા કેખોસરોના સખરંગ બેહજદ ઘોડાની આગલ આવી પોતાનું સર જોહોંકાવી સેજદો કીધો. પછી ચીતાની મીસાલ કુદી પાછે પોતાના રખશ ઉપર સવાર થાયો. અને પોતાનું મોહો પાક ઇઅજદાનની તરફ કરી, તે સાહેબ પાસે ફતેહમંદો માગી. અને એમ કહેવા લાગો કે, “એ દાદી લોકોની દાદના લેનાર પાક ઇજદાન સાહેબ, હું જે બેદાદગર અફરાસીઆપની સામે હુમલું લડવા જાઉં છું, તે તેના જુલમને તોડવાને માટે જાઉં છું, માટે હું તારા કમીના એક પંદાની શરમ આજ રોજે મારા પુઢાપાના દાહાડામાં તારે હાથ છે.” એટલું કહી પોતાના રખશને એડ મારી વીજલીના ચમકારાની મીસાલ દપટાવતો લડાઈના મેદાનમાં નીકલી ગયો. અને પોતાના રખશને જોલાન દઈ, એક પોકાર બહારનાં વાદલની મીસાલ મારી. તુરકી લશકરની સામે આવીને કહેવા લાગ્યા કે, “અય ઊંઘાં બખતના પાદશાહા અફરાસીઆપ, આએ લડાઈના મેદાનમાં સેતાપ મારા હુમનબરદને મોકલી દે. પછે આપણુ જોઈએ કે, એ ફરતો આસમાન કોણનો મદદ કરેછે. અગરજો આએ વખત તું તારા બેટા જાદુસુમને મારા મેદાનમાં મોકલતાં વીલમ લગાડશે તો, આએ મારા બારી ગોરજે કરી તારા તમામ પેહેલવાનોનાં સરમાંથી મગજ કાઢાડી નાખશ, કે એ મેદાનમાંથી તમામ ફ્રેસાદ બરતરફ થઈ જાય.” એ રવેશ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમની જુબાનથી એવા સખુન લડાએક જાદુસુમે સાંબલયા. તેવારે જેમ શેર ગોસા બરેલો થાય તે મીસાલ પોતાનું સર ગોસા બરેલું કરી, શાહાજદો જાદુસુમ પોતાના પાપ પાદશાહા અફરાસીઆપની નજદીક પોતાનો ઘોડો દપટાવતો જેહરી અજદાહાની મીસાલ જોશ કરેતો, જાપુલી જેહાન પેહેલવાનની નજદીક આવી પહોંચ્યો, અને નામદાર રૂસતમ ઉપર અવાજ મારી કહેવા લાગો કે, “અય ઊંઘાં બખતના રજલા જલના બેટા સગજ રૂસતમ, અગરકાંઈ તારા આએ પુઢાપાના દાહાડામાં તારા મોહોતે જોર કીધોછે, કે તું દલેર લોકોનાં મેદાનમાં શોખીથી આવી, એવા લામફામનાં સખુનો બોલેછે?

અચ એઅકલ જાલના ખેટા, જો હજુરખી તું તારું બહું ચાહતો હોય તો તારા મગજમાંથી ગરૂરીનો પવન કાઢો નાખ. અગર નહી તો મારી શમશેરે કરી હવણ તારાં યુઠાં તનનાં તુકડે તુકડા કરી નાખીશ. તું મને તે શું તારા કરતાં કાંઈ કમજોર જાણે છે કે તું એ મેદાનમાં ઉભો રહી, પોકાર મારી પોતાનો હુમનખરદ મને ખોલાવે છે ? તું કાંઈ તારા મગજ માં એવો એઆલ રાખતો હશે કે, હમો યુજોરગ પાદશાહના નામીચા પેહેલવાન કહેવાઈયે છઈયે ! પણ તે તારા પાદશાહ કેખોસરોનાં મરતખો કરતાં તો, મારા પાપના લશકરમાં સુપેહસાલાર પોરાન વજરનો મરતખો જીઆદા છે. જેવાર એ વેશેનો પેટો પીરાન પોતાના દખદખાથી આવીને મારા પાપના તખ્ત આગલ ખેસે છે, તેવાર તારા પાદશાહ કેખોસરોનાં કરતાં તે પોરાનવેશેનો મરતખો ધણો જ્ય દીએ છે.”

જેવાર શાહજાદા જાદસુમની જુખાનથી એવીશોખી ભરેલી વાત તાજખખરા રૂસતમે સાંભલી, તેવાર જેમ એક ભુરખાએલો શેર ગોસા ભરેલો હોય તે મીસાલ ગોસામાં આવીને, તુરકી જાદસુમને એમ કહેવા લાગ્યો કે, “અચ કમ અકલ, અને ઊંધા મગજનાં ખીદાદગર, જાદુઈ ભરેલા, ખુની દેલનાં, ખીહોરમન રજલા અફરાસીઆખના ખેટા નાદાન જાદસુમ, અગરજો તું નેક ખાનદાનનું ફરજંદ હોતે તો, અવલ જેવો તું મારા મેદાનમાં આવ્યો, તેવાજ મારી યુજોરગો જોઈને અદખથી ખોલતે. કે કરતાં તારા પાપ રોસવાઈ ભરેલા અફરાસીઆખની નજદીક, જો કોઈ દાના વજર હોતે તો, એ ખેદાદગર અફરાસીઆખને અકલની રાહ દેખાડી આરામથી તખ્ત ઉપર ખેસાડતે, અને તારા પાપને એ મેદાનમાં લાવી હરધડી ફજેત નહીં કરાવતે. અચ જાદસુમ, તુ એમ જાણે છે કે, તારા પાપ પાદશાહ અફરાસીઆખ પાસે દાનાઈ ભરેલો વજર છે. એ રવેશ તું તારા મનથી પોતાના પાપને તથા વજર ને દાના જાણે છે. પણ મારા ખેટા શેરદેલ ફરામરજનાં લશકરમાં, જે સીહે દેવ ફરામરજનો ગોલામ કહેવાય છે, તે તારા પાપ કરતાં ધણો મરતખો રાખે છે. તથા પાકજાદ પાદશાહ કેખોસરોનાં તખ્તની નજદીક જે ગાવે હાનગરની યુનીઆદનો કારન પેહેલવાન કહેવાય છે, તે નામદાર તારા પીરાન કરતાં દશ ધણો જીઆદા મરતખો ધરાવે છે, અને તે

મુપેહસાલાર પાદશાહા કેખોસરોની મજલેસમાં બેસીને એમ કરી બોલે છે, કે રોસવાઈ ભરેલો અફરાસીઆબ, તથા વેસેનો બેટો પીરાન, પોતાનાં લશકર તથા પેહલવાનો સાથે હરવખત એ રબ્બેના મેદાનમાંથી પીઠ ફેરવી નાશી જાય છે તો ફરીથી પોતાનું કાલું મોંહાં શું કરવા લાઈને આવે છે ? એ રવેશ સરવે કોઈ બોલીને તમારી મશકેરી કરે છે. વાસતે અય નાદાન છોકરા, હવે તારી આપેર આવી, એમ તું મુકરર જાણજે.” એ રવેશ જોહાનપેહલવાન રૂસતમની જુખાનથી તમામ સખુન સાંભલીને જાદસુમે કહયું કે, “અય બુઢા બપ્પર, હવે તારી આપલોસી ભરેલી વાતને કોતાહ કર, અને મારા ભારો નેજનો જરબ સંભાલ.”

હુકાયત લખીછે કે, લડાઈ કીધી પાહુદશાહુ અક્રાસી-
આપના ખેટા રોઈનતન જાદસુમે જેહાન
પેહલવાન રસતમ સાથે.

એટલું કહીને જનદસુમે પોતાનો નેજો ઉઠાવીયો, અને બીજા હાથમાં ગેલાન શેહરની ઢાલ પકડી, પછે એક પોકાર બપ્પર જનવરની મીસાલ મારીને તાજબપ્પશ રૂસતમ ઉપર હોમલો કીધો. જ્યાર નામન ઉઠાવનારજીયુલી જેહાનપેહેલવાને એવો મામલો દીદો, તેવારે તે પીલતન પેહેલવાનેબી એક હાથમાં ઢાલ પકડી બીજા હાથમાં નેજો ઉઠાવેયો, અને એક પોકાર સહી જનવરની મીસાલે માર્યો, અને એકબીજા ઉપર હુમલો કરી પોતપોતાના ઘોડા જોહોકયા, અને જેમ મસતી ભરેલા બે હાથો એક એકને પોતાનો સુંડ મારે, તે મીસાલ તે બેહુ નામદારો એક બીજા ઉપર નેજાનાં જરબ મારવા લાગા. તે નામદારોનાં ઘોડાની દોડ ધામ તથા ધરપકડે કરી જમીનની ચામડી છોલાવા લાગી અને ઘોડા-ઓની નાલે કરી જમીનનો સીનો ચાક ચાક થવા લાગો. તે જમીન ઉપરની ગેરદબી હવા સાથે મલીને આસમાનની તરફ જઈ પોહોંચી, તેણે કરી જમીન તથા જમાનો ઢંકાઈ ગયો, અને તે રખશાની દોડધામથી રેના મેદાનની ખાક ઉડી, તે બાજે પરીઓનાં મકાન ઉપર જઈ પોહોંચી, જેથી પરી લોકો પોતાના બાગમાં ગોલાબની હોજમાં ગોસલ

કરી પોતાના કપડાં પેહેરવા તે હાથમાં પકડ્યાં, તો જોએ શું કે, તે જ-
રની કપડાં તો તમામ ગેરદે કરી ભરાઈ ગયેલાં તથા તે ખાકના ઉડ-
વાથી ઓઠાપ જનવરની આંખમાં પર બંધાઈ ગયાં હતાં. તે વગેરે તે
ખાક હવા ઉપર ઉડતી ઉડતી જે જંગલમાં શીમોરગ રહેતું હતું; ત્યાં
જઈ પોહોંચી, તેથી તે શીમોરગે જાણ્યું કે આએ ખાક, જે મારી તર-
ફ ઉડતી આવે છે તે જોહાન પેલુલવાન રૂસતમનાં રખશ દોડ્યામ
સેવાએ એવી ગેરદ આએ તરફ આવે નહી. એ રવેશ તે નેક અકલનું
શીમોરગભી વીચાર કરી કહેતું હતું, તથા તે લડાઈના મેદાનમાંની ખાક
જંગલના શેર તથા ચીતાની આંખમાં ભરાઈ, તેથી તે શેર તથા ચીતા
ઘાબરા પડીને જે જગાએ ધરેની તથા તુરાની ખેડુ પેલુલવાનો લડાઈ
કરતા હતા તે જગાએ આવી પોહોંચ્યા. જેથી ખેડુ તરફનું તમામ લ-
શકર પેલા ખેડુ પેલુલવાનોની લડાઈ જોતું હતું તે પડતું મેલીને, તે
શેર તથા ચીતાનો તમાશો જોવા લાગું. બાજે હેમક લોકોએ તો
પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટભાલડી પકડીને તે શેકારો જનવરો ઉપર
પોતાના ઘોડા જોહોઠાવ્યા. તે વગેરે તે દહાડે ખેડુ તરફના પાહદશાહોના
દેલ પોતાના નામોચા પેલુલવાનોને વાસતે એવાંતો ગમગીન થયાં હતા
કે, ગોચા આસમાન ઉપરથી જખરાઈલ ફરેસતો આવોને તે ખેડુ પાહ-
દશાહોનો હોશ લેઈ ગોએ હોય, તે મોસાલ તે ખેડુ પાહદશાહોનો હોશ
બાખતે થઈ ગયો હતો.

હવે મેલી તરફ લડાઈના મેદાનમાં તે ખેડુ દલેર પેલુલવાનોએ એક
ખીજના તન ઉપર એકસો ને હેંસો નેજના જરખ મારેયા. તે જરખે
કરી તે નામદારોનાં બખતરની કડીએ કડી ટુટી ગઈ. અને તે ભારી ને-
જના જરખોથી તેઓના તનમાંના બખતરચારણીમી મીશાલ સુરાખદાર
થઈ ગયાં, અને તે નેજનો નોક તેઓનાં લડાઈનાં બખતર સાથે અથ-
ડાઈને ટુટી ગઈ. તે ભારી જરખોના લાગવાથી તે ખેડુ નામદારો-
નાં તનમાંથી લોહી તથા પશીનો જરી થયાં. તેણે કરી તું કહે ગોચા
જેમ થંડોનાં દહાડામાં પાગની અંદર ગુલલાલાનો ચમન નજર આવે
તે મીશાલ તે લડાઈનું મેદાન નજર આવવા લાગું. પણ તે ખેડુ નામ
દારોમાંથી એકનીખી મોરાદ પ્યર આવી નહી. તેવારે નેજઓ પડતા મે-

લીને તે બેહુ પેહલવાનોએ સેતાર પોતાની મેઆનમાંથી સમશેર ખેંચી, અને એક બીજા ઉપર ગુસા ભરેલા થઈ ઘોડા જોહોકીયા, અને જેમ કેહર ભરેલું વાદલ પોકાર મારે, તે મીસાલ પોકાર મારીને બીન દેહેશત પોતપોતાની સમશેર એક બીજાઉપર મારવા લાગા. અને ડાખા જમણી પોત પોતાના ઘોડા ફેરવવા લાગા. તે વખત આફતાપનાં તડકાંએ કરી તે બેહુ જખરદસત પેહલવાનોની તલવાર વીજલોતી મીસાલ ચલકવા લાગી, અને તે તલવારનો સપાસપનો અવાજ બેહુ તરફનાં લસકર તથા પેહલવાનો સાંભળીને પોતાના હાથની આંગલી દાંતમાં પકડવા લાગું. તે બેહુ પેહલવાનનાં તનમાંથી બેસુમાર પસીનો પાણીના ઝરાનો મીશાલ જરી થવા લાગો. તે બેહુ નામદારોની તલવારનો જરખ ઢાલ ઉપર લાગો તેણે કરી તે ઢાલનાં ફુલમાંથી આતશના શોલા ઉડતા. અને તે તલવારના જરખો મારવાથી બેહુ દેલાવરોની પાખુ આજેજ આવી ગઈ, તે છતાં તે બેહુ નામદારોમાંથી એકનીબી મુરાદ પર આવો નહી. તે બે જગીઓમાં એક નોજવાન પાહદશાહી બુનીઆદનો તથા બીજો પોતાની જઈની પહોંચેલો પણ પુરાતમ પાહદશાહોની બુનીઆદથી ઉતરેલો પેહલવાન કેહવાતો હતો. પણ તે વખત જોવામાં તો તે બુઢા સુપેહસાલારે તે નોજવાન શાહજદાને આજેજ કીધેલો હતો. એમ કરતાં તે સમશેરની લડાઈએવોતો થવા લાગી કે તમામ દહાડોબી ગુજરી ગયા, પણ તે બેઉમાંથી એકનાં દીલની મોરાદ પર આવો નહી. તે ભારી જરખોના મારવાથી તે બેહુ જખરદસત નામદારોની તલવારની ધારખી બુઢી થઈ ગઈ. તે સખત લડાઈમાં તેઓના ઘોડા દોડધામ કરવાથી આજેજ આવીને પોકાર મારવા લાગા. બેહુ તરફનું તમામ લશકર તથા પેહલવાનો અને પાહદશાહો તે બેહુ પેહલવાનોની લડાઈનો તમાસો જોઈ આજેજ આવી ગયા. એમ કરતાં જવારે લડાઈના મેદાનમાં તે નામદારોની તલવારોનો ધાર બુઢી થઈ ગઈ, તેવારે તે તલવારને ઘડતી મેલીને સેતાપ પોતાના ભારી ગોરજ ઉઠાવીયા. પછે જોહાપેહલવાન રૂસતમે પરથમ અવાજ મારી શાહજદા જદસુમને કહોજી કે, “અય લીંધા ખખતનાં અફસીઆપના બેટા, હવે તું મારા ભારી ગોરજનો જરખ સંભાલ; મગર નહીતો તારું તન કુટાઈ જશે, અને તારો પાપ

અફસીઆપ તારી માહેતમમાં ખેસશે.” જે વાર રોઈનતંન જદસુમે તે પોલતંન રૂસતમની જોપ્પાનથી હેવા સખુન સાંબલેયા, તેવાર હશીને પોતાના સર ઉપર આડી ઢાલ પકડી. હેવામાં તેહેમતન રૂસતમે પોતાનાં રખસને દપટાવતો આવીને પોતાનો ગાવીઆંની ગોરજ ઘણાંએક જો-રથી જદસુમની ઢાલ ઉપર મારેયો. શાહેર કહેછે કે તેઓ જરપ્પ જેહાં-ન પેહેલવાન રૂસતમે જો કોહેકાફ નામના પાહાદ ઉપર મારેયો હતો તો તે પાહાડનાં સરનેલી પ્યારોક સુરમાની મીશાલ કરી નાંખતે, પણ તે તુરકી રોઈન તન જદસુમનાં તનને તે જરપ્પથી કરો એલજમ પોહાં-ચયે નહીં. પણ તે ભારે જરપ્પે કરી જદસુમની ઢાલના તમામ કુલ ખેશી ગયાં, અને તેનાં આંચકાએ કરી જદસુમની આંખમાંનાં દીદા જેમ કે ખરાશની ઘટ્ટી ફરે તે મીશાલ ફરવા લાગાં. અને ગુમરી ખાધ ઘોડાની પીઠ ઉપરથી નીચે પડવા આહીઊ, પણ સરમને વાસતે સેતાપી-થી હોશીઆરી પકડી અને પાછો સાવચેત થઈ પોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપર ખેડો રયો. પણ યુદ્ધ જેહાંન પેહેલવાન રૂસતમનાં ગોરજનો જર-પ્પ તથા તેનો જોર જોધને તે શાહાજદો જદસુમ પોતાના મન સાથે એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય પેદાના કરનાર સાહેબ, એવા યુદ્ધપા ના વખતમાં એ જલનો ખેટો પોતાના તંનમાં હેવો જોર તથા મરદાન-ગી રાખેછે, તો જેવાર એ રૂસતમ નોવજવાન હશે તેવાર પોતાના તનમાં કેહેવોએક જોર રાખતો હશે.” એ રવેશ પોતાના દેલ સાથે અંદેશો કરી, શાહાજદો જદસુમ ઘણો ગુસામાં આવયો. અને અવાજ મારી તાજપખસ રૂસતમને એમ કરી કહ્યું કે, “અએ ઊંધાં પખતના, તથા યુદ્ધ તંનના અને નોજવાન પેહેલવાનની મીશાલ પ્યાબુમાં જોર ના રાખનાર જપ્પુલી પેહેલવાન, હવે આએ મારા ગોરજનો જરપ્પ સં-બાલ.” એટલું કહી તે રોઈન તંન પેહેલવાને પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવયો, અને ઘોડાને એડમારી આજર ગોસસપની મીશાલ દપટાવેયો, તે નામદારને એ રવેશ જોશ ભરેલો જોઈ, જપ્પુલી પેહેલવાને પોતાન સર ઉપર ઢાલ પકડી. હેવામાં તે જદસુમે તેહેની મોકાખેલ આવીને પોતાના ખેજ હાથે તે ગોરજનો દસતો પકડી જેમ લાહાડ લોકો પોતાના સર ઉપર હથોડો ફેરવીને હેરન ઉપર મારે, તે મીશાલ નામદાર રૂસતમ-

ની ઢાલ ઉપર તે ગોરજનો જરખ માર્યો, તે ગોરજ નહી હતો, તુ કહે
ગોએચા આસમાન ઉપરથી ભારી મહોટો પાછાડ આવી પડ્યો હોય, તે
મીશાલનો અવાજ નીકલ્યો. એ રવેશ તે જાદુસુમે ભારી જખરદસતીથી
જરખ માર્યો હતો, તેના આંચકાએ કરી જેહાન પેહલવાન રૂસતમનાં
તકાવર રખસની કમર કમાનની મીશાલ વાંકી વલી ગેઈ, પણ તે જેહા-
ન પેહલવાન રૂસતમ એવા ભારી જરખને પોતાની ખાતેરમાં લાવ્યો
નહી. તેવાર તુરકી જાદુસુમે પોતાનાં દીલથી ઉમેદ કાપી, અને પોતાના જીવ
ની મોહુપતથી નેતડનાં ઝાડની મીશાલ ધુજવા લાગો અને પોતાના દીલ-
માં વીચાર કરવા લાગો કે, “હું મારા તનમાં જેટલો જોર રાખતો હતો
તેટલો જોર કરી મેં રૂસતમના સર ઉપર ગોરજ માર્યો, તેણે કરી એ
રૂસતમ તો પોતાના દીલમાં ઉલટો કઉવતદાર થયો, ઈઆને ગોસા ભરે-
લો થઈ મારા જરખને પોતાની ખાતેરમાં લાવ્યો નહી. અગરજો હું
એવો ભારી જરખ મસત હાથીના સરમાં મારતે તો તે હાથીનાં કાનની
સહુ તેનું મગજ કાઢાઢો નાંખતે. પણ હવે મેં મુકર જાણ્યું કે, મારા
પાંપ પાદશાહા અફસીઆપનો સેતારો પુરો નેહશત થાયો, તેથી
તેના પેહલવાનોનો કસો જોર તથા હોનર ચાલતો નથી. શા વાસતે કે
હું પોતે એવો જખરદસત પેહલવાન કહેવાઉ છું, અને મારો જોર
એ બુદો રૂસતમ પોતાની ખાતેરમાં લાવ્યો નહી; તો કોઈ બીજો પેહલ-
વાન એ જાણીના મેદાનમાં આવશે તેને તો એ રૂસતમ પોતાની ખા-
તેરમાં લાવશે નહી. અને ઉલટો મશકરી કરીને તેનાં જોર ઉપર તાંનાં
જાણીના સખુન બોલશે.” એ રવેશ તે તુરકી પેહલવાન પોતાના દીલમાં
અંદેશો કરતો હતો.

એમ કરતાં જેવાર આફતાબની સુનાંતો ઢાલને મગરેબનાં તોશ
ખાનાંમાં લેઈ ગયા, અને માહતાબની સુનાંતો પરછી રૂપાંનાં ગલુફ
સાથે શીહા દાખરામાંથી બહાર નીકલી, ઈઆને શીહા રાતનો વખત થયો,
અને પાકીજે નુર બરેલો મહાતાબ બહાર નીકલ્યો. તેવાંર બેઉ તરફના લ
શરમાં કેટલીએક મસાલો રોશાંન થઈ. અને બેહું તરફથી બેસુ મારમશાલે,
લડાઈના મેદાનમાં બી લાવ્યા. તે વાર પછી તે બેહુ પેહલવાનોને વાસતે બેહુ
તરફનાં લશકરમાંથી ખાણું તથા શરખ મેદાનમાં લાવી હાજર કીધો કે

ખાણું ખાઈ શરખ પીએ તો તેઓનાં તંનમાંથી થાક ઉતરી જાય. જેવા
 રે ખાણું તથા શરખ આવેયો તેવાર તે બેહુનામવર પોત પોતાના ઘોડા
 ઉપરથી નીચે ઉતરીને તે ગરમ ગરમ નાસતો કીધો, અને પેદરપે
 તરણ જામ લાલ શરખની નોશ કીધી તેથી તેઓનો જીવ પાછો આશા-
 એશ ભરેલો થયો. પછે તે બેહુ મસત શેરની મીશાલનાં પેહલવાનો પા-
 છા પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા, અને પાછા મસ્તબે લડાઈ ક-
 રવામાં પોતાની પાળુ ખોલી અને માજંદરાંનનાં દેવની મીશાલ પોકાર
 મારી એક ખીજ ઉપર હોમલો કીધો. અને પાછા પોતપોતાનાં ગોરજો
 ઉઠાવેયા. એવામાં તેહમતન રૂસતમ પોતાના રખસને રેલવતો આવીશા-
 હાજાદા જાદુસુમને એમ કરી કહ્યું કે, “અથ લડાએક પેહલવાંન સે-
 તામ સરઉપર ઢાલ પકડ અને આએ માહારા ગોરજને શંભાલ.” તેનું
 એટલું કહેવું કે, અફસીઆપનાં બેટાએ સેતામ પોતાના સરઉપર
 આડી ઢાલ પકડી. એટલામાં તો જાલના બેટા રૂસતમે પોતાનો ગોરજ
 ઉઠાવી આવી ભારેજોરથી તેની ઢાલ ઉપર જરખ મારેયો. તે જરખથી દલેર
 જાદુ સુમ પોતાના તંનસાથે કમાનની મીશાલ વાંકો વળી ગયો, અને તે
 ગોરજનાં આંચકાએ કરો તેનાં કાનમાંથી લોહી જરી થયું. અને તે શા-
 હાજાદાનો એહેરો પરીની મીશાલ ખુબસુરત હતો, તે આશમાંની જાથુનાં
 રંગની મીશાલનો થઈ ગયો. અને તેનું મગજ લાલ શરખની ખુમારી-
 થી ભરેલું હતું તે પાખતે હોશ થઈ ગયું, પણ પોતાના નામની શરમ-
 ને વાસતે દીલમાં હીમત પકડી. અને ગોસા ભરેલા શેહેરનો મીશાલ જો-
 હાન પેહલવાન ઉપર હુમલો કીધો. અને પોતાનો ગોરજ ઉઠાવી તેહમ-
 તન રૂસતમનો ઢાલઉપર મારેયો. તે ગોરજનો અવાજ આસમાન ઉપર-
 ના શનીશચર સેતારાએ સાંભલેયો, તેથી ગોએયા તે શનીશચર સેતારો
 પાખતે હોશ થાઈને જમીન ઉપર પડવા ચહોતો હતો! તેને જોઈને મં-
 ગલ સેતારાના તંનમાં લરજો પેદા થયો. અને તેના ગોરજથી ફરતો આસ-
 માનભી ઘાભરો પડી ગયો હતો. એવો ભારી જરખ શાહાજાદા જાદુસુમે
 મારીયો હતો. તે ગોરજના આંચકાએ કરો જોહાન પેહલવાન રૂસતમના
 હાથના નખમાંથી લોહી જરી થયું, અને તે નામદારની ઢાલનાં કુલ બે-
 શી ગયાં, અને તે કુલમાંથી આતશનાં શોલા નીકલેઆ તે ભારી જરખ-

થી નામદાર રૂસતમનું દીલ તપી આવ્યું, અને મગજ ખેંચાલ ભરેલું થઈ ગયું હતું. પણ તે બારી જરખથી તે દેવોની પાળુનો પાંધનાર તાજ પખસ રૂસતમ એવો તો જોશ ભરેલો થયો, કે જેમ ઝરેહ પરંકરદ દરીઆવ જોશમાં આવી મોજ મારે તે મીશાલ રૂસતમનું દીલ મોજ મારવા લાગું. અને જેમ સહી, જનવર, મસત, હાથી, ઉપર હુમલો કરે અને પોતાની ચુંગાલ મારી મસત હાથીને ઉઘાવ લીએ તે મીશાલ તે જાણુલી પેહેલવાંને ચુંગાલ મારી પોતાનો બારી ગોરજ ઉઘાવે. અને પાક ચજદાન પાશે મદદ માગી આજેથી કહેવા લાગો કે, “અય જમીન તથા જમાનાંને પેદા કરનાર પાક સાહેબ, આએ લડાઈમાં મારો નેઘેહ્યાન તું થા. અને આએ મારા પુઢાપાનાં વખતમાં મારી આપ્ય રૂને તું નેઘાહા રખ. અને એ બારી દુશમનની ચુંગાલમાંથી તું મને છોડવ. તું હમેશાં તારી દરઘાહથી મને જોર પખસેછે, તે મીશાલ આ એ વખત મને જોર પખસ.” એ રવેશ તાજ પખસ રૂસતમે પાક ચજદાનની નજદીક આએથી કરીને પોતાનાં રખસને એડ મારી, તે તુરકી પેહેલવાન ઉપર હુમલો કીધો. અને પોતાનો ગાયીઆંની ગોરજ જદસુમની ઢાલ ઉપર માર્યો. અને સેતાપ્ પાછો કેટલાએક કદમ દુર નીકલી ગયો, અને પોતાના રખસની લગામ ફેરવી જદસુમની તરફ જોવા લાગો. તીઆં જોએ સું કે, પોતાનાં બારી ગોરજનાં જરખે કરી તે જખરદસત પેહેલવાનના ઘોડાની કમર તુટી ગએલી, તથા તે પાહાડની મીશાલનો ઘોડો તથા જદસુમ ધુમરીખાઈજમીન ઉપર પડેલા. તે મામલો જોઈ જોહાંન પેહેલવાન પોતાના દીલસાથે અંદેશામાં પર્યો, કે એ માહારા જરખથી શાહાજદો જદસુમ માર્યો ગયો હશે ! હેવા વીચારમાં તે નામદાર હતો. એટલામાં તો તે સુર ભરેલો શાહાજદો સેતાપ્જમીન ઉપરથી ઉઠી ઉભો થયો. અને પોતાનાની પાળુ ઉપરથી આંચી કમાન ઉતારી ચીલો ચડાવેયો અને તોરનાં બાથરામાંથી એક ખેદંગી તીર તરણ પેકાનનો ખેંચીને કમાન ઉપર ચડાવેયો. અને ચાહીઉ કે તે તીર રૂસતમનાં રખસ ઘોડાના સીનામાં મારે. તે મામલો જોઈજહાન પેહેલવાન રૂસતમ સેતાપ્ પોતાના રખસ ઉપરથી નીચે કુદી પડ્યા અને તે રખસ ઘોડાને પોતાનાં ચરવેદારને હવાલે કીધો. પછી તે શીહા

રાતને વખત તુરાણી તથા જાણી બેઠું દલેર પાછું પેઢાદા તીરની લ-
ડાઈ કરવા લાગા- તે હોનર બરેલા પેહેલવાનોનાં તીર એક બીજાનાં
ખખતરમાં લાગતા, તેણે કરી તેઓનાં ઢોલાડનાં ખખતરમાંથી તથા ગે-
લાંન શેહેરની ઢાલમાંથી આતશનાં શોલા નીકલતા હતા. તે તીર હવા
ઉપર ઉતા તેહનાં પરે, તથા તે પેહેલવાનોની દોડ ધુપના પાઉની ગેરદે
કરી, તે આંદની રાતનાં માહતાપનેબી પરદે થયા હતા. તે તુરકી પેહે-
લવાન રૂસતમની સાથે તીરની લડાઈબી કરતો હતો, ૨.ને અવાજમારી
પોતાનાં ચરવેદારને એમ કરી કહેતો હતો કે, “મારે વાસતે સેતાપ તુ-
રાની લશકરમાંથી એક બીજો ઘોડો લાવ.” એવો હુકમ પોતાના શાહા-
જદાની જુપ્પાનથી શાંબલીને તે ચરવેદાર સેતાપ તુરકી લશકરની
તરફ ગયો.

હવે આએ તરફ શાહાજદો જદસુમ પોતાની કમાન ઉપર તીર
ચહડાવીને લડાએક રૂસતમ ઉપર મારતો, તે તીરને આવતો જોઈ જોહા-
ન પેહેલવાન રૂસતમ જમીન ઉપરથી હવાની તરફ જોઈ કુદોને રદ કરી
નાખતો. અને જોવાર જોહાં પેહેલવાંન રૂસતમ પોતાનો તીર જદ સુમ
ઉપર મારતો તેવાર તે તુરકી પેહેલવાન, બી તેજવખત જમીન ઉપર લે-
ટી જતો, અને બીજે મરતપે છલાંગ મારી કુદો જધને રદ કરી નાખતો.
એ રવેશ તે બુહુ પેહેલવાન પોતાના હોનરથી તીરઅંદાજ કરતા હતા.
એમ કરતાં તે બુહુ નામદાર થાકીને સોસત થઈ ગયા, અને તેઓનો
બાજુબી આજેજ આવી ગેઈ, અને તે નામદારોનાં બાથરા તીરથી ખા-
લી થઈ ગયા, અને મોહોડાં કઈ બરેલાં, તથા તન ખાક બરેલાં થયાં,
અને પાણી વગેરે જોપ્પાન સુકાવા લાગી. હવેમાં પેલો ચરવાદાર તુરા-
ણી લશકરમાંથી એક બારી ઘોડો લધને શાહાજદ જદસુમની નજદીક
આવી પોહુંચ્યો. તે ઘોડાને જોઈ તુરકી જદસુમ પોતાના દીલમાં ખુ-
શી થયો, અને દલેરીથી કુદીને સેતાપ તે ઘોડા ઉપર સવાર થયો. તેવાર
તાજ ખખસ રૂસતમેબી પોતાનો રખસ ઘોડો પાછો મંગાવો તે જરૂરીન
જનના ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર થયો. પછે સેતાપ પોતાની બાજુ
બોલીને કમંદનો ફાંધો ઉઠાવ્યો. પછી બેઠ પેહેલવાને એક એક ઉપર
કમંદના ફાંધા નાંખ્યા અને પોત પોતાના ઘોડાઓની લગામ ફેરવી.

એક ખીજને પોતાના લશકરની તરફ ખેંચવા લાગા. તેણે કરી કંપીતો તેહેમતન રૂસતમના હાથ ઉપર જાદસુમનો ઘોડો પાછલે પગે દસ કદમ હતી આવતો, અને કપી જાદસુમ પોતાની કમંદનો છેડો પકડી તુરાણી લશકરની તરફ ખેંચતો તેથી રૂસતમનો રખમ પાંચ કદમ પાછો હઠી આવતો. એ રવેશ તે બેહુ નામીચા પેહેલવાંન એક ખીજ ઉપર કરા કરીથી જોર કરતા હતા. તે જોર કરવાએ કરી તે નામદારોની પાજી આજેજ આવી ગઈ, અને આકેપત તે કમંદબી તુડી ગઈ, પણ તેથી કોઈ પેહેલવાનને કરો ફાયદો થયો નહીં. અને તે કમંદનાં ખેંચવા ઉપર જોર કરવાથી તે બેહુ નામદારોનાં હાથની હથેલીએ છોલાઈ ગઈ, અને લોહી નીકલવા લાગું. તેણે કરી તે બેહુ નામવરોનાં પોહોચા કમજોર થયા. અને તે બેહુ દેલાવરનાં શરમાંથી ગોસો તથા તનમાંથી જોરબી કમ થઈ ગીયો. એમ કરતાં તે લડાઈમાં તમામ રાત ગુજરી ગઈ અને દુનીઆને રોશન કરનાર આફતાખ સેતાખી કરતો પહાડનાં સર ઉપર આવેયો, ઈઆને આફતાખ જાહેર થયો. તેવાર પેલા બેહુ પેહેલવાંનોએ જરા આશાએસને વાસતે પોતપોતાના ઘોડાઓની લગામ ખેંચી પકડી ને દુર જઈઉભા. એવામાં બેહુ તરફના લશકરમાંથી તે નામદારોને વાસતે ખાણું તથા લાલ શરાખ આવેયો, તેહેવાર તે ભુખેઆ રોરો પોતપોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપરથી નીચે ઉતરેયા, અને તે ગરમ ગરમ ખાણાનો નાસતો કીધો અને તંનમાં કઉવનનો ખખસનાર લાલ શરાખની તરણ તરણ જાંમેનોશ કીધી.

એમ કરતાં જવાર એક નેજવાર આફતાખ માથે આવેયો. તેવાર બેહુ પેહેલવાન પાછા પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા, અને તે કીનાનાં મેદાંનમાં ખીજે દાહાડે નવેસરથી લડાઈને વાસતે પોતપોતાની પાજી ખોલી. પછે સેતાખ પોતાનાં ભારી ગોરજ ઉઠાવેયા, અને જેમ કે મસતી બરેલા બે હાથી એક એક ઉપર ગુસાથી હુમલો કરે તે મીશાલ હુમલો કરીને પોતાનાં ભારી ગોરજ એક ખીજ ઉપર મારવા લાગા. તેઓનાં ઘોડાઓની દોદ ધુપથી જમીનબી આજેજ આવવા લાગી, અને તે ઘોડાઓ મુર બરેલા થાઈ હરણવા લાગા તેણે કરી આસમાનબી ગાબરો પડી ગયો ! તે બેહુ નામવરોનાં ગોરજના દરંગાં દરંગીનો અ-

વાજ સાતમા આસમાન ઉપર જઈ પોંહોંચીયા !. તેનો તમારો જોવાને વાસતે ખેલુ તરફના પાદશાહા તથા પેહેલવાનો હાથમાં નાગી તલવાર પકડોને હરેલમાં આવી ઉભા. શા વાસતે કે તે નામીઆ પેહેલવાનોમાં થી હરેક કોઈની પાછ કંમ નજર આવે તો તે પેહેલવાન ઉપર શાંમી તરફનું લશકર ગલખો નહી કરે. પણ તે ખેલુ નામદારતો જેમ મસતી ભરેલા શેર એક પીજ ઉપર ગલખો કરે, તે મીશાલ કોસેસ કરી એક પીજ ઉપર ગોરજનાં જરખ મારતા હતા. તે ખે જંગી દલેશેની ગોરજ પાછની લડાઈ જોઈને ખેલુ તરફના પેહેલવાનોનાં દેલ તપવા લાગાં. અને તેઓ એક પીજને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “હમોએ ઘણીભી ગોરજપાછની લડાઈ કીધીછે, તે કરતાં પાજે પેહેલવાનોની ગોરજ પાછની લડાઈ જોઈછે, પણ એવી સખત લડાઈ હમોએ કીધી નથી, તેમજ નજરે પણ જોઈ નથી.” એ રવેશ સરવે કોઈ એક પીજને કહેતા હતા. હવે પેલી તરફ કીનાના મેદાનમાં જોહાંન પેહેલવાંન તાજખખસ રસતમ અને પાદશાહા અફરાસીઆખનો ખેટો રોઈનતન જદસુમ એ ખુલુ નામીઆ પેહેલવાનોએ હેવોતો સખત લડાઈ ઉઠાવી હતી કે, પોતપોતનાં જીવથી ઉમેદ કાપી ને પીદેહશત એક પીજ ઉપર ગોરજ મારતા હતા. તે ભારો ગોરજોના હવાજ આસમાનના સેતારાના કાનમાં જઈ પોંહોંચીયા, તેથી સેતારાભી એક પીજને એમ કરીને કહેતા હતા કે, “એ ખેઉ પેહેલવાનો જે ગોરજ પાછની લડાઈ કરેછે, તેમાં એક તો નવજવાનછે, તથા પીજો પોતાની જઈફીને પોહોંચેલો છે, પણ શાપ્યાશ છે કે એ ખુલો પેહેલવાન પોતાની જઈફીના દહાડામાં મરદાને મરદની મીશાલ પોતાની પાખુમાં હેવો જોર રાખેછે કે, નોજવાન પેહેલવાનને પોતાના ખુદાપાના કઉઅતે કરી આજેજ કીધોછે.” એ રવેશ આસમાનના સેતારાભી સખુન ખોલતા હતા ! શાહેર કેછે કે, તે દહાડે રચેનાં મેદાનમાં તે ખેલુ નામદાર પેહેલવાનની ગોરજ પાછની લડાઈ નહી હતી, તુ કહો ગોએયા લોહાર લોકોતુ ખજર હતું. કે જેમ લોહાર કારીગરો પોતાના હથોડા હેરણ ઉપર મારે તે મીશાલ ધમાધમનો અવાજ તે ગોરજ પાછથી નીકલતો હતો. એ રવેશ તે ખેલું નામવરોએ એક પીજ ઉપર ગોરજ મારેઆ, તેણે કરી તે ખેલું નામવરોના ગોરજનાં દસતા ક-

માનની મીશાલ વાંકા વલો ગયા. અને જેમ કે ઘોડા દોડે અને થાકીને કુફારા મારે, તે મીશાલ તે પેહેલવાંનેનાં મોહડામાંથી તથા નાખમાંથી દમના કુફારાનો અવાજ નીકલતો હતો. અને તેઓના પદનમાંથી પ્યો સુમાર પશીનો તથા લોહી નીકલતું, તેણે કરી તે નામદારોનું પપ્પતર તથા પગમાનાં મોજાં ભીજાઈને તર થઈ ગયાં હતાં. તે દલેરોની સવારી-ના ઘોડા દોડવાથી આજેજ થઈ જમીન ઉપર પડવા ચલાતા હતા. અને તે ઘોડાઓની નાલ પથર સાથે અથડાઈને નીકલી ગએયાથી તેઓ અ-સક્ત થઈ પડીયા હતા. એ રવેશની સખત લડાઈ કીધી, પણ તે બેમાં-થી કોઈ નામદાર પાછો હઠેઓ નહીં, અને તેઓનાં દેલની મોરદબી પ્પર આવી નહીં. એમ કરતાં જોહાંનનો ફરનાર આફતાપ મગરેપનાં પાહાડમાં ગયો, અને માહતાપનો પાદસાહ સેતારાઓના ઉગમણનાં મોલકમાંથી રૂપાણી હાલ સાથે પાહાર નીકલ્યાં, ઇઆને સીહા રાતનો વખત થયા તેથી સેતારા તથા મહતાપ પોતાના દબ્બપ્પાથી પાહર ની-કલેયા. તે વાર તે કીનાનાં મેદાનમાં બેહુ પેહેલવાંન પોતાનાં ગોરજ પડતા મેલીને એક પીજાને એમ કરો કહેવા લાગા કે “અય લડાએક શોહરમરદ હવે આપણાં તમામ હુથીઆરતો રદ થાએઆં, તેથી હવે કુસતીની લડાઈલડીએ, અને જોઈયે કે એ ફરતા આસમાંથી સુ પને છે? અને કોણનાં દેલની મોરદ મોઆફ્રેક કામ થાએ છે.” એવો એતેફ્રક કરી તે બેહુ નામદારો પોતપોતાના ઘોડાની પોઠ ઉપરથી નીચે ઉતરેયા, અને પોતાના પપ્પતરની દામન ગોરદાન વાલવા લાગા. તે લડાએક મામલો જોઈ બેહુ તરફનાં લશ્કરમાં એટલો તો મશાલ રોશન થાઈ, કે તે રોશનીથી તું કહે ગોએયા રોશન મહતાપની ચાંડની પણ છુપાઈગેઈહતી. અને તે મશાલની રોશનીનાં તાપથી દલેર સવારનાં તંનમાંથી પશીનો નીકલવા લાગો, તે વગેરે તે જંગલમાં જે લીલાં આંડ હતાં તેનાં પાતરાંબી સુકાઈને જમીનઉપર ગલવા લાગાં! તથા પા-જે આડ ઉપર પરદાં જનવર બેઠેલાં હતાં તેભી તે મશાલનો રોશનીના તાપથી કપ્પાપની મીશાલ ભુજાઈને જમીન ઉપર પડવા લાગાં. તથા પાજે જનવર રોશન રોજનું તડકું જાણીને પોતાનાં માલામાંથી જમીન ઉપર ઉતરીને દાણા ચુનો ખાવા લાગાં. તથા શોકારી જનવરો

હર તરફ દોડ ધુપ કરી પોતાનો શોકાર મારી ખાવા લાગાં. એ રવેશ લડાઈના મેદાનમાં તથા બેહુ તરફનાં લશ્કરમાં બેસુમાર મશાલની રેશનીઓ થાઈ હતી.

હેકાયતલખીછે કે, કુસતી લડેઓ જેહાન પેહેલવાન રૂસતમ શાહાબદા જાદુસુમ સાથે અને મારયો ગીઓ દલેર જાદુસુમ તેહમતન રૂસતમના હાથ ઉપર.

હવે એ તરફ કીનાનાં મેદાનમાં જેહાં પેહેલવાન રૂસતમ તથા શે-
ઘનિતન જાદુસુમ એ બેહુ દલેર પેહેલવાંન મસત શેરની મીસાલ કુસતી
ની લડાઈમાં વલગેયા અને એક બીજા ઉપર બેસુમાર જોર કરી પોતા-
નો હુનર અજમાવવા લાગા, અને જેમ શોકારી ચીતા ગોરખર ઉપર
પોતાની ચુંગાલ મારે, તે મીસાલ બેહુ પેહેલવાંનો એક બીજા ઉપર
ચુંગાલ મારવા લાગા. અને પોત પોતાના જમણા હાથે એક એકના
કમરબંદ પકડયા, અને દાવે હાથે એક બીજાની ગરદન પકડી, અને
પોતાના કઉચ્ચતથી એક બીજાને ઉઠાવવા લાગા. પણ તે બેહુ નામદારો
ગોયા બે મસત પાહાડ એકઠા થયા હતા. ઇચ્છા બે શહી જનનવર એક
એક સાથે વલગેયા હતા. ઇચ્છા બે કોલજમનાં દરીઆવતા મગરમછ પા
ણીમાં મસતી કરતા હતા. ઇચ્છા બે જંગલમાંના મસત હાથી એક જગા
એ એકઠા થઈને એક બીજાને ટકર મારતા હતા. ઇચ્છા જંગલમાંના બે
શેર એક જગાએ એકઠા મલી એક બીજા ઉપર હોમલો કરતા હતા. ઇ-
ચ્છા બે ઝેરી અજદહા એક એક સાથે લપેટાઈ પેચ ખાતા હતા. એ ર-
વેશ તે બેહુ નામદાર એક બીજા ઉપરજોર કરતા હતા, પણ તે બેહુમાંથી
કોઈ એક બીજા ઉપર ગાલેબ આવેયા નહીં. તેવાર પોતાની આંખના
અપ્પર ચહુણવો એક બીજાની ગરદન ઉપર મુકી મારવા લાગા. તે બેહુ
નામવરોની મુકીઓનાં જરબ નહીં હતા, ગોયા ભારી ગોરજનાં જરબ
એક બીજા ઉપર આવતા હતા. એવો જબરદસ્ત મુકીઓ મારવાએ કરી
તે બેહુ પેહેલવાંનનાં હાથની હથેલી ફાટીને લોહી જરી થવા લાગું; પણ
તે બેહુ સરકસ પેહેલવાંનો એક બીજા ઉપર મુકીઓ મારવાથી પોતાનાં

હાથ પાછા નહીં ખેંચતા હતા. પણ વધારે મસતીમાં આવીને એક પી-
જની ગરદન તથા પીઠ ઉપર મુકીએ મારતા હતા, અને એક પીજ ઉ-
પર હુમલા કરતા હતા. બાજે મરતમે જેહાંન પેહેલવાંન રૂસતમ જંગી
જાદસુમને કેટલાએક કદમ પાછલે પાંઉએ હટાડતો હતો, તો બાજે વ-
ખત નામદાર જાદસુમ જેહાંન પેહેલવાન રૂસતમને પાછો હટાડતો હતો.
વલી કંઈક મરતમે લડાએક રૂસતમ જાદસુમનું સર પોતાનાં સીનાં તલે
દાબીને તે તુરકીને જમીન ઉપર ખેસાડતો, તથા કપો તે જાદસુમ પો-
તાના જોરે કરી તેહેમતન રૂસતમને પીઠમાંથી વાંકો વાલી ગોથલુમરીએ
જમીન ઉપર ખેસાડતો હતો. એ રવેશનો સખત જોર કરવાથી બેહુ સ-
રદાર થાકીને સોસત થાઈ ગયા, પણ તે કુસતીમાંથી કોઈના દીલની
મોશદ પર આવી નહીં. તેથી એક બીજ સાથે એતેફાક કરી જરા આ-
શાએશને વાસતે તે નામદારો એક એકથી બુદા પડી પોતાના જીવને
ખુશી બખસવાને વાસતે પોત પોતાનાં લશકરમાંથી શરબ મંગા-
વથો અને તે બેહુ પેહેલવાંનોએ એક એક જમ જરીને નોશ કીધો.
તેવાર પછે નવેસરથી પોત પોતાનાં કમરબંદ તંગ કરી બાંધેયા, અને
બીજ મરતમે કુસતીની લડાઈમાં વલગયા, અને એક બીજ ઉપર બે-
સુમાર જોર કરવા લાગા. તે બેહુ નામદારોની દોડ ધુપે કરી જમીન ઉ-
પરથી ગેરદ ઉડવા લાગી, તેણે કરો તે કીનાનાં મેદાનમાં જે રોશન કી-
ધેલી મશાલ હતી તેની રોશની ઢંકાઈ ગઈ. તે વગેરે જે મશાલચીન
લોકો પોતાના હાથમાં મશાલ પકડી ઉભેલા હતા તેઓનાં તંન ગેરદે
કરી બરાઈ ગીઆં. તે કીનાનાં લેનાર બેહુ પેહેલવાનો ગોસસામાં આવી
એક બીજ ઉપર તકર મારવા લાગા, તે તકરના મારવાથી તે બેહુ દલે-
રોનાં સરબી આજેજ આવી ગીઆં, તથા તેઓના તંનમાંથી પાણીની
મીસાલ પશીનો ગરવા લાગો, તેણે કરી તે બેહુ પેહેલવાંનોનાં તંન જે-
મકે કીચલમાં લપટાએઆં હોએ તે મીસાલ પસીનામાં તથા ખાકમાં
લપેટાઈ ગીઆં.

એમ કરતાં તે તમામ રાતભી ગુજરી ગઈ, અને તરીજ દાહાડાની
બામદાદ થઈ, પણ તે લડાએક પેહેલવાનો એકબીજની આજેજ થાએ-
યા નહીં. અને દંમ બદંમ ગોસસામાં આવી એક એક ઉપર કીનાંથી

દોડવા લાગા. એમ કરતાં જોવારએક નેજવારઆફતાપ માથે આવેયો, તેવાર પદ્મપત્ત પાદશાહા અક્ષરસીઆપની મોહ્યત પોતાના બેટાઉપર દોડી. તેથી પીરાંન વજરને એમ કરી કહીઉં કે, “અય મારા દાનાઈ જરેલા પીરાંન, તું લડાઈના મેદાનમાં જા, અને મારા બેટા જન્મસુમને સમજવી આપણાં લશકરમાં પાછો બોલાવી લાવ. શા વાસતે કે તે નામદાર થાકીને સોસત થાઈ હારી ગીયો હશે! સખ્ય આજ તરણ તરણ દહાડા થાએઆ સગજ પચા રૂસતમ સાથે તે મારો પેઆરો બેટો લડાઈ કરેછે, તેથી મપાદા તે મારી આંખના નુરને કાઈ ખતા પોંહોંચશે, તો મને એ રચેનાં મેદાનમાં ઉભુ રહેવું મુશકેલ પડશે. વાસતે તું તાહારી હરેક તદ્દપીરથી તે માહારા બેટાને સમજવીને મારીનજદીક બોલાવી લાવ. પણ તે મારી આંખની કીકીની મીસાલનાં પેઆરા બેટાને તું એમ કરો કહે જે કે, અય મારા સરદાર, તું એ સગજ રૂસતમ સાથે કાલ રોજે લડાઈ કરજે, પણ આજનો દહાડો તું તાહારા પાપનાં લશકરમાં આવીને તારા જીવને ખુશી જરેલો કર. શાવાસતે કે, આજ તરણ દહાડા થાએઆ એ લડાઈમાં તારો જીવ રંનજદા થાએછે માટે આજનો દહાડો તું તાહારા જીવને આસાએસ આપ. એ વગેરે તારી દાનાઈમાં આવે તેવા સખુનો કહી સમજવીને તે માહારા નુરચશમ બેટા જન્મસુમને મારી નજદીક બોલાવી લાવ.” જોવાર સુપેરસાલાર પીરાંને પોતાના પાદશાહા અક્ષરસીઆપની જોપાનથી હેવા સખુન સાંબલેયા. અને તે પાદશાહાની મોહ્યત પોતાના બેટા ઉપર પુરીદીથી, તેવાર સેતાપ પોતાનો ઘોડો લડાઈના મેદાનમાં જોહોકાવેયો, અને વતોલીયાના વાએની મીસાલ જે જગો ઉપર જખુલી રૂસતમ તથા જન્મસુમ એ બેહુ પેહલવાન લડાઈ કરતા હતા તે જગોએ આવી પોંહોંચીયો. તે દેખાવ ધરાણી લશકરમાંથી બુઢા જલેજરે દોડો, કે વેશોનોબેટો પીરાંન મેદાનમાં આવેછે. હેવા મામલો જોએઆથી બુઢા જલેજરનું દેલ પોતાના તેહમતન બેટાને માટે જોશ જરેલું થાઈઉં, તેથી ધરાણી લશકરમાંથી પોંતે જલેજરબી મેદાનમાં નીકલયો. હવે પેલી તરફથી જેહેવાર બુઢો પીરાંન શાહાજદા જન્મસુમની નજદીક આવેયો, તેહેવાર અવાજ મારી શીરીન જોપાનથી પોતાના શાહાજદાને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય દાનાઈ જરેલા શાહા-

જદા, પેહેલવાંનોનાં પેહલવાન રોઘનતાંન જદસુમ, આજે તુંને એ કી-
નાનાં મેદાનમાં લડાઈ કરતાં તરણ દહાડા થાયાછે, અને તે ઘણીબી કોરો-
શ કીધી, પણ તમે ખેલુમાંથી એકુની મોરાદ પર આવી નહી, માટે ત-
મે ખેલુ નામવરોએ આજરોજે કુસતીની લડાઈ મોકુફ કરો, અને કા-
લ રોજ નવેસરથી લડાઈ સરૂ કરજો. શાવાસતે કે, તમે ખેલુ સરદારો
આજે પોતાનાં જીવથી આજેજ આવી ગીયાછો, તેથી આજનો દહાડો
તમે મજલેશ કરી પોતાનાં જીવને આસાએસથી ખુશી ભરેલો કરો. અ-
ને કાલ રોજ મેદાનમાં આવી એક ખીજ સાથે જોર અજમાવજો, કે
એ ફરતો આસમાન જોહેને પાછા આપશે તે પોતાનું નામ ઉઠાવશે.
વાસતે હવડાં તો તમેને એ કુસતીની લડાઈ મોકુફ કરવી જોઈએ.”

જેવાર શાહજદા જદસુમે દાનાઈ ભરેલા પીરાન વજરની જોપા-
નથી હેવા સખુન સાંબલેયા, તેહેવાર વેશેના ખેટા પીરાંનને તે શાહજ-
દાએ એમ કરી કહ્યું કે, “અય દાનાઈ ભરેલા પીરાન, તુંને કોણ ખે-
વકુફ કમખખતે એ તરફ કીનાનાં મેદાનમાં એ રવેશ કેહેવાને વાસતે
મોકલયા છે. તું જાણતો નથી કે જે જગો ઉપર ખે મસત ચીતા અથ-
વા ખે દલેર લડાઈ કરતા હોએ ત્રીયાં કોઈ તરીજો સખસ આવી શકે
નહીં. તે કરતાં દાના લોકો ફરમાઈ ગયા છે કે, જે પેહલવાન આજેજ
થાએયો હોએ તે પેહેલવાન હીલાં પાહાના કાહાડી એમ કરો કહે, જે
આપણ કાલ રોજ લડાઈ કરીશું. એ રવેશ જે કોઈ પેહેલવાની નામ
ધરાવનાર સખસ પોતાને મોહોડે ખોલે તો તેવા સખસની પેહલવાની ઉ-
પર ફીટકાર છે! વાસતે અય પીરાન, તું એ મેદાનમાંથી સેતાપ્ પાછો
જ, હું કાંઈએ લડાઈમાં આજેજ થાએયો નથી.” જેવાર શાહજદા જ-
દસુમનો જોપાનથી દાનાઈ ભરેલા પીરાને હેવા સખુન સાંબલેયા તેવાર
તે દાનાઈ ભરેલા વજરે તે શાહજદાની હીમત ઉપર આફરીન કીધી.
અને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તુરકસતાનનાં પાદશાહના ખેટા, તુંને
તારા પાપની દોઆથી પાક ચજદાન સાહેબ ફતેહેમંદી ખખસજો અને
તારા દેલની મોરાદ પર આવજો.” એ રવેશ પીરાન વજર પોતાના શા-
હજદા ઉપર દોઆ કરતો હતો. હેવામાં તે જગો ઉપર ખુજોરગવાર જ-
લેજર રેલના પાણીની મીસાલ પોતાનો ઘોરો દપતાવતો આવી પોહાંએ

થા. અને અવાજ મારી પીરાનને કહેવા લાગો કે, “અય ઊંધાં વ્યપ્ત-
ના જાદુગર અફરાસીઆપનાં જોલં મગાર વજર, તું જાણતો નથી, કે
જે પાદશાહા યદને જાદુઈનાં કામ સીખે, અને આલમના લોકોનાં સર
ઉપર જોલં મનું ઝાડ રોપે તો તેની દોઆ તે પાક યજ્ઞદાન સી રવેશ
કયુલ કરે ? અને તે જાદુગર પાદશાહની દોઆથી તેના પેહલવાંનને ફ-
તેહ મંદી તે કેમ હોએ. તે કરતાં તું તારી જેહેર બરેલી નજરે જોએછે
કે, જો પાક યજ્ઞદાન તારા ખેદાદગર પાદશાહા અફરાસીઆપની મ-
દદ કરતો હોએ તો, એ રેઅનાં મેદાનમાંથી તું તથા તારો પાદશાહા વ-
પ્તે વપ્ત રોશવાઈ બરેલા થાઈ નાશી કેમ જાએછો ? વાસતે એવા
જાદુગર તથા જોલ મનાં પેશાનાં કરનાર પાદશાહ તથા પેહલવાંનોને હ-
રગેજ ફતેહ મંદી હોએજ નહીં. જેહેનો પાદશાહા રોસન વ્યપ્તનો
અને પાકીજે મજહૂપનો તથા પાક તાંનનો હોએ, તે પાદશાહાની દોઆ
પાક સાહેબ હર ઘડી કયુલ કરે, અને તે દોઆની વ્યરકતથી તેના પે-
હલવાંનોનેબી ફતેહ મંદી હોએ. તે કરતાં તું જેવા જુથા આપલોશી બ-
રેલા અને જાદુગર પાદશાહાની તાખેદારીનાં કરનારની દોઆ પાક યજ-
દાનની દરગાહામાં હરગેજ કયુલ થાએ નહીં. વાસતે તું એ લડાઈના
મેદાનમાંથી સેતાપ તાઝ મોહો ફેરવીને તે ખેદાદી બરેલા અફરાસીઆ-
પની તરફ સેતાપ પાછો જા, મગર નહીં તો આએ મારો તેજ શમસરે
કરી તારા જીવથી ગેરદ કહાડી નાંખશ.”

એ રવેશના તેજ બરેલા સખુન યુજોરગવાર જાલેજરની જોખાન
થી સાંબલીને પીરાન વેશે ગોસસામાં આવયો, અને યુઢા જાલેજરને
એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય સુમીઅત બરેલા અને વદ શેકલ સ-
ગજીનો યુનીઆદનાં યુઢા જાલ, હું શું કરું ! કારણ કે આએ વપ્ત
હું માહારા શાહાજાદા જાદસુમને સમજવા સાઝ આવેથો છું, અગર
જો લડાઈ કરવા આવથો હતે તો તાઝ સર કાપીને મારા પાદશાહા અફ-
રાસીઆપની નજદીક લેઈ જાતે.” જેવાર યુજોરગવાર જાલેજરે પીરાનની
જુખાનથી હેવા સખુન સાંબલયા તેવાર ગોસસામાં આવોને સેતાપ
પોતાની તલવાર મેઆનમાંથી ખેંચી, અને વેશેના ખેટા પીરાન ઉપર
હુમલો કીધો. એવામાં જેહાન પેહલવાન રૂસતમે પોકાર મારી પોતાનાં

બુજોરગ પાપ જાલેજરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય પેહલવાંનોના સર-
દાર, આએ વખત એ રખનો હયાં ઉભો કરવો ખુબ નથી. કારણ કે
આજ તરણ દહાડા થયા હશે એ પેહલવાન કુસતીમાં વલગયા છે.
અને તેવા વખતમાં તમે એ રખનો ઉભો કરો છો તો એમાંથી કાંઈ
માહું ફલ પેદા થશે.” જેવાર દાનાઈ ભરેલા જાલેજરે તેહમતન રસત-
મની જોખાનથી હેવા સખુન સાંબલયા, તેવાર પોતાના ઘોડાની લગામ
એંચીને તે જગોથી પાછો ફર્યો. તે બુજોરગવારને પાછો ફરેલો જોઈ
પીરાન વજરો તે જગોથી પાછો ફરી સેતાપ પોતાના લશકરમાં આ-
વ્યો. અને મેદાનમાં જે કાંઈ ખીના પની હતી તે તમામ ખીના એઆં-
નવાર પોતાના પાદશાહ અફરાસીઆપની નજદીક કહી શંભલાવી. હવે
પેલી તરફ નામનો ઉઠાવનાર જેહાંન પેહલવાન રસતમ તથા રોઈનતન
નદસુમ એ બેહુ લડાએક પેહલવાનો જે કુસતીની લડાઈમાં વલગેય
હતા, તે બેહુ નામવરો એક ખીજના કમર ખંદ પકડીને જમીન ઉપર,
થી ઉઠવા આહતા હતા. તે બેહુ પેહલવાનો એક એક ઉપર જોર નહી
કરતા હતા, તું કહે જોએયા એ દરીઆવ એક જગા એકઠા થઈ મોજ
મારતા હતા. ઇઆ એ મસત ગેણા એક ખીજ ઉપર ઠકર મારતા હતા.
ઇઆ એ સાંહાડ એક ખીજને પોતાનો જોર દેખાડવાને દોર દપટ કર-
તા હતા. ઇઆ એ વાડલ પાહારના વખતમાં પોકાર મારતા હતા. ઇઆ
એ આકાપ જનવર ગોસસા ભરેલા થાઈ એક ખીજ ઉપર ચુંગાલ
મારતા હતા. એ રવેશ તે બેહુ નામદારો એક એકના કમરખંદ પકડીને
એક ખીજ ઉપર કોશેસથી જોર કરતા. કપી પીલતન રસતમ કોશેસ
કરી નદસુમને જમીનથી અતરંગ કરતો, અને કપી નદસુમ તે રસ-
તમને અતરંગ કરતો હતો. એ રવેશનો કોશેસ તે બેહુ નામવરો કરતા
હતા. એમ કરતાં પપોરનો વખત થયો તોહોબી બેહુમાંથી કોઈ પેહો
લવાન એક ખીજ ઉપર ગાલપ આવેયો નહીં. તેવાર તુરકી નદસુમી
પોતાના દેલ શાથે અંદેશો કરવા લાગો, અને પાક યજ્ઞાંનને એમ કરી
કહેવા લાગો કે, “અય પારેતાલા, હવે હું એમ કરી જાણું છું કે માર
આપેર નજદીક આવી છે. હમના સુધીમાં મારી ઉમર એકતીસ વરસ-
ની થઈ છે, અને હું જાતે ઘણોબી જોરમંદ અને કવીપાનુનો કહેવાઉં

છું, અને આજ તરણ દહાડા થયા માહારી જતી કોશોસથી લઢાઈ કરૂ છું, કે હું એવા બપ્પરની ચુંગાલમાંથી છુટું. પણ એ રૂસતમની લડાઈ તો મને ગોયા આસમાન જેવી બુલંદ નજર આવે છે! અને હવે દમબદંમ મારા તનમાંથી જોર પણ કમતી થતું જાયછે. વાસતે અથ દાદગર સાહેબ, હું કાંઈ મારા બાપની મીસાલ તારો ગુનેગાર નથી! અને હું કાંઈ જદુઈનાં કામ શીખ્યો નથી! અને મેં બજેર તકશોરે કોઈ શાહાજદાને જખેલે પણ કીધો નથી. હું જેવાર એ કીતાના મેદાનમાં પેહેલવેલો આવેથો તેવાર મેં મારા બાપની બેદાદી ઘણી સાંભલી હતી, તેથી મેં તેનું સર કાપવા આહીં છું. પણ રખેને કોઈ ચઉદમું રતન ફલીદરને પેટે પેદા થાતું, કારણ કે હું ગોયા ચઉદમું રતન કહેવાઈ છે, અને મારો બાપ અફરાસીઆબ પશંગને પેટે ફલીદર પેદા થાયોછે. અને તે નેક ખાનદાનનાં પાદશાહાને એબ લગાડીછે. મારી કમબખતીનાં દહાડા એ મને ઇઆદ કીધો, તેથી હું એ બદબખત બાપના બુરા સાએયા તલે આવેંથાછું. અને એ બદબખત બાપના બુરા ગરેથી આકેબત હું બલાનાં ફંદામાં પડ્યો છું, પણ મને હવે એવું નજર આવે છે, કે હું એ જાબુલો રૂસતમની ચુંગાલમાંથી છુટવાનો નથી.” એ રવેશ દેલાવર જદુસુમ અદેશો કરી પાક યજ્ઞદાનની નજદીક ફરીયાદ કરી કહેતો હતો.

હવે એ તરફ જોહાં પેહેલવાન રૂસતમ પોતાના દેલમાં આજેજ આવી નાઉમેદ થઈને યજ્ઞદાનતાલાની દરગાહામાં ફરીયાદ કરી કહેતો હતો કે “અથ પેદાના કરનાર પાક સાહેબ, હું એ જદુસુમની લડાઈથી આજેજ આવી ગયો છું! કે, હેવો આજેજ હું માહારા બેટા નામદાર સોહરાબની લડાઈમાંથી નહી આવેથો હતો. તે માહારા સરફરાજ બેટાના બેટા શેહરમરદ બરજો સાથેબી લડાઈના મેદાનમાં મેં હેવો જોર નહી કીધો હતો. તથા ચીતાની ખશલતનો કેરશાસપસાનો સાથેબી લડાઈ કરતાં હું હેવો આજેજ નહી થાયો હતો. અથ દાદના લેનાર સાહેબ, એ જદુસુમની લડાઈ આગલ તો મેં માજંદરાનમાં સુફ્રેદ દેવ સાથે લડાઈ કીધો હતી તેબી હું ભુલી ગયો છું. વાસતે અથ કુદરતવંત સાહેબ, જેવી તું હમેશાં મારી આબરૂ રાખેછે તેવી આએ લડાઈમાં મારા બુદા પાના વખતમાં પણ તું રાખજે. અને એ જદુસુમનાં કીતાના મેદાનમાં

મેં આ મારા પપ્પરેએઆનનાં છેડાને ગાંઠ મારે હાથે પાંધેલો છે, ઇઆ ને મેં મારા પપ્પતરની દામાન ગેરદાંની પાંધીછે, તે તું મારેજ હાથેજ છોડવજે. અગરજો હું આએ લડાઈમાં એ જદસુમનાં હાથ ઉપર મારે-એ જશતો ખેર છે, પણ મારા જોવામાં એ જદસુમનો હમનપરદ કોઈ પીજો તાહારા કમીનાપદા પાદશાહ કેપોસરોનાં લશકરમાં નથી. અથ પાક સાહેબ, હું એ તુરકી પેહલવાન સાથે ઘણીભી કોસેસ કરું છું અને આહું છું કે, એ પેહલવાનને હું કુસતીમાં ઉઠાવીને મારું, અને ખેઉ પાનુ પાંધીને નેક સેતારેનાં પાદશાહ કેપોસરોની નજદીક લેઈ જવું, તો મારું નામ જોહાનમાં સરફરાજ થાએ, અને એ રચેનાં મેદાનમાં આજ કેટલાં એક વરશ થએઆં ખુનરેજ ચાલી જએછે તે પરતરફ થાએ. વાસતે અથ દાદવંત સાહેબ, તું દાના દુરખીન છે અને હું તારો ખાકી બંદો છેજી, તેથી મારે ઉપર જેવી તારી રહેમ છે તેવીજ રાખજે.” એ રવેશ તે જલનો ખેટો રૂસતમ આજેજીથી અંદેશો કરો પાક યજ-દાનની આગલ મદદ માગતો હતો. હવે એનો શાએર એમ કરી કહેછે કે, તે રોધનતંત જદસુમને વાસતે મેં દાના લોકોને મોહોડેથી એમ ક-રી સાંબલીજી, હવું કે, તે નામદાર જતે ઘણો દેલાવર હતો, પણ જેની કઠિવત એ ફરતો આસમાન ઉઠાવી લીએ અથવા જેનું પપ્પત એ દુની આના તપ્પત ઉપરથી ઉઠી જએ તેહુવાર તે જતે ઘણોભી કવી હોએ અને ચાર ખુટ ઇઆને ચેહારો દશાની પાદશાહી તેના તાપ્પામાં હોય, પણ જેનું પપ્પત ફરે તેને કોઈ મદદ આવેજ નહી. વાસતે અથ દાના ઈ બરેલા મરદ તું તારી નજરે જો, કે તે જદસુમે એ જખુલી રૂસતમ સાથે શી રવેશની મરદાનગીથી લડાઈ કીધી અને તેના ઉલતા સેતારાની ચાલથી તે દેલાવર ઉપર સું નીપજી, તે તું તારી નજરે જો.

હવે જેહુવાર જદસુમ તથા જેહાં પેહલવાન રૂસતમ એ બેહુ ના મદારો એક ખીજ સાથે કુસતીની લડાઈમાં કશાકશી કરતા હતા, તેવાર બેહુ તરફના પાદશાહો તથા તેઓનાં નામીયાં પેહલવાનો વગેરે તમામ લશકર તે બેહુ નામદારોની કુસતીની લડાઈનો તમારો નેગાહ કરી જો-તા હતા. એમ કરતાં શાહજાદા જદસુમના પપ્પતે એ જેહાંનથી ઉઠી જવાને વાસતે ઘણી તાકીદ કીધી તેથી તે સરફરાજ જદસુમનાં હાથ તથા

પગ એકાએક નાતવાન થાઈ ગયા, અને તે શાહાજાદાએ પોતાના દેલ-માં એમ કરી જાણીઈ કે, મારા હાથ તથા પગ કોઈ જાદુગરે પોતાની જાદુઈથી પ્યાંધી લીધા છે. એ સ્વેશ પોતાનાં દેલ સાથે વીચાર કરી તે પેહલવાંન પુરો ના મોરાદ થઈ ગયાં. પણ તેનું પપ્પત ઊંધું થયું હતું તે તેણે નહીં જાણીઈ, કે હવે પેદાના કરનાર સાહેબે પોતાની કુદરતથી પોલતન રસતમને મારે ઉપર રૂતેહમંદી પપ્પશી છે, તેના સપ્પપથી હું પોતે કમ જોર થઈ ગયો છું, અને એ જાદુવી પેહલવાંનના હાથ તથા પગમાં ક-ઉવત હતી તે કરતાં જીઆદ થઈ છે, એ વાતની તો તે જાદુસુમને પપ્પર હતીજ નહીં. એમ કરતાં જાદુવી રસતમ પોતાના દેલમાં જોશ જ-રેલો થાયાં, અને મસત શેહરની મીશાલ પોકાર મારી જાદુસુમને કેહે-વા લાગો કે “અય તુરકસતાનના શેર, હવે મરદાનગી અને જોર કરવા-વાનો પુરો વપ્પત થયા છે, માટે જેટલુ તારેથી અને તેટલુ તું કરીલે.” એટલું કેહીને તેહમતન રસતમે પોતાના જમણા હાથની ચુંગાલ મારી અને જાદુસુમનો કુમરપંદ પકડ્યો, અને દાબે હાથે તેના પગની રા-ન પકડી, અને પોતાનું સર તેના સીના સાથે ટેકવીઈ, અને જોપ્પાન ઉપર પાક ચજદાનું નામ ઈઆદ કરી તે ભારી તનનાં જાદુસુમને ઘણો એક જોર કરી ઉઠાવી લીધો, અને પોતાના સર ઉપર ઊંચો લેઈ જઈ જેમકે તાંપ્પાની સલાટને જમીન ઉપર નાંખે તે મીશાલ તે જાદુસુમને જો-રથી જમીન ઉપર નાંખ્યાં, અને જેમકે રોકારી ચીંતો છલાંગ મારી ગે-રખરનાં સીનાં ઉપર ચહુડી બેસે તે મીશાલ પહેલવાન રસતમ તે જાદુ-સુમના સીનાં ઉપર ચહુડી બેઠો, અને ચાહીઈ કે તે શાહાજાદાની બેઉ પાખુ પ્યાંધીને તેને જીવતો તાજદાર પાદશાહ કેપ્પાસરોની નજદીક લે-ઈ જાએ. જેવાર એવો મામલો પેલી તરફ ઊંધાં પપ્પતના પાદશાહ અ-ફસોઆબે પોતાના લશકરમાંથી દીઠો, તેવાર ધાબરો પડીને તુરાની લશકરમાં હોમાન તથા પ્યારમાન જેજેહાન પહેલવાન કહેવાતા હતા, તે-મની ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારો તમે ઉભા રહીને શું જોયા કરોછો ? તમારી સાથે તીશ હજાર સવાર ગોરજ તથા શમશીરનાં મારનાર લેઈને સગજ પપ્પા રસતમ ઉપર હુમલો કરો, અને તે નાપેકારના જીવથી ગેરદ કહારી નાંખો, પણ એવું નહી

થાએ કે તે રૂસતમ મારા બેઠાને મુશકે પાંધી ખોહારીથી ખેંચતો ધરાની લશકરમાં લેઈ જાએ. જેવાર હોમાન તથા પ્યારમાંને હોવો હુકમ પોતાના પાદશાહાની જીપ્પાનથી સાંભલેયા, તેવારે તે બેઉ સરદારો પોતાની સાથે તુરકી લશકરમાંથી તીશ હજાર સવાર પોતાની સાથે લેઈને કીનાના મેદાનમાં તેહમતન રૂસતમની તરફ ધ્રુવાં ની મીશાલ ઘોડા દ્વપટાવતા ગયા. તે સવારોના ઘોડાઓની નાલનો ગેરદથી આસમાન ધંકાઈ ગયા. જેવાર જોહાન પેહલવાન રૂસતમે લ-હાઈના મેદાનમાંથી એવો મામલો પોતા ઉપર દીઠો, કે તુરાની લ-શકર મારો ઉપર હુમલા લાવે છે, તેવાર તે નામદારે સેતાપ્ પોતાનું જોહરી પાણી પાએલું ખંજર ખેંચીઈ, અને જેમ નામવર સોરાપનાં સીનામાં મારીઈ હતું તે મીશાલ રોઈનિતન જાદુસુમનાં સીનામાં મારી-ઈ, અને એક આંચકાએ કરી તેનો સીનો તથા પેતું ચીરી નાંખીઈ. પછે તે જાદુસુમની લોથ તીઆંજ પડતી મેલાને જોહાન પેહલવાન રૂસ-તમ ખુન ભરેલો થાઈ ચીતાની મીશાલ કુદીને પોતાના રખશા ઉપર સ-વાર થયો. એવામાં નાપાક તખીઅતનો હોમાન તથા પ્યારમાન પોતાનાં લશકર સાથે તે મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો.

હુકાયત લખીછે કે, નીકલયું ધરાની તથા તુરાની પાદશા-હોનું લશકર એક એકની પછવાડે કીનાના મેદાનમાં અને સુલતાની લડાઈ થઈ તેઓ વચે.

હવે પેલા બેહુ તુરકી પેહલવાનો જોસ કરતા લડાઈના મેદા-નમાં આવી પોહોંચીયા. તીઆં આવતાં વાર તે લોકો જોય શું કે, લ-હાએક જાદુસુમ તે જગો ઉપર મુવેલો હતો. તેજ વખત તે તમામ તુરકી લશકર, કીનામાં આવી પોતપોતાની તલવારો મેઆનમાંથી ખેંચીને જોહાન પેહલવાન રૂસતમની આસપાસ ફરી વલીઈ, અને જેમ વરસાદની રૂતમાં વાદલ ગલબો કરે તે મીસાલ તે જોહાન પેહલવાન ઉપર ગલબો કરવા લાગું. તે તુરકીઓને એ રવેશ જોસ ભરેલા જોઈને નામદાર રૂ-સતમ મસત શેરની મીસાલ હરતરફ હુમલો કરી તે લોકોને પેલાં ખં-

જરે કરી મારવા લાગો. જેવાર એ તરફ ધરાની લશ્કરમાં નેક સેતારેના પાદશાહ કેપ્પાસરેએ હેવો મામલો દીદો, તેવાર તે નેકપ્પપ્ત પાદશાહ નામના ઉદાવનાર અને રામશેરના મારનાર ફરામરજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા લડાએક જેહાનપેહેલવાનના ખેટા, તું શું જોયા કરેછે? એ કીનાનાં મેદાનમાં તો કામ વધી પડીછે. તારા નામવર પાપ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમે આજ તરણ દહાડા થાયા લડાઈ કરીને પોતાના દુસમનોને જેર કીધાછે, તેવાર એ દુશમનનું લશ્કર કીનાથી દોળ આવીને લડાઈ કરેછે. તેથી હું જાણું છું કે, એ મેદાનમાં ઘણું એક લશ્કર મારેજી જશે; અને મુવેલાં આદમીનો કરો મુમાર રેહેશે નહીં. અને પાપ ખેટાને તથા ખેટો પોતાના પાપને પીછાનશે નહીં. એ રવેશની સુલતાની લડાઈ થશે, તેથી મારી એવી ખુશી છે કે, એ લડાઈમાં આપણું લશ્કર મારીજી નહીં જાય તો ઘણું ખેહતર છે. વાસતે અય દાનાઈ ભરેલા ફરામરજ, તું આપણા લશ્કરમાંથી દશ હજાર સવાર તારી સાથે લેઈને એ કીનાના મેદાનમાં જા, અને તે જગો ઉપર તું જોજે કે, તારા પાપના હાથમાં કમંદનાં પેચમાં તે જાદસુમ જીવતે, પંધાએલો હોય તો તુરકોને ખેંચતો આપણા લશ્કરમાં લાવ. જેવારે હીંદુસતાનના સરદાર ફરામરજે પોતાના ફતેહમંદ પપ્પતના પાદશાહની જોપાનથી હેવા સખુન સાંભલેયા, તેવાર પોતાના જામુલી લશ્કરમાંથી દસ હજાર સવાર પોતાની સાથે લેઈને કીનાના મેદાનની તરફ પતજીનાં વાની મીશાલ દોરેઓ ગયો. જેવાર નામવર ફરામરજ લડાઈના મેદાનમાં જઈ પોહોચ્યો, તેવારે ત્રીયાં જઈને તે નામદાર જોય શું કે એક રસતાપેજની મીશાલની લડાઈ ઉભી થાઈછે. તે જગો ઉપર પોતાના પાપ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમને હાથમાં પંજર પકડીને એક રસતા પેજની મીશાલની લડાઈ કરતો દીદો, પણ તે જગો ઉપર જાદસુમતે નજર આવ્યો નહીં. તેવાર જંગી ફરામરજ ગોસામાં આવ્યો, અને પોતાના લશ્કર ઉપર આવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા નામવરો તમે શું જોયા કરોછો? એ વપ્પતમાં તમાને તમારૂં નામ ઉદાવવાનું છે.” નામદાર ફરામરજનું એટલું કેહવું કે, તમામ જામુલી સવારો પોતાની કીનાની તલવાર ઉઠાવીને તુરકી લોકોનાં સર પાકમાં નાંખવા લાગા.

અને લડાયક ફરામરજ જેમ ગોસા ભરેલો શેર હરનનાં ટોલાં ઉપર હુમલો કરીને તે હરનનાં ટોલાંને પરાગંદા કરે, તે મીશાલ તુરકી લશકરને પરાગંદો કરી નાખવા લાગો, અને એક હુમલામાં તે અફસીઆપના પેહલવાન હોમાનની ફ્રોજને વેરાન કરી નાંખી, અને પોતાના પાપ રૂસતમની નજદીક જઈ પોહોંચ્યો. તે રૂસતમને પુછવા લાગો કે, “અય મારા સરફરાજ પાપ તાજપખશા, સરદાર લોકોના સરદાર, તારા હાથમાંથી અફસીઆપનો ખેટો રોઈનતન જન્દસુમ કાંહા ગયો ?” જેવાર જેહાન પેહલવાન નામવર રૂસતમે પોતાના ખેટાની જુપ્પાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવાર રૂસતમે કહીઊં કે, “અય મારા શેરદેલ ખેટા, તે જન્દસુમને તો મેં જીવથી માર્યોછે.” એવી વાત પોતાના પાપની જુપ્પાનથી સાંભલીને ફરામરજ ગોસા ભરેલો થાઇ તુરકી લશકરને મારવા લાગો. તે નામવર ફરામરજ જન્દસુમનાં મુવાથી ખુશીની ઉલટમાં આવોને એવી તો તલવાર મારતો હતો કે, તેની તારીફ થાય નહીં.

જેવાર તુરકી હોમાને પોતાના લશકર ઉપર હેવી રસતાખીજ દોઢી, તેવાર અંદેશો કરવા લાગો કે, “મારું લશકર જામુલીઓના હાથ ઉપર મોક્ત મારીઊં જાયછે, હું તો મારાં લશકર સાથે શાહજન્દા જન્દસુમની મદદે આવ્યો હતો, પણ તે શાહજન્દાને તો સગજ પચા રૂસતમે જીવથી માર્યોછે, વાસતે એ વાતની ખબર પાદશાહા અફસીઆપને પોહોંચ્યાહવી જોઈએ.” એટલો અંદેશો કરી બે તુરકી સવારોને હુકમ કીધો કે, “તમો લોકો સેતાપ આપણાં તુરાની લશકરમાં જાવો, અને ત્રીયાં આપણા પાદશાહા અફસીઆપને ખબર કરો, કે તારો નામદાર ખેટો જન્દસુમ જામુલી રૂસતમના હાથ ઉપર માર્યો ગયોછે.” એટલું કહીને તે બે સવારોને સેતાપ તુરાની લશકરની તરફ મોકલયા. બીજી તરફથી દલેર ફરામરજે પોતાના લશકરમાંથી બે સવારોને હુકમ કીધો કે, તમો સેતાપ ધરાની લશકરમાં જઈને આપણા મુખારેક કદમના પાદશાહા કેખોસરોને ખબર કરો કે, “જેહાન પેહલવાન રૂસતમના હાથ ઉપર બેદાદગર અફસીઆપનો ખેટો જન્દસુમ જીવથી માર્યો ગયોછે.” એવો હુકમ પોતાના સરદારની જુ-

પાનથી સાંભડતાં વાર તે બેઠે જામુલી સવારે જેમકે કમાનમાંથી તીર નીકળી જાય તે મીસાલ ધરાની લશકરની તરફ નીકળી ચાલ્યા. હવે એ તરફ કીનાનાં મેદાનમાં જોહાન પેહલવાન રૂસતમ તથા શેરની હીમતને ફરામરજ પોતાની જામુલી ટ્રોજ સાથે તુરાની લશકર ઉપર હેવી તો તલવાર મારતા હતા કે જેમ સખત પવન વાય અને ઝાડનાં સુકાં પાંતરાં ખરે તે મીસાલ તુરાનીઓના સર મલતાં હતાં, અને મુવેલાં આદમી-ઓનાં હરતરફ ટેકડા થવા લાગ્યા, અને સવારોના લોહીએ કરી જમીનની ખાક ગુલલાલાને રંગની થવા લાગી. પેલી તરફથી પાદશાહ અફસીઆબે હેવો મામલો દીદો કે માફ લશકર જામુલીઓના હાથ ઉપર શેકશતે પામીજીએ, અને ખેસુમાર તુરાની લશકર માર્યું જાયછે. એવો સખત મામલો જોઈને સેતાપ્ પીજ ચાર પેહલવાનને હુકમ કીધો, તેમાં એક તો નસતેહેન તથા પીજો રોઈન તથા તરીજો કરશીહુન તથા એથો જંગાલ એ પેહલવાનોને કહ્યું કે, “અય માગ નામદારો, તમે તમારી સાથે લગએક વીસ હજાર સવાર લેઈને આપણા પેહલવાન હોમાન તથા પારમાનની મદદને વાસતે કીનાનાં મેદાનમાં જાવો, અને પોતાની તેજ ચુંગાલ ઉઠાવી ફરામન લોકોનાં સર ઉપર કીનાની તલવાર મારો, અને સગજ પચા રૂસતમની ચુંગાલમાંથી મારા નામવર બેટા જદસુમને ખલાશ કરી લાવો.” એવો હુકમ પોતાના પાદશાહની જુપાનથી સાંભડીને તે ચારે પેહલવાનોએ પોતાની સાથે નેજ તથા શમશેરના મારનાર વીસ હજાર સવાર લઈ સેતાપ્ કીનાના મેદાનમાં પોતાના ઘોડા જોહોડાવ્યા. તે લશકરને જતું એ તરફથી ધરાનીના પાદશાહ કેખોસરોએ દીધું, તેવાર તે દાનાઈ બરેલા પાદશાહે પુજોરગવાર જલને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારી બરેલા ખોજોરગ દસતાને જલેજર, હું એમ કરી જાણું છું કે, બેઉ તરફના લશકરની સફ કીનાના મેદાનમાં ઉઠલ પાઠલ થશે. શા વાસતે કે, વલી જદુગર અફસીઆબે પોતાના લશકરની સફમાંથી કેટલાએક લશકરને નામદાર ફરામરજ ઉપર કીનાથી મોકલીજીએ.” એ રવેસ તે ધરાન જમીનનો પાદશાહ પુજોરગવાર જલેજરને સખુન કેહતો હતો. એવામાં પેલા બે સવાર નામદાર ફરામરજની તરફથી નેક સેતારેના પાદશાહ કેખોસરોની

નજદીક આવી પોહોંચ્યા, અને કહેવા લાગા કે, “અય તાજદાર પાદશાહા, હુમો લરાએક ફરામરજની નજદીકથી તું નામદારની નજદીક આવયા છીયે. શા વાસતે કે તે નામવરે તું જેવા બપ્પતાવર બપ્પતના પાદશાહાની નજદીક એક ખુશી ભરેલી બપ્પર મોકલી છે, કે બેદાદગર અફરાસીઆબનો બેટો જાદુસુમ જેહાનપેહલવાન રૂસતમના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો ગયોછે. જેવાર તાજદાર પાદશાહ કેબોસરોએ એવી ખુશી ભરેલી બપ્પર સાંભલી, તેવાર ઘણો ખુશીમાં આવયો, અને સેતાબ પોતાના લશકરમાં હુકમ કરી જેહાનપેહલવાન રૂસતમની રૂતેહમંદીના નામના નગારાં વજરાવ્યાં. તે ખુશી ભરેલા નગારાંનો અવાજ સાંભલીને ઇરાની તથા જામુલી પેહલવાનો ઘણા ખુશીમાં આવયા.

હવે પેલી તરફ ઊંધાં બપ્પતના પાદશાહા અફરાસીઆબે એકાએક ઇરાની લશકરમાંથી શાહીનાં નગારાના અવાજ નીકલતા સાંભલયા, તે અવાજ સાંભલવાથી તુરાનો પાદશાહા પોતાના દીલમાં ધાબરો પડીને ભાત ભાતનો અદેશો કરવા લાગો. એવામાં પેલા બે તુરાની સવાર અફરાસીઆબની નજદીક આવી પોહોંચ્યા, અને પોતાનાં મોહો ગમ ભરેલાં કરી કહેવા લાગા કે, “અય તાજદાર પાદશાહા, હવે તુરાની લોકોનું બપ્પત પુરું પરગસતે થાયું. શાવાસતે કે, તારો દેલાવર બેટો શાહાજાદો જાદુસુમ, હુમારા સર ઉપર જીવતો કાએમ હતો તેતો જાલના બેટા રૂસતમના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો ગયો ! તેથી હુમો નથી જાણતા કે હુમારા શર ઉપર હવે પછે શું નીપજશે ? ” એવી નાખુશ અને ગમ ભરેલી બપ્પર બદબપ્પત પાદશાહા અફરાસીઆબે તે સવારોની જોખાનથી સાંભલી, તેજ વપ્પતે તે ઊંધે બપ્પતના પાદશાહે પોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપરથી બેહોરા થઇ નીચે પડવા ચાહીજી, પણ તુરાની પાદશાહાની આગલ વેશેનો બેટો પીરાન તથા બાજ પેહલવાનો ઉભેલા હતા તેઓએ અફરાસીઆબને પકડી રાખ્યો. એમ કરતાં જેવાર અફરાસીઆબ પાછો હોશમાં આવ્યા, તેવાર હાથ મારીને જર જર રડવા લાગો, અને પોતાના સર ઉપરથી તાજ ઉડારી નાંખીજી, અને પોતાની દાહુડોના બાલ તોડવા લાગો, અને પોતાના હાથ ઉપર હાથ મારવા લાગો, અને કબી તો પોતાનાં સર તથા સોનામાં હાથ મારી જરી કર-

તો હતો. હવે એ માહેતમ ભરેલી ખપ્પર શાહજીદા જદસુમના લશકર-
ને થાઈ કે, આપણો સરદાર શાહજીદો જદસુમ, જયુલી રૂસતમના
હાથ ઉપર માર્યો ગયો. હેવી નાખુશ ખપ્પર સાંભલવાથી તું કહે ગો-
યા તમામ લશકર એકદમ એવું તો જોશમાં આવેલ કે, જેમ દરો-
આવનું પાણી મોજ મારે તે મીશાલ તે તમામ લશકર કીનાનાં મેદાન-
ની તરફ રૂસતમ ઉપર દોડતું ગયું. શા વાસતે કે પોતાના સરદાર શા-
હજીદા જદસુમનો કીનો તે જયુલી ઉપર લીએ. હવે પેલી તરફ મેદા-
નમાં પેલા ચાર તુરાની પેહલવાન નસતેહેન, રોઈન, કરશીહુન, તથા
જંગાલ એ પેહલવાનો વીશ હજાર સવાર લેઈને નીકલ્યા હતા. તેઓ
જતાંનેવાર પોતાની તલવાર ઉઠાવીને જયુલી ફરામરજનાં લશકર સાથે
લડાઈ કરવા લાગા, અને તે લશકરની એક એકમાં ભેલાઈ ગયું, અને
કીના ભરેલા દેવની મીશાલ હર તરફ હુમલો કરી જયુલી સવારોનાં
સર દહીની મીશાલ ખાકમાં નાખવા લાગું. તેથી પેહલવાન ફરામરજનું
લશકર આજેજ આવીને હર તરફથી પોકાર મારવા લાગું. તે સવારોના
પોકારનો આવાજ આસમાન લગી જઈ પહોંચ્યો, અને તે સવારોનાં
ઘોડાની નાલે કરી જમીન ઉપરની ગેરદ ઉડવા લાગી. તેણે કરી રોસન
આફતાપ ઢંકાઈ ગયો. એવાં ભારી લશકરની લડાઈમાં નામદાર જેહાન
પેહલવાન રૂસતમ તથા કવી પ્યાનુનો ફરામરજ એ બેઉ પાપ બેટાં
એવી તો સખત લડાઈ કરતા હતા કે, તેઓની દેહશતે કરી તુરકી લશ-
કર હરતરફ નાસવા લાગું. પણ તે કીનાના મેદાનમાં બે વખતનું મલી-
ને તુરકી લશકરના પચાસ હજાર સવાર એકઠા થયા હતા અને તે તુરકી
લશકરની પોશત પનાહના કરનાર છ પેહલવાન વેરોની યુનીઆદના
હતા, અને પેહલવાન ફરામરજની સાથેનું લશકર દશ હજાર સવારોનું
હતું તેણે કરી તે જયુલી લશકરની ઘણું માર્યું જતું હતું, અને તે જ-
યુલી લશકરની પોશત પનાહનાં કરનાર રૂસતમ તથા ફરામરજ એ બેઉ
સરદારો હતા, તે બેઉ સરદારોની જુમબેશમાં આવી પોતાની તલવારે કરી
તુરકી સવારોના સર ખાકમાં નાંખતા હતા, તેનો તો કરોા સુમાર હતોજ
નહીં. તો પણ જયુલી લશકર તુરાનીઓના હાથ ઉપર આજેજ આવ-
યું હતું. જેવાર એવો મામલો પેલી તરફથી ઇશિનના પાદશાહ કેબોસ-

રોએ દોઢો કે, એક તો માઈ જાણી લશકર પતંગ આવી ગયું છે, અને વલી તુરકસતાનના પાદશાહ અફરાસીઆપની તરફથી ખીજી ખે. સુમાર લશકર તલવાર ઉઠાવી દોહતું આવે છે, તેથી મપાદા મારા સરફરાજ પેહલવાનો પુરા આજેજ આવી જશે; એવો અંદેશો કરો તે નેક સેતારેના પાદશાહે શેરની વજનનાં કરનાર પરજો તથા રૂસતમના બાઈ જવાહેરે તથા હાથીને જોરનાં કેરશાસપસાંની એ તરણ સરદારોને હુકમ કીધો કે, “અય મારા દેલાવર પેહલવાનો આજ રોજે કીનાના મેદાનમાં તમોને નામ ઉઠાવવાનો વખત છે, તેથી તમો તરણ નામદારો આપણા લશકરમાંથી સાઠ હજાર સવાર કાબુલી ખંજરનાં મારનાર અને જાણી સમશેરના પકડનાર તમારી સાથે લેઈને જાવો, અને પેલું જે બારી ખે સુમાર તુરકી લશકર આવે છે તેની સામે જઈને તે લોકોને પાછા હઠાવો અને આ વખત તમારું નામ મરદાનગીમાં જાહેર કરો.” તે તાજદાર પાદશાહનું એટલું કહેવું કે નામજોએ પરજો, તથા શેરને પીતેનો કેરશાસપસાંની તથા ચીનાની ખસલતનો જાહવારહે, એ તરણે નામદારો પોતાની સાથે સાઠ હજાર સવાર લેઈને કીનાના મેદાનમાં તે જાહસુમનાં લશકરની સામે દોડ્યા ગયા. તેવાર પછી ખીજી મરતખે ખાલદ મરતખાના પાદશાહ કેખોસરોએ દલેર ખીજન તથા જાપ્પરદસત ગશતેહમ, તથા શાહજાદા ફરીખારજ, તથા શમશેરના મારનાર ખેહરામ, એ ચાર પેહલવાનને હુકમ કીધો કે, “અય મારા સરફરાજ પેહલવાનો, તમો આપણાં લશકરમાંથી ત્રીશ હજાર સવાર ખેદંગી તીરનાં મારનાર તમારી સાથે લેઈને જે જગા જોહાન પેહલવાન રૂસતમ તથા નામવર ફરામજ એ બે પેહલવાનો તુરકી લશકર સાથે જે જગોએ લડાઈ કરે છે ત્યાં જઈ પોહોંચીને તે નામદારોનાં લશકરને મદદ કરો, અને તમારા ગોરજો કરી દુશમનનાં શરને કુઠી નાંખો.”

જેવાર તે ચાર પેહલવાનોએ પાક જાદ પાદશાહ કેખોસરોની જોખાનથી હેવો હુકમ સાંભલ્યો, તેવાર સેતાખ પોતાની સાથે ત્રીશ હજાર સવાર લેઈ ગોસા બરેલા શેરની મીશાલ નગારાં તથા કરનાએનાં અવાજ કરતા અને ચીનના દરોઆવની માફક મોજ મારતા જોશથી લડાઈના મેદાનમાં જઈ પોહોંચ્યા, અને જેમ કે આસમાન ઉપરથી

વરસાદનાં ઝોલાં વરશે તે મીસાલ હર તરફથી ધરાણી તથા જામુલી સવારોના હાથ ઉપર તુરાણી લોકોનાં સર જમીન ઉપર પડવા લાગ્યાં. અને પેલી તરફ હાથીના જોરનો રાખનાર પચ્છો, તથા નામનો ઉઠાવનાર કેરશાસપસાંનીએ ખેડ પેહલવાનો જદસુમનાં લશકર ઉપર એવી તો તલવાર મારવા લાગ્યા કે, જેમ પુરજીગર લોકો પોતાનાં હાથમાં લોહની તેજ દંડાટી ધમ્માને વાંકું ઢારોળી પકડીને ખેતી કાપે, તે મીસાલ જદસુમનાં લશકરનાં સર કાપવા લાગ્યા. તે કાપેલાં સર જમીન ઉપર પડતાં તે ઘોડાવોની નાલની થોકડે કરી હર તરફ ઉડતાં હતાં. જે તરફ જેહાનજોએ પચ્છો તથા દલેર કેરશાસપસાંની તથા નામનો ઉઠાવનાર જવારેહ એ તરણુ સરદાર ગલખો કરતા તે તરફ એક એક હુમલામાં હુજરો સવારોને જીવથી મારતા હતા. અને તે નામદારોની તલવારનાં જરખે કરી પાળે સવારોનાં સર તથા પાળેનાં હાથ તથા પાળેનાં પગ તથા પાળેના ઘોડા કતલેઆમ થઈ પાકમાં પડતા હતા. તે વગેરે હર તરફથી સવારોના તરેહેવાર પોકારો ઉઠતા, તેમાં ધર, પકડ, પાંધ, મારના બધે ભરેલા આવાજો નીકળતા હતા. એ રવેશની રોસતાખેજ ભરેલી લડાઈ ધરાનો અને તુરાનીઓ વચ્ચે તે મેદાનમાં થવા લાગી, તેણે કરી જમીન જોશમાં આવી, અને જમાનો જુમખેશમાં આવીને રણ ભરેલો થાથા હતો. અને હર તરફથી સવારોનાં લોહીએ કરી નેહર જરી થઈ, અને પીજી તરફથી તુરાણો લશકર આજેજ આવોને પોકાર મારવા લાગું. અને તે કીનાના મેદાનમાં એક પોજનું લશકર જુમખેશથી એકએકમાં ભેલાઈ ગયું હતું. તેથી એવી તો સચ્ચત લડાઈ થવા લાગી કે, તે મેદાનમાં દલેર પેહલવાંનાને પોતાનાં ઘોડાને જોલાન દેવાની જગાભી રેહી નહીં. જ્યાર એવા જુમખેસ ભરેલી લડાઈ પેલી તરફથી પશંગનાં ખેટા પદ્મખપત અફસીઆખે દીઠી, તેવારે સેતાપ પોતાના સરદારો જવા કે કૂએજરેહે તથા લોહાક તથા રોપ્પાદ તથા કરતાહેલ તથા ઇદરાઈમાં તથા શપેહરંમ તથા કેહેરંમ એ સાત સુપેસાલારોને હુકમ કીધો કે, “અય મારા સરદાર લોકો, તમે એ જગા ઉભા રહીને મું જોએઆ કરોછો ? સેતાપ તમારી સાથે એક લાખ સવાર નેજનાં મારનાર લેઈને લડાઈના મેદાનમાં જવો, અને એવું કરો કે જાલનો ખેટો રૂસતમ તે

કીનાના મેદાનમાં જીવથી મારેઓ જાએ!” જેવાર પોતાના પાદશાહા અફઝાસીઆપની જોપાનથી તે તુરકી સરદારોએ હેવો હુકમ સાંભલયો, તેવાર તે સાત તુરકી પેહલવાનો પોતાની સાથે એક લાખ સવાર લેઈ સેતાપી કરતા લડાઈના મેદાનમાં ગયા. એમ કરતાં જેવાર તે તુરકી પેહલવાનો પોતાના લશકર સાથે મેદાનમાં આવી પોંહોંચ્યા, તેવાર સરવે કોઈ લડાએક સવારોએ પોત પોતાનાં હાથમાં લડાઈનાં હુથીઆર ઉઠાવયાં, અને ધરાણી તથા જાપુલો લશકર ઉપર ગલખો કીધો, અને એક પીજામાં ભેલાઈને તે લશકર લડાઈ કરવા લાગું, તેણે કરી તું કહે ગો-એયા તે રથેનાં મેદાનમાં તમામ જંગલ લોઢાનાં હુથીઆર ભરેલું નજર આવતું હતું. અને તે હજારો હજાર લશકરનાં સવારોનો તલવારને સફાસફાનો અવાજ બેઉ તરફના પાદશાહોએ સાંભલયો, તેથી પોતાના હાથની આંગલી દાંતમાં પકડવા લાગા. અને બેઉ તરફના પેહલવાનો પોત પોતાનો ગોફતેગો કરવા લાગા જે, આપણે જાણતા નથી કે એ સુલતાની લડાઈમાં આકેખત શું નીપજશે ? એ સ્વેશ તે તમામ પેહલવાનો તે ભારો લડાઈ જોઈને એક પીજાને કેહેતા હતા.

હવે એ તરફ કીનાના મેદાનમાં ધરાણી તથા તુરાણી એ બેઉ લશકરમાં એવી તો લડાઈ થતી હતી કે, જેમ વરસાદના દહાડા ઉપર આસમાન ઉપરથી વાડલ પાણી વરસાવે અને તે પાણી જમીન ઉપર દોડે તે મીસાલ બેશુમાર લોહી જમીન ઉપર દોડતું હતું. અને બાજે દલેર લોકો પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવી જેનાં સર ઉપર મારતા તેને તેની સવારોનાં જનવર સાથે કુટોને ગરદાપેચ કરી નાંખતા હતા. તથા બાજે નામદાર પોતાનો શમશેર ઉઠાવી જેના સર ઉપર મારતા તેને તેની સવારોનાં જનવર ઇઆને ઘોડા સાથે ચાર તુકડા કરી નાંખતા હતા. હેવી રોસતાબેજની લડાઈમાં બે દહાડા ગુજરી ગયા, તેવાર તે લડાઈના મેદાનમાં ધરાણી લશકર પતંગ આવી ગીઠી. જેવાર ધરાણીના પાદશાહા કેપોસરોએ પોતાના લશકરની કલબઘાહામાંથી હેવો પ્યારીક મામલો પોતાના લશકરનો દીદો, તેવાર નામના ઉઠાવનાર જેહાનપખસને તથા શમશેરના મારનાર કરીમાન એ બેહુ સરદારોને હુકમ કીધો કે, “અય મા રા દેલાવર પેહલવાનો, તમારી સાથે પીજા છ પેહલવાંનને લેવો. તેમાં

નામદાર શાપુર, તથા ફોરોહલ, સેદોસપ, તથા હજીર, તથા ફીરોજ, તથા ગજદેહમ, એ છ લગાએક પેહલવાંનોને લેવો તથા એ વગેરે તમામ મગરેપ જમીનથી. તમારું લશકર જે તમારી સાથે છે તે તમામ લશકર-નેબી તમારો સાથે લેધને કીનાનાં મેદાનમાં સેતાપ્પ જાવો, અને આજ રોજ એ લડાઈથી તમારું નામ મરદાનગીમાં ઉઠાવો.” જેવાર પાકજદ પાદશાહા કેપોસરોની જોપાનથી એવો હુકમ તે બેહુ સરદારોએ સાંભ-લ્યો, તેજ વખત તે નામદારોએ પેલા છ સરદારોને તથા તેઓની સાથે બે લાખ સવાર કીનાં ભરેલા લેધને તે લડાઈનાં મેદાનની તરફ વતોલજા-ના વાએની મીસાલ દોરી પોંહોંચ્યા. અને તે સરવે કોઈએ સેતાપ્પ મે-દાનમાં મેઆનમાંથી લોહીની વરસાવનાર તલવાર ખેંચી, તે વખત તું કહે ગોએયા જેમ આસમાન ઉપર વીજલી ચમકે તે મીસાલ જોહાંનપ્પ-પ્પસ તથા કરીમાન તથા પોજ પેહલવાનોની તલવાર ચમકવા લાગો. અને તે લડાએક સવારોએ હેવીતો લડાઈ ઉઠાવી કે તેઓની તલવારનાં જરબે કરી લોહીનાં કુવારા હવાની તરફ ઉડલા લાગા. અને જેમ મોરગ દાણા ચુને તે મીસાલ તુરકી સરદારોને ચુનીને જીવથી મારવા લાગા. તે નામદારોએ પોતાની તલવારે કરી એક લેહજમાં હજરો હજર સ-વારોનાં સર ગરદન ઉપરથી ખાકમાં નાંખેઆ. શેરની હીમતનો જોહાંનપ્પ-પ્પસ તથા દલેર કરીમાન એ બેઉ સરદાર જે તરફ હુમલો કરતા, તે તર-ફની જમીનને મુવેલાં આદમીઓની લોથે ભરી નાંખતા હતા. તે બેહુ જગો પેહલવાન પોકાર મારતા તે પોકારનો અવાજ ધરાની તથા જાપુલી પેહલવાનો સાંભલીને એક પીજને એમ કરી કેહતા હતા કે. “એ સુલતાની લડાઈનાં જંગમાં દેવોની પાળુનો પાંધનાર જોહાંનપ્પપ્પસે તથા શેરની હીમતના કરીમાને પોતાના લશકર સાથે આવીને લડાઈ ઉઠાવીછે, તે નામદારોનાં પોકારનો એ અવાજ આવેછે અને તે બેહુ ના-મવરો પોતાના નામને વાસતે તુરકી લશકર ઉપર રસતાખેજ ગુજરતા માલમ પડેછે.” એ રવેશ તે પેહલવાંનો એક પીજને કેહતા હતા, અ-ને હીમત ભરેલા થઈ દુશમન લોકો સાથે લડાઈ કરતા હતા.

હવે પેલી તરફ તુરાનનાં પાદશાહા પદપ્પખત અફરાસીઆએ પો-તાના લશકરને એ રવેશ પતંગ આવેલું દીધું. તેવાર તમામ માજદરાં.

ણી લશકરને હોકમ કીધો કે, “અય મારા માજ્ઞદરાનનાં સરદાર લોકે આજ રોજે એ કીનાનાં મેદાનમાં જઈને તમારૂં નામ ઉઠાવો, અને તમારા સરદાર હોજબરઅફકન તથા શમીલાશનો કીનો જાબુલી લોકો ઉપર લેવો” જેવાર માજ્ઞદરાની લશકરે અફરાસીઆપની જોપાનથી એવો હુકમ સાંભલ્યો, તેજ વખત કીનાં બરેલાં વાડલની મીસાલ જોશ કરતા કીનાના મેદાનમાં આવી પોંહોંચ્યા. અને કેહર બરેલા દેવની મીસાલ કીનાથી લડાઈ કરવા લાગા. અને જેમ જમીનનાં સુરાખમાંથી કીરીનાં તોલે તોલાં બહાર નીકલી ઉલટ પાલટ થાઈને એક એક એકમાં ભેલાઈ જાય, તે મીસાલ તે વખતની છેલી લડાઈમાં તે લશકર ઉથેલ પાથેલ થવા લાગું. અને તે માજ્ઞદરાની લશકરનાં ખેસુમાર તોર તથા તલવાર તથા નેજ તથા છુટ બાલડીઠી તથા શાતુર તથા ગોરજનાં જરખે કરો જેહાંનખખસનું તથા કરીમાનનું લશકર આજેજ આવી ગયું, અને હર તરફથી સવારોનાં સર જમીન ઉપર પડવા લાગાં. જેહેવાર એવો મામલો દાનાઈ બરેલા પાદશાહ કેખોસરોએ પોતાના લશકરમાથી ધરાની લશકરઉપર દોઢો તેવાર તેનેક ખખત પાદશાહે જંગી જેહાંનસુજને, તથા લડાએક તમુરને, તથા પાકીજે પેશાનીનાં શામને, તથા ખુરાદ, તથા ખરાસત, એ પાંચ જખરદસત પેહલવાંતોને હુકમ કીધો કે, “તમે આપણાં લશકરમાથી એક લાખ સવાર તમારી સાથે લેઈને એ મેદાનમા જવો અને જંગી જેહાંનખખસ તથા દલેર કરીમાનનાં લશકરને મદદ કરો.” જેવાર તે પાંચ દલેરી બરેલા પેહલવાંતોએ પાદશાહોનાં પાદશાહ કેખસરોની જોપાનથી હેવો હુકમ સાંભલ્યો, તેજ વખત ધરાણી લશકરમાંથી લડાઈના કરનાર એક લાખ સવાર પોતાની સાથે લેઈને જેમ ભુખેઆ શેર ગોસપદોનાં ગોવાશં ઉપર ગલખે કરે તે મીસાલ હુમલો કરતા માજ્ઞદરાણી લશકર ઉપર જઈ તુટી પડ્યા. અને તે ખુરા મજહુપનાં તથા બદનશલનાં સવારોને કીનાનાં હથીઆરે કરી ગોરદાપેચ કરવા લાગા. તથા તે નામદાર લોકો હરતરફ પોતાના નામનો શોહોર ઉઠાવા લાગા. તે શોહોર શાર બરેલો અવાજ આસમાનની તરફ જવા લાગો, તેથી આસમાન ઉપરનાં તમામ સેતારાભી તે લડાઈનો તમાસો જોવા લાગા! તે લશકરની ખેશુમાર ગેરદે કરી ગોયા આસમા-

ન ઉપર પરદો થાયો, ગોયા તે વખત આસમાન ઉપર આફતાબ હ-
તોજ નહીં ! એ રવેશ જાગ્યુલી પેહલવાનોએ સખત લડાઈ ઉઠાવો. તે
રચેના મેદાનમાં લડાઈ નહીં હતો, તું કહે ગોએયા એકખીજનો આપે-
રી આવવાનો દાહાડો હતો. જેવાર હેવો મામલો ઉંધાં પખતના પાદશા-
અફરાસીઆપે પોતાના લશકરમાથી દીઠો કે, તમામ માજદારની લશ-
કર દુશમનની ફોજથી પતંગ આવી ગયુંછે, વાસતે એ લશકરની મ-
દદ કીધી જોઈએ. એવો અદેશો કરી આદીનાં લશકરને હુકમ કીધો કે,
“અય દેલાવર લોકો, તમે એ જગા ઉભા રહી શું જોઆ કરોછે ? ત-
મારા નામીયા સરદારો અપરે પલલા, તથા અલકુસી, તથા કમીરાન,
તથા ગરંગાસ, એ નામદારો ધરાનો તથા જાગ્યુલીઓના હાથ ઉપર મારીયા
ગયાછે, તેનો કીનો લેવો. અને તમારા દુશમનોને જીવથી મારો”. જે-
વાર તે આદીની ઓલાદના લશકરે એવો હુકમ તુરાની પાદશાહાની
જુખાંનથી સાંભલ્યો, તેવાર કીનાનાં મેદાનમાં પોતાની સવારીનાં વરૂ
તથા હાથી તથા ઘોડાને જોહોકાવયાં, અને જોશ તથા ખરોશ કરતા
કીનાનાં મેદાનમાં આવી પોંહોંચયા. તે નાપાકોએ આવતાંનેવાર
પોતાના સરદારોનો કીનો લેવાને વાસતે લડાઈનાં હુથીઆર ઉઠાવયાં,
તેમા ઝેરી પાની પાએલું શાતુર, તથા ફોલાડમાં જડેલા માહીનાં કાંતા,
તથા, તથા લોડાંની જંજીરમાં જડેલા પથરના ગોલા, તથા જેહેરી પાણી
પાએલી તખ્ત, તથા એલમાશનાં લોહોડાનાં નેજ, તે વગેરે પીજાં
ભાંત ભાંતનાં હુથીઆરે કરી લડાઈ કરવા લાગા. તે અપરેપલલાનું લશ-
કર નહીં હતું તું કહે ગોયા કીના ભરેલાં આસમાન ઉપરથી દોજખના
દેવો નીચે આવી ધરાણી તથા જાગ્યુલી લશકર સાથે લડાઈ કરતા હતા.
તે હેરેમનની ઓલાદના સવારો પોતાના હાથમાનુ પથરનુ હુથીઆર ઉ-
ઠાવી જે તરફ ફેંકતા તે તરફ બે, ચાર, છ, આઠ સવારનો ઘાણ કાહડી
નાખતા તે આદીની ઓલાદનો સખસ જેની ઉપર જેરી પાની પાએલું
શાતુર મારતો તેને તેનો સવારીના જનવર સાથે સરથી તે પગ લગી ચીરી
નાંખતો. જેવાર એવો સખત મામલો નામદાર જેહાંનસુજ, તથા દલેર
તમુરે પોતાના લશકર ઉપર દીઠો, કે આદીની ઓલાદના લોકો ધરાણી
સવારોને પોતાના ભારી હુથીઆરે કરી કુટી નાંખેછે. એવું જોઈને તે બેહુ

નરે શેરની હીમતનાં પેહલવાનોએ સેતાપ્ય પોતાના ઘોડા દપટાવયા, અને જે આદીની ઓલાદના પેહલવાનો પથરના ગોલાના હથીઆર મારતા હતા તેઓની ઉપર આવયા, અને ગોસા ભરેલા સહીં જનવરની મીસાલ પોકાર મારી પોતાના ભારી ગોરજ ઉઠાવયા. અને તે બેઉ ભાઈઓ જેના હાથમાં પથરનું હથીઆર જોતા તેના શર ઉપર હેવોતો ગોરજ મારતા કે, તે આદીનું સર તથા સીનો કુટો નાંખતા, અને પાછેનાં હાથમાંથી તે પથરનું હથીઆર છીનવી લેતા, અને જે તરફ તે લશકરનો ઘણો ગલબો દેખતા તે તરફ જઈ તે પથરના હથીઆરને પોતાના સર ઉપર ધુમાંવી ગોફનની મીસાલ ફેંકી મારતા, તેનાં જરબે કરીને આદીની ઓલાદનાં દસ, પંદર સિવારો જીવથી માર્યા જતા હતા. પણ તે આદીનું લશકર ખેશુમાર હતું, તેનાં સખખથી જાગ્યુલી તમુર, તથા જેહાનસુજ, એ બેઉ ભાઈનું લશકર ખતંગ આવી ગયું હતું. હવે પેલી તરફ તાજદાર પાદશાહ કેખોસરોએ એવો તમાસો દીધો, તેવાર પોતાની નજદીક અરબસતાનનો પાદશાહ તરમાહ, તથા આક, તથા શરહુંગ, એ વગેરે બીજા સરદારો કરોમાનની તથા જેહાંનખખસની સાથે મગરેખ જમીનથી પોતાનું લશકર લેઈ આવયા હતા. તે લોકોને હુકમ કીધો કે, “અય મારા વફાદાર સુપેહેસાલાર લોકો, તમે મોટી બુનીઆદનાં બુજોરગ કહેવાઓછો, તો તમારા અરબસતાની લતકર સાથે કીનાનાં મેદાનમાં જવો, અને દુશમન લોકોને તમારા એરબી હોનરનો હાથ દેખારો.”

જેહેવાર પાક દીનનાં પાદશાહ કેખોસરોની જોખાનથી તે અરબસતાનના સરદારોએ એવો હુકમ સાંભલ્યો, તેજ વખત તે તરમાહ, તથા આક, વગેરે બીજા પેહલવાનો પોતાની સાથે તથા અરબસતાનના એક લાખ સવાર એરબી માદીઆંન ઉપર ખેસનાર તમામ નોવજવાન અરબ લોકો હતા. તેઓને લેઈને, જેમ પંજડીની હવા ઉડી જાય તે માસાલ એરબી માદીઆંનોને દપટાવતા જઈને આદીની ઓલાદનાં લશકર ઉપર તુટી પડ્યા, અને જે મીસાલ તેજ આતસ સુંકી, કાથી તથા ઘાશમાં પડે અને તે કાથી તથા ઘાશ પલીને ખાકસાર થઈ જાય. તે મીસાલ તે આદીનાં લશકરને મારો ખાકમાં મેલવવા લાગા.

અને તે મુવેલાં આદમીઓની લોથ બે સુમાર લોહીમાં તણાવા લાગી, તથા દહેર પેહલવાંનેનાં ઘોડાનાં પગ જે મીસાલ વરસાદના કીચલમાં ગુટી રહે તે મીસાલ તે મેદાનમાં જાળવેલ બેશુમાર લોહી પાંધાઈ રહ્યું હતું તેમાં ઘોડાઓના પગ ગુટવા લાગ્યા. જેવાર એ રવેશની ખુનરેજ ભરેલી લડાઈ પેલી તરફથી પસંગનાં બેટા અફરાસીઆપે દીઠી, તે વાર પોતાના પીરાન વજરને એમ કરી કહેવા લાગ્યો કે, “ અય મારા દાનાઈ ભરેલા સુપેહેસાલાર વેશેના બેટા પીરાન, હવે એ કીનાના મેદાનમાં મારે જવું જોઈશે ! શા વાસતે કે, હાલમાં મારી પાશે લશકર તો બેશુમાર છે, પણ હવે કોઈ નામીઆ પેહલવાંન રહ્યા નથી, કે હું તેને માફ બેશુમાર લશકર આપીને એ મેદાનમાં મોકલું.” એવા સખુન પોતાના પદ પાખત પાદશાહા અફરાસીઆપની જુપાનથી સાંભલીને દાનાઈ ભરેલો પીરાન, અંદેશો કરવા લાગ્યો કે, “ એ અફરાસીઆપ પોતાના લશકર સાથે કીનાનાં મેદાનમાં જશે તો, પેલી તરફથી પાકજદ પાદશાહા કેખાસરોબી પોતાની તમામ ફ્રોજ તથા પેહલવાંનેને લેઈને જોશ કરતો મેદાનમાં આવો પોહોંચશે, તો એ મારા પદપાખત પાદશાહા અફરાસીઆપને એક લેજમાં પકડી લેશે, તેવાર તુરાનનું તખ્ત તથા તાજ ઉંધું પડશે.” એવો અંદેશો કરીને તે દાનાઈ ભરેલો પીરાન પોતાના પાદશાહા તુરકી અફરાસીઆપને કહેવા લાગ્યો કે, “ અય દાનાઈ ભરેલા પાદશાહા, અગર જો તું માફ કહ્યું માને તો એ લશકરમાં ઉભો રહીને એ ખુનરેજ ના જંગની લડાઈનો તમારો જોયા કર ! અગર નહીં તો તું ખા પારો. તું જાણતો નથી કે, અજ પાંચ દહાડા થયા તમામ લશકર કીનાની કમર પાંધી ઉભુ છે. તેમાં તરણ દહાડા તથા તરણ રાત તારા બેટા જદસુમની લડાઈમાં ગુજરી ગયા, તે વગેરે બે દહાડા થાએઆ એ સુલતાનીલડાઈ ચાલી જાય છે, વાસતે અગર જો તું ચહાતો હોય તો આશાએસનું નગાફ કરાવયે, કે એ તમામ લશકર કીનાનાં મેદાનમાંથી પાછું ફરી પોત પોતાની જગા ઉપર આવેતો એવાત. ધણી બેહેતર છે. પણ તું નામદાર કીનાના મેદાનમાં જવા ચાહે છે એ વાત કાંઈ ખુબ નથી. જો તું નામવર પાદશાહા હું તારા એક કમીના પંદાને સખુન રદ કરીને એ લડાઈના મેદાનમાં જ જશે તો ખતા ખારો. ”

જેવાર ઉંઘે બપોતના પાદશાહા અફરાસીઆપે પોતાના દાનાઈ ભરેલા વજીર પીરાનની જોખાનથી એવી વાત સાંભલી તેવાર પીરાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા વજીર, તું જે વાત કેહે છે તે ખુબ છે, પણ આએ વખત અગરચે માઈ સર જાએ તો બેહેતર છે, પણ હું હરગેજ આસાએશનું નકાઈ કરાવું નહીં. અને આએ વખત મને એ કીનાના મેદાનમાં જાએઆ વગર ચાલે નહીં, શા વાસતે કે માઈ તથા મારી મદદનું કરનાર તમામ લશકર દુશમનનાં હાથ ઉપર પતંગ આવી ગયું છે, માટે તે લોકોની મદદે હવે મારે પોતે જવું જોઈએ. જો આએ વખતે હું આસાએસનું નગાઈ કરાઉં તો આલેમ લોકો મહને નાહીમત અને હીચકારો ધને.” એટલું પીરાનને કહીને પાદશાહા અફરાસીઆપે પોતાના લશકરની કલબ ધાહમાંથી શમશેરનાં મારનાર બે લાખ સવારો ચુટી કાહારેયા, અને પાકી જે કાંઈ લશકર રહ્યું હતું તે લશકરની ખપ્પરદારીને વાસતે પોતાનાં બેટા શાહાજાદા એહનને પોતાની જગા ઉપર ઉભો રાખ્યો. અને તે શાહાજાદાની સાથે લશકરની કલબ ધાહમાં તુરાની પેહલવાનો ફરશેવરદ તથા કલબાદ તથા શેમોખ તથા અખવાશ એ ચાર પેહલવાનોને ચેનની સાથે ઉભારાખ્યા. પછે પાદશાહા અફરાસીઆપે પોતાની સાથે વેશેનાં બેટા પીરાન, તથા કરશીવજ, તથા અરખાશ, તથા મરદાશ, જાંમજમે, તથા જમુદ, તથા કરાવલ, તથા શેદો, તથા જરજશ, તથા અસફલાન, તથા નોશાદ, એ ચાર શાહાજાદાએને પોતાની સાથે લીધા. અને તે સાથે બે લાખ સવારને પોતાની સાથે ફરતા રાખ્યા, અને કરનાએ તથા નકારાનાં અવાજ કરતા જોશથી કીનાના મેદાનમાં આવ્યા. તે પાદશાહા અફરાસીઆપના સર ઉપર શેર પેકર જુડો ઉડતો હતો, અને તે જુડાનો આશપાશ ખપ્પરદારીને વાસતે ચાર તુરકી પેહલવાન ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર થઈ પોતાના હાથમાં નાગી શમશેર પકડીને ચાલતા હતા. એવા ભારી દબ્બાથી પાદશાહા અફરાસીઆપ કીનાના મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો, અને પોતાના તમામ લશકર ઉપર અવાજ મારી કહેવા લાગો કે, “અય મારા સરફરાજ દેલાવર લોકો, હું તમારા સર ઉપર તમારી મદદને વાસતે આવી પોહોંચ્યો છું. વાસતે તમે તમારા લશકરના દેલ સુર બ-

રેલાં કરી, એ કીનામાં જેમ તમારેથી તલવાર મરાએ તેમ 'દુશમન લોકો ઉપર લોહીની વરસાવનાર તલવાર મારો.' જે વાર તમામ તુરકી તથા મા જંદરાંની તથા આદીનાં લશકરે પોતાના તુરાની પાદશાહા અફસસીઆપ નો અવાજ શાંભલયો, તેથી તમામ તુરકી લશકર જોસમાં આવીઊં, અ ને ગોસસા ભરેલું થઈ એક પીજ ઉપર પીનદેહેસત ગોરજ તથા શાતુર તથા માહીના કાંટા તથા પથરનાં હુથીઆરો તથા તેજ તલવાર તથા નેજ તથા છુટ ભાલડી એ વગેરે પીજનાં તમામ હુથીઆરનો વરસાદ વરસાવા લાગા. તેણે કરો ઈરાણી તથા જાપુલી તથા એરખી તથા હીંદુસતાની એ તમામ લશકર આજેજ આવો ગયું. તે સવારોનાં સર વરસાદનાં કતરાની મીસાલ જમીન ઉપર પડવા લાગાં. એવો સખત મામલો ઈરાની લશકરમાંથી રોશન સેતારેનાં અને ફતેહમંદ પપ્પતના પાદશાહા કેપ્પોસરોએ દીરો, તેવાર તે નેક સેતારેના પાદશાહે સેતાપ તરણ લાપ સવારની દ્રોજ પોતાની સાથે લીધી અને પાકીનાં લશકરને પોતાની છાવણીની ખપ્પરદારીને વાસતે રાખ્યું. અને તે જગોની સરદારી ઉપર સુપેહસાલાર પુલ કારતને, તથા લોહસપને, તથા પીજનનાં ખેટા અરદીશરને, તથા એરદવાન, એ ચાર પેહલવાનને તે લશકરની ખધ્ધિનઘાહામાં ખપ્પરદારીને વાસતે ઉભા રાખ્યા. તે પછે તે પુલંદ મરતપાના પાદશાહા કેપ્પોસરોએ પોતાની પરાપર ફતેહમંદી ભરેલો ગાવીઆંની જુદો રાખ્યો, અને તે જુદો જંગે સાવશન, તથા રેહામ, એ ખેઉ પેહલવાનને શોફ્યો. પછે કીનાના લેનાર જાલેજર, તથા ગોદરજ, તથા ગેવ, તથા તુરા, તથા ગુરાહાજે, તથા અશકશ, તથા પુરજન, તથા ફરહાદ, તથા નસવાદ, તથા ખેહેજનદ, તથા ખેહેરોજ, તથા મનોસાદ, તથા મોલાડનો ગોરગીન એ તેર નામદારોને પોતાની આસપાસ ફરતા રાખ્યા. અને તરણ લાપ સવાર પોતાની સાથે લેઈને નકારાં તથા કરનાએ તથા નફ્રેરી તથા ઘાંટના અવાજ કરતા કીનાના મેદાનમાં આવી પોંઘ્યા. અને આવતાને વાર પાદશાહા કેપ્પોસરો તથા તેની સાથેના તમામ પેહલવાંનો અને લશકર કીનાનાં હુથીઆર ઉઠાવી તે તુરકી લશકર ઉપર ટુટી પડ્યા, તેણે કરી તે રખેનું તમામ મેદાન હલમલી રહ્યું. તું કેહે ગોયા તે કેપ્પોસરોની ખાસ દ્રોજની મરદાનગી ભરેલી લડાઈથી તમામ

તુરકી તથા માજ્દરોનાં તથા આદી તથા સંગશારી વગેરે જદસુમનાં કીતાક શોહરનાં લશકરની હજરો હજાર ફોજ મારી જતી હતી. અને તેનાં લોહીએ કરી તું કેહુ ગોએયા તે મેદાનમાં કોલજમનો દરોઆવ મોજ મારતો હતો. તે માર્યા ગએલા સવારોનાં સર વગરનાં તન, તથા તંન વગરનાં સરે કરો તે રએતું મેદાન તમામ ભરાઈ ગયું હતું. તથા જે મીસાલ વાદલમાં વીજ ચમકે તે મીસાલ સીહા ગેરદમાં દલેર સવારોની તલવાર તથા શાતુર અને તપ્પર તથા નેજ તથા પીજાં હુથોઆર ચમકતાં હતાં. તે વગેરે બેશુમાર ભારી ગોરજનાં ધપકારાએ કરી તુરાણી તથા માજ્દરોનાં તથા આદી લોકોનાં સર કુટાવા લાગ્યાં. અને તે તમામ લશકરમાં ધર પકડ પાંધ માર સેવાએ કાંઈ પીજો પોકાર હતોજ નહીં. તે જંગના મેદાનમાં બેશુમાર નગારાં તથા નફ્રેરી તથા ઘંટ તથા પીતલની કરનાએનો ભારી શોહાર શાર થાવા લાગો, તેનો અવાજ ગોએયા સાતમા આસમાન ઉપર જઈ પોહોંચ્યો, તેણે કરી એ કપ્પુદી રંગનો આસમાન ભો ઘાભરો પડી ગયો હતો. અને તે વજંતરોનાં ભારી અવાજે કરી જમીનભી જેહુંનનાં દરોઆવની મીસાલ જુમખેશમાં આવી હતી. તું કેહુ ગોએયા તે જગો લડાઈ નહી હતી, પણ કયાંમતનો દાહાડો હતો- તે લડાઈ જોઈને જમાનોભી લરખ ભરેલો થાયો હતો. તે લશકર જોસમાં આવીને જે શોહારશાર કરતું હતું તેનો અવાજ હર તરફનાં જંગલમાં જઈ પોહોંચ્યો, તેથી તે જંગલમાંનાં તમામ શેકારી જનવરો જેવાં કે, શેર તથા ચીંતા તથા પપ્પર તથા સહી વગેરે શોહુપાજ જનવર તથા શકરો તથા ભેહરી વગેરે પીજાં શેકારી જનવર ઘાભરાં પડી હર તરફ નાહુશવા લાગ્યાં. અને તે તમામ લશકરનાં પોકારે કરી દરોઆવના પાણીભી જોશમાં આવી મોજ મારવા લાગ્યાં તથા દલેર પેહેલવાંનોની શવારીનાં હાથી તથા ઘોડા પોકાર મારતા, તેણે કરી સમશેરનાં મારનાર દલેર લોકો સુરમાં આવી પોતાની સમશેરથી હર તરફ દુશમનના લશકરનાં ટોલે ટોળાં મારતા હતા. તથા જે કોઈ સવાર ગભરાત ભરેલા થઈ આંચકો આઈ પોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપરથી જમીન ઉપર પડતા, તેનાં તંન ઘોડાઓની દોકરે કરી ગીરદો પેચ થઈ જતાં હતાં. પણ તે જુમખેશ ભરેલી લડાઈમાં કોઈની એટલીતો તાકાત નહી હતી કે, જ-

મીન ઉપર પડેલા સવારને પાછો ઉઠાડીને ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર કરે, એટલી તો કોઈમાં હોમત હતીજ નહીં. શા વાસ્તે કે તે ગરબદ ભરેલી સુલતાની લડાઈમાં સરવે કોઈને પોત પોતાનાં જીવની આવી પડી હતી! તથા તે જંગમાં પાપ બેઠાને તથા બેઠો પાપને પીછાની નહીં શકતા હતા. તે લડાઈમાં દોસતોબી તજવીજ કીધા બગેરે બીફામીથી એક બીજા ઉપર તલવાર મારતા હતા. તે વગેરે ઓકાપ્ય જનવરનાં પરનાં તીર કમાનમાંથી હર તરફ ઉડતા હતા, તેણે કરી તે લશકરનાં સર ઉપર તું કહે ગોએયા પરદો થયો હતો. તથા હરેક તરફથી પેચદાર કમંદ શીહા સાફની મીસાલ આવીને પેહલવાનોની ગરદન તથા કમર સાથે લપેટાઈ જતી હતી. તથા ભારી ગોરજ તું કહે ગોયા જેમ લોહાર લોકોનાં હથોડા હરંત ઉપર ધમાધમ પડે તે મીસાલ દલેર સવારોનાં સર તથા ગરદન ઉપર પડતા હતા, અને નેજ તથા છુટ બાલડીની લડાઈમાં બેશુમાર લશકરનાં સીનાં તથા બાબુ ચાક ચાક થતી હતી. તે વગેરે બાજે આદમી જેમ સીકમાં કપા-પ્ય પોએ તે મીસાલ નેજ તથા બાલડીનાં જરબે કરી ઘણાંએક સવારોના હાથ ઉપર આરપાર થઈ જતા હતા, અને તે સખત લડાઈએ કરીજે મીસાલ રેલનું પાણી દોડે તે મીસાલ બે શુમાર આદમીઓનું લોહી જ-મીન ઉપર દોડતું હતું. તેથી તે રબેનું મેદાન પરવાલાનાં રંગની મીસાલ નજર આવતું હતું તોપણ નામનો ઉઠાવનાર અને ફતેહમંદ બખતનો પાદશાહોનો પાદશાહ કેખોસરો, — પોતાનાં ધરાણી તથા જાબુલી પેહલવા-નો સાથે બે દાદગર અફરાસીઆપનાં લશકરનાં સવારોને દંમબદંમ ખાકમાં નાખતો હતો. તથા જેહાં પેહલવાન રૂસતમ તથા હાંદુસતાનનો સરદાર ફરામરજ તથા શેરની વંજનનો કરનાર જેહાન બોએ બરજો તથા મગરમછની ચુંગાલનો કેરશાસપસાની તથા જંગો જેહાનસુજ તથા શ-મશેરનો મારનાર તમુર તથા મુલોકોમાં ફતેહમંદી ભરેલો કરીમાન તથા દેવોની બાબુનો બાંધનાર જેહાંબખસ તથા તીરનો મારનાર બુજોરગ જલેજર તથા કમંદનો ફ્રેંકનાર જવારેહો તથા નેજનો મારનાર શામ ત-થા અરબસતાનનો પાદશાહ તરમાહ અને આક તથા જુમબેશ ભરે-લો સરહંગ વગેરે સુપેહસાલાર ગોદરજ તથા ગેવ તથા બીજાંન તથા તુ

શ તથા ગસતેહુંમ તથા કેઆંની શાહાબદો ફરી ખોરજ તથા ખેહરામનો ખેટો ખેહરામ તથા શાપુર તથા નેક સેતારેનો લોહોરાસપ તથા જીવને ખુશોનો કરનાર મીલાદનો ગુરગીન તથા ફરોહલ તથા શેદોશપ તથા હજીર તથા ફીરોજ તથા ગજદહુંમ તથા ખુરરાદ તથા ગુરાહાજેહુ તથા ખરાહાત તથા રેહામ તથા અશકશ તથા જંગેસાવરાંન તથા ખુરજીન તથા ફરહાદ તથા નશવાદ તથા ખેહજદ તથા ખેહરોજ તથા મનોસાદ તથા અરદવાન એ વગેરે ખીજ ઘણાંએક શાહાબદાઓ અને સરદારો ધરાણી તથા જામુલી લશકર સાથે અફરાસીઆપની ફોજ ઉપર ખુનરેજ કરતા હતા. તથા પેલી તરફ બદ બખત પાદશાહ અફરાસીઆપની સાથે, સુપેહસાલાર વેશેનો ખેટો પોરાન તથા લેઆંનતી બરેલો ખુરાં કામનો કરનાર કરસીવજ તથા ચીતાની ખસલતનો શેદો તથા નાપાક તખીઅતનો હોમાન તથા ખારમાન તથા ફરશેવરદ તથા નશતેહેન તથા રોધન તથા કરશીહુંન તથા જંગાલ તથા ઇદરાધમાન તથા કરતાહેલ તથા રોખાદ તથા લોહાક તથા કુઝ્યેજેરેહે તથા શપેહરંમ તથા કેહેરંમ તથા ફરશેવરગ તથા કલખાદ તથા રોમોખ તથા અખવાસ તથા મનોશંન તથા નોસાદ તથા અરખાસ તથા મરદાશ તથા જંમજમે તથા જમુદ તથા કરાવલ તથા જરજશ તથા અશફલાંન એ વગેરે ખીજ પેહલવાનો તથા આદીનું તથા માજંદરાનીતથા સંગશારી તથા તુરકી તથા કીતાકી તથા કખ્યાકી તથા કનોજ તથા દેહરી વગેરે ખીજ ઘણાંએક મુલકનું લશકર જે અફરાસીઆપની મદદનું કરનારહતું તે પોતપોતાના સરદારનો કોનો લેવા ઉપર જન ફ્રેશાંની કરતું હતું, પણ ધણી તથા જામુલી તથા કામુલી તથા હીંદી તથા અરખસતાનો વગેરે ખીજ ઘણાંએક મુલકનાં લશકરનાં પેહલવાંનોની તેજ તલવારથી બદ સેતારેનાં અફરાસીઆપનું તમામ લશકર આજેજ આવી ગયું, અને સરવે કોઈલાચાર થઈ પોકાર મારી જીવતદાન માંગવા લાગા. તું કેહે ગોચા તેવી સખત લડાઈ હકૂતેકેશવર જમીનમાં થઈબી નહીં અને થશેબી નહીં. હેવી ખુનખાર બરેલી લડાઈ થતી હતી. તે લડાઈ દલેર પેહલવાંનો નહીં કરતા હતા; ગોચા મોહોતનો કાશેદ કીનાંથી તલવાર મારતો હતો ! તે તલવાર પોતેજ કાસેદ હતો, અને તે લશકરમાંથી નગારાં તથા નોખત તથા નફ્રી વગેરે પીત-

લની કરતાએ તથા ઘંટના અવાજ થતા હતા. તે અવાજે કરી જમીનભી લરજમાં પડી હતો, અને ખેડુ તરફ મસત હાથી કશાકશી કરતા હતા, અને મસત હાથીની મીસાલના ઘોડા ચાલાક પાંઉ થઈ નાશતા હતા, અને દલેર જાણુલીઓની તલવારથી જેમ ચોમાસાના વખતમાં વરસાદનું પાણી વરશે, તે મીસાલ સવારોનું લોહી વરસાતું હતું, તથા જેમ સખત પવન વાજે અને ઝાડનાં સુખાં પાતરાં જમીન ઉપર ગલી પડે, તે મીસાલ અફસીઆપની ફ્રોજનાં સર જમીન ઉપર પડતાં હતાં, અને તે લશકરની ખુનરેજી જોઈને આસમાન ઉપરનો આફતાબભી ધાબરો પડીને વાદલમાં છુપો થઈ ગયો ! અને જાંહાં તીહાં વાદલ થઈ આવ્યું.

હુકાયત લખીછે કે, વરસાદ વરસીઓ એકાએક આસમાન ઉપરથી અને બદખખતી ભરેલા પાદશાહા અફરા-સીઆપના તુરાની પાંચ સરદારોનું ઈરાની તથા જાણુલી સરદારોના હાથ ઉપર મારયા જવું.

એમ કરતા આસમાન ઉપર એકાએક વાદલ થઈ આવ્યું, અને જેમ વરસાદના દહાડા ઉપર વાદલ ગાજે તે મીસાલ વાદલ પોકાર મારવા લાગું, અને હર તરફ ચલકાટ ભરેલી વીજ ચમકવા લાગી, અને તે સખત લડાઈના વખતમાં આસમાન ઉપરથી એકાએક વરસાદ વરસવા લાગો તેથી તે વખત નીચેથી લોહી, અને ઉપરથી વરસાદનું બે શુમાર પાણી વરસાતું હતું, તેણે કરી તે રચ્ચેના મેદાનમાં મુવેલા આદમીની લોથ તથા સર તનાઈને ઘસડાવા લાગાં, અને તે લશકર તથા પેહલવાનોનાં ઘોડા જેમ રેલનાં પાણીમાં માહી દોડે તે મીસાલ તરવા લાગાં. તેણે કરી તમામ લશકર ખતંગ આવી ગયું, પણ એવા આફત ભરેલા વખતમાં ખુન ભરેલી લડાઈમાં નામના ઉઘવનાર જાણુલી પેહલવાનો પોતાની તેજ તલવારે કરી તુરકી લોકોનાં ટોલે ટોલાં મારતા હતા. એવી તે ખુનરેજી ભરેલી લડાઈમાં કરતાહેલ નામનો એક

તુરકી પેહલવાંન એકાએક હાંદુસતાનના સરદાર ફરામરજની મોકાએલ આવી પોહોંચ્યો, તે તુરકી પેહલવાંન પોતાના હાથમાં સમશેર પકડી ઇશાણી તથા જાબુલી સવારોનાં સરને ખાકમાં નાખતો હતો. જેવાર દલેર ફરામરજ તે કરતાહેલ પેહલવાંનને એ રવેશ ખુન ભરેલો દીઠો તેવાર શેરમરદ ફરામરજ તે તુરકી પેહલવાંનની તરફ પોતાનો ઘોડો ચલાવ્યો, એમ કરતાં જેવાર તેની નજદીક જઈ પોહોંચ્યો, તેજ વખત એક પોકાર સહી જાનવરની મીસાલ માર્યો, અને તે તુરકીને એમ કરી કહ્યું કે, “અય પેહુંદાં મગજના તુરકી પેહલવાન, અગર તું જાણતો નથી કે, શેરના ગોવાસમાં લોખંડી આવીને પોતાની ચુંગાલ ઉઘાવે તે કયાં પ્યર આવે ? વાસતે હવે તું સંભાલ.” એટલું કહીને પોતાની તેજ તલવાર ઉઘાવી. જેવાર તે કરતાહેલ પેહલવાંને પોતા ઉપર એવો મામલો દીઠો તેવાર ગુસશામાં આવીને તે ફરામરજના સર ઉપર પોતાની શમશેરનો એક જખમ માર્યો; પણ તે હોનર ભરેલા ફરામરજ પોતાની ઢાલ ઉપર તે જખમ ઝીલી લીધો, અને તેજ વખત પોતાની તેજ તલવાર ઉઘાવીને તે તુરકીનાં સર ઉપર એવા તો જોરથી મારી કે, તે કરતાહેલ પેહલવાંનની ઢાલ દોધીનાં ખીરાની મીસાલ કાપી નાંખી, અને તેજ જરખે કરીને તુરકીને સરથી તે તેની સવારીના ઘોડા સાથે ચાર ટુકડા કરી નાંખ્યાં. અને તેવોજ તે તુરકીના લશકર ઉપર જઈ પડીને પોતાની તેજ તલવારે કરી તે ફ્રેંજને પરાગંદા કરી નાંખી.

હવે ખીજ તરફ હાથીને જોરનો કેરશાસપસાંની જેની મોકાએલ થાતો, તે જખ્ખરદસત સવારનાં કમરખંધ ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારી તે ને ઘોડાની પોઠ ઉપર ઉઘાવી લેઈજે તરફ ફ્રેંકી મારતો, તે તરફ એ ચાર સવારોને સાથે જીવથી મારતો હતો. એ રવેશ તે કેરશાસપસાંની પોતાના નામને વાસતે લડાઈ કરતો હતો. એવામાં તે નામદારની મોકાએલ શેખાદ નામનો તુરકી પેહલવાન પોતાના હાથમાં ભારી ગોરજ ઉઘાવી આવી પોહોંચ્યો, અને તે તુરકી પેહલવાંને આવતાંને વાર કલેજાંના જોરથી એક પોકાર મારી તે કેરશાસપસાંનીને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મગજ ખુનીઆદના નાદાન છોકરા, તું એ શું કામ કરેછે ? કે તું હમારા જખ્ખરદસત સવારોને ઘોડાની પોઠ ઉપરથી ઉઘાવી એક ખીજ ઉપર

મારેછે, વાસતે હવે હુંબી જાણું કે તું કેવો એક જપ્પરદસત પેહલવાન કેહેવાએછે, તેથી આએ મારા ભારી ગોરજનો જરખ: તંભાલ." તે તુરકીએ એટલું કહીને ખેલુ હાથે પોતાનો ગોરજ ઉઠાવયો. જેવાર એવો મામલો દલેર કેરસાસપસાંનીએ પોતા ઉપર દીધો, તેજ વખત પોતાનાં સર ઉપર આડો ઢાલ પકડી, એવામાં તો તે શેપ્પાદ તુરકીએ પોતાનાં ભારી ગોરજનો જરખ તે જાણુલી પેહલવાનની ઢાલ ઉપર માર્યો, તેના જરખે કરી કેરસાસપસાંનીની ઢાલનાં ફુલ તમામ છુદાઈ ગયાં, અને તે જરખના આચકાએ કરી તે દલેર જાણુલી પેહલવાનનાં દેવજનદ અખલક ઘોડાની પીઠ કમાનની મીસાલ વાંકી વલો ગઈ, અને તે કેરસાસપસાંનીનો આંખમાં જેમકે ખરાશની ઘંટી ફરે તે મીસાલ તે રએનું મેદાન તથા તમામ લશકર તે નામદારની આંખમાં ફરતું નજર આવવા લાગું. એમ કરતાં જેવાર તે દલેર પેહલવાન પાછો શાવચેત થયો, તેવાર કેહર ભરેલાં વાડલની મીસાલ જોશમાં આવ્યો, અને સેતાપ્પ પોતાનો ગોરજ ઉઠાવીને તે શેપ્પાદ તુરકીને એમ કરી કહ્યું કે, "અથ નાલાએક તુરકી પેહલવાન, હવે તું આએ મારા ગોરજનાં જરખનો જરા નાસતો કર, કાંએજે એ લડાઈમાં તું છ દહાડા તથા છ રાતનો ભુખ્યો હશે?" એટલું કહી પથરનો તોડનાર ગોરજને તે શેપ્પાદ તુરકીની ઢાલ ઉપર એવો તો જોર્યો માર્યો કે, તેના જરખે કરી તે જપ્પરદસત તુરકી પેહલવાનનું સર તેની ઢાલ સાથે કુટાઈ ગયું, અને તેની ગરદન સીનામાં ઉતરી તથા સીનો પેતામાં ઉતર્યો- એ રવેશનો ગોરદાપેચ થઈ ઘોડાની પીઠ ઉપરથી તે ખુનરેજનાં લોહી તથા વરસાદનાં ખેશુમાર પાણીમાં પડ્યાં, તેથી તેની લોથ તે પાણી તથા લોહીમાં ડુબી ગઈ. તેવાર પછે દલેર કેરસાસપસાંનીએ પોતાનો ગોરજ ઉઠાવીને પાદશાહા અફરાસીઆપનાં લશકરની તરફ ગલખો કીધો, અને તે તુરકી લશકરનાં સવારોનાં સરને પોતાનાં ભારી ગોરજે કરી ગીરદોપેચ કરવા લાગો. તથા જે તરફ જંગી તમુર પોતાનાં નેજનો જરખ મારતો તે તરફ તે જરખે કરી એક બે તરણુ સવારોનાં સીનાં વીંધી જમીન ઉપર નાખતો. એ રવેશ તે નામદાર હર તરફ હુમલો કરો સખત લડાઈ ઉઠાવતો હતો, અને જેમ કે શેકારી ચીતો હરણુ ઉપર ચુંગાલ મારે તે મીસાલ તુરકી સવા-

રોનાં હાથ ઉપર ચુંગાલ મારી તેની તલવાર છીનવી લેતો, અને તેજ તલવાર તેનાંજ સર ઉપર મારતો, તે જરખે કરી તે સવારનાં ખે તુકડા કરી નાખતો હતો. એ રવેશની સખત લડાઈ કરતાં તે નામદારને કર-શીહુન નામનાં તુરકી પેહલવાને દીઠો. તેવાર ગુસસામાં આવી દેલાવર તમુર ઉપર અવાજ મારી એમ કરી કેવા લાગો કે, “અથ પુરજીગર પ-રજોનાં ખેટા, તું કાંઈ જંગલનો શેર છે ? ઈઆ કાંઈ દરોઆવતું મગ-રમછ જે કહેવાએછે તે તું છે ? કે તું હમારા લશકર ઉપર એવડી ખે દેહસત દસત દરાજ કરેછે. પણ તું જાણતો નથી કે હું નામદાર કર-શીહુન એ સવારોનો સુપેહસાલાર છેજી, તો તું મારોભી જરા હર સખતો નથી. ”

એટલું કહીને તે તુરકી પેહલવાન ગુસસામાં આવયાં, અને જંગી તમુર ઉપર ગલખો કીધો. એમ કરતાં જેવાર તે તુરકી પેહલવાન જાપુલી દલેરની નજદીક આવી પોહોંચયાં, અને કીનાંથી પોતાની તલવાર ઉઠાવી કેહર બરેલાં દેલ સાથે તે તલવારનો જરખ હોનર બરેલા તમુર ઉપર મારયાં, તેવાર પેહલવાન પરજોનાં ખેટાએ સેતાપ પોતાના હાથમાં જે નેજો પકડેલો હતો તે લોઢાંનાં નેજાનો ઝપેટો તેનો તલવાર ઉપર એવો તો સફાઈથી મારયાં કે, તે તલવારને કાચના કુપાંની મીસાલ તુકડે તુકડા કરી નાંખી, અને તેજ નેજો ખીજ મરતખે કરશીહુનના સીનામાં એવાતો જોશથી મારયાં કે, તેનું પપ્પતર ફાડીને તે નેજો જેમ કે ગોરખરનાં સીનામાં દાખેલ થાય તે મીસાલ તે તુરકી પેહલવાનનાં સીનામાં આરપાર થયો, અને તે તુરકી પોતાના જદાવદાર પપ્પતર સાથે ઘોડાની પીઠ ઉપરથી જમીન ઉપર ખાકમાં પડયાં. તેવાર પછે જંગી તમુરે કીનાં બરેલા શેરની મીસાલ તુરકી અફસસીઆપનાં લશકરનો તરફ હુમલો કીધો, અને તરીજ તરફ જંગી જેહાનપપ્પસ પોતાના હાથમાં ભારી ગોરજ ઉઠાવીને જે સવાર ઉપર મારતો, તેને તેની સવારીનાં ઘોડા સાથે કુટી નાંખતો, તથા જે ઉપર પોતાની કીનાંની તલવાર મારતો તેને તેની સવારીનાં હાથી સુધાં ચાર ટુકડા કરી નાંખતો. એ રવેશ તે નામદાર સખત લડાઈ કરતો તથા તુરકી લશકરને પરહુમ મારતો મારતો અફસસીઆપની ખાશ ફોજમાં જઈ પોહોંચયો, અને તે

જગા તુરકી લશકરને પચ્છમ મારવા લાગો. તે મામલો જોઈને તુરકી લશકરનો પેહેલવાંન મનોશન નામનો હતો તેનું દેલ જોશ ભરેલું થયું, તેથી તે મનોશન પેહેલવાંને પોતાનો ઘોડો જેહાનપ્પખસની તરફ ચલાવ્યો. અને એક પોકાર મારી તેણે દલેર જેહાનપ્પખસને એમ કરી કહ્યું કે, “અથ નાપાક હાંદુ પચ્યા, મગર શું તું કાંઈ દીવાનો થઈ ગયાછે! કે, તું પાદશાહા અફસીઆપનીભી જરા શરમ રાખતો નથી? અને તેના નામદાર પેહેલવાંનોનાભી જરા ડર કરતો નથી? કે એ રવેશ અમારા તુરકી લશકરને જીવથી મારેછે. પણ હવે હું તારા જીવનો લેનાર તારી મોકામેલ આવી પોંહોંચ્યો છું.” એટલું કહીને તે મનોશન નામના પેહેલવાંને પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવ્યો, અને સુપેહસાલાર જેહાનપ્પખસ ઉપર હુમલો કરીધો. જેવાર શેરને પીતેના જેહાનપ્પખસે તે પેહેલવાંને પોતા ઉપર એ રવેશ ગોરજ ઉઠાવી આવતો દોડો, તેવાર તે દલેર પેહેલવાને સેતાપ્ પોતાની ખાંધ ઉપરથી ઢાલ ઉતારીને સર ઉપર આડી પકડી. એવામાં મનોશન નામનાં પેહેલવાંને પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવી જેહાનપ્પખસની ઢાલ ઉપર ઘણાંએક જોરથી માર્યો, પણ તે નામદાર એવા ભારી જરપ્પને પોતાની ખાતેરમાં લાવેયો નહીં, તે જંગી જેહાનપ્પખસ પોતે જાતે એવો તો જોરાવર હતો કે, એક દસત જેવા નામીયા પેહેલવાંને આજેજ કરીધો હતો. તથા ભારી તનનાં કેહકામ દેવને જીવતો પકડ્યો હતો. એવો તે જાપ્પલી પેહેલવાંન જપ્પરદસત હતો, તેથી તે તુરકી પેહેલવાંનનાં જરપ્પને ગોચા એક મુકીનાં જરપ્પ પચાપચાભી ખાતેરમાં લાવ્યો નહીં. અને તે શેર નર પેહેલવાન જેહાનપ્પખસ એવો તો ગુસસામાં આવ્યો કે, જો તે વખત તેનામદારની સામણે અંધારાં દોજખમાંથી ઘણાંએક હેરેમનો એકદા થઈ આવેયા હોતે તો તે જેઆંનગારોને એક લેખમાં સરથી તે પગ લગીન ચીરી નાખતે, તો એ તુરકી પેહેલવાંનોના તેની સામણે શું આશરો. એવો તે વખત જેહાનપ્પખસ ગોસસામાં આવ્યો હતો. જેવાર મનોશન પેહેલવાંને તે જેહાનપ્પખસની ઢાલ ઉપર પોતાના ગોરજનો જરપ્પ માર્યો તે જરપ્પને રદ કરી નાંખ્યા પછે, તે દેલાવરે ચીંતાની મીસાલ પોતાની ચુંગાલ મારી સેતાપ્ તેનો કંમરખંધ પકડીયો, અને તે તુરકી પેહેલવાંને તેના ઘોડાની પીઠ ઉપ-

રથી ઉઘાવી લીધો, અને જેમકે એક પથરને હવા ઉપર ફેંકે તે મીસાલ તે તુરકી પેહલવાનને ઊંચો ફેંકી દીધો. જેહવાર તે ઊંધે વ્યખતનો તુરકી પેહલવાન હવા ઉપરથી ગુમરી ખાઈ નીચે આવેયો, તેવાર જંગી જોહાન-વ્યખસે સેતાવ્ય મેઆનમાંથી તલવાર ખેચીને તે તલવારનો હાથ એવો તો સફાઈથી માર્યો કે, તે મનોશન પેહલવાનને દોધીનાં ખીરાની મીસાલ કાપી નાંખ્યો. અને તેજ વખત તલવાર ઉઘાવી તુરકી લોકોને જીવથી મારવા લાગો. હવે ચોથી તરફ શેર દેલ પરજો કીનાંથી લડાઈ કરતો હતો, તે નામદારની તલવારે કરી આદમીઓનાં લોહીનો દરીઆવળ શી થાતો હતો. અને તે દેલાવર એવો તો જોશમાં આવેયો હતો કે, તેના સામણે જે કોઈ આવતો તેને એક હરનના શેકારની મીસાલ જાણુતો-અને તે નામવર જેની ઉપર પોતાનો ગોરજ મારતો તે સવારને માટીન, ધરાની મીસાલ કુંટી નાંખતો. તથા જે તરફ તાજવ્યખસ રૂસતમ હુમલો કરતો, તે તરફ એક એક હુમલામાં પાંતસો સવારને કતલેઆમ કરી નાંખતો. તથા જેમ ભુખેઓ શેર ગોસપંદનું ગેરેખાન પકડી લીએ તે મીસાલ તુરકી સવારનું ગેરેખાન પકડીને ખીજ તુરકી સવાર ઉપર ફેંકી મારતો તેણે કરી ખીજ દસ પંદર સવાર જીવથી માર્યા જતા હતા. તે નામદાર જોહાન પેહલવાન રૂસતમ એવો તો કીનામાં આવેયો હતો કે, તે દેલાવરની સામણેજો કોહુખેસતુન નામનો ભારી પાહાડ, તે વખત આવતેતો તે પહાડનેબી આસાંનીથી ઉઘાવી જમીન ઉપર ધગ્યા ખીજ પહાડ ઉપર મારતે તો તે ખેઉ પહાડનાંબી તુકડે તુકડા કરી નાંખતે, એવો તે નામદાર રૂસતમ તે વખતે જોશમાં આવેલો હતો. તે લડાએક જલેજરનો ખેટો, ખાજી તુરકી સવારનાં ઘોડાની દુમ પકડી લેતો, અને તે ઘોડાને પોતાનાં સર ઉપર ગોફંનની મીસાલ ફેરવી જે તરફ ફેંકી મારતો તે તરફ તુરકી લશકરનાં પચાસ સવારનો ઘાણ કાઢો નાંખતો. એ રવેશ તે તેહમતંન રૂસતમ સખત લડાઈ કરતો હતો. વલી જે તરફ પાકદીનનો પાદશાહ કે-ખોસશે પોતાના હાથમાં કમાન પકડીને તે ઉપર ખેંદગી તોર ચઢાવી મારતો, તે તરફ તુરકી લશકરનાં પાચ, છ અને સાત સવારને જીવથી મારતો. તથા જે તરફ જંગી ખીજન તથા દલેર ગસતેહમ એ ખેઉ પેહલવાનો પોતાના હાથમાં નેજ પકડીને લડાઈ કરતા હતા, તે તરફ આ-

દમીઓની લોથ ઉપર લોથ નાખતા હતા. તે મેદાનમાં તું કેહે ગોચા સવારોની લોથ સેવાએ કાંઈ ખીજું નજર આવતું હતુંજ નહીં. તથા જે તરફ નામદાર જલેજર વગેરે ખીજા તમામ પેહેલવાનો લડાઈ ઉઠાવતા હતા, તે જગાએ જેહુંનના દરીઆવની મીસાલ આદમીઓનું લોહી મોજ મારતું હતું. તથા તે ખુનરેજી ભરેલાં મેદાનમાં શેરને પીતિને જેહાનસુજ, તથા દલેરી ભરેલો કરીમાન, એ બેહુ ભાઈતો જેમ ગોસપંદનાં ગોવારામાં બે મસત શેર પડે અને ગોસપંદોની ખરાબી કરે, તે મીસાલ બેદાદગર અફરાસીઆપના લશકરની ખરાબી કરતા હતા. તેથી તમામ તુરકી તથા માજંદરાની તથા આદી તથા સગસારી વગરે જલ્દસુમનું એ તમામ લશકર પતંગ આવીને નહાશવાનો ચારો હુંડતું હતું. પણ ધરાણી તથા જામુલી તથા એરખી લશકર તથા પેહેલવાંન એ સરવે કોઈની દોડ ધુપ આગલ તે તુરકી લશકરને નાશવાની જગાભી નહી મલતી હતી, કે તે ખીચારોએ હરેક તરફ નાશીને પોતાનો જન પચાવી શકે. પણ તેથી ઉલટું અફરાસીઆપનું તમામ લશકર જે મીસાલે પાંજરામાં પોપત બંધ હોએ, તે મીસાલ બંધમાં આવોજી હતું. ધ્યાને તમામ ધરાણી તથા જામુલી તથા અરખસતાની સરદાર લોકો પોત પોતાની ફોજ સાથે તુરાનો લશકરની આસપાસ ફરી વલીને તલવાર મારતા હતા, અને જેમ કે હરંત તથા ગોરખરનાં શોકાર ઉપર શેર ગલબો કરીને તે શોકારને જીવથી મારે તે મીસાલ તુરકી સવારોને મારતા હતા. હેવી કીનાં ભરેલો લડાઈ જોઈને એ બુઢા આસમાન ઉપરથી તમામ ફેરેસતાભી આજેજ આવીને પોકાર મારવા લાગા! અને કેહેવા લાગા કે, અય પેહેલવાન લોકો, હવે એ રસતાખેજ સરીખી લડાઈ બંધ કરો. એ રવેશ ફેરેસતાઓ પોકાર મારી કહેતા હતા. તે વગરે જમીન તથા જમાનો તે ખુન ભરેલો લડાઈ જોઈને ખીતાપ થઈ ગીચાહતો! તથા જમીનની તલે જે ગાવ કેહેવાય છે, તે ગાવ પણ એ ભારી બોજથી ધ્યાને તે ભારી લશકરના બોજથી આજેજ આવી એમ કરી કહેવા લાગી કે, “અય ભલા આદમીઓ, તમે સેતાપ ખશી જવો! અગર નહી તો એ જગા ધરતીકંપ થશે.” એ રવેશ તે ગાવભી આજેજ આવી જમીનની નીચેથી પોકાર મારતો હતો. પણ એ ધરપકડ ભરેલી લડાઈમાં કોઈ

૫૨ નોસાદ તુરકીનો જોહાનપપ્પસ ઉપર ધસારો. [પરજો નામું-

કોઈનો અવાજબો સાંભલતા નહી હતા. એવી તે ખુનખાર લડાઈ થતી હતી.

એવા જોસા અને ખુન ભરેલા વખતમાં, હાથીને જોરનો તથા શેરને પીતેનો તથા સામે સવારનાં ખાનદાનનો નામનો ઉઠાવનાર દલેર જોહાનસુજ પોતાની શમશેર ઉઠાવી. પાદશાહા અફસીઆપની ખાસ ફ્રોજમાં ચીંતાની મીસાલ જઈ પડ્યો. અને એક પોકાર મસત વ-
રૂની મીસાલ મારીને પાદશાહા અફસીઆપને કહેવા લાગ્યો કે, “અથ ઉંઘાં પપ્પતના, જોલાંમના પેશાના કરનાર બેદાદી ભરેલી કમ અકલના બે હોરમત જાદુગર તુરકસતાનના પાદશાહા, હવે તારી મદદનાં કરનાર દે વ તથા જાદુગર લોકો કે જે અરધી રાતને વખત સખેખુન મારવા આવતા હતા તે બદ કેરદારો કયાં ગુમ થઈ ગયાં? પણ અથ બેદાદગર અને જુલમના પેશાના કરનાર પાદશાહા, હવે તું તારા દેલમાં ખાતેર જમે રાખજે કે, તુને હવે તારો જીવ પંચાવવો ધણી કઠણ પડશે. હવે હું તારા જીવનો લેનાર શેરમરદ પરજોનો બેટો જંગી જોહાનસુજ તારી નજદીક આવી પોહોંચ્યો છું.” એટલું કહીને જમકે પપ્પર જનવર મ-
સતીથી હુમલો કરે, તે મીસાલ હુમલો કરતો તે તુરકી અફસીઆપ ઉપર ગયો, અને જે કોઈ તુરકી દલેર તેની સામણે થતા તેને મારતો મારતો બેદેહશત અફસીઆપની તરફ ચાલ્યો. એવો મામલો નોસાદ નામનાં તુરકી પેહલવાંને તુરકી લશકરની કલબઘાહામાંથી દોદો, કે પર-
જોનો બેટો બેદેહશત તુરકસતાનના પાદશાહાને લામફાશ સખુન ખોલી, તુરકી લશકરને મારતો મારતો એ તરફ ચાલેયો આવેછે. એવો મામલો જોહાને તે નોસાદ પોતાના ઘોડાને જંગી જોહાનસુજનો તરફ રેલવયો. જ્યારે તે બેહુ દલેર એક એકની મુકાબેલ થાએથા તેવાર તે નોસાદ નામના તુરકી પેહલવાંને કીનાંથી પોતાની તલવાર ઉઠાવી અને જંગી જોહાનસુજને એમ કરી કહ્યું કે, “અથ પુરજીગર પરજોનાં બેટા, તારા માં એટલી તે શું તાકાત છે કે તું મારા પાદશાહાનો એક પાલબી વાંકે કરી શકે! તે કરતાં અગર તું જોશવર પેહલવાન કહેવાએ છે, તો હું પી જાઉં કે તું આએ મારી તેજ તલવારનો જરપ્પ શી રવેશ સંભાલે છે.” તે તુરકીનુ એટલું કહેવું કે, દેલાવર જોહાનસુજ પોતાનાં લોઢાંનાં પપ્પ

તરની આસતીન જે ખાંધ ઉપર ચઢાવી હતી, તે સેતાપ્પ પાછી ઉતારીને પોતાનાં સર ઉપર ઢાલ પકડી અને જમણા હાથની ચુંગાલ ખાલી રાખી. એવામાં તુરકી નોસાદે હુમલો કરતો આવીને પોતાની તેજ તલવારનો જરપ્પ જ્ઞાનસુજની ઢાલ ઉપર માર્યો, પણ તે હુનર ભરેલા પર જોના બેઠાએ તે તુરકીનાં જરપ્પને પોતાની ઢાલ ઉપર રદ કરી નાંખ્યો. અને સેતાપ્પ પોતાના સીધા હાતની ચુંગાલ મારી તેનો કમર પાંદ પકડી લીધો, અને જેમ કે એકમરદ નાંધલા પચાંને જમીન ઉપરથી ઉઠાવો લીધે તે મીસાલ તે નોસાદ પેહલવાંનને ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ઉઠાવી અફરાસીઆપ ઉપર ફ્રેંકી માર્યો. તેથી તેનો ગરદન એક મોરગની મીસાલ તુટી ગઈ અને તે તુરકી પેહલવાંનનો જીવ નીકલો ગયો. એવો સપ્ત મામલો પાદશાહ અફરાસીઆપે જોઈ, પોતાનાં સુપેહસાલાર પીરાંન વજરને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય નામદાર પીરાંન, તું જો એ છે કે, એ લડાઈમાં તમામ જાન્યુલી પચાએ આપણાં લશકર ઉપર નાહક જીલમ કરે છે ! એ સરવે જાન્યુલીએ કીનામાં આવીને મારા નામીયાં લશકર તથા પેહલવાંનોને જીવથી મારે છે. તે કરતાં આએ પુરજી ગર પરજોતો બેઠો જ્ઞાનસુજતો કીનાંને વખત ગોએયા સગજ રૂસતમ કરતાં પરતર છે. કેમકે એ નાં જેવો જોરતો સગજ પચા રૂસતમમાંબી મેં દીદો નથી, બલકે કાને સાંભડયોબી નથી. તું કહે, એ નાદાન છોકરો તો ગોએયા મારાં જીવની બલા આવી લાગીછે કે, એવા મારા નામીયા પેહલવાંનને ઉઠાવી બેદહેશત ફ્રેંકી મારેછે, અને એ જ્ઞાનસુજતો કોઈથી હરતોજ નથી.” એ રવેશ પીરાંનને કહેલો, તે ઊંધાં પખતનો પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાનાં તમામ પેહલવાંનો ઉપર અવાજ મારી કહેવા લાગો કે, “અય તુરકસતાનનાં નામદાર પેહલવાંન લોકો, તમે એ લડાઈમાં તમારા જીવથી હેવા આજેજ કેમ આવી ગોઆ છો ? કે આએ એક જાન્યુલી છોકરો જ્ઞાનસુજ કેટલોએક વાર થાંથા મારો ખાશ ફ્રોજમાં જેમ દીવાનો હાથી મસતો કરે તે મીસાલ મસતીથી મારા સવારોને જીવથી મારેછે, અને તમે કોઈ એ પરજોના બેઠાનો સામણે મુકાબેલ થાઈને એનું સર કાપી ખાકમાં કેમ નહીં નાંખતા ? તે કરતાં તમે સરવે કોઈ તમારી નજરે જીવોછો ઇઆ જોતા નથી કે, એ રખલા છોકરાએ

મારી આખરૂ શી રવેશ લીધી. કે એવું બેમલાજનું કામ આજ લગીન કોઈ પેહેલવાને મારી સાથે કીધું નથી. કે એ ખુની દેલના જામુલી પે-હેલવાને આપણું નોસાદ પેહેલવાંનને તેના ઘોડાની પોઠ ઉપરથી ઉઠાવી મારે ઉપર ફ્રેંકી માર્યો તેથી તે નામદાર પેહેલવાંન મારા હાથીનાં આધા સાથે અથડાઈને જીવથી માર્યો ગયો. અને વલી મનેભી એમ કહેછે કે, હું તારો હરીફ આવી પોહોંચ્યા છું. એ યુરજીગર પરજોનાં બેઠા ઉપર હું ઘણાંભી તોરનો વસ્સાદ વરસાવું છું, પણ એ જોહાનસુજ પોતાનાં હોનરે કરી મારા તીરોને રદ કરી નાંખેછે, અને બેદેહસત મારી તરફ હુમલો કરી આપણી ફ્રોજને મારતો મારતો મારે ઉપર આવેયો છે. અને તમો એટલા પેહેલવાનો મારી એદમતમાં હાજરછો, અને એ એક જામુલી પેહેલવાંનને મારી સામણેથી પાછો નહીં ફેરવી સકતા એ ધણી અફસોશની વાત છે.”

એ રવેશ તે ઊંધે બખતનો તુરકસતાનનો પાદશાહ અફસી-આબ, પોતાના પેહેલવાંનો ઉપર બાંગેબોલદ અવાજ મારી કેહતો હતો. તે અવાજ તુરકી હોમાને સાંભળ્યો, તેથી તેનું દેલ કીનાંએ કરી તપ ભરેલું થયું, અને મોહો ગોસા ભરેલું કરી સેતાબ દલેર જોહાનસુજની સામણે આવ્યો, અને તે જામુલી પેહેલવાંનનો રસતો બંધ કીધો. પછે મુપેડેસાદાર હોમાન, પરજોનાં બેઠાની તરફ નેઘાહા કરી જોવા લાગો, ત્રીયાં જોયશું કે, તે જોહાનસુજનેતો તેનાં બાપ પરજો કરતાંભી જોરમાં તથા હોનરમાં જીઆદા દીહો, તેથી તેનું દેલ નામોરાદ થઈ ગયું. પણ પોતાના નામની શરમને વાસતે અવાજ મારો જંગી જોહાનસુજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય યુરજીગર પરજોના બેઠા, તું શું હમો તુરાણી નામદારોને પીછાનતો નથી કે, કેટલોએક વાર થયો હમારા પાદશાહની ખાશા ફ્રોજમાં આવીને બેઅદબીથી દલેર તુરાણી સવારોને જીવથી મારે છે? અને વલી હમારા દાદગર પાદશાહ અફસીઆબને અબે તબેનાં સખુન બોલેછે. માટે મને એવું માલુમ પડેછે કે, તું તારા જીવથી ધસ્યો છે. અને તાહારાં મોહોતે સેતાબી કીધાથી તું અમારા પાદશાહની સામણે દોડ્યો જાએછે ! અગર તું તારા દેઝમાં એમ કરો જાણતો હશે કે, મારા જોવા દેલર પેહેલવાંન એ કીનાં ભરેલાં મેદાનમાં કોઈ

ખીજો છેજ નહીં. પણ તું એ વાતમાં ગફલત ખાએછે. જેવાર હું કી-
નાંથી મારો ભારી ગોરજ ઉઘાવું છું, તેવાર અલખોરજ પહાડભી મારી
પાસે આજેજથી જનહાર માગેછે ! અને હું કીનાંને વખત તો ઇરાની
તથા જખુલી પેહલવાંનેને મારા કશા હીસાખમાં ગણતોજ નથી.” જે-
વાર નામના ઉઘાવનારજોહાનસુજે તુરકીહોમાનનોજોખાનથીહેવાલાફના
સખુન સાંભલેયા, તેવારતે ખરજોનો ખેટો તેહોમાનની વાત ઉપર હુશયો,
અને પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઘાવી તુરકી હોમાન ઉપર હુમલો કીધોછે. પ-
છે એક પોકાર શહીં જનવરની મીસાલ મારો એમ કરો કહ્યુંકે, “અય ર-
જલાં તુરકી, અગર તું તુરાણી લશકરમાં જોહાન પેહલવાન કહેવાયછેતો
હું એક નાતવાન જખુલી નાદાન છોકરાના ગોરજનો જરખ સંભાલ.” તે
દલેર જોહાનસુજનું એટલુ કહેવું કે, સુપેહસાલાર હોમાને પોતાનાં સર
ઉપર ઢાલ પકડી. હેવામાં શેરને પીતેનો જોહાનસુજ તેની તરફ હુમલો
કરતો જઈ પોહોંચ્યો, અને ચાહીઉ કે, પોતાનાં ગોરજનો જરખ તેની
ઢાલ ઉપર મારે. તે દખ્ખો જોધને વીશેનો ખેટો હોમાન
પોતાનાં દેલમાં ડર્યો, અને સેતાખ પોતાના ઘોડાના જન ઉપરથી દુ-
મની તરફ ખીસી ખેટો. હેવામાં જંગી જોહાનસુજે પોતાના ગોરજનો
જરખ તે પેહલવાંન ઉપર માર્યો. પણ તે ભારી જરખ હોમાનનાં તંન
ઉપર કારી નહી લાગો, પણ તે ગોરજ તેના ઘોડાના જન ઉપર લા-
ગો, તેથી તે પાહાડની મીસાલના ઘોડાની કમર તુટી ગઈ, તેણે કરી તે
ઘોડો તથા હોમાન પછાડ ખાધ ખેહુ જમીન ઉપર પડયા, તેથી તુરકી
હોમાનનો એક હાથ ઘોડાની દખાનમાં આવ્યો, તેણે કરી તે હાથ ઉતરી
ગયો તેનાં સખખથી તે વીશેનો ખેટો હોમાન ઘાબરો પડીને સેતાખ
જમીન ઉપરથી ઉઠી પંજદીનાં વાએની મીસાલ પાદશાહા અફરાસીઆ-
ખની તરફ નાશી ગયો. જેવાર હેવો જોર તથા દખ્ખો પાદશાહા અફ-
રાસીઆખે જંગી જોહાનસુજનો દીરો, તેવાર પોતાની નજદીક તુરકી
પેહલવાંનો હતાતેમાંથી પાંચ પેહલવાંનને હુકમ કીધો કે, “તમો અતરે ઉ-
ભારહી સુ જોવો છો ? એ ખુરજગરનાં છોકરા ઉપર તમો લોકો એક
દમ ગલખો કરીને તેનાં સરને કુટી નાંખો.” જેવાર પાદશાહા અફરાસી
આખની જોખાનથી એવો હુકમ તે સરદારોએ સાંભલ્યો, તે વાર તે

૫૬ જેહાનસુજ ઉપર દસ તુરકી પેહલવાંનેનો હુમલો. [પરજો નામું-

પાંચ પેહલવાંનોએ પોતાનાં ગોરજ ઉઘાવી સેતાપ્પ નામદાર જેહાનસુજ ઉપર એકઠો હુમલો કીધો. તેમાં એક લોહાક, તથા બીજો કડ્ડએજરેહું, તથા તરીજો સપેહેરમ, તથા ચોથો કેહેરમ, તથા પાંચમો ફરશેવદ, એ પાંચ પેહલવાંનોએ પોતાના ઘોડા જંગી જેહાનસુજની તરફ દપટાવેલા. તે પાંચે તુરકીઓને પોતા ઉપર હોમલો કરી આવતા જોઈ, લડાએક જાણી પેહલવાંને એવોતો ગરમ થયો કે, જેમ તેજ આતશમાં ભોડું ગરમ થાય તે મોસાલ ગરમીમાં આવીને પોતાને એક હાથે ભારી ગોરજ ઉઘાવે, અને બીજા હાથમાં ઢાલ પકડી અને તે પાંચો તુરકી પેહલવાંનો ઉપર મસત શેરની મોસાલ હુમલો કીધો, અને તે તુરકીઓની સાથે ગોરજ પાછની લડાઈ કરવા લાગો. અને તે તુરકી પેહલવાંનેના ગોરજના જરબને પોતાની ઢાલ ઉપર જલી લેતો, અને નામવર જેહાનસુજ, જે પેહલવાંનની ઢાલ ઉપર પોતાનાં ગોરજનો જરબ મારતો તે પેહલવાંને પોતાના હાથ તથા ગરદન તથા પાજીથી જખમો થઈ સેતાપ્પ પોતાનાં ઘોડાનો લગામ ફેરવી હર તરફ નાશી જતો. તે મામલો જોઈ એદાર પખતનો જાણી પેહલવાંને દંમખદંમ જોસમાં આવતો. હવે મામલો દુરથી પદ કેરદાર અફસાસીઆએ દીરો, તેથી સેતાપ્પ બીજા પાંચ પેહલવાંનેને પેલા તુરકીઓની મદદને વાસતે મોકલયા. તેહમાં એક અરખાશ, તથા બીજો મરદાશ, તથા તરોજો અખવાશ, તથા ચોથો જં મજમે, તથા પાંચમો જેહેમુદ, એ પાંચ પેહલવાંને કીનાંથી આવજ ગોશસપની મોસાલ ગોસસા ભરેલાં દેલ સાથે બુજોરગ ખાનદાનનાં જેહાનસુજની તરફ કીનાંથી આવી પોહોંચયા. અને પોતાની તલવાર તથા ગોરજ ઉઘાવી નામદાર પરજોના બેટા ઉપર હુમલો કીધો. પણ સરફરાજ જાણી જેહાનસુજ તે વખત એવો તો ગોસસામાં આવયો હતો કે, તે દસ તુરકી પેહલવાંનો સાથે જુમખેશ ભરેલી લડાઈ કરતો હતો, અને હરતરફ પોતાનો ઘોડો દપટાવી તે તુરકીઓને આજેજ ભરેલા કરતો હતો. એવામાં એકએક તે તરફ જેહાન પેહલવાંને રસતમનો બેટો શેરમરદ ફશમરજ આવી પોહોંચયો. તે દેલાવરનાં હાથમાં એલ-માશનાં લોહાંનો શમશેર પકડેલી હતી, અને તેનું તમામ પખતર સર થતિ પગ લગીન ખુનમાં ગરક થએલું હતું, તેથી એકએક તે શેરમર-

દને કોઈ પીછાનતું હતું નહીં, કે એ દેલાવર પેહલવાન કોણ છે, અને કોણની મદદને વાસતે આવયાં છે. એ રવેશ તે તમામ પેહલવાનો દલેર ફરામરજને જોઈ અંદેશામાં હતા. શાવાસતે કે તે દેવોની પાબુનો પાંધનાર ફરામરજ તે વખત એવો તો લોહીમાં ગરક થયેલો હતો કે, ગો-યા એક લાલ રંગનો પાહાડ નજર આવે તે મીશાલ નજર આવતો હતો.

હુકાયત લખી છે કે, છીનવી લીધો તુરાની પાદશાહ અફરા-સીઆપનો જુડો જંગી જેહાનસુજ અને મારયા ગયા એ તુરાની પેહલવાનો જાણી નામદાર-રોના હાથ ઊપર તથા શોકસત ખાધી તુરકી લશકરે.

એમ કરતાં તે હીંદુસ્તાનનો સરદાર ફરામરજ પાદશાહ અફરાસીઆપનો ફોજમાં આવો પાંડોંચ્યો. ત્રીયાં આવતાં વાર જોએ શું કે, જંગી જેહાનસુજનો ઉપર દશ તુરકી પેહલવાનોને હુમલો કરતા દીઠા. તેવાર એક પોકાર પોતાના કલાજનાં જોરથી મસત જનવરની મીશાલ માર્યો અને તે તુરકી પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે “અય જીંધે ખખતના લાજ વગરના રજલા પેહલવાનો, તમે દશ વર એકઠા થઈને એક નાંધલી ઉમરનાં ચીંતાની ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારો છો, કે, એ શોહરમરદ પરજોના બેટા જંગી જેહાનસુજનો જન લેવો, તોપણ તમે દશ બદકેરદારોએ દલેરની પરાપરી કરી શકતા નથી, તો તમે તમારું નામ પેહલવાનોમાં શું કરવા ધરાવો છો? બેહતર છે કે, તમારું નામો સીપાહી તરીકે તો નહીંજ પણ ચરકાંની કાંતનારી ઓરત લોકોમાં રાખેઆં જોઈએ.” એ રવેશ તે તુરકીઓને તાનાં મારી પછે નામદાર ફરામરજ પોતાના હાથમાં તલવાર પકડેલી હતી તે ઉઠાવી, અને સેતાપ તે તુરકી પેહલવાનોનો તરફ દોડ્યો. એવામાં એક મરદાશ નામનો પેહલવાન જે જેહાનસુજની સાથે લડાઈ કરતો હતો, તે કીનાંથી પોતાનો ગોરજ ઉઠાવી ફરામરજને મોકાવેલ ગયો, તેવાર

ગુસાથી અપ્પર ઉપર ચીત ચહાવીને તે મરદાશ પેહલવાને પોતાનાં બારી ગોરજનો જરપ્પ જાપ્પલી ફરામરજનાં સર ઉપર માર્યો, તેવો મામલો જોઈ નામવર ફરામરજે સેતાપ્પ પોતાનાં સર ઉપર આડી ઢાલ પકડી, પણ તેના તુરકી ગોરજનો જરપ્પ ઢાલ ઉપર એવો તો જોરથી લાગો કે, તે ઢાલનાં કેટલાંએક ફુલ છુંદાઈ ગયાં, અને તે ફુલમાંથી આતશનાં શોલા ઉઠ્યા. તે ગોરજના જરપ્પનો આંચકો એવો તો સખત લાગો કે, ફરામરજના ઘોડાની કમર કમાનની મીશાલવાંકી વલી ગઈ.

જેવાર દલેરો બરેલા પેહલવાન ફરામરજે તે મરદાશ તુરકીના ગોરજનાં જરપ્પનો હુવો જોર દીરો, તેવાર પોતાના દેલમાં હોશીઆર થાયો, અને કીનાથી ગોસામાં આવી પહારનાં વાદલની મીશાલ પોકાર મારીને તે તુરકી પેહલવાનને એમ કરી કહીશું કે, “અય પદકાર તુરકી, હવે આ તારાં લોહીની પીનાર તલવારનો જરપ્પ તાહારી ઢાલ ઉપર સંભાલ.” તે નામદારનું એટલું કહેલું કે, તે મરદાશ પેહલવાને તેજથી પોતાના સર ઉપર આડી ઢાલ પકડી, પણ શેરમરદ ફરામરજે પોતાની તલવારનો જરપ્પ તેની ઢાલ ઉપર એવી તો સફાઈથી માર્યો કે, તેની ઢાલ તથા તેનાં સર ઉપરની કોલાહની કોલાહ કાપી તે જરપ્પ તેની ખાંધ ઉપર ઉતર્યો, અને તેની ખાંધ કાપીને તે જરપ્પ તેની કમર લગી ઉતર્યો તેવીજ તે તલવાર તેના ઘોડાની પીઠમાં લાગી, તેણે કરી તે ઘોરો તથા તે તુરકી પેહલાવં એ બેહુના ચાર ટુકડા થઈ જમીન ઉપર પડ્યા. જેવાર એવો મામલો દલેર જોહાનસુજે દોરો કે, સરફરાજ ફરામરજે એ તરફ આવતાં વાર એક તુરકી પેહલવાનને જનથી બેજન કરી નાંખ્યો, તયારે તે પરજોનાં બેટાનું દેલ કીના બરેલું થયું પણ તે વખત તેની સામે તુરકી પેહલવાનો લડાઈ કરતા હતા. તેમાંના એક પેહલવાન જમજમે નામનો તેજોહાનસુજનો સામે આવી પોહોંચ્યો. તેજ વખત નામનો ઉઠાવનાર જોહાનસુજે, પોતાનો બારી ગોરજ ઉઠાવી તે તુરકી પેહલવાનની ઢાલ ઉપર એવાતો જોરથી માર્યો કે, તે જમજમેની ઢાલ જેમ કાચનાં સીસાના તુકડા થઈ જાય તે મીસાલ તેનો ઢાલનાં તુકડા થઈ ગયા, અને તે ગોરજનો જરપ્પ તેનાં સર ઉપર લાગો. તેણે કરી તેનું સર તથા તન છુંદાઈને એકશાન થઈ ગયું. એવો સ-

ખત મામલો દીક્ષથી ખીજા જે કોઈ તુરકી પેહેલવાન તેની મોકાપેલ ઉભા રહી લડાઈ કરતા હતા, તેઓનું દેલ જંગી જેહાનસુજની તથા નામદાર ફરામરજની દેહેસતથી પારાની મીસાલ ધુજવા લાગું. પણ તે લોકોનાં સર ઉપર જાદુગર અફરાસીઆપ્પ ઉભેલો હતો, તેનો ડર તથા પોતાના નામની શરમથી તે લોકો નાહુશી શકેઆ નહી, એમ કરતાં પેહેલવાન ફરામરજ તથા જંગી જેહાનસુજ, એ બેઉ પેહેલવાનો ના હાથ ઉપર ખીજા પાંચ તુરકો પેહેલવાનો જામ્મી થયા. તેથી સરવે કોઈ દેહેસતમંદ થાઈ હર તરફ નાહુશવાની કોશેશ કરવા લાગા. એવા માં બેદાદગર અફરાસીઆપ્પની ખાસ ફ્રોજમાં, એકાએક નામદાર દસતાને જાલેજર, તથા શમશેરનો મારનાર જેહાનપખશ, તથા મીલાદનો બેટો ગુરગીન, એ તરણે નામદારો પોત પોતાના હાથમાં નેજ પકડીને આવી પોહોંચ્યા. ત્યાં આવતાંનેવાર બુજોરગી બરેલો જાલેજર જોએ શું કે, શેરની હીમતનો પેહલવાન ફરામરજ, તથા મરદાને મરદની મીસાલના જોરનો રાખનાર જેહાનસુજ, તે બેહુ પેહલવાન પોતાના હાથમાં કીનાની તલવાર પકડીને હર તરફ હાથીનો મીસાલ હુમલો કરી તુરકી લશ્કરનાં ટોલે ટોલાં મારતા હતા.

જેવાર બુજોરગવાર જાલેજર તે બેહુ નામદાર લોકોને, અફરાસીઆપ્પની ખાશ ફ્રોજમાં દાખલ થઈ તુરકી લશ્કરના સવારો ઉપર તલવાર મારતા દીક્ષ, તેવાર બુજોરગવાર જાલેજરે અવાજ મારી નામવર ફરામરજને કહ્યું કે, “અય મારા દલેર બેટા ફરામરજ, એ વખત તુંને એક મરદાનગીનું કામ કીધું જોઈએ કે, બેદાદગર અફરાસીઆપ્પનો ખાસ બુડો તારી કપ્પજમાં લાવવો જોઈએ.” એ રવેશ જાલેજર અવાજ મારી ફરામરજને કહેતો હતો. એવામાં જાલેજરની પીઠ પછવાડે મીલાદનો ગુરગીન હતો તે કહેવા લાગો કે, એ સામેસવારના યાદગારી ભરેલા ખીદાર પખતનાં જાલેજર, એ કામ કાંઈ ફરામરજનું નથી એ કામ તો હું મોલેકના લેનાર અને શમશેરના મારનાર અને દેવોની ગરદનમાં કમંદના નાખનાર અને બુલંદ મરતપાના અને લાએક શેહરની હીમતના નામના ઉઠાવનાર મીલાદના ગુરગીનનું એ કામ છે.” એ રવેશ તે ગુરગીન મશકરીથી જાલેજરને કહેતો હતો. તે

અવાજ હોતર ભરેલા જોહાનપપ્પશો સાંભલયો, તેવાર નામદાર જોહાનપ્પ શો સેતાપ્પ તે જગોએથી કેટલોએક દુર નીકલી જઈને પોતાની પાસે થી નેકાપ્પનો પરદો પાહુર કાઢી પોતાના મોઢાં ઉપર ઢાંક્યો કે પેલા ગુરગીનની દલેરી જોઈ શકે. એવો એસદો કરીને દલેર જોહાનપ્પ શ નેકાપ્પદાર થાયો, અને પોતાના ઘોડાને એડ મારી ગુરગીનની તરફ ચાલીયો, એમ કરતાં જેવાર તેની મોકાબેલ આવી પોહોંચ્યો, તેવાર પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઘાવી તે મીલાદનાં ગુરગીનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય રજલ્લા ધરાની પેહલવાન, તું મારા પાદશાહ અફરાસો-આપ્પનો જુદો છીનવી લેવા ચાહેછે, તો તે જુદાને છીનવી લેજે અવલ તો આ મારા ભારી ગોરજનો જરપ્પ સંભાલ.” નામદાર જોહાનપ્પશનું એટલું કહેવું કે, તે મીલાદનો બેટો ગુરગીન એકાએક ગા-ભરો પડી ગયો અને જેમ આસમાન ઉપરથી ધરફ વરશે અને ગો-સપંદનું ગોવાડું અકરીને ધુજે તે મીસાલ ધુંજવા લાગો, અને દા-પ્પા જમણી જોઈને નાહાસવાનો ચારો જોવા લાગો. પછે ગાભરો પડીને નામદાર જલેજરને આવાજ મારી કહેવા લાગો કે, “અય જામુલી અ-નજુમનના સરદાર, તું સેતાપ્પ મારો મદદે આવી પોહોંચ્ય, કાએ કે આ કોઈ નેકાપ્પદાર સવાર કીનાનાં વાદલની મીસાલ જોસ કરતો મારી ઉપર હુમલો કરી આવ્યો છે, અને મારો પેયારો જીવ લેવા ચાહેછે ” જેવાર દસતાને જલેજરે નામદાર અને હશમુખા ગુરગીનની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા, તેવાર તુંદીમાં આવી પોતાનો ગોરજ ઉઘાવી ગુ-રગીનની મદદે આવી પોહોંચ્યો. જેવાર નામદાર જોહાનપ્પશો પોતાનાં નેઆગાનને એ રવેશ ગોરજ ઉઘાવી પોતા ઉપર આવતો દીદો, તેવાર તે દેલાવર પોતાના દેલ સાથે અદેશો કરી વીચાર કરવા લાગો કે, “હું જો રમુજને વાસતેભી આ વખત એ મારા ખુદા નેઆગાન સાથે લ-હાઈ કરશ તોપણ મારા નામને શરમંદગી પોહોંચશે, તેથી બેહતર છે કે, એ ગુરગીન તો મારી દેહેસતથી પોતાના દેલમાં રચ્યો, વાસતે હવે મારા મોહડાં ઉપરથી નેકાપ્પ કાઢી નાંખવો જોઈએ.” એ રવેશ અદેશો કરી ગુરગીનને એમ કરી કહ્યું કે, “એ ધરાની પેહલવાન ગુરગીન, તું હવે હોતર ભરેલો કહેવાયછે કે, તારી મરદાનગીની તારીફ તો જ-

પ્રજા સાંભલયામાં આવીછે, અને તું મારા એક હુનરથી એવરો પોતાના દેલમાં ગાભરો કેમ પડી ગયો.” એટલું કહીને જોહાનપ્રખશ હસ્યો, અને સેતાપ પોતાના મોહમાં ઉપરથી નેકાપ છોડી નાખ્યો. તે મામલો જોઈને નામદાર જલ તથા મીલાદનો ગુરગીન એ પેહુ પેહલવાનો પોતાના દેલમાં અજાણ રહ્યા, અને તે જોહાનપ્રખશ ઉપર સુપેહસાલાર ગુરગીન પેચાર કરી એમ કહેવા લાગો કે, “અય ફરામરજના જંગી પેટા જોહાનપ્રખશ, તુંભો તારામાં એવરાં ફેલ તથા મકર રાખેછે કે, મારો ચારો અને મકર તો તારા એ હોનરની આગલ કસા હીસાપમાં રહ્યો નહીં.” એટલું કહીને તે તરણ સરદાર હસેઆ, અને પોતાના હથીઆર ઉઠાવી કીનાથી તુરાની લશકર સાથે લરાઈ કરવા લાગા.

હવે જ્યારે યુજોરગી ભરેલા જલેજરે અવાજ મારી નામદાર ફરામરજને કહ્યું હતું કે, “અય મારા દેલર પેટા, આય વખત તુંને એક મરદાનગીનું કામ કીધું જોઈએ કે, અફ્રાસીઆપનો ખાસ જીંદો છીનવી લાવવો જોઈએ.” આ સખુત નામદાર ફરામરજ તથા જંગી જોહાનસુજ તથા દેવોની પાનુના પાંધનાર જોહાનપ્રખશ એ તરણે પેહલવાને આગલ સાંભલયા હતા, તેથી તે તરણે જાન્યુલી પેહલવાનોએ અફ્રાસીઆપનો ખાસ જીંદો છીનવી લેવા ઉપર વીચાર કીધો, પણ તે તરણે જાન્યુલી પેહલવાનોમાં નામના ઉઠાવનારશોર મરદ પ્રજોના પેટો દેલાવર જોહાનસુજ પરથમ અફ્રાસીઆપની ખાસ ફ્રોજમાં હરોલમાં આગલ જઈ પોહોંચ્યો હતો. જ્યારે તે શોરને પીતેનો જોહાનસુજ, પેદાદગર અફ્રાસીઆપની ખાસ ફ્રોજમાં દાખલ થયો, તેજા સેતાપ પોતાના હાથમાંનાં ગોરજને છતનાં હરત ઉપર મુક્યો, અને મેઆનમાંથી એલમાશનાં લોહરાની શમશેર ખેંચી અને ભુરખાએલા શોરની મીસાલ ગુસામાં આવી પોતાના ઘોરાને અફ્રાસીઆપના જીંદાની તરફ ચલાવેયો. તેમાં જે કોઈ પોતાની સામે આવતો તેનાં સર ઉપર તલવારનો હાથ એવો તો સફાઈથી મારતો કે તે તુરાની દલેર સવારને તેની સવારીના ઘોડા સાથે આસાનીથી ચાર ટુકડા કરી નાખતો. એ રવેશ મારતો મારતો તે તુરકી ખાસ જીંદાની નજદીક જઈ પોહોંચ્યો. ત્રીયાં જોએ શું કે, એક દલેર તુરાની પેહલવાને તે

જીંદો પકડેલો, અને તે જીંદાની આસપાસ ઘીજી ચાર તુરાની પેહલવાન પોત પોતાના હાથમાં નાગી શમશેર પકડીને તે જીંડાની ખપ્પરદારીને વાસતે ઉભેલા હતા. પણ તે શેરની હીમતનો જ્ઞાનસુજ પોતાનાં દેલમાં તે લોકોનો જરાબી ડર લાવ્યો નહીં, અને એક અવાજ મારી તે તુરકી પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય હીચકારા લોકો, અગરજો તમો તમારા જીવને સલામત રાખવા ચાહતા હોએ તો એ જીંદો સેતાપ મારે હવાલે કરો.” દેલાવર પરજોના બેટા જ્ઞાનસુજ નું એટલું કહેવું કે, પેલા ચાર તુરાની પેહલવાનો જે જીંદાનો આરાપા શ ઉભેલા હતા તેમાં એક અશફાંત, બીજો જરજશ, તરીજો કરાવલ, અને ચોથો જમહુદ, એ ચાર પેહલવાન કીનાથી તલવાર ઉઠાવી દેલાવર જ્ઞાનસુજ ઉપર હુમલો કરી આવયા, અને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અયપુરજીગર પરજોના હુમક નાદાન છોકરા, એ જીંદો હમારા હાથમાં થી લેવો ઘણું કામ રાખેછે. શા વાસતે કે, એ જીંદો પશંગનાં બેટા અફરાસીઆપનાં તમામ પેહલવાંનોનું નાખ છે, તેથી અગરચે હમારા મોહુડા ઉપરથી નાખ જાએ તો બેહતર છે, પણ તુંને એ જીંદો લેવા દેશું નહીં.” જેવાર તે તુરકી પેહલવાનોની જોખાંતથી એવા સખુત જ્ઞાનસુજે સાંબલયા, તેવાર કીનાંથી ગોસામાં આવીને તે લોકો ઉપર સખત હુમલો કીધો, અગરચે તે વખત તે જ્ઞાનસુજનો સામે તેવા પંદર તુરકી એકઠા થઇને આવેચા હતા તોખી તે નામદારની સામે રેહવાની તાકાત તેઓમાં રહેતે નહીં. એ રવેશનો સખત હુમલો કરી પચમ અશફાંત નામના તુરકી પેહલવાનને જીવથી માર્યો, અને ઘીજી બે તુરકી પેહલવાનોને જાખમી કીધા. તેમાં એક જરજશ, તથા બીજો જમહુદ, તેમને જાખમી કરીને અફરાસીઆપનો ખાસ જીંદો છીનવી લીધો. એવો મામલો પસંગના બેટા પાદશાહ અફરાસીઆપે દીઠો, તેવાર પોતાના તમામ લશકર ઉપર અવાજ મારી એમ કહ્યું કે, “અય મારા નામદાર લોકો, તમો તમારી તરફની લડાઈ પડતી મેલીને એક વખત સરવે કોઈ આ પુરજીગર પરજોના બેટા જ્ઞાનસુજ ઉપર હુમલો કરી એના હાથમાંથી આપણો ખાસ જીંદો પાછો છીનવી લેવો અને એ પદ નશલનાં પેહલવાનને જીવથી મા-

શે.” જેવાર શેસવાઈ બરેલા અફસોઆપની જોપાનથી તેના તુરકી લશકરે તથા પેહેલવાનોએ એવી વાત સાંભલી, તેવાર તેનું તમામ લશકર એક પ્યારગી હુમલો કરી જંગો જ્ઞાનસુજ ઉપર દુટ્ટી પડ્યું, કે તે દેલાવરને જીવથી મારે અને તેના હાથમાંથી પોતાનો જુદો છીનવી લી એ. એ રવેશનો ઈશદો કરી સરવે કોઈ તુરકી નામદાર જ્ઞાનસુજ ઉપર તલવાર તથા નેજ તથા ગોરજ મારવા લાગા. તે તુરકી સવારોના જરખને પોતાના હોનરે કરી તે રદ કરવા લાગો, પલકે પોતાની ખાતેરમાંથી લાવતો નહી હોતો. પણ તે નામવર જે સવાર ઉપર પોતાની તલવાર મારતો તેને કાકરીના ખીરાનો મીસાલ કાપો નાંખતો. એવામાં તે જગો ઉપર હાંદુસનાનનો સરદાર ફરામરજ, તથા મસત હાથીનો મીસાલનો જ્ઞાનપ્રપ્તિ એ બેહુ પાપ બેટા જોશ કરતા આવી પોહોંચ્યા, અને તે નામદારોએથી આવતાં વાર પોતાની લોહીની વરસાવનાર તલવાર ઉઠાવી, અને જેમ ભુખ્યા શેર હરત ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારે તે મીસાલ તુરકી લશકર ઉપર પોતાની તલવાર મારવા લાગા. તે તરફ જાણી સવારોની તલવારે કરી જેમ પતજડીનો પવન વાગે અને ઝાડનાં સુકાં પાતરાં ખડી પડે, તે મીસાલ તુરાની સવારોનાં સર તથા હાથ તથા પગ વગેરે તેની સવારીના ઘોડા જમીન ઉપર પડવા લાગા અને ધર પકડ પાંધ મારનો અવાજ થવા લાગો, અને હર તરફથી નગારાં તથા નોખત તથા નફેરો તથા પીતલની કરનાએ તથા ઘાંતના અવાજ થવા લાગા.

હવે જેવારે એવી સુર બરેલી લડાઈ દુરથી બુજોરગવાર જાહેરે દીઠી, તેવારે તે નામદારનું દેલ જોશ બરેલું થયું. તેથી તે બુજોરગ જાણી પોતાના હાથમાં કીનાંની તલવાર પકડી તે તરફ આવી પોહોંચ્યા અને ગુસાથી આજર ગોરાસપની મીસાલ પોકાર મારી તે તુરાની લોકોને એમ કરી કહેવા લાગો કે “અય લેઆનતી બરેલા લોકો, હવે તમારો દહાડો પુરો પ્યરગસતે થયો છે, તેથી તમો હમો જાણીએ સાથે કયાં લગો લડી શકશો? આજ આઠ દાહાડા થયા એ મેદાનમાં લડાઈ થાય છે, તોભી પણ હમો લોકોની તલવાર તમારા લોહીથી ધરાઈ નથી. અને તમો હીચકાશ સવાર તો હમારી તલવારની દેહશત ખાઈ હર તરફ

નાહાસતા ફરોછો” એટલું કહી તે નેક સેતારેનો જલેજર પોતાની શમ-
શીરે કરી તુરાની લશકરને પરહુંમ મારવા લાગો, અને જે તરફ હુમલો
કરતો તે તરફ એક એક હુમલામાં પચાશ સવારને જીવથી મારતો. એ
વામાં તે તરફ એકએક તાજખખશ રૂસતમ તથા શેરનો વજનનો ક-
રનાર પરજો, એ બેહુ નામદારો આવી પોહોંચ્યા. તે નામવરો ત્રીયાં
આવી જોયશું કે, પોતાના ખુજોરગવાર જલેજરને હાથમાં તલવાર
પકડી લડાઈ કરતો દીદો. તેણે કરી તેહમતન રૂસતમનું દેલ આતશનો
ગરમી ભરેલું થયું. તેથી સેતાખ પોતાના રખશ ઘોડાને દપટાવતો તે
કીના ભરેલી લડાઈની તરફ આવી પોહોંચ્યા, અને પોતાનો તલવાર
ઉઠાવો હર તરફ લડાઈ કરવા લાગો, અને જેમ ખેતીખાન લોકો પોતા-
નાં ખેતરમાં કાંકરોના ખીરા તોડે તે મીશાલ પોતાની તલવારે કરી તે તુ-
રાની લોકોની ગરદન તોડવા લાગો. સરફરાજ પરજો પોતાના હા-
થમાં ગોરજ પકડી જેમ લોહાર લોકો એરન ઉપર હુથોડો મારે તે મીશા-
લ તુરાની દલેરો ઉપર ગોરજ મારવા લાગો, તેથી એવી તો સખત
લડાઈ થતી હતી કે તેવી લડાઈ રસતાખેજના દહાડા ઉપરભી નહીં
થરો. સાહેર કહેછે કે, આગલા પાદશાહા થાઈ ગયા અને હવે પછે જે
થરો, તેઓનાં વખતમાંભી એવી સખત લડાઈ થઈ નથી અને થરો ભી
નહીં. એ રવેશની તે રએનાં મેદાનમાં ખુનરેજ થતી હતી, અને મારે-
લા આદમીઓની લોથના ટેકરા થાયા હતા. આદમીઓનાં બે
સુમાર લોહીનો તો કરો સુમાર નહીં હતો, તથા જખમી આદમી તો
જેમ પકરાંનાં ગોવારાં હર તરફ ખેશીને અરદાએ તે મીશાલ પોકાર મા-
રી પછાડા ખાતાં હતાં. જેવાર એવી સખત સુલતાની લડાઈ તમામ
તુરકી લશકરે દીદી, કે ધરાની તથા જખુલી તથા અરખી એ તમામ
દેલાવરોની તલવારે કરી લશકરની ઘણી ખરાખી થઈછે, અને
વલી આપણુ લોકો ખતંગ આવો ગયા છાંયે વાસતે હવે એ જગા ઉભુ
રહેવાનું કામ નહીં. અગર આપણુ ઉભા રહોશું તો નાહક જીવથી
મારવા જઈશું. શા વાસતે કે, આપણા દુશમન લોકોનો ગલબો ધણો
જેવાદે થયા છે, અને વરો આપણાં સર ઉપર કોઈનામીઓ પેહલવાંન
રહ્યો નથી કે, તે આપણી સંભાલ કરશે. એ રવેશ તુરાણના પાદશાહા-

તુ તમામ લશ્કર પોતાની માહોમાંહામાં વીચાર કરીને પદ પપ્પત પાદ-
શાહા અફરાસીઆપના લશ્કરના સવારો પોતાથી છાંહાં નશાહે તયાં
પોતપોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવીને નાશવા લાગા. તે મામલો પશંગ-
ના બેટા પદપપ્પત અફરાસીઆપે દીઠો કે, માફ તમામ લશ્કર એહા-
રો તરફથી ધરાણી તથા જાપુલી પેહલવાંનો તલવારે કરી આજેજ
આવીને પરાગંદા થઈ હર તરફ નાહું જાએ છે. એવું જોઈતે જોધે પ
પ્પતનો અફરાસીઆપ પોકાર મારી પોતાના પેહલવાંનોને એમ કરો
કહેવા લાગો કે “અય મારા સરદારો, તમેથી એટલું નહીં પની સકતું
કે આ આપણું તમામ લશ્કર નાશેછે તેને ઉભુ રાખીને એક મરતપે
દુશમનની સામણે સપ્પત લડાઈકરો.” એ રવેશ અફરાસીઆપ પાંગે
પુલંદ અવાજ મારી કહતો હતો, પણ કોઈમાં એટલી તો તાકાત હતી
નહીં કે તે નાશતાં લશ્કરને ઉભુ રાખી ધરાણી તથા જાપુલીઓની સાથે
લડાઈકરી શકે.

જેવાર એવો નાચારો બરેલો મામલો પોતાના પાદશાહા અફરા-
સીઆપનો વેશેના બેટા પીરાંને દીઠો કે, તે પાદશાહા અફરાસીઆપ
અવાજ મારી બોલેછે, પણ કોઈ પાછો જવાપ દેતું નથી, તેવાર તે દા-
નાઈ બરેલો પીરાન અફરાસીઆપને કહેવા લાગો કે, “અય આલમ
દોલત પાદશાહા, તું તારી નજરે જોએછે કે પદ સેતારેના ધરાણી
તથા જાપુલી પેહલવાંનો પોતાના હાથમાં ગોરજ તથા તલવાર પકડીને
હરેમનની મીસાલનાં કામ કરેછે, અને આપણાં લશ્કરનાં સવારોને
જીવથી મારી જાપજા ટેકરા કરી નાંખેછે. તે કરતાં આપણુ જાણતા ન
થી કે, એ સુલતાની લડાઈમાં આપણાં કીયા કીયા પેહલવાંનો માર્યા
ગયા છે, અને કોણ કોણ જાપમી થયા છે. એ વાતની તો આપણને
ખબર છેજ નહીં. અને એ સુર બરેલી સુલતાની લડાઈ શરૂ થાએ
આને આજે આઠ દહાડા થયા છે, એટલા દહાડાની લડાઈમાં સરવે કો-
ઈભુખયા તથા પેઆશા છે. તે કરતાં આપણી તરફ એવા કોઈ નામી-
યા પેહલવાંન છેજ નહીં કે, એ જાપરદસ્ત જાપુલી પેહલવાંનોની સા-
મણે થઈને એ લોકોને પાછા હઠાડે. જેઆરે આપણાં તુરાણી
લશ્કરમાં જલનાં ખાનદાનનાં પેહલવાંનોની ખરાખરીનાં કરનાર

કોઈ રહ્યા નથી, તેઆરે એ પદ ખાનદાનનાં છોકરાઓ આપણાં તમામ લશકરની ખરાબી કરેછે, અને પોતાની તલવારે કરી તુ-રાણી લોકોને પરહુંમ મારતા ફરેછે, તેણે કરી આપણું તમામ લશકર પતંગ આવી નાહું જાયેછે. હવે એ જાણીઓની તલવાર તથા ગોરજની સામણે આપણાં દલેર પેહલવાંનોને ઉભા રહેવાની તાકાત રહી નથી. તે કરતાં અગર કોઈ આપણો પેહલવાન હીમત કરી એ ખુશ જાણીઓની સામણે થાયેછે, તેવાર તે નામદાર જાણી લોકોનાં હાથ ઉપર તુરત મારીથો જાયછે. માટે અય નામવર પાદશાહા, તું વી-ચાર કર કે એ ખુનરેજ બરેલી લડાઈમાં આપણા પેહલવાનો તથા લ-શકર તે શું કરે ? અય દાનાઈ બરેલા પાદશાહા અફરાસીઆપ, આ વખત તો આપણને ઘટેછે કે આપણાં લશકરમાં લડાઈ મોકુફ કરવા-નું નગાઈ કરાવીએ, અને એ કીનાના મેદાનમાંથી પાછા ફરીએ. અને એકે મરતબે આપણું તમામ લશકર પાછું એકઠું કરીએ, તેવાર પછે જોઈએ કે આપણાં પેહલવાંનો તથા લશકરમાં દુશમનની સામણે ઊ-ભા રહેવાની તાકાત છે ઈઆ નહીં. અય પાદશાહા, જો તું એ વખત આપણાં લશકરમાં મનાદીનું નગાઈ નહીં કરાવશે તો, આએ તમામ લશકર જે હીમત હારી નાહું જાયછે તે સરવે કોઈ પોત પોતાનાં મુલક-ની તરફ નીકલી જશે, તો આપણે દુશમનના હાથ ઉપર મોફત પકડા-એઆ જઈશું. તેથી એ બેઅકલ પાદશાહા કેપોસરોની મોરાદ પર આવશે. તે કરતાં અય પાદશાહા અફરાસીઆપ, આએ લડાઈમાં આ પાણું કાંઈ હજારો હજાર લશકર માર્યું ગયું છે, તે સરવે તારો બેઅક-લીથીજ માર્યું ગયું છે. શા વાશતે કે પરથમ તારો બેટો જદસુમ જે-હાનપેહલવાન રસતમની સાથે લડાઈ કરવા ગયો, અને તે નામદાર પો-તાનાં ઉલટા સેતારાની ચાલથી જમીન ઉપર પડ્યો, તે વખત જાલનો બેટો રસતમ તો તેને જીવતો મુશકા પાંધીને પોતાના પાદશાહા કેપો-સરોની નજદીક લઈ જતો હતો. પણ તારા પદ સેતારાની ચાલથી તે ઉતાવલ કરી હુકમ આપી પોતાનું લશકર એકદમ જેહાનપેહલવાન ર-સતમ ઉપર દોડાવ્યું, તેવાર તે જાણી રસતમે જોયું કે, મારે ઉપર અફરાસીઆપનું લશકર જદસુમની મદદે દોડ્યું આવેછે તેથી કાંઈ

કાંમ વધી પડશે, એવો વીચાર કરી તે જામુલી રૂસતમે તુરત ખંજરે ક રી તારા નામદાર ખેટાને જીવથી માર્યો. અય પાદશાહ, તારા એવા કા-મથી તે સંરક્ષણ ખેટો જીવથી માર્યો ગયો, અગર નહીં તો તે જાદુસુ-મની સાથે રૂસતમને તથા પાદશાહ કેખોસરોને કસી વાતની દુશમની હતી નહીં, તેથી તે દેલાવર સાથે એ ધંશનીઓ હરેક વાતનો ખંદોખસ-ત કરી તે તારા નામવર ખેટાને જીવતો મેલી દેતે જેથી આપણું કામ પાછું ખેલેતર થાતે. તે કરતાં અગરજો તારે એજ રવેશની ખેહુ તરફના લશકરમાં લડાઈ ઉઠી ઉભી કરવી હતી, તો જે વખત એ રએનાં મેદાન-માં જેહાન પેહલવાન રૂસતમ, તથા ફરામરજ, તથા ફેરશાસપસાની, ત-થા હાંદી જેહાનખખશ, તથા ખુરજીગર ખરજોનો ખેટો કરીમાન, એ પાંચ પેહલવાનો હાજર નહીં હતા તેવાર એવી સુલતાની લડાઈ તુને કરવી હતી. શા વાસતે કે, તે વખત આપણાં લશકરમાં નામીયા પાંચ પેહલવાનો હાજર હતા. તેમાં એક રોરને પોતિનો રોધનતંન જાદુસુમ, તથા ખીજો હાથીની મીસાલનો જોરેમંદ અખરેખલા, તથા તરીજો મ-ગરમછની ચુંગાલનો હોજખર અફકંન, તથા ચોથો ચીતાની ખસલત-નો અલકુશ આદી, તથા પાંચમો કમીરાન આદી. એ વગેરે ખીજા આ પણાં તુરાણો તમામ પેહલવાન હાજર હતા તેવાર તો તુંને એવું સુજ નહીં પડ્યું. અય પાદશાહ, જો તુંને તે વખત એવું સુજ પડતે તો, તે વખત તે નામદારો પોતાની કોનાની તલવારે કરી એ ધરાણી તથા જામુલી પેહલવાન તથા લશકરની ગરદ કાહાડી નાંખતે. અને તે વખત આપણાં તમામ દીલનું ચાહ્યું ભી થાતે. ! માટે ખેહુતરતો એજ છે કે, આએ વખતમાં તુને આસાએસનું નગાફ કરાવ્યું જોઈએ.”

હેકાયત લખી છે કે, આસાએસનું નગાફ કરાવીયું બદ-ખખત પાદશાહ અફરાસીઆએ, અને પાછા ફરેઆં ખેહુ તરફનાં લશકરો મેદાનમાંથી.

જેવાર પાદશાહ અફરાસીઆએ પોતાના દાનાઈ ભરેલા વજર સુપેહસાલાર પીરાનની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા, તે વાર તે

બદ્ધપાત અફરાસીઆપ તું કહો ગોએચા જેમ એક દીવાનું આદમી
 જોરી કરે, તે મીસાલ જોરી કરીને પોતાની આંખમાંથી આંસુના કતરા
 વરસાવા લાગો. અને જેમ જમાનાંની ગરદેશથી આદમી નાચારગી પા-
 મે, તે મીસાલ નાચાર થઈને પોતાના લશકરમાં હુકમ કરી લડાઈ મોકુફ
 કરવાનું આસાએસનું નગાફ કરાવયું. જેવાર નેકદેલના અને પાક
 મજહુબના અને નેક સેતારેના પાદશાહ કેપોસરોએ, તે નગારાનો
 અવાજ સાંભલ્યો, તેવાર તે નેક બપ્પત પાદશાહેલી પોતાના લશકર-
 માં મનાદીતું નગાફ વજાવયું, તેથી બેહુ તરફનાં લશકર તથા પેહ-
 લવાંનોએ પોતપોતાનાં ઘોડાની લગામ ફેરવી, અને તે સુલતાની લડા
 ઈમાંથી પાછા ફર્યા. પછે પાદશાહ અફરાસીઆપનું તુરાણી લશકર
 જાળનાં નાસતું હતું તે તમામ લશકરબી આસાએશનાં નગાડાંનો અ-
 વાજ સાંભળીને હર તરફથી પાછું પોતાની જગા ઉપર આવી પોહ્યાંએઉ.
 પછે તે કમબપ્પત તુરાની પાદશાહો મદદે આવેલાં લશકરનાં લોકો પો-
 તાની માહોમાંહોમાં એક બીજાને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “હવે આ-
 પણે એ જગો રહીને એ તુરકી પાદશાહ અફરાસીઆપની ચાકરી ક-
 રવી ખુબ નથી. શાવાસતે કે, એ બદ્ધપાત અફરાસીઆપ પાસે કોઈ
 નામીઆ પેહલવાંનો રહ્યા નથી, તેથી એ તુરાણી પાદશાહ આકેપત
 પેશમાન થઈ રહેના મેદાનમાંથી નાસવાનો ચારો ધુંડરી, તે વપ્પત
 આપણો પુરી ખરાબી થશે. અને આપણને કરો ફાયદો થશે નહીં. તે
 થી બેહુતર તો એજ છે કે, આપણે પોતપોતાનો જીવ સલામત લેઈ
 આપણાં વતનમાં જઈએ. શા વાસતે કે, આજ કેટલાએક વરશ થયા
 આપણુ આપણાં બચાં છોકરાં મુકીને આપણાં સરદારોની સાથે એ તર
 ફ એ બદ્ધપાત પાદશાહ અફરાસીઆપની મદદને વાસતે આવયા
 હતા, અને તે આપણાં સરદાર લોકો તો દુશમનના હાથ ઉપર જીવથી
 માર્યા ગયા, તો હવે એ જગા રહીને આપણે શું કરીએ. ” એ રવેશ
 વોચાર કરો બદ્ધપાત પાદશાહ અફરાસીઆપની મદદે આવેલું કેટલું
 એક લશકર છુપાછુપ પોતપોતાના સુલકની તરફ નીકલી ગયું. હવે એ
 તરફ દાદ દીનનાં પાદશાહ કેપોસરોતું તમામ લશકર તથા દલેર પેહ-
 લવાંનો કીનાનાં મેદાનમાંથી પાછા ફરીને પોતાના પાદશાહની સાથે મ-

કાન ઉપર આવી પોહોંચ્યા, તેવાર તે રોશન બપ્પતનો પાદશાહ પોતાના પેહલવાનો તરફ નેધા કરી જોવા લાગો કે, મારા કોણ નામદાર પેહલવાનો જખમી થયા છે. અને કોણ દલેર લોકો જીવથી માર્યા ગયાછે. હવે અંદેશો કરી તે નામવર પાદશાહ ત્રીઆં જોએ શું કે, ઇરાણી તથા જખમી પેહલવાનો વગેરે કામુલી તથા અરબસતાની એ તમામ મુપેહસાલાર લોકો એવાતો ખુનમાં લપટાઈ ગયા હતા કે તે નેકબપ્પત પાદશાહ એક બીજને ઓલખી નહીં શક્યો; તેથી પાદશાહ તે તમામ પેહલવાન લોકોને હુકમ કીધો કે, “અય મારા સરફરાજ લોકો, તમે સરવે કોઈ તમારા દેહરોની તરફ જઈને કીનાના હથીઆર ખોલી તમામ આંગ શાફ કરી સેતાપ પાદશાહી દરબાહમાં આવો.” તેનેક બપ્પત પાદશાહનું એટલું કહેવું કે, તમામ પેહલવાન લોકો પોતપોતાની જગા ઉપર ગયા. અને કીનાનાં હથીઆર ખોલી પોતાનાં તન સાફ કરીને સેતાપ પાદશાહની દરબાહની તરફ આવયા, અને પોતપોતાની જગા ઉપર બેઠા. હવે જેવાર તાજદાર પાદશાહ કેપ્પુસરોએ પોતાના પેહલવાનોને અવજ રજત આપી હતી, તેજ બપ્પત તે પાદશાહની પોતાના દેહરોની તરફ આવીને તન ઉપરથી હથીઆર ખોલી એવાદત કવવાની ઇઆને બંદગી કરવાનો જગાની તરફ ગયા હતા. તેમાં પોતાના અંગને સાફ કરી એક તરફ અદખથી ઊભો રહીને પોતાનો હાથ બકશ કરી પાક ઇજદાનની આગલ આજેજીથી મોનાજત કરવા લાગો, અને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય દાદના લેનાર ભડી દીનનાં દાવરોનાં દાવર અજમ કુદરતનાં સાહેબ, હું તારો કમોનો બંદો મારા પેહલવાનો સાથે એ કીનાના મેદાનની તરફથી તારી કુદરતને જોરે આજ આ ઠમે દાહડે સલામત પાછો આવેથો છું, તે તારી રેહમ અને બપ્પસેશ થીજ સલામત આવેથો છું. અને આજ રોજે જેહવી રેહમ અને બપ્પસેસ હું તારા કમોના બંદાપર તેં ઉતારીછે તેવીજ તું હમેશાં મારી હોય, તથા મારા પેહલવાનો ઉપર એજ મીશાલની ફતેહમાંદી ભરેલી ફી રોજગરો અને બપ્પસેસ રખજે. અય દાવરોના દાવર, મને એક સેતા રે રાનાશ નજુમોએ કહ્યું છે, તે બાપ્પતની સલામતીની ઉમેદ હું તારે ઉપર રખુ છું. તે મારી ઉમેદબી જે મીસાલે આજ રોજ તેં બપ્પસેસ કીધી

છે, તેવોજ તે કીનાને વખતભી મારે ઉપર પપ્પસેસ કરજો. તે શતારે સેનાશે મને એમ કરી કહ્યું છે કે, એક મરતબે એ રચેના મેદાનમાં તું ને તથા પાદશાહ અફરાસીઆપને હેવીતો મુલતાની લડાઈ ઉઠી ઉભી થશે કે મારેલા આંદમીઓનો લોથના ટેકરા જાળજા થશે, અને આદમીઓનું લોહી તો જામીન ઉપર એ મીસાલે ચાલશે કે, જેમ વરસાદની રૂતમાં નદીમાં પાણી દોડે તે મીસાલ દોડતું ફરશે, અને તે વખતે આસમાન ઉપરથી એવા તો વરસાદ વરસશે કે તે વરસાદનું પાણી તથા આદમીઓનું લોહી એકઠું થશે, અને મારેલાં આદમીઓની લોથ માહીની મીસાલ તેમાં તરતી ફરશે. એવું એક ભારી જંગ થશે. તેવાર પછી પદકાર અફરાસીઆપ પોતાના મુલકની તરફ નાદો જશે, અને તે અફરાસીઆપ પોતાના વતનમાં ગયા પછે એક ભારી ફ્રાજ એકઠી કરશે, તે વખત તું ને તુરકસતાનની તરફ તેની સામણે જવું પડશે. વાસતે અય અજમ કુદરતના સાહેબ, તે સેતારેનાશ નજીમોનાં કહયા મુજબ આએ પેહેલી જંગ મેં મારી નજરે જોઈ, તેથી હવે મારી ખાતેરજમે થઈ કે ફરોથી મારા પાપ સીઆવખસના કીનામાં એ અફરાસીઆપનો સામણે મને કમર પાંધીને તુરકસતાનના મુલકની તરફ જવું પડશે. તેથી તે મુલકની તરફથી એજ મીસાલ મારી તથા મારા તમામ પેહલવાનોની તું ને ધાપ્તાની રાખજો.” એ રવેશ તેનેક સેતારેના પાદશાહ કેપ્તુસરોએ પાક ચજદાનની આગલ આજેજીથી મોનાજત કરી સેતાપ પોતાનું સર જામીનનો ખાક ઉપર મશલીઊં, અને તેવાર પછે તે જગોથી પાછો ફરીને પોતાની મજલેસમાં આવયાં.

જેવાર પાકજદ પાદશાહ કેપ્તુસરો પાક ચજદાનની મોનાજતથી ફારેગ થઈ પોતાનાં દેહેરાંમાં આવયાં તેવાર આવીને તે નેકખખત પાદશાહ જોએ શું કે, પોતાના તમામ ઇરાણી તથા જાલુલીઓ વગરે અરખસતાનનો પાદશાહ તથા તેનાં પેહલવાનો એ સરવે કોઈ નામદારોને ખુશી બરેલા પોત પોતાનો સુનાંની ખુશી પર ખેઠેલા દીઠા. તેથી તે નેકખખત પાદશાહ કેપ્તુસરો ઘણાં ખુશી બરેલાં દીલ રાથે પોતાના સરવે કોઈ નામદારોને ખેર આફીઅતની ખખર પુછવા લાગો. પછે મજલેસ સમારી ખુશી કરવા બેઠા, અને ખેદમતગાર લોકોને હુકમ

કરી નેઆમત ખાણું મંગાવયું, અને જ્યારે ખાણું ખાઈ ફરેગ થયા તેવાર એક બીજની ઈઆદમાં લાલ શરાબની જામ નોશ કરવા લાગા. અને તે મજલેશમાં પાદશાહા અફરાસીઆપનો ખાસ જુડો જે જંગી જેહાનસુજે છોનવી લીધો હતો તે વાતની ગોફતેગો ખુજોરગો બરેલો જલેજર કરવા લાગો. તે વગેરે તે મીજલેસમાં એક બીજની લરાઈની જેકર ચાલવા લાગી. હવે પેલી તરફ તુરકસતાનનો પાદશાહા અફરાસીઆપ, તે કીનાનાં મેદાનમાંથી રોકસત ખાઈ પોતાના લશકર સાથે પાછો ફર્યો અને પોતાના મકાનની તરફ જઈને જોયે શું કે, લશકર વગરેનો ખેશુમાર જગા ખાલી દોઢી. એવો મામલો જોઈ પદપપત પાદશાહા અફરાસીઆપ પોતાના પીરાન વજરને એમ કરી કહેવા લાગો કે, અય તુરાન જમીનનાં સુપેહેસાલાર પીરાન, હું જાનુધું કે, હવે માફ પપત પુરું પયગસતે થયું. શાવાસતે કે, મારી મદદનું કરનાર તમામ લશકર જીવંતી મારયું ગયું, અને જે કાંઈ બાકી પચીજી તે જાબુલી લોકોની દેહસતથી નાશી ગીયું છે. શા વાસતે કે, એ મેદાનમાં આપણું તુરકી લસકર તથા મારા બેટા જદસુમનું એ બે લશકર સેવાએ કોઈ બીજી લશકર નજર આવતું નથી, તેથી હવે એ જગા બેહુતરતો એજ છે કે, અહીંથી આપણને તુરત નીકલી જવું જોઈએ. એ જગોએ પાણી પોજી એટલો વખતબી ખોતી થવું હું બેહુતર જોતો નથી. શા વાસતે કે, હવે આપણું લશકર ઘણુંજ થોડું રહ્યું છે. " એ રવેશ પદપપત પાદશાહા અફરાસીઆપ પોતાના વજર વેશેના બેટા પીરા સાથે ગોફતેગો કરતો પોતાની દરઘાહમાં આવ્યો, અને તે બેદાદગર પદ સેતારેને તુરકી પાદશાહા મજલેસ સમારી બેટો, અને પોતાની મજલેસનાં તમામ પેહલવાંનો ઉપર નેઘાહા કરી જોવા લાગો. ત્રીયાં તે પદપપત પાદશાહા જોયે શું કે, પોતાના તથા વેશેના ખાનદાનનાં નવ પેહલવાંન સા હાજમદાઓની સુનાંની ખુરશી ખાલી દોઢી. તે વગેરે બીજા સુપેહેસાલારોની ખાલી ખુરશીનો તો કરો સુમાર હતોજ નહીં. ઈઆને એટલા દલેર લોકો તે લડાઈમાં મારયા ગયા હતા, તથા બીજા કેટલાએક પેહલવાનો જખમી થયેલા હતા. તે પાદશાહા અફરાસીઆપના ખાનદાનના જે નવ પેહલવાનો મારયા ગયા હતા, તેમાં એક જદસુમ તથા બીજો

કરતાહેલ, તથા તરીજો રોખાદ, તથા ચોથો મનોશન, તથા પાંચમો મ નોશાદ, તથા છઠો મરદાશ, તથા સાતમો કુરશીન, તથા આઠમો જમજ મે, તથા નવમો અશફલાંન, એ નવ શાહજાનદા તે સુલતાની લરાઈમાં જીવથી માર્યા ગયા હતા. જેવાર પાદશાહ અફરાસીઆખે પોતાની મજ લેશમાં એવું દીઠું, તેવાર પુરો નાઉમેદ થઈને જરજર રડવા લાગો. તું કેહે જોયા તે વખત અફરાસીઆખ દીવાનો થઈ ગયો હતો અને પોતાના માથા ઉપર હાથ મારી પોકાર કરવા લાગો. અને સરે મજલેશ માં એમ કરો કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદારો, હવે મારી ક મખખતીની નીશાન પુરો માલમ પડી, કે મારો ભારી તંનનો રોઈનિ તંન જદસુમ જેવો દેડાવર ખેટો સગજ રૂસતમના હાથ ઉપર માર્યો ગયો. એ વગેરે ખીજ મારા તુરાણી નામદાર પેહલવાનોભી માર્યા ગયા, તથા ખીજ મારા નામોચા સરદારો જખમી તંનના થઈ પાટા પાંધી ખેઠા છે. એ વગેરે જે કોઈ સલામત છે તેમાનો તો કોઈ મારા જોવામાં એવો નજર નથી આવતો કે, તે મારા દુશમનની સામણે કમર પાંધી મેદાનમાં લરાઈ કરવા ઉભો રહે. વાસ્તે હવે મને નાચારીથી એ જગા મારો તમામ અશખાખ મેલીને નાશવું પડશે, કારણ કે મેં આખે મારા કમખખત ભાઈ કરશીવજનાં કહયાથી એ કીનો ઉઠી ઉભો કીધો છે. એ ખે અકલ કરસીવજના કહયાથીજ મેં શીઆવખસ જેવા મારા પાકજદ દામા દને જીવથી માર્યો, તે એ લેખાંનતી કરસેવજનાં ફરેખમાં ફરીને તે અસો નર પાદશાહને ખીન તકશીર મેં માર્યો કેતે એ ખુનનાં અવેજ માં મારા, તથા વેશેના ખાનદાનનાં તે વગેરે મારો મદદનાં કરનાર કાંઈ હજરો હજર શાહજાનદા જીવથી માર્યા ગયા છે. તે કરતાં હવે મારૂ મોત નથી આવતું કે, એ દુનીઆમાંથી મારી તમામ એખ છે તે ઠંકાઈજાય. અથવા એ ખગેર પાપના ખેટા કેખોસરોનું મોત કોણ જાણે કીહા પાહાડની તલે છુ પાઈ ખેઠું છે, કે તે નેહસત સેતારેનો કેઆણી પાદશાહાભી નથી મરતો! કે તેથીખી આલમના લોકોનો ક્રીતકાર મારે ઉપરથી ઉઠી જાય, ઈઆને આલમના લોકો મારે ઉપર દુશમની રાખે છે તે મટી જાય. તે કરતાંભી સામે સવારનાં ખાનદાનનાં તમામ પેહલવાનોનું ખાણું ખરાખ થઈ નથી જતું કે તેથી પણ ઈરાણ તથા જામુલનો મુલક મારા હાથમાં આવે.

પેલા બુઢા વરૂને ઇઆને જલેજરને તથા સગજી ખયા ફસતમ એ બેહુ પેહલવાન પાપ તથા બેટાને કોઈ જીવથી મારો નહી નાખતું કે તેથીભી મારા દીલની મોરાદ હાંસલ થાય.” એ રવેશ તે બિંધે ખખતનો તુરકસતાનનો પાદશાહ પોતાના તમામ પેહલવાનોનો હજુર વાએવેલા કરી કેહેતો હતો.

જેવારે વેરોના બેટા પીરાને પોતાના બિંધે ખખતના પાદશાહને એ રવેશ પોકાર મારતો દીદો, તેવારે સુપેહસાલાર પીરાન તે બદખખત પાદશાહને એમ કરી કેહેવા લાગો કે, “અચ હકીતે કેશવર જમીનના પાદશાહ, હવે એ રવેશ પોકાર મારીને જરી કીધામાં કાંઈ ફાયદો થનાર નથી. જે કાંઈ ખનાવ ખતવાનો હતો તે ખની ચુક્યો અને હજુર પછે શું ખતશે તે વાતની તો આપણને કરી ખખર નથી. તે કરતાં તું હમણાં બોલેછે કે, ‘મારા મકર ભરેલા ભાઈ કરસીવજના કહયા ઉપરથી મેં અસો તન શીઆવખસને બેગુનાહ જીવથી મરાવ્યો તેથીજ આજે હું રોશવાઈ ભરેલો થયો છું.’ અચ પાદશાહ, જેવાર તેં અસો તન શીઆવખસને જીવથી મારવાનો હુકમ આપ્યા, તેવારે મેં તુંને કહ્યું હતું કે, ‘તું તાજદાર પાદશાહ દાના તથા દુર અદેશ કેહેવાયા છતાં, જાણી જોઈ એ દુનીઆમાં ફેસાદ ભરેલું ઝાડ રોપે છે યાને એ કેઆની પાદશાહને જીવથી મરાવીને દુનીઆમાં કીનો પેદા કરેછે. અગર તું એ તારા ભાઈના કહેવા ઉપર શીઆવખસને જીવથી મરાવશે તો બેહુ જોહાનમાં તું તેનો નફો બુરોજ દેખશે.’ મારા કહેવાથી તેં મારી ઉપર ઘણો ગુસો કીધો, અને તે વખતે તેં મનેખી કેટલાએક લામકામ સખુન કહયા હતા. પણ હવે તે વાતનું ફલ તું તારી નજરે જોયછે કે, તે દનથી તે આજ દન તલક આપણના સર ઉપર શું શું મુશીબત ગુજરી છે, અને હજુ પછે પણ તે સીઆવખસનાં કીનામાં આપણે જાત તથા મુલક શી રવેશે ખરબાદ થશે તે આપણ કાંઈ જાણતા નથી. તું જુએછે કે, મારા ખાતદાનનાં યાને મારા કબીલાના ઘણાક લોકો તારી પોસત પનાહ કરવામાં યાને મારો મદદ કરવામાં જીવથી મારયા ગયા છે, અને હવે પછે જે જીવતા છે તેભી મારયા જશે. મને એવું માલુમ પડેછે કે, હવે આપણી પાદશાહીનો દાહાડો આખેર થયો છે. જે મીસાલ આઝ-

મના લોકોમાં જોણક તાજ રોસવા થાયો હતો, તે મીસાલ આપણ તુ-
રાની લોકોભી રોસવા થાયા છધયે. હવે જેવારે આપણાં સર ઉપર નાચા-
રીનો દહાડો આવી પડયો છે, તો રડવું તથા જતરી કરવું એ કાંઈ ખુબ
નથી. એ જગા તો હીમત પકડી દાનાઈથી વીચાર કરી તુંને કામ લેજી
ખુબ છે. અચ નામવર પાદશાહ, આ વખત અવલ તો આપણને
એક કામ એ કીધું જોઈયે, કે પરથમ કીનાના મેદાનમાંથી શાહજદ
જદસુમની લોથને ઉચકાવી મંગાવીએ, અને તે નામદારને એક દુખ-
મામાં ચહાવીએ. તેવાર પછે આપણને દુશમનની લડાઈનો જે ચારો
કરવો ઘટશે તે કરશું. અગર નહીં તો એ જગાથી કુચ કરીને આપણા
વતનની તરફ નીકલી જઈશું, અને તે તરફ જઈને નવેશરથી એક બા
રી દ્રોજ ઉભી કરીને એ કીનામાં કમર પાંધશું.”

જેવારે કમ અકલ પાદશાહ અફરાસીઆએ પોતાના દાનાઈ બરે-
લા વજર પીરાનની જોખાનથી એવી ગોઈતેગો સાંભલી તેવારે તે તુરાન-
ના પાદશાહે કેટલાએક અમીર લોકોને તથા ખેલદારોને હુકમ કરી તે
કીનાનાં મેદાનમાં શાહજદ જદસુમની લોથને શોધી લાવવા મોકલી-
આ. એમ કરતાં તે સરદાર સેપાહી તથા ખેદમતગાર અને ખેલદાર લો-
કો તે મેદાનમાં આવી પોહ્યાંચ્યા, અને હર તરફ શાહજદ જદસુમની
લોથની જોસતેજો કરવા લાગા. પણ તે લોકોને તે લોથ કેયેથીબી મ-
લી નહીં, તે રેએના મેદાનમાં આઠ દહાડા અને આઠ રાત લગી સુલ-
તાની લડાઈ થઈ હતો, તેમાં લાખો લાખ સેપાહી લોકો માર્યા ગયા
હતા, તેથી તે જમીન ઉપર આદમીની લોથ તથા લોહીનો કરોા શુમાર
હતોજ નહીં. વલો તે વખતે એકાએક આસમાન ઉપરથી બારો વરસાદ
વરસેઓ હતો, જેના પાણી તથા આદમીનું લોહી એકએકમાં ભેલાઈને
એટલો તો કીચલ થયો હતો કે, જે દેલેર લોકો જદસુમની લોથ શોધ-
વા ગયા હતા તે લોકો તે લોહી બરેલા કીચલમાં કમર ખસાવે દટાઈ ગ-
યા હતા. તે કીચલમાં તમામ ધરાની, તુરાની, જાપુદી, મોજંદશની, સ
ગસારી, ખખતરી, ચીનો, આદી, તથા કીતાકી, એ તમામ મુલકના સ-
વારો તથા પાજે તુરાની પેહલવાનોનો લોથ તે કમર ખસાવે લોહી બરે-
લા કીચલમાં ઢંકાઈ ગઈ હતી. તેના સખખથી દેલેર જદસુમની તથા

ખીજ કેટલાએક સરદારોની લોથ તે લોકોને મલીજ નહીં. તેવારે તે તુરકી લોકો, તે કીનાના મેદાનમાં પેલા કીચલમાંથી મુવેલી લોથને ઉઠાવ પાડત કરી જોવા લાગ્યા, કે હરેક તદખીરથી પણ શાહજાદા જાદસુમની લોથને આત્રખી કાઢાહે. પણ તે લોહીમાં કોઈનીબી જોલખી નહી શક્યા. એ રવેશ કોઈનીબી લોથને તે લોકો પીછાની નહો શક્યા તેવારે નાચાર થઈને તે કીચલના મેદાનમાંથી પાછા ફર્યા. એમ કરતાં જવારે તે તમામ લોકો પાછા પાદશાહ અફસીઆપની નજદીક તુરાની મજલેસમાં આવી પોહ્યાચ્યા, તેવારે તે લોકોએ મેદાનમાં જે હકીકત જોઈ હતી તે તમામ ખેઆનવાર તુરકસતાનના પાદશાહની નજદીક કહી. જવારે પાદશાહ અફસીઆપે તે લોકોની જોખાનથી પોતાના શાહજાદા જાદસુમના પાપમાં એવી હકીકત સાંભળી, તેવારે તે રોસવાઈ ભરેલો પાદશાહ અફસીઆપ પોતાના ખેટાની જુદાઈમાં જ રો કરવા લાગો. તે ખોલયો કે “અફસોસ અફસોસ, એ ખેટા, તેં તારી હાઈયાતીમાં તો મારો સાથે જુદાઈ રાખો, પણ મુવા પછેબી હમારેથી જુદો પડ્યો. હવે એવા મારા જીવીઆ ઉપર આલમના લોકો ફીતકાર નાખશે, તે વાતનો અફસોસ. એવાં તારા કવખતનાં મોત ઉપરથી હું મારા કખોલાનાં લોકોને માઈં મોહોડું તે શી રવેશ દેખાડશ. એવું ફીતકાર ભરેલું માઈં મોહોડું મારા કખોલાનાં લોકોને દેખાડવાનો અફસોસ. હું કેટલીએક મરતખે ભારો લશકર સાથે એ રેએના મેદાનમાં આવી ખગર પાપના ખેટા કેખોસરોના હાથ ઉપર ખેહોરમત તથા રોશવા થાઈ નાશી જઈ છું, તે વાતનો અફસોસ; તથા મારા ખુરા બાઈ કરશીવજના કડયા અથવા ફરેખ ઉપર ખોદાની ખતકતમાં મેં ખુરાઈનું જે આડ રોપયું, તેથી એવા ખદકાર બાઈના મકર ભરેલા ફેલનો અફસોસ; એ કીનાને વાસતે મારા તમામ પેહલવાનો ખોહારીથી માર્યા ગયા તે ખોહારોનો અફસોસ; સામેસવારનાં ખાનદાનના જામુલી પેહલવાનોનાં ખેશુમાર જોરનો અફસોસ, હવે માઈં ખખત ઉલટું ફરોયું તે નેહુસ સેતારોનો અફસોસ. તે વગેરે મારો રોઈતતન જાદસુમ જેવો દેઝાવર ખેટો, સગજ ખચા રૂસતમના હાથ ઉપર ભર જુવાનોમાં માર્યો ગયો, તેની કદાવર ખાજુનો અફસોસ, એ રેએના મેદાનમાં મારો

તમામ ગંજ ખજનો પરતો મેલીને મને આજ કેટલેએક વરશે તુરક-સતાનનો તરફ શરમીદગી સાથે નાશી જવું પરેછે, તેથી એ મેદાનમાં ના મારા ભારી ગંજ ખજનાનો અક્રસોસ.” એ રવેશ તે બેઅકલ પાદશાહ પોતાના તુરકી પેહલવાનોની આગલ જરો કરો કેહેતો હતો અને પોતાના તનમાંનો પાદશાહી લેખાસ ફાડીને ચાકચાક કરી નાખતો હતો. તેવી હાલતમાં આવી તે પોતાના માથામાં પોતાના હાથ મારતો, કપ્પો પોતાનાં મોઢોડાં ઉપર તમાચા મારતો, કપ્પી પોતાના હાથનો પંજો બી જા હાથના પંજા ઉપર મારતો, કપ્પો તો પોતાના હાથ સીતા ઉપર પએ દરપએ મારતો હતો, કપ્પી પોતાના હાથે પોતાની સફેદ કપુરની મીસાલની દાહાડીના પાત્ર તોડતો હતો. ભારે માહેતમ કરવાથી, જેવાં પાદશાહી ગંજ ખજનામાં બેમુઝાં મોતો હોય, તેવાં તે પાદશાહ અક્રાસીઆ પોતાની આંખમાંથી આંખું વરસાવતો હતો.

જેવારે એ રવેશની જરો કરતાં એક પોહોર રાત ગુજરી તેવારે સુ-પેહસાઝાર પીરાન પોતાના બદબખત પાદશાહ અક્રાસીઆપને એમ કરો કેહેવા લાગો કે, “અચતાજદાર પાદશાહોના પાદશાહા, તું એ રવેશ હાય તથા અક્રસોસ સાથે જરો શાવાસતે કરેછે ? એ રવેશ કીધામાં તુને કશો ફાએદો થનાર નથી. હવેતો એ જગો હીમત પકડીને હરએક આરા તથા તદબીરથી કામ લીધું જોઈએ. એકતો આપણું લશકર નાહાસી ગયુંછે, અને વહી જે કાંઈ લશકર એ મેદાનમાં હાજર છે તેભો નાસવા નો આરો શોધેછે. તું તો એ રવેશ હીમત હારીને જરો તથા માહેતમમાં બેઠો છે. મપાદા જો આપણા દુશમનોને ખપર થશે કે, અક્રાસીઆપ તો નાશવાનો આરો શોધે છે, તો તેજ વખત એ તારા મુદ્દબખો તમામ ઈરાની તથા જાનુલી પેહવાનો એકદમ જોશ કરતા આવીને આપણા ઉપર તુટી પરશે તો, એ જગોએ આપણને મોત સેવાએ કાંઈ બીજું મલવાનું નથી. વાસતે અય પાદશાહા અવલતો તુંને લાજમ છે કે, આપણાં લશકરના તમામ લોકો આજ આઠ દહાડાના ભુખયા છે તેથી મજલેસસ મારી તે લોકો સાથે ખાણું ખાવું જોઈએ, તે ખાણું ખાધાથી આપણ તમામ આસાએસ બરેલા થઈશું તેથી કાંઈ ફાયદોજ નજર આવશે.” જેવાર પાદશાહ અક્રાસીઆ પોતાના દાનાઈ બરેલા પીરા-

ન વજીરની જોખાનથી એવા સખુન સાંભળ્યા, તેવારે ખામુશ રેહીને સેતાપ્ય ખાણાના ખુમચા મંગાવો સરવે કોઈ સાથે ખાણું ખાવા બેઠા. જેવારે તે મજલેશમાં સરવે કોઈ ખાણું ખાઈ ફારેગ થયા, તેવારે તે મજલેશમાં લાઝ શરાબનો દોર ફરવા લાગો પણ તે લોકોને તે વખત તે શરાબની જામ જેહુર ભરેલી લાગતી હતી. કારણ કે તે લડાઈના મેદાનમાં નામીયા પેહલવાનોના એક ખીજના ખેરીઓ માર્યા ગયા હતા, તેણે કરો સરવે કોઈના દોલ ગમગીન હતાં. તે મજલેસમાં અદનાથી તે આલા કોઈનેખી તે વખત ખુશી હતીજ નહીં અને તે તમામ સરદારોના હાથ તથા પગ સુસતી ભરેલા થયા હતા. તેઓના મોહો ઉપર ગોચા ખુદરની રંગતો હતોજ નહીં. જેવારે પીરાન વજીરે તે મજલેસમાં સરવે કોઈને એ રવેશ દેલગીર મોહો સાથે દોઢા, તેવારે તે લોકોને એમ કરી કહ્યું કે, “અચ તલવારના મારનાર દલેર લોકો, તમે સુસતી ભરેલા શાવાસતે થયા છો ? તમે તમારાં દીલ ખુશી ભરેલાં કરી લાલ શરાબની જામ નોશ કરો. એ શરાબ પીધાથીજ તમારાં તન કઠિવત ભરેલાં થશે. તો પછે આપણ કાલ રોજે દુશમનની સામે નવેશરથી સફ સમારીને કીનાના મેદાનમાં લડાઈ ઉઠી ઉભી કરોએ, અને આપણાં સરદારોનાં કીનામાં તે લોકોનાં સર કાપી ખાકમાં નાખોએ, અને આપણ સરવે એક દેલ થઈ એ ધરોનનું તાજ તથા તખત વેશન કરી નાખોએ.” જેવારે તુરકી સરદારો સુપેહસાલાર હોમાન તથા ખરમાને એવી વાત પીરાન વજીરની જોખાનથી સાંભળી, તેવારે તે બેહુ સરદારો પોતાનાબાઈ પીરાનને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અચ મારા દાનેશમંદ બાઈ, તું એ શું બોલે છે ? આપણી મદદનું કરનાર તમામ લશકર તો માર્યું ગયું છે, અને વડી ખીજી કંટકું એક લશકર નાશીને પોતાના મુલકની તરફ નીકળી ગયું છે. માટે હવે એવો તે કીઓ નામીચો પેહલવાન આપણી મજલેસમાં હાજર છે, કે એ જખરદસત જખુલોઓની સામે કાલ રોજે કીનાના મેદાનમાં લડાઈ કરી શકશે. ? હાલ આપણી મજલેસમાં જે કોઈ પેહલવાનો હાજર છે, તે લોકોમાં બાજેના હાથ તથા પગ અને ગરદન જખમો થઈ છે, અને હજુર તો તમારા દેલમાં એ લડાઈના મેદાનમાં સફ ખેંચવાનો ઉમેદ બાકી રેહી છે. પણ તું એટલોંતો વીચાર કર

કે, જેવારે આગલી લડાઈમાં એજ રવેશની આપણી નપ્પલી પાછા આવતી તેવારે હરેક જગાથી એક પેહલવાન ભારી લશ્કર લેઈને આપણી મદદને વાસતે આવી પોંહોચતો હતો, અને તે નવો આવનાર પેહલવાન આપણા દુશ્મનની સામે થતો હતો. પણ હવે તો કોઈ મુલકમાં એવો સરદાર રહ્યાનથી, કે તે પોતાની ફ્રોજ લેઈને આપણી મદદને વાસતે એ જગોએ આવી પોંહોચે. તે કરતાં તું તારી નજરે જોએછે કે, હમો લોકોમાં હવે લડાઈ કરવાનો તાકાત રહી નથી. અને ઇરાની કેપોસરોનાં લશ્કરમાં તો ઘણા એક પેહલવાન એક એકથી સરસ કીનાના લેનાર હાલમાં હાજર છે. વાસતે આપણુ લોકો જાણી જોઈને પોતાનાં સર મુફત પ્યરપાદ કરીએ એ વાત કાંઈ દરોસત નથી. તે કરતાં આપણા જન જાએ તો બેહુતર છે, હમો લોકો કાંઈ મરવાથી ડરતા નથી. પણ હમારા જીવ ગયા પછેલી એ પાદશાહ અફરાશીઆપ ઇરાનનો મુલક લેવા ચાહે તો બી પણ એ વાત હવે પછે બીજા સો વરસે બીખનનાર નથી. વાસતે બેહુતર તો એજ છે કે, હવડાં તો આપણે એ જગાથી નાશી જઈએ. અગર એમ કરસો તો કાલ રોજ જેવાર પામદાદ થશે તેવારે હરેક જામુલી પેહલવાન લડાઈના મેદાનમાં આવી પોતાનો હુમનપરદ માગશે તે વખત આપણાં લશ્કરમાંથી તેની સામે કોણ થશે? હું સારી રવેશથી જાણું છું કે, આ પણ લશ્કરમાં હાલ કોઈમાં એટલી તો તાકાત નથી કે તે લોકોની સામે ઉભા રહી લડાઈ કરી શકે.”

જેવાર હોમાન તથા પારમાનની જુપાનથી એ રવેશના સખુન વેશેના બેટા પીરાને તથા પાદશાહ અફરાશીઆપે સાંભળ્યા તેવારે પસંગનો બેટો જીંધેખખતનો અફરાશીઆપ એવો તો ગમગીન થઈ ગયો કે, ગોયા તેના તનમ હોશ હતોજ નહીં. પછે તે ખદખખત અફરાશીઆપ, પોતાના પેહલવાનોને એમ કરી કહેવા લાગ્યો કે, “અય તલવાર ના મારનાર સરદાર લોકો, તમો તમારા દેલમાં એટલા ધાબરા શા વાસતે પડી ગયા છો. તમો શું જાણતા નથી કે, હજુ તો ઘણાએક મુલકમાં મારે હુકમ ચાલે છે. તેમાં મરગજ સગસાર, પાખતર, કંપચાક, માહાચીન, કીતાક, તથા કરગચાર, જરજન, ખુતન, તથા પલખ બાખાસ, કીરા-મીર, કાશાન, આલતાશ, માજંદરાન ચરાયુમ, શીંહોદ, હપશાન, ફરં-

ગાન, તથા જંગપ્યાર, વગેરે બીજા ઘણાં એક મુલકે મારા તાપ્યામાં છે, તી
 થાંથી બે શુમાર લશકર મારી મદદે મંગાવીને એ ખગર પાપના બેઠા દે-
 ખોસરોની આખેર લાઝીતોજ હું પાદશાહ પશંગનો ખેતો ખરો કેહેવાજી.
 તમે તમારી નજરે જોજો, જે ધસિત તથા જામુલ એ પેઠે મુલકની હું
 કેવો ખરાબી કરું છું. તે ખરાબી જોધને તમે એમ કરો કેહશે કે, શાપ્યા
 સ, એ પશંગના બેઠા અફરાસીઆજને, કે એવા પુઠાપાતા વખતમાં
 એવી મરદાનગી કીધી, કે દુશમનના ભારી મુલકને એક લેખમાં પશ-
 ગંદા કરી નાખ્યા.” એ રવેશ તમે લોકો મારો તારીફ કરશે. પણ હવ-
 લાંતો તમે પોતાને એવા નામીયા પેહલવાન કેહેવારો છો, તેથી તમોને
 નહીં ઘટે કે એ રવેશથી તમે પોતાની હીમત હારી જાવો. તે કરતાં અ-
 જરજો આપણાં લોકોનું મોત એ જામુલી પેહલવાનોના હાથ ઉપર હશે
 અને આપણે તુરાન જમીનની તરફ નાહારી જઈશું, તેવારે એ લોકો
 આપણી પછવાડે આવી તે જગાભી આપણને જીવથી મારશે. વાસતે
 અથ મારા નામદાર પેહલવાનો, એ ફરતો આશમાન શું એજ લોકોને
 ફતેહમંદી આપશે, અને આપણુ લોકોને તે શું ફતેહમંદો નહીંજ આ-
 પશે. અથ મારા સરદાર લોકો, તમે તમારા દીલમાં એમ ના જાણતા કે
 આપણા ઉપર આપણા દુશમનની ખાજી હમેશાં એવીજ રહેશે. પણ
 એ ફરતા આસમાનનો ચાલ એવીછે કે, કોઈ વખત એક નામીયા પેહ-
 લવાન અદના સવારના હાથ ઉપર જીવથી મારશે જાયછે. વાસતે અથ
 મારા દહેર લોકો, તમે તમારા દીલમાં એ પાખેની કરી ફીકર માં કરો,
 અને જો તમે તમારા નામની શરમ રાખવા ચાહતા હોય તો એ જગા-
 થી નાશી ના જાવો. હવે જેવારે કાલ રોજે પામદાદ થાએ તેવારે એ કી-
 નાના મેદાનમાં આપણો એક નામીયા પેહલવાન મોકલો અજમાએશ
 કરાવો જોઈએ, કે એ ફરતો આશમાન આપણી મદદ કરેછે ઇઆ દુશ-
 મનના દીલની મોરદ પાખશે છે. અગરજો એ ફરતા આસમાને આપ-
 ણા લોકોને ઇઆરી નહી દીધી, તો એ તમામ અસપાપ પરતો મેલીને
 એ તરફથી આપણને તુરકસતાનની તરફ નાસવું સન્નવાર છે.” એ ર-
 વેશના તમામ સખુત કમ અકલ અફરાસીઆખની જોખાનથી તુરકી
 પેહલવાનોએ સાંભલયા તેવારે તે મજલેશમાં સરવે કોઈ ખામુશ બેસો

રહ્યા, અને પોતાના બદબખત પાદશાહને તે વાતનો કરોજવાખ દી-
ધો નહીં. તે વાર તે આજેજ આવેલા પાદશાહે ફરીથી પોતાના તમામ
પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તલવારના મારનાર મારા દલેર
પેહલવાનો, તમે સરવે કોઈ જામુલી લોકોથી જેમ શેરને જોઈને ગોસ-
પદ્દ ૩૨ ખાચ તેમ તમુ ૩૨ખાઈને હીચકારાની મીસાલના થઈ બેઠા છો,
વાસતે હવે તમારાં નામ પેહલવાનીમાં તે કેમ રેહશે, અને એવી તમારી
હીચકારી અને નામરદી ભરેલી વાત કોઈનું છોકડું સાંભલશે, તેવાર તે
છોકડું તમારી પેહલવાની ઉપર હુશીને તાનાજનીનાં સખુન મારશે અને
એમ કરી કહેશે કે, પાદશાહ અફરાસીઆપના તમામ પેહલવાનો ના-
મરદ લોકોનો મીસાલના હીચકારા છે કે, તે પેહલવાનો તો ડરાઈના મે-
દાનમાં નીકલતી વેલા પોતાના મોઢો આરત લોકોની મીસાલ પરમાં
છુપાવતા ફરે છે. એ રવેશ આલમમાં તમારી હુશી મશખેરો થાશે. એવો
તમારી મરદાનગીના નામ ઉપર અફસોસ હોજો. તે કરતાં તમે તે શુ
જોઈને કીનાનાં હુથીઆર પાંધી મારો મદદે આવવા છો ? તમે જોવો કે,
હું કાલ રોજે લડાઈના મેદાનમાં જાઉં, અને મારા એક ખેદંગો તીરે કરી
જાવના બેઠા સગજ બચા રૂસતમનું કલેજું શી રવેશ શીવી નાંખું છું
તે. તે કરતાં પુરજીગર પરજો તો સારી તરેહથી મારા તોરની યાદ
દાસ રાખે છે, કે મેં તુરકસતાનમાં શેકાર રમતી વખત મારા એ
ક તીરે કરી મેં ચાર ગોરખરને વીંધી નાખેઆં હતાં, તે તમાસો એ
પરજોએ પોતાની નજરે દોઢલો છે, તેથી તે પુરજીગર તો મારો સાથે
તોરઅંદાજ કરવા આવશેજ નહીં.” એ રવેશ તે જોધે બખતના પાદ-
શાહ અફરાસીઆપે તમામ તુરકી પેહલવાનોને તાનાજનીથી સખુન
કહ્યા. તે સાંભલીને નેકનામ પોરાત તે બદબખત અને હીન નસીબ
પાદશાહ અફરાસીઆપને એમ કરી કહેવા લાગો કે “અય દાનાઈ ભ-
રેલા પાદશાહ, આ વખત એવો છે કે, તુંને હુજત કરીને મેદાનમાં
નીકલવું નહીં જોઈએ. શા વાસતે કે, એ વખત દુશમનોના હાથ
ઉપર તું પકડાયો જશે તો આપણા તમામ મુલકનો ખરાબો થશે, અ-
ને વલી તું નાહક તે દુશમનોના હાથ ઉપર જીવથી મારો જશે. કાંકે
આપણા કેટલાએક નામીયા પેહલવાનો હાલમાં જખમી તનના થાયા

છે, અને વલી જે કોઈ હાજર છે તે પેહલવાનો તો પોતાની હીમત હારો બેઠા છે. વાસતે હવડાં બેહતર તો એજ છે કે, આપણે એ જગાથી છુ-
પાછુપ કુચ્ચ કરીએ અને આપણા મુલકની તરફ નીકલી જઈએ. હવ-
ડાં તો એક પોહોર રાત ગુજરો છે, તેથી જેવારે અરધી રાતનો વખત
થવા આવશે તેવારે પુરી સીહાઈ થશે, તે વખત એ જગાથી જે કાંઈ અ-
સખાખ લેવા જોગ હોશે તે લેઈને એ જગાએથી આપણે કુચ્ચ કરી
જઈએ. અગર નહીં તો હમણા આપણા લશકરને કમર બંધાવશું તો
એ ખપ્પર કેખાસરોને થશે, તો તે લોકો દોડતા આવોને આપણા ઉપર
ફરીથી માહુતમનો વખત ગુજરશે. વાસતે અચ પાદશાહા, આ વ-
ખત જો તું મારું કહ્યું મનીને તારી દાનાઈ વાપડી એ વાતનો એસદો
કરે તો બેહતર છે. અચ મારા નામવર પાદશાહા, તું તારી નજરે જાયછે
કે, આપણા પેહલવાનો તો પોત પોતાની હીમત હારોને બેઠા છે અને તુ-
નામવરને કસો જવાખ દેતા નથી અને આપણે ફોકટમાં એવી ગોફતેગો
કરો વખત ગુજરોયે છઈયે. તેવામાંજો કોઈ ધરાની હલકાર લોકો આપણ
દુશમનનાં હોકમથી એ જગાની પાતમી ઈઆને ખપ્પરને વાસતે આ-
વશે, તે લોકો એવી આપણી ખોટી વાત સાંભલોને દોડતા જઈ પો-
તાના સરદારોને ખપ્પર પોહોંચાડશે તો તે લોકોનાં હાથ ઉપર આપણાં
છવની મફતમાં ખરાબી થાશે, એ ખુબ્બ યાદ રાખવું.”

હોકાયત લખીછે કે, નાહાઠો ગયો પાદશાહા અફરાસીઆખ
પોતાના તમામ લશકર સાથે રેયેના મેદાનમાંથી રાતને
વખત, અને ખપ્પર થઈ પાકજાદ પાદશાહા કેખા-
સરોને અને રાહા બાંધી ધરાની તથા જખુલી
લશકરે અને સખેખુન મારીઝાં તુરાની
લશકર ઉપર.

જેવારે બદખખત પાદશાહા અફરાસીઆખે દાનાઈ ભરેલા પો-
તાના વજર પીરાનની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવારે પોતા
ઉપર પેચ બાઈને નાચારગીથી અસખાખ બાંધવાનો હોકમ આપ્યો.

હવે એનો સાચેર એમ કરી કહેછે કે, જેવાર તુરકસતાનનો પાદશાહ સુલતાની લડાઇમાંથી સેકશતે ખાઇ પોતાની દરગાહમાં આવથો હતો, તેવારે તે બદખખત પાદશાહ અફ્રાસીઆપની પછવાડે નેકબખત ધરાની પાદશાહ કેખોસરોનો મેહુરવંદ નામનો હલકારોભી તે જગાની ખપ્પર લાવવાને વાસતે તુરકસતાની લશકરમાં છુપયો ગયો હતો, કે એ લોકોની મજલેસમાં શું ગોફતેગો થાયછે તે સાંભલીને તે પોતાના તાજદાર પાદશાહ કેખોસરોને તે વાતની ખપ્પર કરે. એવા અદેશાથી તે હલકારો અફ્રાસીઆપના ખાસ દેરાની આગલ જઈ ઊભો હતો. તે મેહુરવંદ હલકારાએ, તુરાની મજલેસમાં ગોફતેગો થતી હતી તે તમામ સાંભલી લીધી. પછે તે મેહુરવંદ હલકારો પોતાનાં દીલમાં હોશીઆર થયો, અને તેજ વખત તુરાની મજલેસમાંથી પાહુર નીકલીને વાની મીસાલ દોડતો આવીયો, અને જે જગો ઉપર ફતેહમંદ બખતનો ધરાનનો પાદશાહ કેખોસરો, તમામ પોતાના પેહલવાનો સાથે મજલેસ સમારી લાલ શરખની જામ નોશ કરતો હતો, ત્યાં આવીયો અને તે મેહુરવંદ હલકારાએ સેતાપ પોતાનું સર નમાવીને નેક સેતારેના પાદશાહ કેખોસરોને સેજદો કીધો. તેવાર પછે પોતાની જોખાન ખોલીને જે કાંઈ તુરકસતાનના પાદશાહની મજલેસમાં ગોફતેગો સાંભલી હતી તે તમામ ખેઆંનવાર ખોલીને કહ્યો. જેવારે ધરાન જમીનનાં પાદશાહે પોતાના ચંચલ મેહુરવંદ હલકારાની જોખાનથી તે તમામ સખુન સાંભલયા, તેવારે તે પાદશાહ એવો તો ખુશીમાં આવથો કે, તેનાં મોહોડાંનો ચેહરો તું કહે ગોયા પામદાદના આફતાપની મીસાલ ખોલયો, અને તે નેકબખત પાદશાહ તેજ વખત જેહાન પેહલવાન રૂસતમને એમ કરી કેહવા લાગ્યો કે, “અય મારા સરફરાજ પેહલવાનોના પેહલવાન, તાજબખશ જેહાન પેહલવાનીના સરદાર પીલતન રૂસતમ, આ વખત તું આપણી મજલેસમાં તરણ જામ લાલ શરખની એ વાતની ધઆદ માં નોશ કર, અને સેતાપ તારા તનમાં લડાઇનું બપરેખેઆન પેહુર, અને તારા તકાવર રખશ ઉપર સવાર થા, અને તારા જામુલી લશકર ઉપર હોકમ કરી તીશ હજાર સવાર સમરોરના મારનાર તથા તમામ લોહાંના બખતરના પેહરનાર તારી સાથે લે, અને કોલજમના દરીઆવની

મીસાલ મોજ મારતો તુરકસતાનની ઉગટ રાહની તરફ જઈ ખેમાલુમ કમીઘાહ કરી ખેશ, અને તીહાં ગયા પછે જેમ કંઈ તારી દાનાઈ પોહોંચે તેમ કર. સખખ હવે પછે ફરીથી હેવો વખત આપણા હાથમાં આવનાર નથી. ”

એ રવેશ તેહમતન રસતમને નેકખખત પાદશાહ કેવા પછે નામદાર પેહલવાન ફશમરજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય હોંદુસતાનના સરદાર જવાન મરદ પેહલવાન, તું તારી સાથે શેર દેલ કેરસાસપસાનીને તથા હાથીને જોરના જોહાનખખશને તથા દલેર સામને લઈ તમે એઆર પેહલવાનો તમારી સાથે ખીજ પંદર હજાર નેજના મારનાર સવાશેને સાથે રાખી તુરકસતાન જવાના સીધા રસતાની તરફ જાવો અને તે જગા ઉપર તમેભી કમીઘાહ કરી ખેશો. એમ કરતાં જો તુરકસતાનનો પાદશાહ પોતાના લશકર સાથે ઉગટ રાહ નાહો જશે તો તે તરફ જોહાન પેહલવાન રસતમ પોતે એખલો તે તુરકી લશકરને ખશ છે. અગરજો એ ખદખખતનો અફસોઆખ તમારી તરફ નાહો આવે તો તમે તરણ નામવર પેહલવાનો તમારાં લશકર સાથે તે ઉપર સખખુન મારજો. પણ એવું નહી થાએ કે તે તુરકી લશકરના તમામ પેહલવાનો આપણાં લશકર ઉપર પોતાની શમશેર ખજવીને નાશી જાય. એ ખાખેની ખખરદારી ઘણી રાખજો, અને દુશમન ઉપર પોતાની શમશેર મારતી વખત એહારે તરફ ખખરદારીથી નેઘાહ રાખજો અને જે વખત તુરકી લશકર તમારાં લશકરમાં ભેલાઈ જાએ, તેવારે તુરત ખેશુમાર મશાલો રૈશન કરાવજો, એ રવેશની તમે તમામ વાતની ખખરદારી રાખજો અને જરાપણ ગફલતી કરશો માં. વલી હું તે જહુગર પાદશાહને નાહાશવાની ખખર મંગાવું છું, કે જેવારે એ તરફથી તે ખદખખત પાદશાહ અફસોઆખ નાહાશી જવા માટે કુંચ કરશે તેવારે હું તમામ ધિની તથા જખુલી પેહલવાનો સાથે તેની પીઠ પછવાડે આવી પોહોંચશ કે જેથી ખેઉ તરફથી દુશમનના લશકર ઉપર કીનાની તલવાર પડશે, તેથી એ ખદકાર લોકો પુરાં સેકસતે ખાશે, તો ફરીથી એ તુરકી લશકર કીનાની કમર ખાંધીને એ તરફ આવશે નહીં. તે કરતાં તમે એએક વાતની એટલી ઓકશ ખખરદારી રાખજો કે, જેવાર તરણ પોહોર

સત ગુજરી જાએ, અને તે તુરકી લશકર એ બેહુમાંની એક રાહાની તરફ ધ્યાને ઉગટ રાહની તરફ અથવા સીધા રસતા ઉપર નહીં આવી પોહાંચેતો, તમે સેતાપ્ય એક એકની તરફ દોરી પોહાંચજો. વલી તમે તમારા લશકરમાં એટલી તાકીદ રાખજો કે કોઈ સવાર ખોઆપ્ય કરી નહો શકે.” જેવારે નામદાર ફરામરજે તથા સરફરાજ રૂસતમે પોતાન નેકપખત પાદશાહ કેખોસરોની જોખાનથી એવા સખુત સાંભલીઆ તેવાર તે મજલેસમાંથી તાજપખશ રૂસતમ તથા ગરદનફરાજ ફરામરજ તથા હાંદી જેહાનપખશ તથા શેરને પીતેનો કેરસાસપસાની તથા ચી-તાની ચુગાલનો સામ એ પાંચ પેહલવાનોએ તરણ તરણ જામ લાલ શરાબની નોશ કીધી. પછે સેતાપ્ય ઉઠીને પોતાના જામુલી લશકરમાં આવી પીસતાલીસ હજાર સવાર ચુનંદા લોહાંની પાખરના રાખનારા-ઓને ચુટી કહાડયા, અને બે માલુમ તે લશકરને તઈઆર કીધું. પછે તે પાંચ દેલાવર પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા અને પેલાં લા-એક પીસતાલીસ હજાર લશકરમાંથી ત્રીસ હજાર સવાર પીલતન રૂસતમ પોતાની સાથે લેઈને ઉગટ રાહની તરફ ચાલ્યો, અને જે પંદર હજાર સવાર પાકી રહ્યા હતા તેની સાથે દલેર ફરામરજ પોતાના બેટાઓને લઈને સીધા રસતાની તરફ ગયા. તાજદાર પાદશાહ કેખોસરો તથા શેર મરદ બરજો તથા જંગો કરીમાન તથા શમશેરનો મારનાર તમુર તથા ગોરજનો ઉઠાવનાર જેહાનસુજ વગેરે ખીજા ઈરાની પેહલવાનોએ કીનાની કમર પાંધી પછે ફતેહુમંદ પખતના પાદશાહે સેતાપ્ય પોતાના સખરંગ બેહજદ ઘોડાને તઈઆર કરાવ્યો, અને દાનાઘ ભરેલા જલે-જરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય નામદાર સામેસવારના બેટા, અને ઈરા-ની અનજુમનના બુજોરગવાર સરદાર તથા ઈરાનના તખત તાજનાં ને ગેહેખાન, તું આપણા પાજે પેહલવાનો સાથે રેહીને એ જગાની ખ પરદારી રાખજો.” એટલું કહીને મેહુરવંદ હુલકાશને પોતાની નજદીક ખાત્રાવ્યો, અને તેને એમ કરી કહ્યું કે, “અય બુજોરગ મેહુરવંદ, તું તારી સાથે કેટલાએક શાહાનશી સવારો અને ઉઠની માદાના સવારોને લેઈ તે સવારોને ખપરદારીને વાસતે જાખજા ઉભા રાખીને તું સેતાપ્ય થી તુરાની લશકરમાં પાછો જા અને જે વખત બદખખત પાદશાહ

અફસીઆપ્ય પોતાના લશકર સાથે નાહસવાની તદ્દિઆરી કરે, તેવાર તું સેતાખીથી મારી તરફ સાહનશી સવારને દોડાવજે, કે હું તે વાતથી વાકેફ થઈને મારાં તમામ લશકર સાથે તે દુશમનનો હું પાલો પકડીને આવું, તો તે નેહેશ કદમનો પાદશાહ પુરી સેકસતે ખાએ.” એવા સખુન નેક ખખત પાદશાહ કેખોસરોની જોખાનથી સાંભલીને, મેહેરવંદ હલકારો પોતાની સાથે કેટલાએક શાહનશી સવાર લેઈને સેતાખ તુરાની લશકરની તરફ નીકલી ચાલ્યો, તેવાર પછે પાકજનદ પાદશાહ કેખોસરોએ પોતાના ઇશની લશકરમાંથી પીસતાલીસ હજાર સવાર નેજ તથા તીરના મારનાર તદ્દિઆર કીધા, અને જેમ શેકારી શેર હરણનો શેકાર કરવા પોતાની ચુંગાલ ઉઠાવી તદ્દિઆર થાએ, તે મીસાલ તે નેકખખત પાદશાહ કેખોસરો પોતાના લશકર સાથે તદ્દિઆર થઈ ખહાર નીકડીને ઉભો.

હવે પેલી તરફ મેહેરવંદ હલકારો પેલા શાહનશી સવારોને થોડે થોડે દુર ઇઆને તપાલ મુકતો મુકતો તુરાની લશકરમાં જઈ પોહોંચ્યા. તેહેવાર અરધી રાતનો વખત થઈ ગયો હતો. તેથી તોયાં જોયશું કે, ખાજે પેહલવાનો પોત પોતાના લશકર સાથે કુચ કરી ચાલતા હતા તથા ખાજે પેહલવાનો સવાર થઈને પોતાનાં લશકરને કુચ કરવાનો તાકીદ કરતા હતા તથા ખાજે સેપાહી લોકો ગુપચુપ પોતાના દોરાનાં જેર તંગ ખેંચતા હતા. જેવાર ખખરનાં પોહોંચ્યારનાર મેહેરવંદે એ રવેશનો મામલો દીરો, તેવાર ખુશી થયો કે, હવે હું મારા પાદશાહને એ વાતની સેતાખ ખખર પોહોંચાહું. એટલું વીચારી હસતું મોહો કરી ને સેતાખ તુરાની દ્રોજમાંથી ખહાર નીકલ્યો, અને એક શાહનસી સવારની આગલ આવી એમ કરી કહ્યું કે, “ તું સેતાખ તાહારી શાહનશીને દોડાવ, અને ખીજ સવારોને ખખર કર કે પાદશાહ અફસીઆપ્ય પોતાનો તમામ અસખ્યા પહોં મેલીને નારો જાયછે.” જેવાર તે શાહનશી સવારે મેહેરવંદ હલકારાની જોખાનથી એવી વાત સાંભલી, તેવાર જેમકે કમાનમાંથી તીર નીકડી જાય તે મીસાલ શાહનશીને દોડાવી, અને ખીજ શાહનશી સવારની આગલ આવી તે ખખર કહી, તેવાર તેણે પોતાની શાહનશી દોડાવી. એ રવેશથી ટપાલે ટપાલ

એક બોજને પેદરખએ ખપ્પર પોહુંચાડી, તેથી એક સાએતમાં પાદ-
શાહા કેપોસરોને ખપ્પર થઈ કે, રજલો તુરકી પાદશાહા પોતાનાં લશ-
કર સાથે નાહો જાયછે. એવી ખપ્પર સાંભલતાં વાર ખીદાર ખખતને
પાદશાહા કેપોસરો, પોતાની જોખાન ઉપર પાક ચજદાનું નામ ચાદ
કરો પેલા પીસતાલીસ હજાર સવારને પોતાની સાથે લેઈને બદખખતી
ભરેલા તુરાનના પાદશાહાની પછવાડે દોડ્યો. હવે એ દાસતાનનો કહું
નાર અતાઈ સાએર એમ કરી કહુંછે કે, “અગરજો હું એ તુરકસતાન-
ના પાદશાહાને રચેના મેદાનમાંથી નાશવાની તથા ઇરાનના પાદશાહાને
તેની પછવાડે ગયાની તમામ દાસતાન બેઆન કરી લખું તો, એજ
મીસાલનું એક ખીજું દફતર થાય, તેથી એ જગોએ વાત મુખતેશર
લખી છે. શા વાસતે કે, બાજે મુરખ અને એઅકલી લોકો એવી વા-
તને બથાઈ કરી જાણે છે, અને જે જગા લડાઈ તથા કીનાની તલવાર
વરશે છે, તેના બેઆનની વાતોને મોથી તથા શાકરનાં શરખતની મીસા
લ જાણે છે. પણ એમ નથી જાણતા કે, એ દલીલ છે તે દાનાઈનું
ગોહર છે. એ વાતને કોઈ સમજતુંજ નથી. વાસતે હું અતાઈ કહી
જતું છૂં કે, એ પરજો નામું તમામ સાએરોનો દરજજો ધરાવે છે,
એ વાત બેહતર છે. પણ એ દાસતાન સાંભલીને મારી પછવાડે જે કોઈ
બદનામીનાં સખુન બોલશે, તેને પાક ચજદાનાં કસમ છે. શા વાસતે
કે, એ તમામ પરજોનામાંની દાસતાન મેં પોતાની અકલથી જોડીને
જુદી કહી નથી. પણ એ તમામ દાસતાન આગલી પેહલવી તવારીખ-
ની કેતાબો જોઈ એ દાસતાન તમામ મેં તઈઆર કીધી છે. કોઈખો
જતના પઘશાના લોભથી નહી પણ મારી ઇઆદગીરોને વાસતે એટલી
દાસતાન ઘણી મેહનત તથા શકતીથી તમામ કીધી છે. વાસતે જે કોઈ
શખસ એ વાત સાંભલીને અથવા વાંચીને નેકીનો જુખાનથી મને ઇ-
આદ કરશે, તેની ઉપર ખોદાતાઆલાનો તરફથી ઘણી મેહેરબાની
તથા ખખશેસ ઉતરશે.” હવે જેવાર તુરકસતાનનો બદખખત પાદશાહ
અફસીઆખ પોતાના લશકર સાથે નાહો ગયો, તેવો આડે રસતે ઉગટ
રાહું આગલ ચાલ્યો. શા વાસતે કે, તે અફસીઆખે એવો વીચાર
કીધો કે, અગર હું સીધે રસતે તુરાન જમીન જવશ તો, હરેક કોઈખો

શહામાં મહુને દેખશે, તેથી મારા દુશ્મનને ખપ્પર કરશે. વાસતે બેહુ-
તો એજછે કે, ઉગટ રસતે જાઉ, તો મને કોઈ દેખે નહી, અને વ-
લી એ ખપ્પર કેખોસરોનેલી થાએ નહી. એ રવેશના અંદેશાથી તે ઉં-
ઘેખખતનો પાદશાહ પોતાનાં લશકર સાથે ઉગટ રસતે ચાલયો આવ-
યો. પણ તે પદખખત અફરાસીઆપને એ વાતનીનો ખપ્પર હતોજ
નહી કે, નેકખખત પાદશાહ કેખોસરોએ તો આગલથીજ પોતાના પે-
હુલવાનોને લશકર આપી તે પદખખત પાદશાહનો જવાનો રસતો
ખંધ કરી રાખ્યોછે, તે વાતની તો તેને કશી ખપ્પર હતોજ નહીં. એમ
કરતાં તે તુરકસતાનનો પાદશાહ પોતાના લશકર સાથે જે તરફ જેહાંપે
હલવાન રસતમ જાણુલી સવારો સાથે કમીઘાહા કરી ઉભો હતો તે તરફ
જાઈ પોહોંચ્યો. એમ કરતાં જેવાર પેલી તરફથી તાજખખશ રસતમે
તે લશકરના ઘોડા હરણુતા હતા તેનો અવાજ સાંભલીયો, તેવાર જાણુયુ
કે, જોંધાં ખખતનો પાદશાહ અફરાસીઆપ એ તરફ નાહો આવેછે
એવું સમજીને તેજ વખત પોતાના લશકરને કમીઘાહામાંથી સેતાપ્પ
ખાહુર કહાર્યું. અને તે તુરકી લોકોનાં જવાના રસતા ઉપર પોતાનાં
લસકર સાથે આવી ઉભો. તે પદખખત તુરકીઓનો જવાનો ર-
સતો ખંદ કીધો પછે પોતાના સુપેહસાલાર લોકોને એમ કરી કહ્યું કે
અય મારા સરફરાજ દલેરો, હવે તમો શું જોયા કરેછો કે, શેરના મોં-
ઠામાં હરણુનો શેકાર આવી પોહોંચ્યો છે. વાસતે તમો સેતાપ્પ મારી
પછવાડે આવી પોહોંચજો, અને જેમ પને તેમ તમારું નામની ધઆદ-
ગારો રહી જાએ તેવું કામ કરજો.” નામદાર રસતમનો જોખાનથી જા-
ણુલી લશકરે હેવો હુકમ સાંભલ્યો, તેવાર સરવે કોઈએ પોત પોતાની
તલવારનો મુઠ ઉપર હાથ મારી વીજની મીસાલની શમશેર ખેંચ્યો,
અને તે સીહા રાતને વખત એકાએક જાણુલી લશકરમાંથી કીતાનાં
નકારાંના અવાજ નીકલયા તેથી મશાલચીન લોકોએ સેતાપ્પ ખેશુ-
માર મશાલો શેશન કીધી. તું કહે ગોયા તે જંગલની તરફ તે મશા-
લોની એવી તો શેશનાઈ ફ્રેલાઈ ગઈ કે, જોવામાં શેશન આ-
સ્તાપ્પ જાહુર થયો હતો. જેવાર તુરકસતાનના પાદશાહે એકાએક તે સી-
હા રાતને વખત એવો મામલો દીરો કે જંગલની તરફ નકારાનાં અવાજ

૮૮ ધરાની લશકરમાં રસતમને જોઈ અફરાસીઆખને ધુજરાં. [ખરજો નામુ -

થાએછે, અને એશુમાર રોસનાઈ નજર આવેછે. અને સવારોના ગોલ પાંગનો ભારે અવાજ થાએછે, તેથી મપ્પાદા મારા દુશમન લોકોએ મારે ઉપર કમોઘાહા કીધી હશે.

એ રવેશ તુરકસતાનનો પદખખત પાદશાહ અફરાસીઆખ અંદેશામાં હતો. એટલામાં તો જોહાન પેહલવાન રસતમ પોતાનાં લશકર સાથે જોશ કરતો આવી પોહોંચ્યો. તેવાર પદખખત પાદશાહ વીચાર કરવા લાગો કે “એવો તે કોણ સખશ છે કે, મારે ઉપર એ વખત જોસ કરતો આવેછે ?” એવા વીચારથી તે ઊંધે પખતનો પાદશાહ નેગા કરી જોવા લાગો, એવામાં એકાએક જોહાન પેહલવાન રસતમે એક પોકાર એવો તો જોરાં માર્યો કે, તે નામદારનો અવાજ સાંભળતાં વાર તુરાની પેહલવાનોનાં તનમાંથી ગોયા છવ નીકલી ગયો, અને સરવે તુરાની પેહલવાનો ધુજવા લાગા. એવા ભારી પોકારનો અવાજ પદખખત પાદશાહ અફરાસીઆખે સાંભળ્યો, તેવાર જાણ્યું કે, એતો ખુરાખાનદાનનો જલેજરનો ખેટો સગજ પચો રસતમ પોતાના લશકર સાથે કમોઘાહામાંથી પહાર નીકલીને હંમે લોકો ઉપર સખખુન મારવા દોડ્યો આવ્યો છે. એ રવેશ જાણી તે ઊંધે પખતનો પાદશાહ અફરાસીઆખ એવો તો લરજમાં પર્યો કે, તે વખત ગોયા તેનો ભી હોશ જતો રહ્યો. અને જેમકે રોરને જોધને ગાદરધઆને ગોસપંદ ધુજે, તે મોસાલ ધુજવા લાગો. પછે વેશોના ખેટા પીરાન વજરને કહેવા લાગો કે “અય મારા દાનાવ પીરાન, હવે આપણુ એ વાતનો શુ ચારો કરીએ. આપણાં નાહાશવાની ખપ્પર તો દુશમન લોકોને આગમજથી યધ દેખું, જેથી એ લોકોએ આગમજથી આવીને આપણો નાહાશવાનો રસતો ખંધ કીધોછે, તેથી મને એવું માલમ પડેછે કે, વલી આપણી મોટી ખરાબી થશે.” જેવાર દાનાઈ ભરેલા પીરાન વજરે પોતાના પદખખત પાદશાહનો જુખાનથી એવા સખુન સાંભળ્યા, તેવાર પીરાને એમ કરી કહ્યું કે, “અય પાદશાહ, હવે તો તુંભી સેતાપ તારાં લશકરને હોકમ આપ કે કીનાંની તલવાર ઉઠાવી એ લોકોની સાંમે થાએ, સખપ હવે આપણને લડાઈ કરવા વગર કાંઈ ખીજો રસતે જ નથી.” જેવાર પદખખત પાદશાહ અફરાસીઆખે એવાં સખુન

પોતાના દાનાઈ બરેલા પીરાન વચ્ચરની જુપ્યાનથી સાંબલયાં, તેવાર પોતાના લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા સરફરાજ નામદારો તમે શું જુવોછો ? હવે તમેભી તમારા નામની મરદાનગી ઉઠાવો.” એ રવેશ પોતાના લશકરને હુકમ તો આપ્યો, પણ તે ઊંધા પપ્પતના પાદશાહ એમ નહીં જાણ્યું કે, પાદશાહ કેખોસરોભી પોતાના લશકર સાથે મારી પછવાડે દોડતો આવેછે, તથા ખીજ તરફથી દલેર ફરામરજ પોતાના ખેટાઓ સાથે આવશે. તે વાતની તો તે પદપપ્પત પાદશાહને કશી ખબર હતીજ નહીં. એમ કરતાં જવાર અફરાસીઆપના હુકમથી તુરાની લશકરે પોતાની તલવાર ઉઠાવી, તેવાર જેહાનપહેલવાન રસતમે જોયું કે, તુરકી લશકર દોડધુપ કરેછે. એવું જો વાથી સેતાપ પોતાની મેઆનમાંથી તલવાર ખેંચી, તેથી તમામ જાણુલી સવારખી જોશ બરેલા થયા. એમ કરતાં તે સોહા રાતને વપ્પત ખેલું તરફનું લશકર એક એક ઉપર તલવાર મારવા લાગું. તેના જરખે કરી જેમ લાકડાં કપાયે તે મીસાલ સવારોનાં સર તથા હાડ કપાવા લાગાં, અને જેમ વરસાદનાં કતરા વરસે તે મીસાલ દલેર સવારોની તલવારના જરખ વરસવા લાગા. તે જરખે કરી ગોયા જાહાડનાં સુકાં પાતરાં ગલી પડે, તે મીસાલ આદમીઓનાં સર પડવા લાગાં, તથા પાજે સવારો પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટ બાલડી પકડી આદમીઓના સીના વીધવા લાગા. તેણે કરી તે મેદાનમાં હાચ્છે હાચ્છે બરેલો શોહોરશાર રસતાખેજની મીસાલનો ઉઠવા લાગો, અને તે લડાઈમાં આદમીઓનું લોહી એટલું તો વરસવા લાગું કે, જે મીસાલ પાહારની રૂતમાં વરસાદનું પાણી વરશે તે મીસાલ લોહી વરસવા લાગું. જે તરફ કીનાનો લેનાર તેહમતન રસતમ પોતાના રખશને જોલાન દેઘને કીનાની તલવાર મારતો, તે તરફ એક હોમલામાં એક હજાર સવારોનો ધાન કાહાડી નાખતો. તેણે કરી તે તુરકી લશકરમાં એવો તો પોકાર ઊઠવા લાગો કે, તે પોકારનો અવાજ જે જગા શેરની હીમતનો ફરામરજ કમીઘાહા કરો ઉભો હતો તે તરફ જઈ પોહોંચ્યો. જેવાર નામવર ફરામરજે લડાઈનો શોહોરશાર સાંબલયાં, તેવાર પોતાના ખેટા જંગી જેહાનપપ્પશને તે એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામવર ખેટા હીંદુસ્તાનના શાહજાદા, મારા જોવામાં એવું

આવેછે કે, ઉગટ રાહની તરફ જોહાનપેહલવાન રૂસતમ તથા ઊધે વખતના પાદશાહ અફરાસીઆપના લશકર વચ્ચે લડાઈ થાએછે. શા વાસતે કે, હવડાં અરધી રાતનો વખતભી ગુજરી ગયોછે, અને એ તરફ તુરાની લશકર હજી આવ્યું નથી, તેથી મુકરર જાણમાં આવેછે કે, ઉગટ રાહની તરફ લડાઈ થતી હશે.”

એ રવેશ નામવર ફરામરજ પોતાના બેટા જોહાનવખતને કહેતો હતો એવામાં ઉગટ રાહની તરફથી ફરામરજની નજદીક સાહાનશી સવાર આવી પોહોંચ્યો, અને તેણે આવતાંને વાર તે તરફની તમામ હોકકત નામવર ફરામરજને કહી. તે સવારે કહ્યું કે, “અય નામદાર જોહાન પેહલવાન રૂસતમના બેટા દેવખંદ ફરામરજ, તું સેતાપ તારા તમામ દલેર પેહલવાનોની સાથે ઉગટ રાહની તરફ જઈ પોહોંચ્યો. શા વાસતે કે, તુરકસતાનનો પાદશાહ અફરાસીઆપ તે તરફ જઈ પોહોંચ્યો છે, અને તેની સાથે જોહાનપેહલવાન રૂસતમ ભારી લડાઈ ચલાવેછે.” જેવાર હાથીને જોરના દલેર ફરામરજે તે સાહાનશી સવારની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવાર તે નામદાર જંગી પોતાના તમામ લશકર સાથે તે જગાથી જેમ રેલનું પાણી દોડે તે મીસાલ દોડતો તે તરફ જઈ પોહોંચ્યો. એમ કરતાં જેવાર નામવર ફરામરજ પોતાના જખુલી સવારો સાથે તે મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો, તેજ વખત હોકમ કરી પોતાના લશકરમાંથી કીનાનાં નગારાં તથા પીતલની કરનાએનાં અવાજ ક-રાવયા, તેના શોહોરશારથી તે કીનાનું મેદાન હલમલી રહ્યું, અને તે નગારાં તથા કરનાએના અવાજ સાંભલી બંદખખત પાદશાહ અફરાસીઆપનું તમામ લશકર તથા પેહલવાનોનાં દેલ લરજમાં પર્યાં, અને સરવે કોઈ તે તરફ નજર કરી જોવા લાગા. ત્યાં જોએ શું કે, એક ભારી લશકરને દરીઆવના મગરમછની મીસાલ મોજ મારતું તે તરફ આવેલું દીઠું, તેવાર તે તમામ તુરકો લોકો પોતાના દેલ સાથે પુરા નાહીમેદ થઈ ગયા, અને એક ખીજને એમ કરો કહેવા લાગા કે, “વલી એ કોણ જોલમગાર પેહલવાન લશકર સાથે આપણી પછવાડે આવ્યો છે.” એ રવેશ તે તુરાની લશકર તથા પેહલવાનો પોતપોતાની સાથે માહોમાહ એક ખીજ સાથે ગોડતેગો કરતા હતા. હેવામાં જોહાન

પેહેલવાન રૂસતમે પોતાના લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય મારા દલેર લોકો, તમારી મદદને વાસતે આપણું પીળું લશકર આવી પોહ્યુંચ્યું છે, તેથી તમે સરવે કોઇ એકદેલ થઇને દુશમન ઉપર કી-નાની તલવાર મારો.” એ રવેશ તેહેમતન રૂસતમ પોતાના જામુલી લ-શકરને કહેતો હતો, અને તુરાની લશકર ઉપર તલવાર મારતો હતો. એવામાં તો નામવર ફરામરજ તથા શેરની હીમતનો જોહાનપખશ તથા હાથીની વજનનો કેરશાસપશાની તથા જંગી શામ એ ચાર પેહે-લવાન જોશ કરતા પોતાના પંદર હજાર જામુલી લશકર સાથે લોહીની વરસાવનાર તલવાર ઉઠાવી તુરકી લશકર ઉપર આવોને તુટી પડ્યા, અને તે નામદારોએ એક સખત લડાઇ એવી તો ઉઠાવી કે, જેમ આ-ફત બરેલા પવને કરી જમીન ઉપરથી ગેરદ ઉડી જાયે તે મીસાલ તુરાની સવારોની ગરદન ઉપરથી સર ઉડવા લાગ્યાં. તે વગરે તે સીહા રાતને વખત દલેર પેહેલવાનોની ચાચો કમાનમાંથી એટલા તો તીર ઉ-ડવા લાગ્યા કે, તે મેદાનમાં ખેશુમાર મશાલની રોશની હતો તે રોશની તે ખેશુમાર તીરોના પરે કરી ઢંકાઇ ગઇ અને તે તીરના પેકાને કરી લડાયેક સવારોનાં સીના વીધાવા લાગ્યા. તથા શમશેરનાં જરબે કરી જેમ ચોગાનમાં દડી ઉડી જાય તે મીસાલ લડાયેક સવારોનાં હાથ તથા સર ઉડવા લાગ્યાં. એવામાં એકાએક નેક સેતારેનો પાદશાહ કેપ્પાસરો, પોતાના પેહેલવાનોની સાથે પીસતાલીસ હજાર સવાર પોતાની સાથે લઇ ને જોશ કરતો તે જગાએ આવી પોહ્યુંચ્યો. તે નામના ઉઠાવનાર પા-દશાહોના પાદશાહે, આવતાંને વાર પોતાના તમામ દલેર સવારો સાથે જેમકે ભુખ્યા શેર તથા ખપ્પર હરન ઉપર હુમલો કરે તે મીસાલ તુરાની લશકર ઉપર હુમલો કીધો, અને તેઓ શમશેર તથા ગોરજથી લડાઇ કરવા લાગ્યા. તેમાં નામનો ઉઠાવનાર પરજો તથા મસતી બરેલો કરીમાન, તથા ચીતાની ચુંગાલનો જોહાનસુજ, તથા નામદારી બરેલો તમુર, વગ-રે સુપેહસાલાર તુસ તથા ગોદરજ, તથા ગીવ, તથા પીજન, તથ ખેહરામ પીન ખેહરામ, તથા સાપુર એ વગેરે પીજન કેટલાએક પેહેલ-વાનો ખેદાદગર અફરાસીઆપના લશકરને પરહમ મારવા લાગ્યા. તે વ-ખત એવીતો સખત લડાઇ થતી હતી કે, પાપ ખેટા ઉપર અને ખેટ

પાપ ઉપર પોતાનો તલવાર મારતા હતા ઇઆને તે મસતી ભરેલી લડાઈમાં કોઈકોઈને ઓલખતું હતું નહીં.

એમ કરતાં એ ખપ્પર બદલ્યપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆપને થઈ કે “અસો નર સીઆવખસનો ફતેહમંદ ખેટો કેખોસરો પોતાના ખેશુમાર લશકર સાથે આવીને આપણાં તુરાની લોકો ઉપર કીનાથી તલવાર મારે છે, અને તે લોકોની તલવારે કરી આપણાં લશકર ઉપર માહેતમનો વરસાદ વરશે.” એવી નાખુશ ખપ્પર સાંભલી બદલ્યપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆપ, પોતાના તન ઉપર સાફની મીસાલ મરડાવા લાગો અને જેમ નેતરનું ઝાડ ધુળે તે મીસાલ ભરજમાં પડ્યો. પછે તે પસંગના ખેટા અફરાસીઆપે પાછી હીમત પકડી જોસમા આવીને પોતાના લશકર ઉપર અવાજ મારી એમ કરી કહ્યું કે “અપ મારા દેલાવર લોકો, તમે એક મરતબે એ ઇરાની લશકર ઉપર ગલખો કરો અને એ ખજોર પાપના ખેટા કેખોસરોને જીવતો પકડી લેવો !” એવો હુકમ પોતાના બદલ્યપ્પત પાદશાહ અફરાસીઆપની જીપ્પાનથી સાંભલતાં વાર ખેશુમાર તુરકી લશકરે નેકબખત પાદશાહ કેખોસરોના લશકર ઉપર એકદમ હોમલો કીધો. જોવાર નામવર પરજો, દસેર કરોમાન, જંગી તમુર અને જોહાનજોએ જોહાનસોજ એ ચોહરે પાપ ખેટાઓએ તુરાની લશકરનો એકહો ગલખો પોતાના નેકબખત પાદશાહની તરફ જતો દીઠો તેવાર તે નામવરોના દેલ પુરાં ખુન ભરેલાં થાયાં, અને તેજ વખતે તે ચોહરે પેહલવાનોએ પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી સેતાપ તુરાની લશકરનો સામે જઈ તે લશકરને આવવાનો રસતો બંધ કીધો. અને તે દેલાવરો જોશમાં આવીને પોતાનો તલવાર ઉઠાવી તુરકી લશકરને મારવા લાગા અને જે તુરકી સવાર ઉપર તે નામવરો પોતાની તલવારનો જરખ મારતા તેને તેની સવારીનાં જનવર સાથે તેજ વખત ચાર તુકડા કરી નાંખતા હતા. એમ કરતાં પરહેજગાર લોકોને પરસતેસ કરવાને લાએકના ઉગમણના પાદશાહે પોતાના પુરા દબ્બડ્યા સાથે ઉગમણના ગારમાંગી રેશનાઈ ભરેલો પોતાનો ચોહરો બહાર કાઢ્યો, ઇઆને ફુનીઆને ખુસીનો બખશનાર આફતાપ બહાર નીકલીયો, તેવાર નામદાર જોહાનપેહલવાન રસતમને ખપ્પર થઈ કે પાકજદ પાદશાહ કે-

ખોસરો ઉપર તુરાની લશકરે ગલખો કીધોછે. એવી ખપ્પર સાંભલયાથી તેહેમતન રૂસતમ અંદેશમાં પડ્યો. પછે પોતાની લડાઈ પડતી મેલીને પોતાના લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે “અથ મારા દલેર લોકો-તમારી પોસત પનાહાને વાસતે મારો નામવર ખેટો દલેર ફરામરજ એ જગા હાજર છે, તેથી તમો હીમત પકડીને દુશમન લોકો ઉપર તમારી તલવાર મારજો.” એટલું કહીને તે જોહાનપેહલવાન રૂસતમ પોતાના પાદશાહ કેપ્પુસરોની તરફ તકાવર રખશાને દોડાવતો આવ્યો. ત્રીયાં આવી જોએ શું કે તે નામદાર પાદશાહતો પોતાના હાથમાં વીજલીની મીસાલનો તલવાર પકડીને તુરાની લશકર સાથે લડાઈ કરેછે. તે તમા સો દીઠાથી તાજખપ્પશ રૂસતમભી ગુસામાં આવ્યો, અને એક પોકાર એવાતો જોરથી માર્યો કે, જેમ આસમાન ઉપર વાડલ પોકારે તે મીસાલ એક ભારી પોકાર ખદખપ્પત પાદશાહ અફરામીઆખ ઉપર માર્યો અને તે તુરકી પાદશાહને એમ કરી કહ્યું કે, “જનલા પાદશાહ, તું રચેના મેદાનમાંથી ચારની મીસાલ રતોવાઘ નાશીને કીહાં જવા આ-હેછે? તું ખાતરીથી જાણજે કે, તુને હવે જીવવું મુસકેલ પડશે.” એટલું કહીને જોહાન પેહલવાન રૂસતમે પોતાનો ભારી ગોરજ ઊઠાવ્યો, અને તુરાની લશકર ઉપર હોમલો કરી તે સવારોના સર ઉપર મારવા લાગો. તેના ભારી જરખે કરો દલેર સવારોનાં સર શોરમાની મીસાલ પ્યારીક થઈ જવા લાગાં, અને તે ગોરજનો ધમાધમ અવાજ થવા લાગો તેથી જમીન તથા જમાનો લરજમાં પડ્યો. એમ કરતાં એવી તો સખત લડાઈ થવા લાગી કે, જે વખત આખેરી હજરોનો દાહાડો આવશે, તે વખતભી તેવી લડાઈ થશે નહીં. એવી સખત લડાઈ થવા લાગી. એમ કરતાં એક નેજવાર દાહાડો માથે આવ્યો, તેવારે નામના ઉઠાવનાર જામુલી પેહલવાનો તે ખો આખાન જંગલમાં ઝાડીઓની વચ્ચે એક પીજને સારી તરેહથી જોવા અને ઓલખવા લાગા. શાવાસતે કે તે જંગલમાં એટલી તો ગીચ ઝાડી હતી કે, જેવાર એક નેજવાર દાહાડો ઊંચે આવ્યો તેવાર એક પીજને ઓલખવાને ખની આવ્યું. તે પછે તે જામુલી પેહલવાનો એવા તો જોશમાં આવોને તલવાર મારવા લાગા કે, જેમ મીહા વાડલમાં વીજલી ચમકે તે મીસાલ તે નામદારોની તલવાર ચમકવા લાગી. જેવાર પશંગના

બેઠા ઊઘેપપતના પાદશાહા અક્રાસીઆખે એવી રોશતાપેજ ભરેલી
 લાઇ પોતા ઉપર દીડી, તેવાર તેનું દેલ આતશનો મીસાલ પલવા લાગું.
 પછે પોતાના વજર પીરાનને એમ કરી કહેવા લાગો કે “અય મારા દાના
 ઈ ભરેલા પીરાન, તું જાણે છે કે આપણુ જાલના ખાનદાનનાં પેહલવાં-
 નોથી આજેજ આવીને રચેના મેદાનમાંથી નાસીને તુરકસતાન જતા
 હતા, તીયાં રાહમાંથી એ જોલમગાર લોકો આવીને કમીઘાહુ કરી આ-
 પણો જીવ લેવા આહુ છે, અને આપણાં લશકર ઉપર રોશતાપેજ ગુ-
 જરે છે. હેવી ખુનરેજી તો ગોસપદના તોલાં ઉપર કશાપ ઇઆને કશા-
 ઇ લોકો પણ કરતા હશે નહીં. એવી ખુનરેજી આપણા લશકર ઉપર
 આએ વખત ગુજરે છે. તે કરતાં આપણે એ તરફ ધ્રાણી મરતપે આ-
 વયા છધયિ, પણ આપણા લશકરે એવી સેકશત કોઈ વખત ખાધીતી
 નહી. એ જામુલી તથા ઇરાની લોકો આએ વખત ખીનેહાએત જોલમ
 કરી લીએ છે, અને વલી પેલો ઊધાપપતનો પાદશાહા કેખોસરોબ
 આએ વખત પુર જોશમાં આવયા છે, કે જેવો જોશ એ પાદશાહાનો મે
 કદી મારી નજરે જોયોતોબી નહી, અને કાને સાંભલ્યોતોબી નહી.
 અય પીરાન, તું જરા નજર કરીને તો જો કે એ ખેઅકલ નાદાન કેખો-
 સરોબી પોતાના હાથમાં શમશેર પકડીને આપણા સવારોનાં સર ખાક-
 માં નાખે છે. તે વગેરે તુરા, તથા ગોદરજ એ ખેઉ ઇરાની સરદારોબી
 હેવા તો જોશમાં આવયા છે કે, પોતાના હાથમાં નેજ પકડીને સરદાર
 લોકોને ઉઠાવી જી ઉપરથી ખાકમાં નાખે છે, તથા ગેવનો ખેટો ખોજ-
 ન, તથા નોજરશાહાનો ગશતેહમ, એ ખેહુ પેહલવાનો તો પોતાના
 હાથમાં કમાન ઉઠાવી તીરે કરી તુરકી સવારોના સીના ચાક ચાક કરી ના-
 ખે છે. અને સગજ પચો રૂસતમ તથા રૂશમરજ, તથા હીંદી જોહાનપ-
 ખશ, તથા એક લોખડોની મીસાલનો શામ, એ તમામ પેહલવાનો
 તો પોતાની તલવારે કરી ગોચા ચોગાન દડી રમે છે. ઇઆને જેમ ચો-
 ગાન દડી ઉઠે તે મીસાલ તુરકી સવારોનાં સર ગરદન ઉપરથી ઉરાડી
 નાખે છે. અને ખુરજીગર ખરજો, પોતાના બેટાઓ સાથે હાથમાં ગોરજ
 પકડીને જખરદસત લોકોનાં સર કુટી નાખે છે. એ રવેશ એ તમામ પે-
 હલવાનો છેલએલા શેરની મીસાલ મસતી કરે છે.”

એ મીસાલ બદખ્શખતી બરેલો તુરકસતાનનો પાદશાહ અફરાસીઆપ, પોતાના વજીર પીરાનને કહેતો હતો, અને પોતાના લશકરને દેલાસાથી હીમત આપી ઉભું રાખી ધરતીનાં લશકર સાથે લડાઈ કરાવતો હતો. એવી સખત લડાઈ કરતાં એ દાહરા તથા એ રાત ગુજરી ગઈ, તે વાર તુરાની લશકરે પુરી રોકસતે આધી, તેથી તે લશકર ચોતરફથી નાસવા લાગું. જેવાર નેહેશ સેતારાના પાદશાહ અફરાસીઆપે તથા તેના પેહેલવાનોએ હુવો મામલો દીદો કે, તુરાની લશકર પતંગ આવી હરતરફ નાહું જાય છે, તેવાર તે બિદેખખતનો પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવીને આડે રસતેથી તુરકસતાનની તરફ નાશવા લાગો. તેને જોઈને તેના પાકી રહેલા પેહેલવાનોની એવા તો નાશવા લાગા કે, જેમ કમાનમાંથી તીર નીકલો જાય તે મીસાલ નાસતા હતા. એવો મામલો ધરતીનાં લશકરે તુરકી લોકોનો દીદો કે રોશવાઈ બરેલો અફરાસીઆપ તથા તેનું લશકર આજેજ થાઈ નાહું જાય છે. એવું જોઈને નેકખખત પાદશાહ કેપોસરોના લશકરે તે નાસતાં લશકરનો દુમપાલો પકડ્યો, અને તે લશકરમાંથીયો જે સવાર હાથમાં આવતો તેને મારીને ખીજતો દુમપાલો પકડતા. પણ તે તુરકી સવારોમાં કોઈયો મરદ એટલી તો તાકાદ નહીં રાખી શકતો હતો કે, એક જાણુલી સીપાઈની સામે થાય. એ રવેશથી તે લશકર છૂટા લેઈ નાશતું હતું, અને જાણુલી દલેરો હરતરફ પોતાના ઘોડા દોડાવીને તુરાની લોકોના કમરબંદ પકડી લેતા, અને તેને ઉઘાવી ખીજ નાસતા સવારોની તરફ ફેંકી મારતા, તેના જરબે કરી એ તરફ તુરકી માર્યા જતા હતા, અને જે તુરકી સવાર પોતાના ઘોડાનો પીઠ ઉપરથી નીચે પડતો તેનું તન ઘોડાઓની ઠોકડે કરી રેજેરેજ થઈ જતું હતું. તે વગેરે કેટલાએક ધરતીનાં સવારો પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટપાલડી પકડી તુરકી સવારો ઉપર છુટો મારતા હતા. તે લડાઈમાં હરેક જગા મુએલાં આદમીની લોથના ટેકડા થયા હતા. એ રવેશ તે તુરકી લશકરને મારતા મારતા જેહુનના દરીઆવની સરહદમાં જઈ પોહ્યાંચ્યા; પણ તે વખત બદખખત પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાના ઘોડાએક લશકર તથા પેહેલવાનો સાથે તે દરીઆવને પેલે પાર ઉતરી ગયો હતો, તેથી

ખંચી ગયો અને પાકી તેનું તમામ લશકર માર્યું ગયું. જેથી જેહુનના દરીઆવથી તે રચ્ચેનાં મેદાન લગી મુચ્ચેલાં આદમીની લોથે કરી તમામ જંગલ ભરાઈ ગયું હતું. જેમ આસમાન ઉપરથી પાણી વરસે અને કીચલ થાચ્ચે તે મીસાલ તમામ મેદાનમાં કીચલ થયો હતો; એટલું ખેશુમાર લોહી પડેલું હતું. એ આફત ભરેલી લડાઈમાં પદપખત પાદશાહ અફરાસીઆપનું તથા ધરિની પાદશાહ કેપોસરોનું તથા જાન્યુલી લશકર એટલું તો માર્યું ગયું હતું કે, તે લશકરોનો કરોડ હદ હીસાપ્ય હતોજ નહીં. તેથી તે લોથને કોઈએ ઊઠાવીને ઠેકાણે પોહોંચાડીભી નહીં. તેણે કરી તે મુચ્ચેલાં આદમીઓની તથા ઘોડા તથા હાથીનો લોથનાં ભારના ખોજથી જમીનખી આજેજ આવી ગઈ હતી. અગરચે કોઈ શખસ તે મુચ્ચેલાં આદમીઓનાં શર ધુંઢવા ચાહે, તો એકથી તે દશ લાખ સુધી મલી આવે, એટલું લશકર તે ખેહુ વખતનો સુલતાની લડાઈમાં માર્યું ગયું હતું. તે એમકે શાહાજાહ જાદસુમ જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ સાથે લડ્યો, અને તેનાં મુઆથી જે જંગ ઉઠ્યું તે લડાઈ, અને નેહેસ સેતારેનો પાદશાહ અફરાસીઆપ નાહો તે, એ ખેલડાઈમાં એટલું ખેશુમાર લશકર માર્યું ગયું હતું. એ રવેશની તમામ લડાઈ થઈ હતી. તે સખત લડાઈનો ખેઆનવાર હેવાલ હું અતાઈ નામનો શાચ્ચેર લખી શક્યો નથી. અને મુખતેશર લખી જઉં છું કે, જેવાર પેલી તરફ પાદશાહ અફરાસીઆપ જેહુનનો દરીઆવ ઉતરી નાહો ગયો, તેવાર તુરકસતાનના જીલામાં ઇઆને તુરાન જમીનની સરહદમાં એકે ભારી પહાડ ગનાપદ નામનો હતો, તે પહાડની નજદીક જઈ મકાન કીધો, કે કોઈ પેહેલવાન તથા લશકર સલામત રહ્યું હોય અને તે આવી પોહોંચે તો ત્રીમાં એકઠું થાય. સા વાસતે કે, અગરજો પોતે એકલો તુરકસતાન જાચ્ચે તો તે વાતનો મોટી શરમ હતી કારણ કે આલેમ લોક તાનાજાણી કરે કે, તુરાનનો પાદશાહ પોતાના ભારી ખેશુમાર લશકરને જાન્યુલી પેહેલવાનોના હાથ ઊપર પાચ્ચેમાલ કરીને પોતાનો જાન સલામત લઈ પોતે પોતાના વતની તરફ નાહો આવથો છે એ રવેશ દુનીઆના લોકો ખોસે તેથી તે જગા મકાન કરીને પોતાનું લશકર એકઠું કરવા લાગો. એમ કરતાં તે તુરકસતાનનો પાદશાહ તે પહાડની નજદીક બેઠા

હાહા અને ખે રાત તે પાહાડની કઢનમાં મકાન કરી પડી રહ્યો, તેવાર તેનું લશકર જે સલામત પછવાડે રહ્યું હતું તે સખતી ખેંચતું તથા અફરાતું છાકતું પડતું ખડતું તે જગા આવી પોંહ્યાંચોળાં. તે વાર પછે બદ્દખખતી ભરેલા પાદશાહા અફરાશીઆખે પોતાનાં પીરાંન વજરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા બુજોરગ પોરાન, તું આપણાં તમામ પેહલવાંનોને હુકમ કર કે સરવે કોઈ પોત પોતાનાં લશકરનો શુમાર કાહાડે કે, એ વખત હવે એટલું લશકર હાજર છે, અને એટલું માર્યું ગયું છે.” જ્યાર વેશેના ખેટા પીરાને પોતાનાં ઉંઘે બખતના પાદશાહાની બુખ્યાનથી એવો હુકમ સાંભલ્યો, તેવાર તે પીરાન વજરે તમામ સરદાર લોકને હુકમ કીધો કે, “અય નામદાર લોકો, તમે તમારા લશકરનો શુમાર કાહાડો કે, કેટલું લશકર માર્યું ગયું છે, અને હવે કેટલું સલામત રહ્યું છે ? ” એ રવેશનો હોકમ તુરાની સરદારોએ પીરાનની બુખ્યાનથી સાંભલ્યો તેવાર સરવે કોઈએ પોતપોતાના લશકરનો શુમાર કાહાડ્યો, અને પાદશાહા અફરાસીઆખ તથા પીરાનની નજદીક આવયા, અને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અય પાદશાહા, આએ વખત આપણી નજદીક ખે લાખ સવાર હાજર છે. પણ જે વખત આપણો શાહાજદો જદસુમ જેહાંતપેહલવાંન રૂસતમ સાથે લડાઈ કરવા કીનાનાં મેદાનમાં ઉતર્યો હતો, તે વખત હમોએ પોત પોતાનાં લશકરનો શુમાર કાહાડ્યો હતો તે વખત પ્યાર લાખ સવાર હાજર હતા. તે વગેરે માજદરાંની તથા સગસારી તથા આદી તથા જદસુમનાં એ તમામ લશકરનો શુમાર તો હમો લોકોએ કહાડ્યો નહીં હતો. શા વાસ્તે કે, તે લશકર હમારા તાપ્પામાં હતું નહીં. તેથી જાણીયામાં આવ્યું છે કે, એ લડાઈમાં આપણાજ તુરાની દસ લાખ સવારો માર્યા ગયા છે અને બીજાં લશકરો જે મુવાં તેનો તો કરો શુમાર માલમ પડતોજ નથી. અય પાદશાહા, જદશુમની લડાઈ વખત આપણાં એકતીસ પેહલવાંનો હાજર હતા, તેમાં હવરાં એ જગોએ હમો સતર પેહલવાંનો હાજર છીયે. તેમાં પાંચ પેહલવાન શાખેત તનનાં, તથા પ્યાર પેહલવાંન જખમી તનનાં છે ! તેમાં હોમાન તથા પ્યારમાન તથા રોઇન તથા નસતેહેન તથા જેગાલ તથા ઈદરાઇમાન

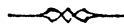
તથા લોહાક તથા ગરુએજરેહુ તથા સપેહેરંમ તથા ફરશોદૈવરદ તથા કલપાદ તથા શેમોખ એ પાર પેહલવાંત જખમો તનનાં અને પાકી હમો પાંચ દલેર જે સલામત તનનાં છે, તેમાં અરખાશ તથા જેહેમુદ તથા કરાવલ તથા જરજશ તથા કરશીવજ, એ પાંચ પેહલવાંત સલામત હાજર છીએ.”

જેવાર ઊંધેખપતના પાદશાહ અફરાસીઆએ એવા સખુત પોતાના સરદારોની જુપાનથી સાંભળયા, તેવાર પોતાની આંખમાંથી આંજુનાં કઠરા વરસાવયા, અને તે પેહલવાંતોની નજદીક એમ કરો કેહવા લાગો કે, “એ જોલમગાર ફરતા આસમાને આએ વખત મારા ઉપર એવી ગરદેશ નાંખી કે, મારા દુશમનોનાં હાથ ઉપર મારી બુજો-રગી ભરેલો હોરમત લેવાડી અને વરો મને મેહેનત તથા જોલમ તથા આફત તથા ફેકરમાં નાંખયો છે. એ આસમાને મારો મદદ તો નહીંજ કીધી, પણ મારો નામદાર જદશુમ જેવો દેલાવર ખેટો એ લડાઇમાં દુસમનોના હાથ ઉપર માર્યો ગયો, તેથી માફં કલેજું જેમકે ગોરખરનો કપાપ આતશ ઉપર ભુજાએ તે મીસાલ ભુજાઇ ગોચું છે. મારે ઉપર એ સરવે જુલમ તથા આફત ફકત સામે સવારનાં ખાનદાનથીજ પ-નીજિં છે. તેથી જલના રૂસતમનાં ખાનદાનનું ખાણું ખરાપ થઇ જાજો ! અને તેની નસલમાં એકુબી ફરજંદ સલામત રહેતું માં ! તથા વરૂની ખસલતના જલેજરનો ઉમેદ ફના થઇ જાજો ! તથા હીંદુ ચોર-પચો જેહાંખપસને તો કોઈ દેવ જીવતો પકડીને ખાઇ જાજો ! કે તે જોલમગારે મારી ખાસ ફ્રોજ ઉપર ભારી જોલમ ગુજાર્યો છે. તથા નેહુશ કદમના ફરામરજનું કલેજું મારા કલેજાંની મીસાલ પલો જાજો ! તથા પુરજીગર પરજોના તરણ ખેટા જે દેલાવર કહેવાએ છે, તે કોઈ દરીઆવમાં દુખી મરજો ! અને એ પરજોના તનનાં ગોસતને કોઈ ભુખયું વરૂ ખાઇ જાજો ! તથા ખગર પાપના ખેટા કેખોસરોનો રોશન સેતારો છે, તે મારા જેવો પરગસતે થાજો ! તથા તેનું તાજ અને ત-ખત તેની હુધઆતીમાંજ કોઈ નામદાર પાદશાહના હાથમાં તથા તેના કપજમાં થાજો ! કે એ કેખોસરોબી મારી મીસાલ રઝરી રખડીને જુરી જુરી હાથ અફસોસ કરે. તથા સામે સવારનાં આપાદી ભરેલાં

સીસતાંન શૌહરમાં કોઈ આતશ મેલી પાલી ખાકસાર કરી નાખજો ! અને તે શૌહરમાં તમામ જાન્યુલો લોકો તે આતશમાં પલીને ખાક સાર થઈ જાજો ! એ વગેરે મારા જીવની ખીજ હજારો હજાર હાથે તથા અફસોસભી તે ધરાણી તથા જાન્યુલી લોકો ઉપર પડજો !” એ રવેશ તે તુરાનનો પદપખત પાદશાહ અફરાસીઆપ જરી વ જરી કરી પોતાના સરદારો આગલ કેહેતો હતો. એ રવેશ તે પાદશાહને જરી તથા હાથે અફસોસ કરતો જોઈ તેને પીરાંન વજરે તથા ખોજ પેહલવાંનોએ ઘણીએક આજેજથી સમજવયો. અને એમ કરી કહયું કે, “અય દાનેસમંદ પાદશાહ, તુંને એ રવેશે જરી કરવી ઘટે નહીં. શા વાસતે કે જે કાંઈ પનનાર વશ હતી તેતો પનો ચુકી, અને હવે તે વાત ઉપર એ રવેશની જરી તથા માહેતમ કરવી દરસત નથી.” હેવી ઘણીએક તરેહથી શમજવયો. તેવાર પછે તે ઊંધે પખતના પાદશાહ અફરાસીઆપે પોતાના પીરાન વજરને હોકમ કીધો કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા પીરાન, જે કાંઈ આપણી પાસે હાલમાં આવ્યે લશકર હાજર છે તેને તું તઈઆર કર. શા વાસતે કે આપણે પરથમ એ જગોએથી ચાંચ શૌહરની તરફ ફરોદના ખેટા કયાંનશાહ ઉપર જઈએ. કાંએજે તે ખગેર પાપનો ખેટોભી આપણો ચાંચ શૌહરનો મુલક પોતાની કપજ કરી ખેટોછે, તેથી તેહેની પાસેથી પરથમ તે મુલક છીનવી લીજએ, અને વલી તેને જીવથી મારીએ.” જેવારે પીરાન વજરે પોતાના પાદશાહની જોખાનથી એવા સખુત સાંબલયા, તેવાર તે દાનાઈ ભરેલા વજરે તે પદપખત પાદશાહને એમ કરી કહયું કે, “અય દાનેશમંદ પાદશાહ, તું આવ્યે દુનીઆમાં હમેશાં કાએમ જીવતો રહેજો, અને તારી કોલાહના ગોશશા આસમાન લગીન પોહોંચજો ! એ રવેશ દોઆ કરોને પછે કહયું કે, અય પાદશાહ, તું જાણતો નથી કે આપણે રંજ તથા સખતો ખેંચતા શેરની ચુંગાલમાંથી નાહાશીને છુટીને એ તરફ આવયા છયે, અને આપણાં લશકરે તો હજુર ખે દહાડા આસાએશ કીધો નથી, અને આપણાં પેહલવાંનો તો જખમી થઈ પડયા છે. આપણાં લશકરનાં પાજે સવારોનાં હાથ તથા પગ તથા ગરદન ટુટી ગએલાં છે, અને હજુર આપણાં દુશમનોએ કીનાની કમર છોડીભી હશે નહીં ! અને વલી તું

જાણી જોઈને બલતા આતશમાં બલવા જાએછે. પણ તું તારા દેલથી એમ કરી જાણુ કે, હવડાં જો આપણ કીનાની કમર પાંધીને ચાંચ શે- હેરની તરફ કેઆનશાહ સાથે લડવા જશું તો તે ખપ્પર પાદશાહ કેપો- સરોને થશે, તેથી તે કેઆની પાદશાહ પોતાના તમામ ધરાણી તથા જા- બુલો લશકર સાથે કેઆનશાહની મદદે આવી પોંહોંચશે, તો આપણો બાકીનો તમામ મુલક તે પાદશાહ છીનવી લેશે, અને વલી તું જેવા બુજોરગ પાદશાહને તથા મારા બાપ વેશેના ખાનદાનને જીવથી માર- શો, તેવાર પછે તે પાદશાહ પોતાનાં મુલકની તરફ પાછો ફરશે. વાસતે એ મારી વાતને તું તારી ખાતેર જમએથી જાણુજે. શા વાસતે કે, મને એક સેતારે સેનાશ નજીમીએ એમ કરી કહ્યું છે કે, જે દહાડે સીઆ- વખસના બેઠા કેપોસરોનાં તમામ પેહલવાન તથા લશકર કીનાની કમર પાંધીને તુરકસતાનની તરફ આવશે, તે દાહાડે પરથમ તું તારાં તમામ ખાનદાન સાથે ધરાણી લોકોના હાથ ઉપર જીવથી મારચો જશે. તેવાર એમ કરી જાણુ કે, પાદશાહ અફરાસીઆપનીબો આપેર આવી. તે કરતાં અથ પાદશાહ, આજ કેટલાંએક વરસ થયાં આપણ લોકો આ- ખયું વતન તથા ખેશકબીલાનાં લોકોનાં મોહો જોવાના ધનતેજર છયે, તેવામાં વડી આપણ તુરાણી લોકો એક બલના મોડાંમાંથી છુટો બી- જાં મગરમછનાં મોડાંમાં જવા ચાહીએ છયે તો તે જગાથી આપણે પાછા જીવતા કેમ આવશું ? વાસતે અથ પાદશાહ, હવડાં આપણને કેથે લડાઈ કીધાનું કામ નથી, હવડાં તો આપણે આપણાં બલખ શેહ- રની તરફ જઈએ, અને તે જગો આરામ પકડી બેશીએ. તેવાર પછે પાછું નવેશરથી લશકર તદખાર કરીને એ ચાંચ શેહરની તરફ જવું મુનાસેબ છે. એવા ભારી દુશમેનની સામણે તે નવાં લશકરની મદ- દથી કીનાની કમર પાંધીએ તો ફતેહ પામીએ.” જેહવારે વેશેના બેઠા પીરાનની જોબાનથી બદબખત પાદશાહ અફરાસીઆપે એવા સ- ખુન સાંભલયા, તેવાર તે બદ સેતારેના પાદશાહ અફરાસીઆપે એક સરદ હાએ મારીને પોતાનાં હાથ ઉપર હાથ મારયા. પછે દુખ ભરેલાં દોઢ સાથે તે જગાથી કુચ કરીને પોતાના લશકર સાથે પોતાના વતનની તરફ ચાલ્યા. પણ તેનું દેલ લડાઈ તથા કીનાથી ભરેલું જ હતું.

હુકાયત લખીછે કે, મોકલયો પાકબદ પાદશાહા કેપોસરો-
એ મેહરવંદ હલકારાને બાજે બપરોને વાસતે તુરક
સતાનની તરફ, અને બપરોશ કીધી નેક
બપત પાદશાહા કેપોસરોએ
પોતાનાં લશકર ઊપર.

હવે આએ તરફ નેકનામ પાદશાહા કેપોસરોએ જોયું કે, બદુ-
ગર અફરાસીઆપ પોતાના લસકર સાથે જોહનનો દરીઆવ ઉતરીને
પોતાના મુલકની તરફ નાહો ગયો છે તે વાર તે કેઆની પાદશાહે પો-
તાની નજદીક મેહરવંદ હલકારાને બોલાવયો, અને તે હલકારાને એમ
કરો કહ્યું કે, “અય તેજ વાની મીસાલનાં ચાલનારા ખુબી ભરેલા
મેહરવંદ, તું બીદાદગર અફરાસીઆપની પછવાડે જા, અને તે જગા
હુશીઆરીથી કામ લે. તું જોજે કે, તે બદખખતનો પાદશાહા અફરા-
સીઆપ કેહી જગોએ છે, અને તે પોતાના પેહલવાનો સાથે શું મસ-
લત કરેછે ? તે પાદશાહા પોતાના દોલમાં હજુર કીનાની ઉમેદ રાખેછે
ધઆ નથી રાખતો. તે વગરે બીજું તું એ જોજે કે, તે પાદશાહ મુલકે
મુલકથી લશકર મંગાવી પાછું એકડું કરેછે યા નથી કરતો. એ રવેરા
શરવે વાતની બપરદારીથી તજવીજ કરી સેતાપ પાછો આવી મને તેની
સરવે વાતની બપર કર.” એ રવેશના તમામ સખુત કહીને તે નેકબ
ખત પાદશાહે મેહરવંદ હલકારાને અફરાસીઆપની બપર કહાડવાને
વાસતે તુરાન જમીનની તરફ મોકલયો. તેવાર પછે તે બીદાર બપત
નો તાજદાર પાદશાહા કેપોસરો, તે જોહનનાં દરીઆવની નજદીકથી
પોતાના ઘરાની દલેરો સાથે પાછો ફરીને રએના મેદાનની તરફ આવયો.
તેમાં તે નેકનામ પાદશાહા કેપોસરો નજર કરો જોએ શું કે, તુરકસતા-
નના પાદશાહા અફરાસીઆપનો ગંજ બખનો તથા દેહરા વગરે તમા-
મ સામણ પરાગંદે પડેલો છે. તેમાં હાથી તથા ઘોડા તથા ઊંટ તથા
બપર તેમજ ભારી હથીઆરહતાં. તે હથીઆરો ઉપરબો બેકીમતના લાલ
તથા હીરા તથા મોતીનો જડાવ જડેલો હતો, તથા બેશુમાર જર્રોન

દેહેસ તથા કેનાત તથા ફરશ તથા રાવતી તથા તખ્ત તથા તાજ તથા મજલેસનો સામાન તથા સુના રૂપાની જડાવદાર ખુરસી તથા રંગ ઘેરંગી રેશમી કપડાં, તેમાં અતલશનાં તથા મખમલનાં તથા સાઢીનનાં તથા જરખફતી દીપ્પાનાં હતાં, તથા ઘેંકીમત બપ્પતર તથા જરસોન કોલાહા તથા પાદશાહી લાઝેક ગોહરનાં જડાવનાં કમરબંદ તથા હીરા તથા લાલ તથા મોતી તથા પરવાલાં તથા માનક, તથા જાંમરૂદ તથા ફીરોજી, એ તમામ જવાહરેથી ગોહરના દાબડા બરેલા હતા. તે વગેરે તે મેદાનમાં બીજો એટલો તો સામન પડેલો હતો કે તેનો કરો શુમાર હતોજ નહી. જેવારે સખી દીનના પાદશાહ કેપ્પોસરોએ એ તમામ અસબાબ તે મેદાનમાં પડેલો પોતાની નજરે દીઠો, તેવાર પોતાના તમામ પેહલવાનોને હુકમ કીધો કે, “અથ મારા ફતેહમંદ બપ્પતના સરદારો, આએ મેદાનમાં જે ખજનો પડેલો છે તે તમે તમારાં લશકરને વેહુંચી આપો.” એવો પાકબંદ પાદશાહ કેપ્પોસરોની જુબાનથી હોકમ સાંબલવાથી તે તમામ ગંજ ખજનો ધરાંણી તથા બપ્પલી લશકરને વેહુંચી આપ્યો. તેથી તે તમામ લશકર એવું તો તવંગર થયું કે, કોઇ કોઇને કરી ચીજનો હાજેત રહી નહી. તેવાર પછે તે ફતેહમંદ બપ્પતનાં પાદશાહે ધરાન જમીનમાં જવાને વાસ્તે કુચ્ચનું નગારું કરાવ્યું, અને તમામ અસબાબ તથા ગંજ ખજનો ઉઠ તથા હાથી તથા ખચર તથા ઘોડાની પીઠ ઉપર લાઢ્યો. પછે તે રોશન આફતાબનો મોસાલનો પાદશાહ પોતાના સુફેદ હાથીનો પીઠ ઉપર જરસોન જડાવદાર તખ્ત મંડાવીને તે ઉપર સવાર થયો. તે નેકબપ્પત પાદશાહની આગલ ફતેહમંદ જરસોન જડાવદાર ગાવીઆંની જુઠો ઉડતો હતો. તે જુઠાને પેહલવાં અસકસ પકડીને હાથીનો પીઠ ઉપર બેઠો હતો, અને તે અસકસની બરાબર બીજા બે પેહલવાન હાથીની પીઠ ઉપર સવાર થાઈ તે પવોતર જુઠાની બપ્પરદારોને વાસતે ચાલતા હતા. તેમાં એક રેહામ તથા બીજો જંગેશાવરાન એ બે નામદાર હતા. તે વગેરે કેટલા. એક નકારચીન લોકો સુનાનાં કુડાનાં નગારાં હાથી તથા ઉંઠની પીઠ ઉપર ખુશી બરેલાં દીલ સાથે ધમધમાવતા હતા. તે ખુશી બરેલા નગારાના અવાજ આથમાં આશમાન ઉપર જઈ પોંહોંચ્યા. તેથી તે

આસમાન ઉપરનો સનોસચર સેતારોભી પાખતે હોશ થાઇ ગયો. તેની પછવાડે ગાવેહાંનગરનાં ખાનદાનના પેહલવાનોનું લશકર ચાલતું હતુ અને તેની પછવાડે ગોદરજીઆની ટોલાનાં સરદાર લોકો પોતેપોતાનાં લશકર સાથે ખુસદેલથી ચાલતા હતા. તેની પછવાડે નોજરશાહાની પુનીઆદનાં શાહાજદા ભારી દપ્પદપાથી લશકર સાથે મોજ આરતા હતા. તેની પછવાડે સામેસવારની ઇઆદગારીનાં નામના ઉઠાવનાર નોજવાન જાબુલી સરદારો ભારી દપ્પદપાથી જરરીન જીતનાં જડાવદાર સાહાજના ઘોડાની પીઠ ઉપર સવાર થઇ, સર ઉપર વાંકી કોલાહા મેલી, કમર ઊપર હાથ રાખી, નાજ નખરાંથી ઘોડા ઠણકાવતા ખુશી બરેલાં મોં સાથે જોશથી આગલ ચાલતા હતા. તે તમામ નવજવાન પેહલવાનોમાં ચઉદમો રાતનાં ચાંદની મીસાલનો ખુખસુરતી ભરેલો જોહાનસુજ, તથા પામદાદનાં આફતાબની મીસાલનો લાલ રોખ-શાસનો કરીમાન, તથા સુકર સેતારાની મીસાલ તેજ ભરેલો તમુર, તથા ફેરેસતાનો મીસાલ રોશન ચેહેરાનો શામ, તથા પપોરી વખ-તનાં તેજ ભરેલા રોશન આફતાબની મીસાલ જલકાટ ભરેલો કેરશાસ પસાની, તથા ખીજનાં ચાંદની મીસાલનો ખોજોરગી ભરેલો હીંદુસ્તાન નો શાહાજદો જોહાનપખસ, એ તમામ નામના ઉઠાવનાર પેહલવાનો હતા. તેમની આસપાશ શરહંગ તથા આક તથા તરમાહ એ વગેરે ખીજા સરદાર લોકો અરખસતાની લશકર સાથે પુર દમામથી ચાલતા હતા. તે વગેરે હકીકે કેશવર જમીનનાં પાદશાહોના પાદશાહ કેપોસરોની સવારી ના હાથીનો આશપાશ ખીજ ઘણાંએક સરદાર લોકો ચાલતા હતા. તેમાં નામદાર સામે સજારનો ખેટો દસતાંને જનેજર, તથા રખશનો સાહેબ જોહાન પેહલવાન તેહમતાંન તાજ પખસ રૂસતમ, તથા હીંદુસ્તાનના તમામ રાજાઓનો સરદાર રૂસમરજ, તથા રૂમ તથા જરંદાબ તથા ઇ-ઉનાં તથા ખોતા તથા ઇઅમન એટલા મોટા મુલકોનો પાદશાહ સ-રફજ સાહરાબનો ખેટો જોહાંનજોએ પ્યરજો, તથા નેકનામ જોહારે, તથા ખોજોરગ પુનીઆદનો શાહાજદો ફરીખોરજ, તથા નામદારી ભરે-લો ગોદરજ, તથા સેપેહસાલાર તુશ, તથા બુહો ગોસતહેમ, એ વગરે ખીજ ઘણાંએક શાહાજદાઓ તે નેક પખત પાદશાહાની સવારીમાં હા-

થીની આસપાસ ચાલતા હતા અને તે પાદશાહની પછવાડે પધ્ધુન-
ધાહનો કશો શુભાર હતોજ નહીં.

એ રવેશ ભારી દબ્બદબ્બા સાથે રોશન જીવનો અને યુજોરગ યુ-
નીઆદનો નેકનામ પાદશાહનો પાદશાહ કેપ્પોસરો, ઇરાન જમીનમાં
આવી પોહોંચ્યો. એમ કરતાં જેવાર પોતાનાં ઇરાણ રોહરમાં દાખલ
થયો, તે વાર પોતાનાં પાદશાહી અએવાનમાં આવીને તમામ સેપેહસા-
લાર લોકો સાથે મજલેસ સમારી યેઠો. પછે તે સરફશજ પાદશાહની
આસપાસ તમામ પેહલવાંનો ભારી દબ્બદબ્બાથી યેઠો. એમ કરતાં જેવાર
રોશન રોજનું મોતી, મગરેખના જવેરીએ ખરીદ કીધું અને તે જવેરી-
એ તે મોતીને મગરેખના દાખલામાં મુક્યું, ચાને આફતાપ ગોરખ થયો,
અને સીહા રાત પડો, તેહેવાર તે ફરેસતા ખસલતનાં પાદશાહ કેપ્પોસ-
રોએ હુકમ કરી તે પાદશાહી એવાનમાં રોશાંન યેહશતની મોસાલ એક
મજલેસ સમારી. તે મજલેસમાં પાદશાહનો પાદશાહ કેપ્પોસરો પોતા-
નાં ઇરાણી તથા જાપુલી પેહલવાનો સાથે નેઆંમત ખાણું ખાવા યે-
ઠો. એમ કરતાં જેવાર ખાણું ખાઈ ફારેગ થયા, તેહેવાર ખાજે લોકો
તે ખાણાની તારોફ કરવા લાગા. શા વાસતે કે, તે દહાડાનું ખાણું ઘણું
લેહજતદાર નેઆંમત હતું. તેમાં મોરગના તથા હરણના તથા સાખરના
તથા ફરખે દુમખાનાં ગરમ ગરમ કપ્પાપ, તથા ખીજ શેકાર તેમાં કરી-
હાલ તથા હરોઆલ તથા શીરીહાલ તથા કોલંગ તથા મોરગ તથા તીતર
તથા કપ્પુતર એ વગેરે ખીજ ઘણી જાતનાં પરંનદાં મોરગનાં ભુજેલા
કપ્પાપ, તથા માહીની ખીરીઆંની, તથા ગોલાપનાં ખમીરની નરમ ન-
રમ રોટી, તથા કેશર તથા કસતુરો તથા ખીજ જાત જાતની ખોશખોએ
ભરેલી ખીરીઆંની, તથા જરખુરીઆન કે જે જરખુરીઆનની ખોશખો
એ આસમાન ઉપર જતી હતી તેણે નેઆમત લેહજતદાર ખાણું હતું.
તે ખાઈ ફારેગ થયા. તેવાર પછે પેહલવાંને લોકોએ પોત પોતાના હાથમાં
સુનાનો જામ પકડી, જેમાં પરીને એહેરેનાં શાકી લોકો હાથમાં સુનાની
સોરાહી પકડી રંગબેરંગી શરાબ રેડતા હતા. તેથી તે મજલેસમાં પેહ-
લવાને લોકો ખુશીમાં આવી એક ખીજની ઇઆદમાં શરાબ નોશ કર-
તા અને પરીને એહેરેનો રામશાગરો પોતાનાં પરવાલાંની મીસાલનાં મી-

થા લખથી ખુસ હલકે સરોદ ગાવા લાગી. તે વગરે દઈ તથા ચંગ તથા તમબોરા તથા મીરદંગના અવાજનો શોહોર થવા લાગો. તે વજંતરનો અવાજ આસમાન ઉપર જઈ પોહોંચ્યો. તેથી આસમાન ઉપરનાં તમામ સેતારાભી પોતાના કાન ધરી સાંભલવા લાગા અને તે ખોશ રંગ સરોદનો અવાજ સાંભલી તે સેતારાઓ એમ કેહવા લાગા કે, એવી પાકીજે મજલેસ હુમોએ દીઠીતી નહી, અને ભરેસપત સેતારો ખુશીમાં આવીને આફરોન કરવા લાગો. તે મજલેશની ખુશી જોઈ આસમાનભી લાલ રંગનો થયા હતો, અને આસમાન ઉપર જે શનીસચર સેતારો કેહવાએ છે, તેભી તે મજલેસનો દબ્બપો જોઈને અદેખાઈ કરવા લાગો, તથા મંગલ સેતારો તે મજલેસના દબ્બદબ્બાથી શરમ ભરેલો થયા હતો. એ રવેશની તે ખુશી ભરેલી મજલેશમાં નેકનામ પાદશાહોના પાદશાહા કેખોસરોએ પોતાના તમામ પેહલવાન તથા સરદાર લોકો સાથે એક હફતા લગીન ભારી દબ્બદબ્બાથી ખુશી કોધી. તે મજલેસમાં સરવે કોઈ એવી તો ખુશીથી જોક કરતા હતા કે, તે ખુશીથી જે કોઈ બુદ્ધા હતા તે પાછા નોવજવાન થયા. તેમાં ધરાણી તથા જાપુલી તથા નોજરી તથા ગોદરજઆની તથા ગાવેહનગરની બુનીઆદના તથા અરપસતાની એ સરવે કોઈ તે મજલેશમાં ખેશીને ખુશી ભરેલાં દેલથી પાકજદ પાદશાહા કેખોસરોની ઇઆદમાં દમખદમ શરખોની જામ નોશ કરતા હતા, અને એક બીજાની મરદાનગીનો તે ખુસ કેફની મસતીમાં તારીફ કરતા હતા.

હેકાયત લખી છે કે, બેરની અજમાએશ કીધી જંગી
કેરશાસપશાની તથા દલેર જેહાનસુજે એક એક
સાથે, અને સરોપાવ આપયો પાકજદ પાદશાહા
કેખોસરોએ તમામ પેહલવાનોને.

તે ખુસી ભરેલી મજલેસમાં નામનો ઊદાવનાર તમામ પેહલવાનોનો સરદાર જેહાંન પેહલવાંન રૂસતમ ફતેહમંદ ખખતના પાદશાહા કેખોસરોની નજદીક દેવખંદ ફરામરજ તથા જેહાનજોએ ખરજોની ધ-

ણીએક તારોફ કરવા લાગો. અને કેહેવા લાગો કે, “અય તાજદાર, દાનાઈ ભરેલા, પાકી જેહ મગજના, ખુપ્પ સુરતી ભરેલા, નેકદેલ, પાદશાહોનાં પાદશાહા, આએ વખતની લડાઈમાં એ રએના મેદાનમાં દેલાવર ફરા-મરજ તથા માહારા સરફરાજ નામદાર શોહરાયનો ખેટો દેલેરી ભરેલો પ્યરજો જો હાજર નહીં હોતે તો ખોદા મઆલુમ કે શું થાતે ! શા વાશ તે કે, એ ખેહુ કાકા ભતરીજએ અફરાશીઆપના લશકર ઉપર જેવી તલવાર મારે છે તેવી કોઈ ખીજએ મરદાનગી કીધી હશે નહીં.” એવા સખુન જેહાંન પેહલવાંન રૂસ્તમનો જોપ્પાનથી સાંભલીને પાક એતેકાદ ના પાદશાહા કેખોસરોએ જેહાંન પેહલવાંન રૂસ્તમને એમં કરે કહયું કે, “અય સામેસવારના ઇઆદગારી ભરેલા અને ધરાની તાજ તખ્તને નેગાહાના રખનાર જલેજરના પોલતન ખેટા રૂસ્તમ, તેંજ કાંઈ વાત કહો તે દરોસત છે. પણ મારા જોવામાં જંગી જેહાંનસુજની હુવી તો મરદાનગી થઈ છે કે, એ ગોરજનાં મારનાર ગરદન ફરાજ જેહાંનસુજે, તે સુલતાની લડાઈમાં એઆર તુરકી પેહલવાંનોને જીવથી માર્યા અને વલી ખીજ કેટલાએક પેહલવાંનને જખ્મો કીધા પછે પદ્મપખત પાદશાહા અફરાશીઆપનો ખાસ જુડો તુરકો પેહલવાંનોના હાથમાંથી એક લેહજમાં છોતવી લીધો. એવી રીતની જવાંમરદી દલે જેહાંન સુજની મારા જોવામાં આવી છે, તેથી હું એ નામવરની દલેરી ઉપર આફરીન કરૂ છું.” એ રવેશ તે મજલેશમાં એક ખીજની તારોફ થવા લાગી, અને તે ખુશી ભરેલી વાત સાંભલીને પેહલવાંન લોકો એક એક ની ઇઆદમાં દંમ પદંમ શરાયની જમો નોશ કરતા હતા. એમ કરતાં તે મજલેશમાં તમામ પેહલવાંન સરાયની મસતોની મોજમાં આવ્યા, તેથી એક ખીજની અજમાએશ કરવાને વાસતે અવલ જંગી જાહનસુજ ઉઠો ઉભો થયો, અને પોતાના એક હાથની મુઠી વારી ખાંગે ખોલંદ કેહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદાર લોકો, આએ વખત મારા દીલમાં એક ઉમેદ છે કે, આપણો મજલેસમાં તમામ પેહલવાંનો ખેદ છે, તેમાં એક ખુજોરગી ભરેલો જલેજર, તથા દેવખંદ રૂસ્તમ, તથા મારો પાપ ગરદન ફરાજ પ્યરજો, એતરણ નામદારો સોવાએ ખીજો હુવો તે કોણ જોર ધરાવે છે કે તે નામદાર આએ મારા હાથની મુકી છોડવે.”

એવો સખુત દલેર જોહાનસુજની જોપાનથી સાંભલીને તે મજ-
લેશમાંથી દલેર ખીજન ઉઠી ઊભો થયો અને જોહાનસુજનો
નજદીક આવો તેનો મુકી ઉપર પોતાના હાથની ચુંગાલ નાંખી, કે પો-
તાનો કઉચ્ચતે કરો દલેર જોહાનસુજની મુકી છોડવે. એ રવેશનો એ-
સદો કરો નામદાર ખીજને ઘણોએક જોર કીધો, પણ દલેર જોહાનસુ-
જની મુકીની એક આંગળીભી અળગી કરી શક્યો નહી. એવો મામલો
જોધને નોજરશાહનો ઘોસતહેમ તેજથી ઉઠ્યો અને ખીજનને એમ
કરી કહ્યું કે, “અય મારા દીલના રફીક દોસત, તું જરા બેશ કે હું એ
જોહાનસુજની મુકીની અજમાએશ કરું.” તેનું એટલું કહેવું કે ગીવ-
નો બેટો ખીજન પોતાની ખુરશી ઉપર પાછો આવી બેઠો. તેજ વખત
દલેર ઘોસતહેમ જંગી જોહાનસુજની મુકીને વળગ્યો, અને તે દલેર
ઉપર ઘણોએક જોર કીધો, પણ તે નામદારથીભી જોહાનસુજની મુકી
છુટી નહી ! એ રવેશ દમખદમ એક પછે એક તમામ ધરાની પેહલ-
વાનોએ દલેર જોહાનસુજની મુકી છોડવાને વાસતે ઘણોભી જોર
કીધો, પણ કોઇખી નામદાર ધરાની પેહલવાન તે દલેરની મુઠી છોડવીને
હાથનો હઠેલી સીધી કરી શક્યો નહી. તેથી તે મજલેસમાં ધરાની પેહ-
લવાનોની મશકેરો થવા લાગી. તેવા મામલો જોઈ ગરદન કરા જંગી
તમુર પોતાની ખુરશી ઉપરથી ઉઠ્યો અને પોતાના ભાઈની નજદીક
ગયો, અને તે નામદારની મુકીને વળગ્યો, અને જેમ બે હાથી એક
એક ઉપર જોર કરે તે મીસાલ ઘણોભી જોર કીધો પણ આકેખત દલેર
તમુરથીખી જંગી જોહાનસુજની મુકી છુટી નહી. તેથી તમુરભી ખરો-
આનો પરીને પોતાની જગા ઉપર આવી બેઠો. તેવાર તમુરની ખુર-
શીની ખરાખર લડાએક સામ બેઠેલો હતો તે સેતાપ્પ ઉઠીને જોહાન-
સુજની તશ્ક ગયો, અને જોહાનસુજની મુકી ઉપર ચીતાની મીસાલ
ચુંગાલ મારી અને જેમ રશીનો ગાંઠ ખોલવા ઊપર મેહનત કરે તે
મીસાલ ઘણોભી જોર કીધો, પણ તે પહાડની મીસાલના પેહલવાનનો
મુકો તે નામદારખી છોડવો શક્યો નહી. તેવાર જંગી જોહાનસુજ
એમ કરી કેહવા લાગ્યો કે, “અય પેહલવાન સામ, તારા પાપ નામવર
કરામરજે આપણાં નએઆગાન સામે સવારની મીસાલ તાહાઈ નામભી

શામ કરી રાખ્યું છે, પણ તારા તનમાં તો ધરાની પેહલવાનોનાં જેટલો ભી જોર નથી.” જેવાર જેહાનસુજને એ રવેશ બોલતો નામવર ફરામરજે સાંભલયો, તેવાર તે હીંદુસતાનનો સરદાર પોતાની ખુરસી ઉપરથી ઉઠ્યો, અને ઘણો જોશમાં આવ્યો. શા વાસતે કે, પોતાનાં બેટા સામને જેહાનસુજે તાનાનાં સખુન કહયા તે તાંમોશ નહી થયા. તેથી પોતાની આંખમાં ખુન લાવી અપ્પર ચઢાવી ઉઠ્યો. એવો મામલો જોઈ શેરને પતિનો કેરશાસપ સાની તુદીમાં આવીને પોતાની ખુરસી ઉપરથી ઉઠ્યો, અને શેરના શેકારો ધબ્બાને શેરના મારનાર ફરામરજને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા પાપ, જરા તું તારા દેલમાં સપ્પર પકડ. શા વાસતે કે, હજુર તો એ મજલેસમાં જરનેગાર શેહરનો પાદશાહ ગારદન ફરાજ જેહાનખખશ બેઠેલો છે, અને વરી એ નામદારનો હું કમીનો બેટો મગરમછની ચુંગાલનો હાજેર છેઉં! તો તું મારા નએઆગાનને એ મજલેસમાં જોર અજમાવવા કેમ દધશ. તું જતે ઘણોભી દેલાવર જોરમંદ પેહલવાન છે, પણ હું તારા બેટાનો બેટો એ મજલેસમાં બેશીને તારા જોરનો તમારો કેમ જોઈશકું. તું નામદાર પાપ મારી સામણે પોતાની ખુરસી ઉપરથી ઉઠી એવા નાલાએક કામ ઉપર જોર કરે તો મને ઘણો શરંમ પેદા થાએ.”

જેવાર દાનાઈ ભરેલા ફરામરજે પોતાના નામદાર બેટાના બેટા કેરશાસપસાનીની જોખાનથી હેવા સખુન સાંભલયા, તેવાર તે નામદાર પાછો પોતાની ખુરસી ઉપર બેઠો. અને દલેર કેરશાસપસાની જંગી જેહાનસુજની નજદીક આવ્યો, અને જેમ શેકારી શેર પોતાની ચુંગાલ ગોરખર ઉપર મારે તે મીસાલ જેહાનસુજનો મુઠો ઉપર પોતાની ચુંગાલ મારી. સેતાપ તે કેરશાસપસાનીએ પોતાના હાથનાં આગલાં જેહાનસુજનાં આંગલાં ઉપર મુકયાં અને તેની મુઠીને પોતાની હથેલીએ કરી દાખો અને જેમકે બે ચીતા જંગલમાં એક એક ઉપર જોર કરે તે મીસાલ તેઓ જોર કરવા લાગયા. તે વખત ગોયા તે મજલેસમાં બે મસત હાથી મસતોમાં આવી એક એક ઉપર જોર કરતા હતા, ઈઆ બે મગરમછ દરીઆવમાં મોજ મારતાં હતાં. ઈઆબે શાહાપાજ જાનવર શેકાર ઉપર જરખ મારતાં હતાં. ઈઆ બે પાહાડ એક એક સાથે અથડાતા હતા.

ધઆ યે જંગલના શેર એકબીજા સાથે મસતી કરતા હતા. એ રવેશ એક બીજા ઉપર ઘણોએક જોર કીધો, પણ આખેર જંગી જોહાનસુજની મુઠીને દેલાવર કેરશાસપસાનીએ છોડવી. એવો મામલો જોધને તાજદાર પાદસાહા કેપોસરો, તથા જોહાનપેહલવાન રૂસતમ વગેરે બીજા પેહલવાનો તે કેરશાસપસાની ઉપર શાપ્યાશ શાપ્યાશ કરી આફ્રીન કરવા લાગ્યા. એવામાં દલેર કેરશાસપસાની જોશમાં આવીયા અને પોતાનો એક હાથ લાંબો કીધો અને દલેર જોહાનસુજને એમ કરી કેહવા લાગ્યો કે “અય જોહાનસુજ, આએ મારો હાથ જે મેં સોધો કીધો છે, તેને વાલીને મારી પોઠ પછવાડે તું લેઈ જાએ તેવાર હું બી જાણું કે તું મારો યરાયરીનો કરનાર પેહલવાન છે !” જવાર શેર મરદ યરાયરીના પેટા જંગી જોહાનસુજે તે કેરશાસપસાનીની જોખાનયા હેવા સખુન સાંભલયા તેજ વખત ગુસસામાં આવી જોશ ભરેલો થયો. શા વાસતે કે, એક તો તેની મુકીને કેરશાસપસાનીએ છોડવી હતી અને બીજું તો એ કે તે નામદારને તે મજલેસમાં સરવે કોઈએ સાપ્યાશી આપી હતી, એટલા વાસતે ઘણો ગુસસામાં આવ્યો હતો. તેથી સેતાય પોતાના હાથની ચુંગાલ મારી તે કેરશાસપસાનોનો હાથ પકડ્યો; અને જે મીસાલ મુકી છોડવા ઉપરતેઓએ જોર કીધો હતો તેથીબી જ્યાદા એક બીજા ઉપર જોર કરવા લાગ્યા. એમ કરતાં જંગી જોહાનસુજ પોતાના જોરે કરી તે કેરશાસપસાનીનો હાથ વાંકો વાલો તેની પોઠ પછવાડે લેઈ ગયા. તેજ વખત ઈરાની અનજુમનમાથી સરવે કોઈએ જંગી જોહાનસુજ ઉપરબી સાપ્યાશીના પોકાર ઉઠાવી, આફ્રીન કીધી. એવી દલેરી પોતાના પેટ નવજવાન નબીરાઓમાં જોઈ, તાજ બખસ રૂસતમ સેતાય પોતાની ખુરશી ઉપરથી ઉઠ્યા અને તે પેહુ પેટાઓને ઘણાએક પેચારથી પકડી પોતાની ગોદમાં દાખેઆ અને તે પેહુ દલેરોનાં સર ઊપર પોશા દીધા. પછે તાજબખસ રૂસતમે તે નવજવાન પેટાઓને એમ કરી કેહ્યું કે, “અય મારા દેલાવર સેરમરદ પેહલવાનો, મારા જોવામાં તમે પેહુ નામદાર પેટાઓ જોર તથા હુનરમાં યરાયર ઉતરયા છો. વાસતે આએ વખત તમે પેટ નામવર પેટાઓ એક બીજાની ઇઆદમાં એક એક લાલ શાપ્યની જામ નોશ કરો.”

તેજ વખત નામદાર પ્યરજોના બેટા જોહાનસુજે તથા ફતેહમંદી ભરેલા ફરામરજના નખોરા કેરશાસપસાનીએ પોતાના બુજોરગ પાપના સખુતને માન આપી એકે એક જમ લાલ શરાબની નોરા કીધી, અને પોત પોતાની ખુરશી ઉપર ખુસ દેલથી પાછા બેઠા.

એમ કરતાં જોવાર આથમા દહડાની પામદાદ થઈ તેવારે દસતાન જલેજરે જખ્ખલોસતાન જવાને વાસતે પાકદોનના પાદશાહ કેખોસરો પારોથી રોખસત માંગો. તે બુજોરગી ભરેલા જલેજરે પાકજદ પાદશાહ કેખોસરોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ખીદાર ખખતના બુજોરગી ભરેલા ફતેહમંદ પાદશાહ, અગરજો તારી રજા હોએ તો હમો તમામ જખ્ખલી પેહલવાનો એક વખત પોતાનાં વતન સીસતાનની તરફ જઇએ, અને હમારા તમામ ખેશી લોકો સાથે મલી તે જગોએ ખુશી કરોએ. સા વાસતે કે, આએ મારા રોશન જીવનો મીસાલના ખુખ સુરત ભરેલા બેટા શેરની હીમતના જોહાનસુજે નામદાર સામે સવારનું વતન દોહું નથી, માટે એ દેલાવરબી એક વખત પોતાની નજરે પોતાના નેઆગાનોનો મુલક જોએ.” એવા સખુત બુજોરગવાર જલની જોખાનથી તે નેક સેનારેના પાદશાહ કેખોસરોએ સાંભલ્યા, તેવાર તે મજલેશમાંથી તે ફતેહમંદી ભરેલો ખીદાર ખખતનો પાદશાહ કેખોસરો પોતાની પાદશાહી દરઘાહમાં આવી જરોન તખત ઉપર બેઠો. તે પાકજદ પાદશાહ કેખોસરોની આસપાસ તમામ ઈરાણી તથા જખ્ખલી પેહલવાનો પોતપોતાની શુનાની ખુરશી ઉપર બેઠા. તેવાર પછે નામદાર પાદશાહ કેખોસરોએ પોતાની જોખાન ખોલી તમામ પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા સરફરાજ પેહલવાનો, તમોએ તમારો હોનર તથા જોરતો મારા દુશમેન રોસવાઈ ભરેલા અફરાશીઆખને દેખાડ્યો છે. પણ તે જિંધે ખખતના જોલમગારના એક જીવને વાસતે કાંઈ લાખો લાખ આદમી ફ્રોકત માર્યા ગયા છે. પણ એ પશંગનો બેટો આપણા હાથમાં ખીલકુલ આવતો નથી. અગર જો એ ખુની દેલનો પાદશાહ આપણાં હાથમાં આવે તો તેની કરણી પરમાણે તેને સજા આપી જીવથી મારીએ, તો એ દુનોઆમાંથી તમામ ફ્રેસાદ પ્યરતરફ થાએ. વાસતે અય મારા દાના પેહલવાનો, તમો તમારો દાનાઈ

ભરેલી અકલથી હું તમોને જે કાંઈ વાત કહું છું તેનો મને જવાબ દેવો. આપણે તમામ પેહલવાંનો એક વખત આપણાં લશકર સાથે તુરકસતાનની તરફ જઈએ, અને જોઈએ કે કોણનો સેતારો તે જગાએ મદદ કરે છે, અને કોણને ઉઠાવો પાકમાં નાંખે છે. મગર એ ફરતો આસમાન જો એક વખત મારો મદદ કરશે તો આપણે તમામ પેહલવાંનો તે કામ ફતેહ કરીને એ તરફ ખુશી સાથે પાછા ફરીશું. અગર એ ફરતો આસમાન તે પદપખત પાદશાહના મદદ કરશે તો આપણુ તેના હાથ ઉપર શેકશત ખાશું. તો તે વાતનો મને કશો મોજકો નથી. શા વાસતે કે, આલમના લોકો એમ કરી કેહશે કે, તુરકસતાનનો પાદશાહ ઘણી મરતપે ધરાણના પાદશાહના હાથથી સેકસત ખાઈનાશી ગયો છે, અને ધરાણનો પાદશાહ તો આએ એકજ મરતપે નાશી આવ્યો. એ રવેશ શરવે કોઈ બોલશે.” હેવા સખુન પાકજ દ પાદશાહ કેપોસરોની જોખાનથી તમામ પેહલવાંનોએ સાંભલયા તેવાર સરફરાજ અને યુજોરગી ભરેલા જલેજરે કહ્યું કે, “અય તાજ અને તખતને જેપના દેનાર કેઆની પાદશાહોની ઇઆદગારી ભરેલા પાદશાહ, તું શું હમોને ધરાણી પેહલવાંનોની મજલેશમાં હીચકારા કરી જાણે છે ? હમો તુરકસતાનની તરફ જઈ શું સામેસવારનું નામ દુખાવી પાછા આવશું ? અય નેક પખત પાદશાહ, તું સારો રવેશ જાણે છે કે, હમો જાપુલી પેહલવાંનોનું નામ એક મરતપે ધનામીનો હેરેમન સાંભલે તો તે પદકાર હેરેમનબો પોતાની દોજખની જગા મુકી તીયાંથી નાશીને અંધારો ગોરમાં ભરાઈ પેસે ! અય રોશન છવના પાદશાહ કેપોસરો, તેં હેવુંબો સાંભલયું છે કે, મસત શેરનું કામ લોખડી કરી સકે ? ઇઆને હમો રોર મરદ જાપુલીની શામણે લોખડીની મીસાલનાં તુરકી પેહલવાંન ઉભા રહી તલવાર મારી શકે ? અય દાનેશ મંદ પાદશાહ, તારા નેક સેતારાની મદદથી એક જાપુલી પેહલવાંન પોતાના લશકર સાથે હરેકે મુલકની તરફ જઈને કાંઈ હજનસંન હજાર દેવ તથા જાદુગરને છવથી મારેછે, પણ તેઓ મધેથી એકબી પેહલવાંન તે વા ભારી દેવોની દેહસતથી પાછો નાશી આવતો નહીં, તો હમો તમામ જાપુલી એ કમ જોર તુરાણી પેહલવાંનોના હાથનો માર ખાઈ નાહારી

તે કેમ આવશું ? અગરચે જે વખત આપણે તુરકસતાનની તરફ જઈ-
એ અને તે અફરાશીઆબની સામણે કીનાની કમર બાંધીએ તેવાર
પચીશ વરશનું કામ હોએ તે પાંચ વરસમાં કરીએ, હેવા હુમો દલેર
પેહલવાંન કેહવાઈએ છયે.”

જેવાર નેક અકલના પાદશાહ કેપ્તુસરોએ એ રવેશના દાનાઈ
ભરેલા સખુન પુઢા દસતાને જાલેજરનો જોખાનથો સાંભલયા, તેવાર
હશીને તે જાલની અકલ તથા દાનાઈ ઉપર આફરીન કીધી. પછે તે દા-
દના લેનાર પાદશાહ કેપ્તુસરોએ પુજોરગવાર જાલેજરને એમ કરી
કહ્યું કે, “અય દાનાવ લોકોના પાદશાહ તેહમુરસનાં ખાનદાનના
દાનાઈ ભરેલા જાલેજર, હું સારો રવેશથી જાણું છું કે, તમો જાપુઝી
પેહલવાંન હેવા નામના ઉઠાવનાર કહેવાઓ છો. પણ આગલા દાના લો-
કો એમ નશીહત કરી ગયા છે કે, જે કોઈ પાદશાહ પોતાનું વતન મુ-
કીને ખીજા મુલક ઉપર જાએ, તે પાદશાહને તરણ વાતનો અંદે-
શો કીધો જોઈએ. તેમાં એક તો એકે જો એ ફરતો આસમાન મને
મદદ કરેતો બેહતર છે, અગર નહીં તો હું મારા દુશમનના હાથ
ઉપર સેકસત આવશ તથા ખીજું એકે મારી પાસે જર ખજા-
ણો ધણો છે અને વરી આલમના લોકો મને નેક ખાહ કરી
જાણે છે, તેથી તે સરવે કોઈ મારો મદદ કરશે. તથા તરીખું એકે
મારી પાસે પેહલવાન તથા લશકર બેશુમાર છે અને વરી મારા
પેહલવાન કવી ખાજુના જોરેમંદ કહેવાએ છે તેથી હું ફતેહ પામશ.
એ રવેશ તે પાદશાહે અવલ તો તરણ અંદેશા કીધા જોઈએ. વાસ્તે
અય ઈશન જમીનના તમામ અંજુમનના સરદાર પીલતન રૂસતમના
ખાપ જાલેજર, હું સારો રવેશ જાણું છું કે મારો પાદશાહીના વખતમાં
જેવા નામના ઉઠાવનાર પેહલવાન હાજર છે, તેવા કોઈ પાદશાહના વ-
ખતમાં હોશે નહી, તેથી હું એમ કરી જાણું છું કે એક મરતબે તમામ
જેહાનના પાદશાહો એકઠા થાઈ પોતાના પેહલવાન તથા લશકર સાથે
એ ઈશન શેહર ઉપર ચડી આવે તો તે તમામ લોકોને મારો પીલતન
રૂસતમ એકલો બસ છે. પણ હાલતો બેહુ જેહાનના પેદા કરનાર અ-
લમ કુદરતના પાક દાદગરની મારે ઉપર સરવે વાતમાં પુરી બખસેસ

છે, વાસતે એ જલેજર, દાના લોકોની નસીહત મુજબ કામ લીધું જો-
ઈએ. માટે તું મારી મજલેસમાં દાના દુરપ્પોન કહેવાએ છે, અને વરી
તું હરધડો નસીહતનો કરનાર છે, વાસતે એ જલેજર અફસીસીઆપનો
આરો તું મને પતલાવ, કે આએ વખત આપણે તેની પછવાડે તુરક-
સતાનની તરફ જઈએ ઇઆ નહી જઈએ ?” જેહેવાર દસતાને જલે-
જરે બુજોરગી ભરેલા પાદશાહા કેપોસરોની જોપાનથી હેવા સખુન
સાંભલયા તેહેવાર તે દાનેશમદ બુજોરગે નેકબખતી ભરેલા પાદશાહા
કેપોસરોને જવાબ દીધો કે, “અય નેક નામી ભરેલા પાદશાહા, હવડાં
આપણે દુશમનની પછવાડે જવું બેહતર નથી, શા વાસતે કે તે આ-
પણે દુશમન હવડાં આપણાં હાથ ઉપર સેકસત ખાઈને તુરકસતાનની
તરફ નાહો ગયો છે, તેથી કાલ કદાચ પાજે મુલકના સરદારો અથવા
પાદશાહો એમ કરી કહેશે કે, ઇશનનો પાદશાહા એવો નામીઆ કહે-
વાતો હતો અને વરી તેની પાસે એકથી એક દલેર પેહલવાનો હતા,
અને તેણે આજેજ થાએલા તુરકી પાદશાહની પછવાડે ગલબો કરતો
આવીને તેનો મુત્રક પોતાની કબજ કરી લીધો. અગર તે તુરકસતાન-
નો મુલક એ કેઆની પાદશાહાને લેવો હતો તો અફસીસીઆપને
લશકર તથા સરદારોનો પોશત પનાહા કેમ નહી કરવા દીધી ? તેહેવાર
જાણુયામાં આવતે કે ઇશનના પાદશાહ કેપોસરો પાસે જે જાબુલી પે-
હેલવાન હતા તે પુરા નામદાર હતા. અગર નહી તો તેઓ સામેસવારનાં
ખાનદાનના પેહેલવાનો ઉપર તાના મારશે કે, તુરકસતાનનો પાદશાહા,
લશકર તથા પેહેલવાનોથી ખાલી થાયો તેવાર તેનો મુલક છીનવી
લોધો. તેથી અય નેકબખત પાદશાહા, હાલ બેહતર તો એજ છે કે,
એ વાત ઉપર એક અથવા બે વરસ ગુજરી જાય તેવાર જોઈએ કે તે
રોસવાઈ ભરેલો પાદશાહા ફરીથી કીનાની કમર ખાંધેછે ઇઆ નથી ખાં-
ધતો. પછે તો જે કાંઈ તારી દાનાઈમાં આવશે અને તું હમોને જે હુકમ
ફરમાવશે તે પરમાણે કામ પબલવવા હમો લોકો તઈઆર છયે. તે ક-
સ્તાં અગરજો હવડાં તારો હુકમ હોય તો તારા સખુન ઉપર હમારાં સર
હાજર છે, કે હમો તારા તાબેદારો તારો સખુન હરગેજ પાછો ફેરવી-
એ નહીં.”

જ્યારે નેક બપ્પતી બરેલા પાદશાહા કેપ્પોસરોએ દાનાઈ બરેલા સખુન જલેજરની જોપ્પાનથી સાંબલયા, તેવાર તે દાનાઈ બરેલી વા- તને પસંદ કીધો. તેવાર પછે તે પાક દીનના પાદશાહા કેપ્પોસરોએ હુક- મ કરી પોતાના ખખનામાથી બારી કીમતના ચઉદ સરપાવ મંગાવયા. તેમાં જરરીન કોલાહા, તથા જડાવદાર દ્રોલાદના બપ્પતર, તથા જરરીનાં જડાવનાં કમરબંદ, તથા જરરીન મુથનો એલમાશનો શમશેર, તથા ને જા, તથા સુનાનાં કુલનો ઢાલ, તથા ચાંચી કમાન, તથા માહી દનદાન- ના સુનાંમાં મધેલાં તખ્ત, તથા ફીરોજનાં તાજ, તથા મોતીના જડા- વની સોનેરી ખુરશીઓ તથા મખમલનાં તથા જરરીન ચીતારનાં રેશમી દીપ્પાનાં કપડાં હતાં. તે કપડાં ઉપરબી પાદશાહી મોતી જડેલાં હતાં. તથા રેશમી જરરીન ફરશ, તથા પાદશાહી લાએકનાં જડાવદાર દેહરા, તથા જરરીન બાતબાતની રાવતાઓ તથા સુનેરી સાજના તથા જરરીન જન- નાં તથા દ્રોલાદની પાખરના તથા મોતીની જુલ નાંપેલા ઘોડા, તથા જરરીન જડાવદાર સુનાની જામ, વગેરે બીજો મજલેસને લાએકનો તમામ સામન તથા પાદશાહી લાલ, તથા રોશન જહલકાત બરેલા બે કીમતી હીરા, તથા બારી કીમતનાં ગોહર, તથા મોતી, તથા માણેક, ત- થા કેરબો, તથા પરવાલાં, તથા જમરૂદ, તથા પોખરાજ, એ તમામ ગંજોના દાખા બરેલા, તથા સુનાની અસરફી, વગેરે બીજો બેશુમાર સામન પાદશાહા કેપ્પોસરોએ પોતાની નજદીક મંગાવયો. અને તેમાંથી એક સરપાવ જ્યાં પેહલવાન રૂસતમને બપ્પશેયો, તથા બીજો સરપા- વ જલેજરને, તરોજો જોહારેને, ચોથો ફરામરજને, પાચમો પરજોને, છ- દો જેહાંનબપ્પશને, શાતમો શામને, આથમો તમુરને, નવમો કરોમાં- નને, દસમો કેરશાસપસાનીને, અગીઆરમો જેહાંનસુજને એરવેશ અ- ગીઆર જાખુલી પેહલવાંનોને તે સરપાવ બપ્પસયો. તેવાર પછે જે તર- લુ સરપાવ રહ્યા તેમાંથી એક સરપાવ અરબસતાનના પાદશાહા તર- માહને, બીજો આકને, તથા તરોજો શરહંગને એરવેશ તે તરલુ સર- દારોને તે સરપાવ બપ્પસયા. તેવાર પછે બીજા ઘણાએક બારી કીમત- ના સરપાવ મંગાવીને ધરાણી, તથા ગોદરેજઆણી, તથા નોજરી, ત- થા ગાવેહંગરના ખાનેદાંનના પેહલવાંનોને તેઓના અંદાજ પરમાણે સ-

રપાવ બપ્પસયા. તે પછે પોતાના બારો ગંજ ખજનાનો દરવાજો ખોલ્યો, અને પોતાના તમામ પેહલવાનોને હુકમ કરી લશકરનો સુમાર મંગાવ્યો. તેવાર તેર લાખ સવારનો સુમાર આવ્યો, તથા પાંચ પીઆદાનો તો કરી સુમાર હતોજ નહી. પછે તે રેહમ દીલ પાદશાહ કેપ્તોસરોએ પોતાનો બે સુમાર ગંજ ખજનો બહાર કહાડ્યો, અને તે તમામ લશકરને સરવે કોઇના અંદાજ પરમાણે ખજનો બપ્પસયા, તેણે કરી તે તમામ લશકર બગેર હાજતનું થયું, ઇઆને કોઇને કરી ચીજનો હાજત રહી નહી, અને સરવે લશકર માતપર થાઇજી. તેવાર પછે તે રોશન બપ્પતનાં પાદશાહ કેપ્તોસરોએ, અરબસતાની આક તથા તરમાહ તથા સરહંગ, એ તરણે સરદારોને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા દેલેર લોકો, તમેએ મારા પેહલવાનો સાથે નેકખાહીનું કામ કીધું, તેના બદલામાં મેં તમેને આજ દનથી તમારા મુલકની સલામી માફ કીધી.” એટલું કહીને તે અરબસતાની લોકોને તેઓનાં લશકર સાથે તેઓનાં વતનનો તરફ રવાને કીધા. પછે દસતાને જલેજરને તથા તેહમત રસતમને તમામ જામુલી પેહલવાનો સાથે બાબાબરૂથી સોશતાનની તરફ રવાને કીધા. તેવાર પછે તે પાકજદ પાદશાહ કેપ્તોસરો, પોતાનાં ઇરાણી લશકરના સરદાર લોકો સાથે પોતે જરરીન તખ્ત ઉપર બેસીને ખુશી કરવા લાગો. હવે એ વાત ઉપર એ દસતાનનો જોડનાર સાએર એમ કરી કેહ છે કે, “અય દાના બાઇ, તું જોકે એ ફરતા આશમાનનો સ્વધઓ શી સ્વેશનો છે કે, તુરકસતાનના પાદશાહને દુખો તથા રંજ તથા સખતી ભરેલો તે સાથે બેઆબરૂનો કરીને તેને તેનાં મુલકની તરફ નહાડ્યો છે, અને વલી તે બદબપ્પત પાદશાહ પોતાનાં મુલકમાં ગયાં તીયાંબી હાએ તથા અફસોસ સાથે તેની બદ કરની પરમાણે માહેતમ ભરેલો રાખ્યો છે. તોબી તે જીધે બપ્પતના પાદશાહ અફસોસીઆબનું દેલ તેને ઠરીને બેશવા દેતું નથી. એ ફરતો આસમાન તે બદબપ્પત પાદશાહને ખુશ ખુવાર કરવા આહેછે. તેથી તે કંબબપ્પત પાદશાહને દીલમાં નવેશરથી ગુશી પેદા થયાં છે કે, હું કેહેવારે માફ લશકર પાછું એકઠું કરું કે, વલી ફ્રેસાદ ભરેલો લલાઈ ઉઠી ઉભી કરું. એ સ્વેશ તે જીધે બપ્પતના પાદશાહનો સ્વધઓ હતો, યાને એવો તેના દેલ

માં ધસદો હતો. પણ તે ખેજલત ભરેલો પાદશાહ, એમ નહીં જાણ-
તો હતો કે, માહારે ઉપર તથા મારા લશકર ઉપર એવી મુશીબત ગુજરી
છે તો હવે હું મારાં તખ્ત ઉપર બેસીને આરામથી દહાડો ગુજરું. એ
મીસાલ તો અફરાસીઆબે વમાસોઝિજ નહીં. પણ હેમાં તે શું કરે ?
કાંએજ તે અફરાસીઆબનાં મોહોતે સેતાબો કીધી હતી, તેથી તે પાદ-
શાહને હરઘડી એવું સુજ પડતું હતું. પણ તેથીજ ઉલટું તું ખીજ
તરફ નેઘાહા કરી જો કે, નેક સેતારેનો પાદશાહ કેપોસરો, રાત દંન ખુ
શી તથા આરામ તથા એપાદત તથા ખેર ખેરાત તથા સખાવત કરીને
આબે તન પાંચ દાહાડાની દુનીઆમાં પોતાનું નામ ખુલદં આસમાન
લગીન પોહોંચારતો હતો.”

હેકાયત લખીછે કે, લશકર મંગાવીજિં બદખખત પાદશાહ
અફરાસીઆબે મુલકે મુલકથી અને નવેસરથી
લડાઈ કરવાનો એરાદો કીધો.

એમ કરતાં યુરી ખસલતનો પાદશાહ અફરાસીઆબ ર-
એના મેદાનની તરફથી સેકસત ખાઈ સરમીનદગી સાથે તુરાન જમી-
નમાં નાશી આવ્યો તે વાત ઉપર એક વરસ ગુજરી ગયું તેવાર તે જ-
દુગર પાદશાહ અફરાસીઆબે પાછો નવેસરથી ફેસાદ ઉઠી ઉભો કીધો.
શાએર કહેછે કે અય દાનાવ ભાઈ, હવે તું નેઘાહા કરી જો કે, તે ખી-
દાદગર પાદશાહને દુનીઆમાં કરી શરમ હતીજ નહીં, કે હું દુનીઆ-
માં રોસવા તથા ખોહાર થાજી છેજ તે વાતનો કોઈ મારી પછવાડે ગોખત
કરતું હશે, અને એ મારી બદ ચાલની વાત કેઆમતના દહાડા સુધી
દુનીઆમાં રહી જશે, તેથી ચાલમના લોકો મારે ઉપર લેઆંત ત નાખ-
શે. હેવો અદેશો કરી પોતાનાં દેલ સાથે ડરતો હતોજ નહીં, અને હમે-
શાં લોભ તથા લાલચની પછવાડે ખોહાર હતો, અને વલી તું જો કે તે
પાદશાહ ઉપર કાંઈક મરતબે નામદાર જખુલી પેહલવાંનોએ શી રવેશ-
નો જેહાંન સીહા કીધી હતી, અને તેના નામીઆ પેહલવાંનો ખોહાર થ-
યા હતા. તે વગરે તે બદખખત પાદશાહનો પોતાનો રોઈતતંન શાહ-

જાદો જાદુમુખ જેહોવો દલેર ખેટો જીવથી માર્યો ગયો હતો, અને જેહુ પેહલવાન રૂસતમનો લડાઈથી તે ઊંઘે બપ્પતના પાદશાહ પોતાનું મોહો સરમ ભરેલું, અને દેલ આજર ભરેલું કરો તુરકસતાનમાં સરમીદગો સાથે નાશી આવ્યો હતો, તોભી તે બદબપ્પતને આરામનો જગા પસંદ નહીં આવી, અને નવેસરથી તેને લડાઈ, તમા ફ્રેસાદ, તથા મરખું, તથા મારખું એજ બેહુતર લાગયું. તેથી એક દાહાડે પોતાનાં દેલમાં અંદેશો કરી સેતાબ એક મજલેસ સમારી બેઠો. તેની સાથે વેશેનો ખેટો પોરાન, તથા મકર ભરેલો હોમાન, તથા બદ બસલતનો પ્યારમાન, તથા રૂશવાઈ ભરેલો રોઈન તથા નસતેહન તથા નાપાક તબીબતનો બુરી બસલતનો લેઆનતો કરસોવજ, તથા ખુની દેલનો લોહાક તથા ગેરુએજ રેહ, તથા જંગાલ, તથા ઇદરાઈમાંન, તથા સપેહેરંમ, તથા કેહેરંમ, તથા ફરશેદવરદ, તથા કલબાદ, તથા શેમોખ, તથા અખવાશ, તથા અરખાશ, તથા જમહુદ, તથા કરાવલ, તથા શાહજાદો શેદો, તથા ચેહેન, તથા જરજશ, એ વગરે બીજા કેટલાએક પેહલવાનો હતાતેઓ સાથે તે ઊંઘાં બપ્પતની અફરાસીઆબ મજલેસ સમારી ખાણું ખાવા બેઠો. એમ કરતાં તે તમામ પેહલવાનો ખાણું ખાઈ ફરેગ થાએઆ, તેહેવાર તે મજલેસમાં લાલ શરાબનો દોર ફરવા લાગો, અને પાકીજે ચેહેરેની રામશગરો ખોશ હલકથી સરોદ ગાવા લાગી, અને પેહલવાન તથા પાદશાહ એક બીજાની ઇઆદમાં લાલ શરાબનો જામ નોશ કરવા લાગા. એમ કરતાં તે મજલેસમાં પાદશાહ અફરાસીઆબે પોતાના તુરકી પેહલવાંનોને એમ કરી કહ્યું કે “અબ મારા દલેર પેહલવાંનો, હું એમ કરી ચાહું છું કે અગરજો તમે લોકો કીનાની કમર બાંધો તો એક મરતબે ફરોદનાં બેટા કયાંનશાહ ઉપર ગલબો કરીએ, અને તેના હાથમાંથી ચાંચ શેહર તથા ગંગનો આપણો કીલલો પાછો છીનવી લીજીએ. હું મુલકે મુલકથી એતલું તો બેશુમાર લશકર મંગાઉ કે, તે લશકર તુરાનથી તે ચાંચ શેહર લગીન દેહેરા મારે તોભી એટલી જગા બસ થાએ નહી. એ રવેશનું બેશુમાર લશકર હું બોલાવું. અબ મારા દલેર પેહલવાંનો, જો આગલી ગુજરેલી લડાઈ તમામ બેઆંન કરી કહું તો, જે દનથી મેં મારા સર ઉપર પાદશાહી તાજ મુક્યું છે તે દનથી આજ

તુલીક એ જોલમગાર ફરતો આસમાન માહારા પપ્પતથી સેતાપ ખી
 શી બેઠો છે. પણ તમામ મુલકના સરદારો ઉપર મારો દસત કુદરત ઘણી
 છે, તેથી આજલગીન મારો આપડ રેહી છે. કેમકે હરેક માહારો મુશકે-
 લોની વખત મારી મદદને વાસતે ખીજે મુલકથી ભારી લશકર આવી-
 પોહોંચતું હતું. તે કરતાં તમેએ કોઈ દાના લોકોને મોહોડેથી સાંભલ્યું
 હશે કે, મારા આપ પશંગના વખતમાં કોણ પાદશાહની તાકત હતી કે,
 હમો તુરકી લોકોની સામણે પોતાના ઘોડાને જોલાત કરાવી શકે. અને
 હું જેવાર તુરાનના તખ્ત ઉપર બેઠો તેજેવારભી કોઈ ધરાણી તથા
 જામુલોની એટલી તાકાત નહી હતી કે, હમો તુરાની લોકોની સામણે થ-
 ઇ શકે. અને હવે ધરાણી તથા જામુલો પેહલવાંનોનો દેહેસ-
 તથી જેમ શેરને જોઈને ગોશપંદનું ગોવાડ નાહારો તે મીસાલ માહા-
 રૂ લશકર તથા પેહલવાંનો નાહારો છે તે વાતથી મને ઘણી સરમ પોહોં-
 ચે છે. શાવાસતે કે, આપણાં તુરાણી લોકો પરથમ સખેખુન મારતા હ-
 તા, તેને જોઈને હવે ધરાણી તથા જામુલી લોકો સખે ખુન મારવા સી-
 ખયા છે. એવો દાનાઈ પરથમ એ લોકોમાં નહી હતી અને હવે આપણ
 લોકોને જોઈને એ લોકોભી હેવી તદખોર શીખયા છે. વાસતે અથ મારા
 દાના પેહલવાન લોકો, તમે જુવો કે આપણ તુરાણી લોકો મસત મગર
 મછ કેહેવાઈએ છીએ, અને એ લોકો નાધલો માહી થઈને આપણી
 આમદી ઉખારવા ચાહે છે એ કેવી મુશકેલ વાત છે. તે કરતાં તમે જોવો
 કે બુરજીગર પરજોનાં કામથી આપણા સર ઉપર શું નીપજી. આએ
 મારા બુહાપાતા વખતમાં એ જામુલો પેહલવાનોથી મારું પપ્પત પર-
 ગશત થયું છે. તોપણ એ વાતની હું કશી ચીંતાં કરતો નથી. હજુર હું
 ઉમેદ રાખું છું કે તે પરગસતે પપ્પતનાં કેખોસરો ઉપર એકવાર કીના-
 ની કમર પાંધરા, અને ધરાણ તથા જામુલ જમીનને મારા કઉઅંતે કરી
 વેશન કરી નાખશ ! અને મારા શાહાજદા જદસુમનો કીનો તે લોકો
 ઉપર લેવશ. અગર જો હું એમ નહી કરશ, અને તમે મારા નામદારો
 મને ઇઆરી નહી આપોને કીનાની કમર નહી પાંધશો તો તે લોકો એ
 તરફ આવોને આપણો તુરાંન જમીનનો મુલક પોતાની કબજ કરશે,
 અને આપણું તખ્ત તથા તાજ છીનવી લેશે. વાસતે અથ મારા નામ-

દારો, હું તમામ મુલક ઉપર નામા લખીને હરતરફ સાંહાંનશી સવારોને દોડાવું છું અને આપણી મદદને વાસતે ભારી લશકર ખોલાવું છું. શી-રીન જોખાનથી નામાં મોકલું અને ભારી ફોજ એકઠી કરું. તે પછે અ-વલ તો મારું આંચ શોહર કેઆનશાહાના હાથમાંથી છીનવો લેઉ અને તે રજતલા છોકરાને જીવથી મારું ? તેવાર પછે મારા ભાઈ કરશીવજનાં ખેટા અરશેવંદને તથા તે નાપાકનો સાથે મારી આરતની ખેનના ખેટા કરાખાન એ ખેઉ પેહલવાનોએ મારેથી પોતાના સર ફેરવી મારે ઉ-પર જોલમ ઘણો કીધોછે તે ખેઉ ખેમરવતોને જીવતા પકડી ભારી ખાં-ધમાં બાધીને એવી તો જગા કેદ કરું કે તે બદકારો પોતાની નજરે રોશન રોજનેભી દેખી શકે નહી. અગર કોઇ આપણો પેહલવાન તે ખે-મરવતોને છોડવવા સાડું મારી પાસે ખુશામત કરતો આવશે અને તે ગમે તેવો મારો પેઆરો હશે તોભી પણ હું હરગેજ તેનો સખુન કમુલ ક-રશ નહી. શાવાસતે કે તે બદકારો ઉપર મારો ઘણોજ મોટો કીનોછે કે તે મારા પોતોકા થઇને મારા દુરામનો સાથે જઈ મલયાછે. તેથી તે લો-કોને સખન સખ આપવી જોઈએ કે ફરીથી કોઈ બોજો એવું કામ હરગેજ કરે નહી. વાસતે અચ મારા સરદારીને લાએકના પેહલવાનો, ત-મા મને એ વાતનો જવાબ શું દેવો છેઓ ? જે કાંઇ તમારો મોખા-રક અકલમાં આવે તે દાનાઈથી મને કેહવો, કેહુતેતમારો સખુન હરગે-જ પાછો ફેરવું નહી.”

જેહેવાર તે મજલેશમાં તમામ પેહલવાનોએ પોતાના બદખખત પાદશાહાની જોખાનથી એવા સખુન સાંબલયા તેવાર સરવે કોઇ તે ઉં-ઘે બખખના પાદશાહા અફરાસીઆપને એમ કરો કેહવો લાગા કે, “અ-ચ તાજ તખખના સરદાર અને તમામ પાદશાહોના પાદશાહા, હમો લો-કોની એવી ખુશી છે કે આપણે રએનું મેદાન એક વખત ખરતરફ ક-રીને એક બોજું નખુજ મેદાન લડાઇને વાસતે શોધી કાધીએ કારણ કે તે રેયેના મેદાનમા આપણુ લોકને ફૂતેહુ નથી. માટેહાલની નવી લડાઇનુ મેદાન કરવા લાયક જગા હમારો નજરમાં એ આવેછે કે, આપણુ એક મરતખે જે હુનનાં કીનારા આગલ લડાઇનું મકાન રાખીએ, અને તે જગા દેહરા તથા રાવતી ઉભી કરીએ. હવે આપણને રએના મેદાનની

તરફ કીનાની કમર પાંધી જાણું સજ્જવર નથી. કારણ કે આપણે તો તે રસ્તેનાં મેદાનમાં કાંઈ મરતબે ગીઆ, પણ તે જગા ઉપર એક વખત બી આપણી ફતેહમંદી થઈ નહી. એટલા વાસતે હવે આપણે એક નવું જ લડાઈનું મેદાન શોધી કહાડવું જોઈએ, અને નવેસરથી કીનો ઉઠાવથા જોઈએ, કે તે જગા આપણી ફતેહમંદી થાએ. એ આપણા ધારવેલા નવાં મેદાનની તરફ આપણે બારી લશકર એકઠું કરીએ, તે ખપ્પર ધરાણના પાદશાહ કેખોસરોને થશે, તેવાર તે પાદશાહ પોતાની મેલે તે તરફ ચાલથો આવશેતો તેની ઉપર આપણા લોકો આફતનો દાહાડો ગુજરશું, અને તમામ ધરાણી તથા જાબુલી પેહલવાનને જીવથી મારી તે કેખોસરોને જીવતો પકડશું, અને તેના પાપ સીઆવખસની મીસાલ તેનું સર કાપી તેનું નામ જહાંનમાંથી ગુમ કરી નાખશું. તેવાર પછે ધરાણનો મુલક આપણાં તાખામાં કરશું, અને સામે સવારનાં સીસતાંન શેહેરને આતશો કરો પાલી ખાક ખરાખર કરી નાખોશું, અને આપણાં દીલની મોરદ મોઆફ્રેક તમામ કામ કરશું. ” એવા સખુન તુરકી પેહલવાંનોની જોખાનથી સાંભલીને તે મજલેસમાં વેશેનો ખેટો પીરાન ખેઠેલો હતો તે એમ કરી કેહવા લાગો કે “અય દાનેશમંદ પાદશાહ, જે કાંઈ આપણા પેહલવાનો વાત કેહેછે તે મનેબી પસંદ આવે છે. વાસતે અગરજો તારો હુકમ હોએ તો એક એમોએ નામનું જંગલ આપણી હદ આગલ આવેલું છે, તે જગા લડાઈનો મકાંન ઠેરવીએ. શા વાસતે કે, તે જંગલ પોહોલાઈમાં તરણસેં ફરશાંગથીબો જીઆદા છે, તથા લંખાઈમાં તો તેનો કરોા સુમાર છેજ નહીં. અગરજો કોઈ સખશ તેજ ચાલની શાહાંનશી તે મેદાનમા રાત તથા દંન દોડાવતો જાએ તો આઠ દાહડે આએ છેડેથી તે પેલે છેડે જાઈ પોંહોચે. હેવું તે જંગલ ફરખ છે. અને તે જંગલમાં આસપાસ પાહાડ તથા પાણીનાં ચશાખી ચેહારે તરફ ફરતા છે. વાસતે અય પાદશાહ, અગરજો તું ખેશુમાર લશકર ખોલાવી એકઠું કરે તો તે મેદાનમાં રાત અને દન આખેરી જલજલાનાં દાહાડાની મીસાલની લડાઈ દુશમેનો સાથે ઊઠી ઉભી કરીએ, અને તે મેદાનમાં આદમીઓનાં લોહીની નદી ચલાવીએ, કે તે સખત લડાઈ જોઈને તું હમોનેખી શાખાશ શાખાશ કરોને કેહું !” એવા સખુન

તે જીવે પપ્પતના પાદશાહા અફરાસીઆપે પોતાના વજર પીરાનની જોપ્પાનથી સાંભલયા, તેથી તે કમ અકલ પાદશાહા એવો તો ખુશીમાં આવશે કે, જે મીસાલ તાજાં અનારનું કુલ ખીલેતે મીસાલ તે પદપપ્પ- ત પાદશાહા ખુશીથી ખોલશે. અને સેત. ૫ હુકમ કરી નવીશાં- દા લોકોને બોલાવયા, અને તે તમામ નવીશાંદા લોકોને કહ્યું કે, “ત- મો તમારો તેજ કલમથી આપણાં તાપ્પાના તમામ મુલકોના હાકમો અ- ને સરદારો ઉપર નામા લખો, તેમાં જે મીસાલ હું કહું તે મીસાલ લખો. તે નામાઓ મધે એમ કરી લખો કે, “તમો શરદાર લોકો ઉપર પાદ- શાહા અફરાસીઆપની હજરો હજર દેઆ હોજો. અય મારા નામદાર લોકો, તમો તમારાં બેશુમાર લશકર સાથે એ નામું વાંચતાને વાર સેતા- પીથી તુરકસતાનની તરફ આવી પોંહોંચજો કે, આપણે સરવે એકઠા થઇને આપણો કોનો આપણાં દુશમનો ઉપર લીજીએ. વાસતે આએ માફ કરમાન વાંચતાને વાર હોશીઆર દેલના થઇ તમારાં લશ- કર સાથે રાત દંત રાહ માપતા આવી પોંહોંચજો.” એ રવેશ તમામ મુલકે મુલકનાં પાદશાહો ઉપર નામાં લખવાનો હોકમ કીધો. તે મધે માહાચીત તથા કપ્પચાક તથા કીતાક તથા કરગરશાર તથા જરજન તથા પાપ્પતર તથા શંગશાર તથા મરગજ તથા માજદરાન તથા કા- શાન તથા અલતાશ તથા રૂમ તથા અરાયુમ તથા ફરગાન તથા કેશ- મીર તથા બોખાર તથા ખાવર તથા ખોતન તથા જંગપાર એ તમા- મ મુલકોના પાદશાહો હતા. જેવાર તે તમામ નામાં તઇઆર થયાં તેવાર તે ઉપર પાદશાહી મોહોર કીધી, અને તે નામાં શાહાનશીસવારોને આ- પી મુલકે મુલક રાવને કીધા.

હવે એનો શાએર એમ કરી કેહ છે કે તમામ જેહાંનનો ફરનાર મેહરવંદ હલકારો તાજદાર પાદશાહ કેખોસરાના હુકમથી તુરાન જમીનમાં પાજે હલકારા લોકો સાથે ગયા હોતો, તે મેહરવંદ રાત અને દંત પાદશાહા અફરાસીઆપની હરેક વાતની જોસતેજોમો ફરતો હ- તો, જેથી તે અકલમંદ મેહરવંદને પાજે આદમીઓની જોપ્પાનથી એવી ખપ્પર થઇ કે તુરાનના પાદશાહા અફરાસીઆપે મુલકે મુલક નામાં લખીને પોતાની મદદને વાસતે બેશુમાર લશકર મંગાવ્યું છે, અને

વલી એક નવું મેદાન અમોએ નામનું કેહવાએ છે તે જગા લણધનો જુડો રોપવા ચાહે છે. એવી ખપ્પર પાજે આદમોએની જોપાનથી તે મેહુરવંદે સાંભલી તેથી સેતાપ જે જગા પોતે મકાન કરી રહ્યો હતો તે જગા આવથો અને પોતાની સાથે હલકારા લોકો હતા તેહમાંથી એ હલકારાની જોડ તધઆર કીધી. તે ખપ્પરના પોહોંઆડનાર હલકારા ચાલવામાં એવા તો હતા કે તેની ચાલ જોધને તેજ ચાલની શાહનશી-ભી શરમાતી હતી. હેવા તે હલકારાઓ ચાલવામાં તથા દોડવામાં ઘણા જખરદસત હતા. તે હલકારાઓને તમામ વાતથી વાકેફ કરી તેમાંથી એક જોડ ધરાણુ જમીનની તરફ ખીદાર ખખતનાં પાદશાહા કેખોસરોને અફરાશીઆપના કામથી વાકેફ કરવાને વાસતે રવાને કીધો. તથા ખીજ જોડ સોસતાનની તરફ નામદાર રૂસતમ ઉપર મોકલી કે, તે સરફરાજ એ કામથી વાકેફ થાય. તેવાર પછે તે મેહુરવંદ પોતે એક ખીજ પાદપા નામનાં હલકારા સાથે તુરાન જમીનમાં રહ્યો, શા વાશતે કે તે તમામ લશકર તથા પાદશાહા અફરાશીઆપનાં ખીજ કામથી વાકેફ થાય. એટલા વાસતે તે મેહુરવંદ પાદપા હલકારા સાથે તુરકશતાનમાં રહ્યો હતો. હવે એ તરફ તુરાનમાંથી પેલા જે ચાર હલકારા મેહુરવંદની નજદીકથી નીકલયા હતા તેમાંથી એ હલકારા પરથમ ધરાણુ જમીનની તરફ પાદશાહ કેખોસરોની નજદીક આવી પહોંચ્યા. તેઓએ આવતાંને વાર પોતાનાં સર જમીન ઊપર મેલી પાદશાહા કેખોસરોને સેજદો કીધો અને દોઆ કરી કેહવા લાગા કે, “અય હફતે કેરાવર જમીનનાં પાદશાહા, હમો તુરાન જમીનની તરફથી દોડતા આવયા છયે અને તું નામવરને ખપ્પર કરોએ છયે કે બેદાદગર અફરાશીઆપે પાછું તોફાનનું ખી જ રોપી નવેસરથી લણધ ઉઠાવવાને વાસતે ઘણાએક મુલકો ઉપર નામાં લખીને પોતાની મદદને વાસતે લશકર ખોલાવયું છે. અને એ લણધને માટે અમોએ નામનાં જંગલને પરાંદ કરી ઠરાવયું છે. અય નામવર શાહા, એજ વાતની ખપ્પર કેહવાને વાશતે ખીજ એ હલકારા જખલોસ તાનની તરફ પણ દોડાવયા છે કે તે તરફ જધને સરફરાજ રૂસતમને એ વાતની ખપ્પર કરે.” જેવાર પાક એતેકાદના પાદશાહા કેખોસરોએ હલકારા લોકોની જોપાનથી હેવા સખુન સાંભલયા, તેવાર તે પાકજદ

પાદશાહ પોતાના ઇરાણી પેહલવાનોને એમ કરી કહ્યું કે, “અથ મારા સરકારના દેલાવર લોકો, તમે સાંભલો છો કે, વરી ફરોથી ઉધા ખપ્પત નાં પાદશાહ અર્કશાસીઆપે બેદાદીતું ઝાડ નવેસરથી રોપ્યું છે માટે હું એવું ધારું છું કે, એ જીવનમગાર પાદશાહને લીધે પાછો જોહાન ફેશાદ ફીતુર બરેલી થાશે, અને ખીચારા હજારો ગરીબ સેપાહી લોકોનો મુક્તમાં જન જશે. અથ માહારા સરદાર લોકો, તમે હવે એમ કરી જનજો કે, એ પદ ખસલતના પાદશાહ અર્કશાસીઆપની આપેર નજદીક આવી છે.” એટલું કેહીને પોતાની નજદીક જે કોઇ પેહલવાન લોકો હજાર હતા તેઓને હોકમ કીધો કે, “અથ મારા નામદારો, તમે સરવે કોઇ પોતે પોતાના લશકરને તઈઆર કરી રાખો. શા વાશતે કે એ બેદાદગર પાદશાહની ખપ્પર સીસતાનની તરફ ગઈ છે, તેથી દેલાવર રૂસતમ પોતાના બેટાઓ તથા લશકર સાથે રેલના પાણીની મીસાલ દોડતો આવી પોહોચશે, અને તે માહારો સરકારના જે પરમાણે હોકમ કરશે તે પરમાણે આપણાં લશકરને તુરત રવાને કરવું પડશે.” એવા સખુન પાકજદ પાદશાહની જોખાનથી સાંભલીને તમામ ઇરાણી પેહલવાનો પોત પોતાના કામથી હોશીઆર રહ્યા.

હવે ખીજ તરફ પેલા બેગી હલકારાઓ જેવા જાન્યુલ શેહરમાં જઈ પોહોંચ્યા તેવાર તે લોકોની જોખાનથી તાજ ખપ્પર રૂસતમ તથા જોલજર તમામ વાતથી વાકેફ થયા, તેથી સેતાપ પોતાનાં જાન્યુલી લશકરને તઈઆર થવાનો હોકમ કીધો. તેજ વખત તમામ લશકર તઈઆર થયું, અને સરવે પેહલવાનો પોતપોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ જાન્યુલોસતાનમાંથી બહાર નીકળીને ઇરાણી તરફ રાહ માપવા લાગા. એમ કરતાં જોહાન પેહલવાન રૂસતમ પોતાનાં તમામ પેહલવાનો તથા લશકર સાથે ઇરાણી તરફ આવી પોહોંચ્યો, તે ખપ્પર પાકદીનના પાદશાહ કેખોસરોને થઈ કે, બોજોરગી બરેલો જાલેજર તથા પીલતન રૂસતમ પોતાનાં તમામ શાહાજદાઓ સાથે એ તરફ આવી પોહોંચ્યો છે. એવી ખપ્પર સાંભલયાથી તે નેક એતેકદનો પાદશાહ કેખોસરો ખુશીમાં આવીને તાજ ગોલાખનાં કુલની મીસાલ ખીલલયા. અને તેજ વખત તમામ ઇરાણી પેહલવાનોને હોકમ કીધો કે,

સેતાપ તમો તમારાં તમામ લશકર સાથે તે સરફરાજ લોકોને એસતેક પાલ જવો. એવો હોકમ સાંભલયાથી તમામ ઇરાની પેહલવાનો પોત પોતાના લશકર સાથે હાથીની પીઠ ઊપર નગારાં ધમધમાવતાં જાણુ-લી પેહલવાનોને લેવા એસતેક પાંલ ગીઆ. એમ કરતાં તે બેઉ તરફના નામવશે એક બીજા સાથે મોલાકાત કરી ઇરાણ શેહરમાં આવી પોંહોંચયા, તેજ વખત બુલંદ મરતપાના પાદશાહ કેપોસરોએ, દાનાઈ ભરેલા જલેજરની તથા તેહમતન રૂસતમની સાથે બગલગીરી કીધી. તેવાર પછે એક પાકીજેહ લજલેસ સમારી સરવે કોઈ ખાણું ખાવા બેઠા, અને અફરાસીઆપના બાપમાં ગોસ્તેગો કરવા લાગા. હવે પેલી તરફ તુરકસતાનના પાદશાહ અફરાસીઆપનું નામું તમામ મુલકે મુલક પોહોંચયું, તેથી હરેક મુલકનું તમામ લશકર કોલજમનાં દરોઆવની મીસાલ મોજ મારતું પચ્ચેદરપચ્ચે તુરકસતાનની તરફ આવવા લાગું તેમાં અવલ પોતનનાં મુલકની તરફથી પીસતાલીશ હજાર સવાર આવી પોંહોંચયા તેહેવાર પછે ખાવર તથા બોખારા એ બેહુ શેહરની તરફથી તીશ હજાર સવાર નેજનાં મારનાર આવી પોહોંચયા. તેની પછવાડે કાશમીર તથા કાશાન તથા અલતાશ એ તરણ મુલકની તરફથી લડાએક તીશ હજાર સવાર આવી પહોંચયા. તે વગેરે રૂમ તથા માજંદરાન એ બે મુલકની તરફથી એક લાખ સવાર શમશીર તથા ગોરજનાં મારનાર તુરાન જમીનમાં આવી પોહોંચયા તેવાર. પછે ચીન તથા, ફરંગાન તથા ચરાયુમ એ તરણ મુલકની તરફથી લડાએક સીહા પાહાડની મીસાલનાં સાઠ હજાર સવારે ભારી દબ્બદબાથી આવો મકાન કીધો. તેની પછવાડેથી માહા ચીનની તરફથી ચીની લોકોના લશકરના બે લાખ સવાર લડાઈના કરનાર ધરપકડ ભરેલાં પોતાનાં કોનામાં આવી પોહોંચયા. તેવાર પછે મરગજ તથા શગશાર તથા બાખતર તથા જરજન એ ચાર મુલકની તરફથી તમામ ઘોડેશવાર એક લાખ સવાર સીપાઈ નેજના મારનાર તથા તીર તથા છુટ ભાલડીનાં મારનાર અને નામીઆ આવી પોહોંચયા. તે વગેરે કબચાક તથા કીતાક તથા કરમશાર એ તરણ મુલકની તરફથી તરણ લાખ સવાર તમામ નોવજવાન અને નરે દેવની મીસાલનાં ગોરજનાં મારનાર તુરાન જમીનમાં આવી પહોં-

ચયા. તે વગરે ઘણાંએક પીજ શોહર તથા મુલકે મુલકથી અફરાસી આપની મદદને વાસતે એટલું તો ખેશુમાર લશકર આવી પેહોચયું કે તેનો કરો સુમાર હોજ નહીં. એ રવેશનું ભારી લશકર આવીને તુરાન જમીનમાં એકઠું થયું તેણે કરી તે મુલકની તમામ જમીનભો હંકાઈ ગઈ તથા તે લશકરનાં ગોલપ્યાંગનો અવાજ માહતાપના કાનમાં જઈ પોહોંચ્યો. તથા ખેશુમાર ઘોડા હરણતા હતા તેના પોકારે કરી તમામ જેહાંન ધુજવા લાગી અને તે લશકરનાં રંગ ખે રંગી ભાત ભાત નાં લેખારો કરી હવાભી દોરંગી નજર આવતી હતો. જેવાર પશાંગના ખે ઠા અફરાસીઆએ એવું ભારી દબ્બડા ભરેલું તમામ લશકર જોયું તેજેવાર વીરોના ખેટા પીરાંનને તથા પીજ તમામ તુરકી પેહલવાંનેને એમ કરી કહ્યું કે “અય મારા નામદારો હવે તમો શું ચાહો છો. એટલું ખે શુમાર લશકર તો આપણી મદદને વાસતે કોઈ વખત આયું તું નહીં. વાસતે હવે હું એ ખે શુમાર લશકરની મદદથી એવીતો ઉમેદ રાખું છું કે મકર ભરેલા જલેજરની ખુનીઆદનાં તમામ પેહલવાનોને જીવતા પકડી મુલી ઉપર ચઢાવું અને ધરાણું તખ્ત ઉઘાવી જમીન ઉપર ઊંધું માડું અને તમામ ધરાણી પેહલવાંનેને પકડી તીર અંદાજ કરી જીવથી માડું અને તેહોનનાં તનનાં ગોશતનો ખોરાક ગીદ જનવરનો કરું અને ધરાણુ તથા જખુલનો મુલક મારા તાપામાં ક રૂ તથા જે સગજ રૂસતમની ખે ખેટી ચઉદમો રાતનાં ચાનની મીશાલ ની ખુખ સુરત છે તેને મારો પ્યાંદીની મીશાલ કરી રાખું” એ રવેશથી તે ઉધી અકલનો ખોદાદગર પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાનાં સપેહ સાલાર પીરાનને તથા પીજ તમામ પેહલવાંનેને પ્યાંગે ખોલંદ અવાજ મારી કહેતો હતો. એમ કરતાં જેવાર તમામ લશકરે દેહરા તથા રાવતો મારીને મકાન કીધો તેથી તું કહે ગોએઆ તે લશકરનાં ગોલ પ્યાંગનાં અવાજે કરી જમીન તથા જમાનો ધાભરો પડવા લાગો, અને એ આસ માન ઊપર તમામ સેતારાનો સરદાર જે રોશન આક્રતાપ કેહવાએ છે, તેભી પોતાનાં દેલ સાથે વીચાર કરી કેહવા લાગો કે વરી નવેશરથી દુની આમાં ફ્રેસાદ ઉઠી ઉભો થયો તેથી શંમશીરનો વરસાદ વરશરો અને લ ખો લાખ સવારનાં જીવ જશે અને એક પીજમાં ભેલાઈને ખે શુમાર

લોહી જમીન ઉપર નાંખશે તે હું કેમ દેખી શકશ, તેથી બેહેતર એ છે કે એ જગા મુકીને હુંભી મારી ચાલવાની રાહ પીછ શોધી કાઢું ! એ રવેશ રેશન આફતાપભી કેહતો હતો. તે વગેરે તે તમામ લશકરમાંથી નગારાં તથા નોખત તથા નફેરી તથા પીતલની કરનાએનાં અવાજ નીકલતા તે અવાજ સાંભળીને જંગલમાં શેર તથા ખપ્પર તથા ચીતા તથા વઝૂં એ વગેરે તમામ શેકારી જનવર દર ભરેલાં થઈ હર તરફ નાશવા લાગા અને એમ કરી બોલતાં કે આજ કેટલાએક મહોના થયા હુમારા જીવને જરા કરાર હતો તે પાછાં પીકરાંમાં પડ્યા ! એ રવેશ તે શેકારી જનવરભી કહેતા હતાં તથા જે જમીન નીચેની ગાવ છે તેભી પોતાનાં દોલમાં આજોરદા થઈને કેહવા લાગી કે, વરો કોણ બાણે કે કહી તરફની જમીન માહારાં શીંગડાં ઉપર ભારી થશે, તથા તમામ પેહલવાંનો પોતાના ઘોડા દોડવી ભારી ગોરજ મારશે તે ગોરજનાં ધમકારા હું શી રવેશ સંભાલી શકશ, વાસતે એ પેદાના કરનાર દાદગર દાદાર, મારા સીંગડાંમાં તું જોર ખખ્ખરજે કે હું એ તમામ પેહલવાંનોનાં ભારી ગોરજના ધમકારા સંભાલી સકું ! એ રવેશ તે પાટાલની ગાવભી આજેજ આવી કેહતી હતી, તે વગેરે મામાં અરજુલા ધ્યાને એ જમીન પોતાનો સોનો છુપાવા લાગી, કે વરી મારા સોના ઉપર નજાજખમ પડશે; આગલી લડાઈના સવારોના ઘોડાની નાલના જખમ મારા સોના ઉપર પડ્યા છે તે તો હજુર દરોસત થયા નથી, અને વરો એ જોલમગાર પાદશાહ અફરાશીઆએ બે શુમાર લશકર એકઠું કીધું છે તેથી નવેસરથી મારો સોનો ચાક ચાક થઈ જશે ! એ રવેશ જમીનભી કેહેતી હતી. તે ઉપર એનો શાએર એમ કરો કહેછે કે “અય ભાઈ આએ મારા ભેદની વાતમાં જે કોઈ દાના મરદ હશે તે સમજ જશે. પ્યાકી જે કોઈ નાદાન બે અકલ હશે તે તો હશીને મારી મશકરી કરશે પણ એ વાત કાંઈ મશકરી કરવાની નથી. એ તો સમજવા લાએકની છે.” પાદશાહ અફરાશીઆએ જોયું કે મુલકે મુલકથી મારો મદદને વાસતે એટલું લશકર આવી એકઠું થયું છે તો એ લોકોને ગંજ ખજાનો ખખ્ખરોએ જોઈએ, કે જરની લાલચથી મારા દુશમન ઉપર તલવાર મારે. એ રવેશ અદેશો કરો તે સુમીઅત ભરેલા પાદશાહે ગંજ ખજાનોનો દરવાજો

ખોલેઓ. તે ખજાનો આગલા બેઝોરગ પાદશાહોનાં વખતનો હતો. તે માંથી બે શુમાર ગંજ ખહાર કાઢીઓ તે ખજાનાને જોઈ સુમ દેલનો અફરાસીઆપ હોયે તથા અફસોસ ખાવા લાગો અને એમ કરી કેહવા લાગો કે “એ મારા બેઝોરગ લોકોને વખતનાં ગંજ ખજાના, હું તુને હરજેખ ખરચ કરતે નહીં, પણ હેમાં હું તે શું કરું! મારો દહાડો ખરજેશતે થયો છે તેથી હું તુને ખરચ કરું છેજી, શા વાશતે કે હજુરબી હું એવો ઉમેદ રાખું છજી કે જે તે વાતે મારો દહાડો રોશન થાયે. અને એ ફરતો આશમાન મારો દાદ લીએ એટલા વાસતે અયા મારી આંખની કીકીનો મીશાલ પીઆરાગંજ ખજાના! હું તુને ખરચ કરુંછેજી!” એટલું કહી હુકમ કીધો કે એ તમામ ખજાનો મારી મદદના કરનાર લશકરને વેહેંચી આપો તેજ વખત તે તમામ લશકરને ખજાનો ખપશેઓ તે ઉપર એનો શાએર એમ કરી કેહ છે કે અગરચે જેતું ખત ખરગશતે થયું હોએ અને તેની મદદને વાસતે કાંઈ હજરો હજર પેહલવાન તથા લાખો લાખ સવાર સાથે કીનાંની કમર ખાંધી આવે તોભી તેનાં ખદ સેતારાની ચાલથી તે બેશુમાર લશકર લડાઈમાં હારી જાયે. પણ જે પાદશાહનું ખખત રોશન હોએ અને તેની તરફનાં શો પેહલવાન હજર સવાર સાથે તેની સામણે થાયે તો તે રોશનખખતવાલાનું થોડું લશકર પેલાં બેશુમાર લશકર ઉપર ગાલેખ આવે અને તે ઊંધાખખતનાં પાદશાહનાં ઘણાંખી જખરદસત પેહલવાન હોએ તોભી તેને રોશન ખખતનાં પાદશાહનો એક સવાર જીવથી મારે. વાસતે એ ભાઈ, તું જો કે અફરાસીઆપનું એટલું બેશુમાર લશકર હતું અને ઘણા નામીયા પેહલવાનભી હાજર હતા, તોભી રોશનખખતના કેપોસરોની ખરાખરો કરી શકયા નહીં અને તે કેપોસરોએ પોતાના નેક સેતારાની ચાલથી તે તુરકી પાદશાહના નામીયા પેહલવાંનોને જીવથી મારયા. વાસતે એદાના ભાઈ, તું જો કે તે અફરાસીઆપ શી રવેશ રોશવા તથા ખોહાર થાયેઓ. હવે તે તુરકસતાનો પાદશાહરએના મેદાનમાંથી કસેસત ખાઈનાશી આવયે હતો, તે વાત ઉપર એક વરશ ગુજરી ગયા પછી તે પાદશાહે લશકર એકઠું કરવા માંડ્યું તેથી તે લશકરને એકઠું થતાં ખીજું એક વરશ

ગુજરાતે ગયું તેવાર તે અફસરીઆપનું તમામ લશકર એકઠું થયું. તેજ વખત પીઠાદગર અફસરીઆપે પોતાનાં સપેસાલાર પીરાનને હોકમ કીધો કે “એ મારા નામદાર વજીર, તું આએ વખત કીનાંની કમર પાંધ અને તારી સાથે તારા ભાઈ દેલાવર હોમાન તથા પ્યારમાન તથા તારા દેલાવર ખેટા રોઈનિ તથા નશતેહેન એ ચાર પેહલવાન તથા તે વગેરે લડાએક એક લાખ સવાર ચુનંનદા લોહાંની પાખરનાં રાખનાર ચુતી કહાડીને લેઈને ચાંચ શેહરની તરફ જઈને જોલમ ભરેલા કચ્છે-આનશાહને જીવથી માર અને તારું નામ બુલંદ આરામાન શુધી ઉઠાવ અને સેતાપ તું તાહાઈ લશકર પાહેર કાહાડ અને તેજ વાનો મી-શાલ ચાંચ શેહરની તરફ જઈને પાદેલ અરશેવંનને તથા પેહલવાન ક-રાખાંનને જીવતા પકડ જેવા તે પીરાને અફસરીઆપની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેજ વખત વીશેનો ખેટો પીરાન એક લાખ સવાર શમશીરનાં મારનાર તથા ચાર તુરાની પેહલવાન પોતાની સાથે લેઈને ચીનનાં દરીઆવની મીસાલ મોજ મારતો ચાચ શેહરની તરફ ચાલ્યો, કે તે મુલક પોતાની કપજમાં લાવે” તેવાર પછે તે અફસરીઆપે પોતાના ખેટા સેદાને એમ કરી કહ્યું કે “એ મારા નામ-દાર ખેટા, તું પોતાનો સાથે પેહલવાંન ફરશેવરદને તથા લોહાક તથા ક-લપાદ તથા શેમુખ તથા ગરૂએ જરહે એ પાંચ પેહલવાન તથા એક લાખ સવાર લેઈને ખારજમ શેહરની તરફ જા શા વાશતે કે ચાંચ શેહરની લડાઈની ખપ્પર જાખ્યલોસતાનની તરફ થશે તો તે હરેક જાખ્યલી પેહલવાંન એ ખપ્પર સાંભલતાને વાર પોતાના લશકર સાથે જાખ્યલોસતાનમાંથી નીકલશે તેવોજ ખારજમ શેહર ઉપર થઈ કચ્છેઆનશાહનો મદદને વાસતે તુરાન જમીનમાં આવશે. તેથી તું તે લોકોનો રસતો બંદ કરેને કીનાંથી લડાઈ ઉઠાવજે કે એટલા વારમાં તો રાપેહસાલાર પીરાન તે ચાચ શેહરને પોતાની કપજમાં કરી લેશે.” એ રવેશ પોતાનાં શાહજીદાને સમજાવી એક લાખ સવાર સાથે તથા પેલા પાંચ પેહલવાનોની સાથે ખારજમ શેહરની તરફ રવાને કીધો. તેહેવાર પછે પોતાનાં ભાઈ ગરશીવજને હોકમ કીધો કે, “અચ સરફરાજ ભાઈ, તું સેતાપ કીનાંનો કમરબંદ પાંધ; અને તારી સાથે શમશેરના મારનાર

લડાએક તરણ લાખ સવાર લે, કે જે મરગેજ તથા શગશાર તથા કપ્પ-
ચાક તથા કીતાક તથા કરગરશાર તથા માજંદશન એ છ મુલકની તરફ-
થી આવેલા છે. તે વગેરે ગોરજના મારનાર છ દલેર પેહલવાનભી તારી
સાથે લે તેમાં એક જંગાલ તથા પીળો ઇદરાઈમાન તથા તરીજો શપેહ-
રમ તથા ચોથો કેહેરમ તથા પાંચમો અરખાશ તથા છઠો કરાવલ છે. તે-
મને લેઈને તું અમોએ નામના જંગલની તરફ જ, અને તે જગા
દેહરા મારી મકાન કર, શાવાસતે કે તે જગા લડાઈનો જુ'હો ઊભો કરવો
છે." એટલું કહી તે નાપાક તખ્તઅતના તથા ખુરી ખશલતના ગરથીવ
જને લશકર આપી તે તરફ રવાને કીધો.

હુકામત લખી છે કે, ખપ્પર થઈ પાદશાહ કેખ્રસરોને
અફરાસીઆએ કીધેલા લડાઈના ખંદોખસતની,
અને મોકલયો તેણે પીરાન વજરને લશકર
આપી ચાચ શેહર તરફ.

હવે એનો શાએર એમ કરી કહે છે કે, તુરકસતાનમાંથી અફરા-
સીઆએ પોતાનું લશકર તરણ તરફ મોકલીયું અને પોતે ખેશુમાર લ-
શકર સાથે તીઆંજ રહ્યો, શા વાસતે કે, તે પાદશાહ એમ અંદેશો કીધો
કે જેવાર કેખ્રસરોનું લશકર મારા કામની ખપ્પર સાંભળીને એ તુરકસ-
તાનનો તરફ આવશે તેવાર જે તરફ મદદને વાસતે જવું પડશે તે તરફ
હું લશકર સાથે જઈ પાંહોચશ, અને મારા દુશમેનની ગેરદ કહાડી ના-
ખશ. એ રવેશ અંદેશો કરી પોતે પોતાના ગંગ ખેહુશત નામના શેહ-
રમાં રહ્યો.

હવે જેહાનમાં ફરેલો મેહરવંદ હલકારો જે પોતાની સાથેના પા-
દશા નામના હલકાર સાથે તુરાનમાં રહેલો હતો તે, પાદશાહ અફરાસી-
આખનાં તમામ કામથી વાકેફ થઈ એક ખીજતને એમ કરી કહેવા લા-
ગ્યા કે, “હવે એ જગા ઊભા રહેવું ખુબ નથી, શાવાસતે કે દુશમનનું
તમામ લશકર ચેહારો તરફ હલમલો રહ્યું છે. વાસતે આપણ એ
જગાથી દોડતા જઈને તાજદાર પાદશાહ કેખ્રસરોને ખપ્પર કરીએ.”

૧૩૦ અફરાસીઆપની હીલચાલની કેપ્પસરોને ખબર. [ખરજો નાચું-

એ રવેશ એક ખીજ સાથે ગોસ્તેગો કરોને તે ખેહુ હલકારા, જેમકે ક-
માનમાંથી તોર નીકલી જાએ તે મોશાલ રાત દન રાહ માપતા વંટોલી-
આના વાની મોશાલ ઇરાન જમીનની તરફ આવી પોહોચ્યા. એમ ક-
રતાં જેવાર તે હલકારા કેપ્પોસરોના તખ્તની નજદીક આવ્યા તેજ વ-
ખત જમીન ઉપર યોસો દેધ, આંગે બોલંદ ઇઆને મોટા અવાજથી
કેહેવા લાગોયા કે, “અય તાજ તથા તખ્તના જેપના દેનારા તમામ
જેહાનના પાદશાહ તું નાજ તથા નખશંથી હમેશાં ખુશી ભરેલો રહેજે.”
એ રવેશ દોઆ કરીને પછી કહ્યું કે, “અય ખીદાર ખખતના પાદશાહ,
વલી જદુગર અફરાસીઆપે તુરાન જમીનમાં બેશુમાર લશકર મુલકે
મુલકથી મંગાવી એકઠું કીધું છે. તે લશકર એટલું તો એકઠું થઈગિછે
કેતેનો શુમાર હમોથી કહાડો શકાયો નહી. તે લશકરે કરી જમીન તથા
જમાનોબી આજેજ આવી ગયા છે. વલો તે લશકરમાંથી એક લાખ
સવાર તથા પેહલવાંન પીરાન વજરને સોંફેઆ છે, તેથી તે પીરાન એવાં
લશકર સાથે ચાર શેહેરની તરફ ગએ છે, કે તયાં જઈને નામદાર
કયાંનશાહને જીવથી મારે. તેવાર પછે અફરાસીઆપે પોતાના બેટા
શેદાને એજ રવેશ લશકર આપી ખારંજમ શેહેરની તરફ મોકલયો છે,
તથા તરણ લાખ દેવની મીશાલનાં શવાર તથા છ તુરાની પેહલવાંન સા-
થે નાપાક તખીઅતનો ગરશીવજ અમોએ નામનાં જંગલની તરફ
આવો મકાન કરી પડ્યો છે, તથા અફરાસીઆપ તો પોતે કેટલાં એક
લશકર સાથે પોતાનાં ગંગ ખેહુરાત શેહરમાંજ રહેઓ છે.” જેવાર રોરાન
ખખતના કેપ્પસરોએ મેહરવંદ હલકારાની જોખાનથી એવા સખુન સાં-
ભલયા તેવારે પોતે ચાહીચિ કે, અવલ હું પીલતન રસતમને હોકમ
આપું. એટલો વીચાર કરતો હતો, એટલામાં તો દેવોની પાખુનો આં-
ધનાર જેહાં પેહલવાંન રસતમ પોતાનું દેલ ગોસસા ભરેલું કરી કેહેવા
લાગ્યો કે, “અય જવાન ખખત ખુખસુરતી ભરેલા પાદશાહ તું મને
લગઈતા પાખમાં શું હોકમ આપે છે? જોલમના પેશાનો કરનાર બદ
ખસલતનો અફરાસીઆપ રાત તથા દન કીનાંની કમર આંધવા શોવાય
કાંઈ આરામનો જગાંતો જનતોજ નથી, કે કેટલીક એક મરતબે લશ-
કર એકઠું કીધું અને આકેખત નફ્રોતો દીદોજ નહી, અને રોશવા થઈ

પોતાનાં મુલકની તરફ નાહાશી આવ્યો. એ મીશાલ તે અક્રાસીઆખ અંદેશો કરેછે ઇઆ નથી કરતો; પણ હવે માલુમ થઈ ગયું કે, તે પોતાને હાથે પોતાનું સરખરખાદ કરવા ચાહેછે, કાંકે વલી તે ફ્રેસાદ ભરેલા પાદશાહ હિંદ રની, મીશાલ પોતાનું સરસુરાખમાંથી બાહર કહાડ્યું છે. પણ અય પાદશાહ, હવે તું એમ કરો બાણ કે તેનો જીવ લેવાને વાસતે આજ દંનથી હું પોતે કોનાનો કમરખંદ પાંધું છે, તે કેહેવાર પાછો ખોલશ કે, જેવાર તુરાન જમીનનો તમામ મુલક મારા તાખામાં કરશ તેવાર. તયાં લગીન અગરજો પાછો ફરું તો નામદાર સામેસવારનાં જનંત મકાની રોવાનનાં કસમ, તથા પાકજદ સીઆવખશ જે બગેર તકશીરે જીવથી માર્યો ગયો છે તેની જુદાઈનાં કસમ, તથા જેહાં પેહલવાંત દેરશાસપની મરદાનગીનાં કસમ, તથા બેહુ જેહાંનનાં પેદા કરનાર પાક દાદગર દાવરનાં કસમ, તથા મેં એક દાના નજુમીની જોખાનથી સાંભલીછી છે કે એ ઇશનના તખત ઉપર એક ગોસતાસપ નામનો પાદશાહ બેસશે અને તેના વખતમાં એક પેગમખર હજરત જરતોશત નામનો પેદા થાશે, તે જરથોશત તેની પાક દીનનાં કસમ, તથા એ બુલંદ આશમાન ઉપર આલમના લોકોને નુર તથા ફતેહમંદીના ખખરાનાર આફતાખ તથા માહુતાખ જે જલકાટ ભરેલા છે તેમના જલકાતનાં કસમ, તથા તું રોશાંત ખખતનાં પાકજદ કેખોસરોનાં તાજ અને તખતના કસમ તથા માહારો માએ નેકખખત રોદાખેએ મને દુધ પાઈ પરવસ કીધો તેની પરવરશીનાં કસમ, તથા તારો પાદશાહીમાં જે કોઈ નામીઆ પેહલવાન કહેવાએછે તેઓનાં જીવનાં કસમ. એ સઘલા કસમ ખાઈ કહું છું કે તુરાન કસતાનનો તમામ મુલક ઇરાણનાં તાખામાં કર્યા વગર હવે હું પાછોતી ફરું જ નહીં. વાસતે અય દાનાઈ ભરેલા પાદશાહ હવે આપણને સુસત કરવી ખુખ નથી, શા વાસતે કે આપણ જો સુસતી કરશું તો એ વખત તે દુશમેન અવલ તો આપણાં કયાંનશાહ ઉપર પોતાનાં દેલનુ ચાહીઉ કરી લેશે. તેથી તું હમોને સેતાખીથી રજા આપ કે હમો તુરકસતાનની તરફ જોશ કરતા જઈ પહોંચીએ. અગર અક્રાસીઆખનું તમામ લશકર નેર રોહરની મીશાલનું હોશે તો તારાં એકખાલથી અને તારાં નશીખની મદદથી હમો શહી જાંનવર છેલ્યે” જેવાર કેખોસરોએ

જેહાં પેહલવાંનની જોખાંનથી હેવા સખુન સાંભલયા તેવાર એમ કરી કહ્યું કે, “અય ફતેહમંદી ભરેલા તાજ અપ્પશ રૂસતમ, તું વાત કહે છે તે દરોસત છે, કે અગર કોઈ ફાડનાર વરૂની મીશાલ જાતે જોરેમંદ હો-એ પણ તેનો દહાડો પરગસતે થયો હોય તેવાર તેને એક લોકડી સરખો માણસ પણ ઉઠાવીને જમીન ઉપર મારે અને તે જોલમગાર પાદશાહનું તખ્ત અને તાજ તેનો બેદાદીથી એક નાધલું છોકરું છોનવી લીએ. જેવાર નાપાક જોહાકે આલમના લોકો ઉપર જોલમનું ખીછાનું ખીછાવોળી તેવાર ખીછાણાને લપેટનાર પાક દાદગર દાવરે ફરેદુનને પેદા કીધો. તે ફરેદુને એક લેહજામાં જોહાકની પાદશાહી છીનવી લીધી. વાસતે અય રૂસતમ, તે ખોદાદગર પાદશાહની પાદશાહી આપણને લેતાં શું વીલમ લાગનાર છે? તેથી તમો સરવે કોઈ ધરાણી તથા જાણુલી લશકર તઈઆર કરો, અને લરાઈનુ અપ્પતર પેહરી કીનાનો કમરખંદ તંગ કરી પાંધો અને તમામ લશકર ખાહાર કાહાડો.”

એ હોકમ સાંભલતાંવાર તમામ પેહલવાનોએ પોત પોતાનું લશકર તથા દેહેરા તથા શામાન ખહાર કહાડ્યાં, અને તમામ નામદારો તઈયાર થઈ પાદશાહ કેપ્તોસરોની દરગાહમાં આવી હાથ અપ્પશ કરી ઉભા. જેવાર તાજદાર પાદશાહે જોયું કે, તમામ લરાએક પેહલવાનો તઈયાર થઈ આવી ઉભા છે તેહેવાર તેમને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા બેજારગી ભરેલા જખરદશત પેહલવાંનો, તમો ઉપર પાક એજદાંની મદદ હોજો, અને તમારા તંનમાં તે સાહેબ બેશુમાર જોર અપ્પશજો ! ” એ રવેશ દોઆ કરીને પછી કહ્યું કે, “તમો સરવે કોઈને નશીહતની વાત કહું છોજો તે ઈઆદ રાખજો, કે તમો જે કોઈ મુલકની તરફ જાવો તે મુલકનો સરદાર તમારી સામણે નમનતાઈથી મલવા આવે અને આપણને સલામતી આપવાની કયુલ કરે, તો તેના મુલકને માઆફૂજતથી રાખજો, પણ જે કોઈ મુલકનો સરદાર તમારી સામણે થાએ તેનો મુલક કપજ કરી કોઈ બેજારગ આદમીને તે મુલકનો પાદશાહ કરી બેસાડજો. એજ રવેશ તમામ મુલક આપણા તાપ્પામાં કરો આપાદી ભરેલા રાખજો. તે કરતાં એક વાતની તમો ધણી અખરદારી રાખજો, કે આપણું લશકર કોઈના મુલકમાં લુટવા તથા ખાલવા, તથા જોલમ કરવા-

નું કામ કરે નહીં, તથા કોઈ ખીચારી રઈયત ઉપર જોલમભી કરે નહીં. જે મીશાલ જેહાંપખશે તથા કરોમાંને મગરેપ જમીનની તરફ જઈ માહોમાહોમાં ફ્રેસાદ ઉઠાવયો હતો, તે મીશાલ તમો લોકો માંહોમાહોમાં ખીગાડ ના કરતા, અને કપ્પી એક પીળને મદદે જીવું ઘટે તો સેતા-ખીથી દોડેઆ જાજો, અને એક પીળ સાથે સંપજ રાખી કામ કર-જો, નહીં તો એવું નહીં થાએ કે આપણું લશકર કોઈ મુલકની તરફ પચહુંમ મારયું જાય. એવું થવા દેશોમાં, અને એક પીળને એમા મા કહેતા કે જે તરફ હું લડાઈ કરું છું તે તરફ દુશમેનનો શામણે તું શા વાસતે આવયો.” એ રવેશ સરવે કોઈને સમજાવીને પછે સપેહસા-લાર તુરાને હુકમ કીધો કે, “હાથીની પીઠ ઉપર સુનાનાં કુડાંનાં નકારાં પાંધે અને ખપરનાં પોહોચાડનાર એકશો શાહુંનશી સવાર તઈઆર કરે, અને એક હજાર હાથી તથા ઊંઠ તથા ખચરની પીઠ ઉપર સુનાં-ની અસરફીની થેલી લાધે, તથા તમામ ખોરાકીનો સામાંન તઈઆર કરે, અને તમામ લશકરનાં સરદાર લોકોને અસખાપ વેહુંચી આપે, તથા લશકરનેભી ખેશુમાર ખજનો ખખશેા કરે.” જેવાર સપેહશાલાર તુ-શે કેખોસરોનો હેવો હુકમ સાંભલયાં તેવારે તમામ કામ રાસત કીધું.

હેકાએત લખીછે કે, માગી લીધી ચાચ શેહરની લડાઈ
નામદાર કેરશાસપશાનીએ, તથા રવાના થયું
તમામ ઇરાની લશકર તુરકસતાનની
તરફ, તે વગેરે.

જેવારે શેરને પીતેનાં કેરશાસપશાનાંએ હેવો માંમલો દીધો કે પાદશાહ કેખોસરોનાં હુકમથી તમામ લશકર તઈઆર થઈ ઊભું છે, તે-વારે અંદેશો કીધો કે, કોઈ પીળ પેહલવાનને લશકર આપી કેઆનશાહ ની મદદને વાસતે ચાચ શેહરનો તરફ મોકલશે, તે કરતાં ખેહતર કે હું-જ મારા પાદશાહની પાશેથી તે લડાઈ માંગી લેવું. એ રવેશ અંદેશો કરીને સેતાપ કેખોસરોનાં તખતની નજદીક આવયો, અને પોતાનું સર નમાવી જમીન ઉપર ખોસા દીધા, અને એમ કરી કહેવા લાગો કે,

“અય દાદ દીનનાં પાદશાહ, અગર જો તારી રજા હોએ તો હું આચ શેહરની તરફ પીરાન વજરની લડાઈમાં જઈ, અને તે રજા તુરકી લો કોને તારાં પપ્પતથી પરહું મ માડું.” એ સખુન કેરશાસપસાંનીની જોખા- નથી સાંભલીને તે નેક દેલના પાદશાહ કેરશાસપસાંનીને એમ કરી કહી- યુ કે, “અય નામદાર તું આચ શેહરની તરફ તારા રફીક કેઆનશાહની મદદને વાસતે જવા ચાહેછે તો બેલાશક જા. પણ તારો સાથે શેરમરદ ફ્રશમરજને તથા નેજતો મારનાર શામ વગરે બીજા ચાર ઘરાણી પેહલવાંનોને લે, અને તોર તથા નેજના મારનાર ચાલીશ હજાર શવા- ર તદઅર કરો વંતોલીઆનાં વાની મીશાલ કેઆનશાહની તરફ જા. પણ અવલ તું તે તરફ જતાંનેવાર જોજે કે, વીશેનો બેટો પીરાન- કેઆનશાહ સાથે લડાઈ નહીં કરતો હોએ. તું પીરાન સાથે હુગેજ બી- ગાડ મા કરતો, અને તેને સમજવી જોજે કે તે પીરાન આપણી તરફ આવવા ચાહે છે કે નહીં. અગરજો તે આપણી સાથે મુલેહનો પેગામ કરે તો તેને પાઆપરૂથી ઘરાણુ જમીનની તરફ મોકલો દેજે, શા વાસતે કે તે મારા હકમાં ધણો નેક ખાહ હોતો.” એટલું કહી કેરશાસપ સાંનીને લશકર સાથે રવાને કીધો. તે વાર પછી પાદશાહ કેખોસરોએ શેર મરદ પરજોને તથા જંગીર તમુરને હોકમ કીધો કે, “અય દેલાવરો, તમો બેહુ પાપ તથા બેટા ૮૦૦૦૦ હુંશી હજાર સવાર શમશીરનાં મારનાર જા- બુલી લોકો તમારી સાથે લેધને ખારજમ શેહરની તરફ અફ્રશશીઆપના બેટા શેદાની તરફ જાવો, અને તે શાહજદાને તમો જીવતો પકરી લેવો.” એવો હુકમ કેખોસરોનો સાંભલીને ખારજો તથા તમુર હુંશી હજાર સવાર સાથે ખારજમ શેહરની તરફ ચાલયા. તેમને રવાના કીધા પછે હીંદુસતાનનો શાહજદો જોહાંપખશ તથા ચીતાની ચુંગાલ- નો કરીમાન તથા હાથીને જોરનો જોહાંસુજ, એ તરણુ જાપુ- લી પેહલવાનોને હુકમ કીધો કે, “અય નામના ઉઘાવનાર ત- થા ગોરજના મારનાર પેહલવાનો, તમો તમારી સાથે એક લાખ સવાર તમામ પપ્પતરો, અને લોહાંની પીપરનાં ઘોડાની પીઠ ઉપર બેસનાર લેધને મોલકગીરો જાવો, અને જે અફ્રશશીઆપનાં તાપ્પા માં બારી મુલક છે, તે તમામ મુલકમાં તમારો દસત બેશાહો. તેમાં

અવલ મુલતાન તથા અલાંનાં તથા શાહારી તથા શમનગાન તથા જેહર-જ તથા જરજન તથા કરગરશાર તથા કીતાક તથા કપચાક તથા શગ-શાર તથા અલતાશ તથા કાશાન તથા કીશમોર, એ વગેરે ખોજ ભારી મુલક તથા શેહર આપણા તાપ્પામાં લાવે. જેવારે તમે લોકો એ તમામ મુલક આપણી કપજ કરશે તેવારે તમારું નામ હૈતે કેશવર જમીનનાં પાદશાહો કરતાં મોટી ખોજોરગો ભરેલું કેહવાશે. વાસતે “અથ મારા ખો-જોરગી ભરેલા પેહલવાનો, તમેને હું તાકીદ કરી કહું છું કે, કોઈ મુલક-માં મેહમાંની તથા છઆઈત તથા ખુશી કરવા સારું એકદમ કેથે મકા-ન કરતા મા. અને ચાર દાહાહાનું કામ તે એક દહાહામાં કરજો, અને હું તમેને તાકીદ કરી કહું છું કે તમે હરગેજ કેથે આરામ મા કરશો. રાત દોન હુશીઆરીથી કામ લેજો.” જેવાર પાક દીનના પાદશાહ કેપ્પો-સરોની જોખાનથી એવા સખુન સાંબલયા તેવારે પાદશાહનાં તખ્તનાં પગને ખોસા દેઢ તેઓ સેતાખ દરઘાહમાંથી પહાર નોકલયા, અને લ-શકરમાં આવો તમામ નોજવાન એક લાખ સવાર પોતાની સાથે લી-ધા, અને તરણે નામદારો ખુશી ભરેલાં દેલ કરી મોલકગીરી ઉપર નીકલયા.

તેવાર પછે ખોદાર પખ્તનાં પાદશાહ કેપ્પોસરોએ જેહાં પેહલવાં-ન રૂસતમને એમ કરી કહ્યું કે, “અથ તમામ જેહાનનાં પેહલવાનો-નાં પેહલવાંન પીલતન રૂસતમ, તું ભી લગાઈને વાસતે તઈઆર થા અને તારી સાથે એક લાખ સવાર જામુલી ખંજરનાં મારનારા લે, અને તે વગેરે અગીઆર ઈરાની પેહલવાનને કીનાની કમર પાંધાવી તારી સાથે રાખ. તેમાં ગોદરજ તથા નેજનોં મારનાર દેલાવર ગીવ તથા જંગી ખીજન તથા શાહુજદો ફરીખોરજ તથા ગોરસજ તથા ફરોહલ તથા રે-હામ તથા હજીર તથા જંગેશાવરાંન તથા તીરનોં મારનારુપરતાહ તથા નોજર શાહનોં ગોરાતેહમ, એ અગીઆર પેહલવાન તારી સાથે લેઈને અલખોરજ પહાડની મોશાલ જોશ કરતો તુરકસતાનની તરફ અમોએ નામના જંગલમાં કીનાની કમર પાંધી નકારા ધમ ધમાવનો જ. હું પોતેભી ઈરાન જમીનની પદોખસતી કરી નામદારજલની સાથે તારી પછ-વાડે આવી પોહું છું.” એટલું કહીને જેહાં પેહલવાંન રૂસતમને પો-

તાની મજલેશમાંથી રવાના કીધો તેજ વખત નામદાર રૂસતમે પેલા અગોઆર ઇરાની દેલાવરોને કીનાતી કમર બંધાવી સાથે રાખ્યા, અને ઇરાની દ્રોજમાંથી એક લાખ સવાર નેજ તથા છુટ ભાલડો તથા તલવાર તથા ગોરજ તથા તોરના મારનાર તઢઆર કરીને મસત હાથીની પીઠ ઉપર નકારાં બંધાવ્યાં એ વેલા એ સુમાર રંગ ઘેરંગી જુઠા હવા ઉપર ઉડવા લાગા. તે વગેરે નકારાં તથા પીતલની કરેહનાય એના અવાજ થવા લાગા. તે શોહોર શાર ભરેલા અવાજે કરો જમીન તથા જમાનો ગાભરો પડવા લાગ્યો. તે તમામ લશકરનાં સરદાર ઘોજરેગ યુનીઆદનો પીલતન જોહાં પેહલવાંન રૂસતમ જોપાન ઉપર પાક ઇઅજદાનું નામ લેઇ રખશ ઉપર સવાર થયાં. તે નામવરની સાથે પેલા અગોઆર પેહલવાનોબી પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઇ તઢઆર થયાં. તેવાર પછે રૂસતમે હુકમ કરી તમામ લશકરને નીલના દરોઆવની મોશાલ જોશથી તુરકસતાનની તરફ ચાલતું કીધું. તેની ગેરદે કરી રોશાંન રોજે સીહાઇ પકડી, અને તે રાહની તમામ જમીન ઘોડાની નાલે કરી સુરાખદાર થઇ ગિઠ. એ રવેશના જુમખેશ ભરેલાં લશકર સાથે તેહમતન રૂસતમ અમેએ નામનાં જંગલની તરફ શેતાપી કરેતો આગલ ચાલ્યો. તે નામદારનું દેલ કોના ભરેલું તથા સર ખઅેઆલ ભરેલું હતું, અને ગોસસાથી અખરૂ ઉપર ચીન લાવી તે તરફ રાહ માપતો. તેવાર પછે નેક દેલ પાકબદ પાદશાહ કેખોસરો ઇરાન શોહરમાં સરવે વાતનો બંદોબસતો કરવા લાગો.

હુકાએત લખી છે કે, ખખર થઇ પાદશાહ કઅેઆન
શાહને પીરાન વજરના આવીઆની, અને
મેદાનમાં કહાડયું તેણે પેતાનું લશકર,
તે વગેરે.

હવે એ દાસતાનનો જોડનાર શાઅેર એમ કરી કહે છે કે, પાદશાહ કેખોસરોનાં ચાર લશકરને રાહમાં પડતાં મેલીને નામવર કેઆન શાહની દાસતાન કેહું તે તું સાંભલ. પેલી તરફ સેપેહસાલાર પીરાન

એક લાખ સવાર તેજ સમશોરનાં મારનાર પોતાની સાથે લેઇને તુરકસ-
તાનની તરફથી નીકલ્યો હતો, તે વ્યાચ શેહેરની સરહદમાં આવી પોહોં-
ચ્યો. તેની સાથે ખુની દેલનો હોમાન તથા પ્યારમાન તથા નસતેહેન
તથા શેઇન એ ચાર પેહલવાનો હતા. એ ખપ્પર શેશન છવના પાદ
શાહ કેઆનશાહને થઇ કે, તુરકસતાનની તરફથી એક ભારી લશકર
આપણી સાથે લડાઇ કરવા સાડ કીનાની કમર પાંધી આવે છે, અને તે
લશકરમાં બુઢો પીશન વજીર પેતે છે. તેથી તેણે પોતાના સરફસજ વજીર
તથા પેહલવાનોની આગલ એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારો
હવે આપણે સોસતી કરવી ખુબ નથી. વલી ઘણે એક વરસે દુશમેન પોતાના
ઘણા ખોઆપમાંથી જાગી ઉઠ્યો છે. તેથી આપણું લશકરભી રોતાપ
પાહેર કાહારવું જોઇએ.” જેવારે સપેહસાલાર અરશેવંદ તથા કરાખાં-
એ હેવા સખુન સાંભલયા તેવારે શેશન પખતનાં કચ્ચેઆનશાહને ક-
હ્યું કે, “અય નામદાર પાદશાહ, તું તારાં દેલમાં એ પાખેની કરી
ફીકર માં રાખ. હોકમ પાક ઇઅજદાંનાથી હમો તે પીશનનાં લશકરને
હમારી પાખુનાં જોરથી એકદંમ અમંત આપીશું નહીં.” એટલું
કેહીને પછી પોતાનાં લશકરના પેહલવાન ફરાજન તથા ફરીલ તથા પે-
શાંન, એ તરણ જેઓ દેલાવર કહેવાતા હતા તેઓને હોકમ કીધો કે,
“અય મારા દેલાવરો, તમો તમારા તનમાં લડાઇનાં પખતર પેહેરો, અ
ને આપણું લશકર લેઇને આ શેહરનાં મેદાનમાં દેહરા મારો.” એ હુક-
મ સાંભલતાંવાર તે તરણ પેહલવાને આ સાઠ હજાર સવાર લોહોરાંના
પખતરના પેહરનાર તકવ્યાર કીધા. તેવાર પછે નેક દેલ પાદશાહ કચ્ચે-
આનશાહ તથા સેપેહસાલાર અરશેવંદ તથા પેહલવાંન કરાખાં, એ સરવે
કોઇ તકવ્યાર થઇને લશકર સાથે ચાંચ શેહેરમાંથી પહાર નીકલીઆ,
અને મેદાનમાં દેહરા માર્યા. એમ કરતાં પેલી તરફથી વીશેનો ખેટો
પીશન પોતાનાં લશકર સાથે ચાંચ શેહેરનાં મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો.
તયાં જોએ શું કે ફરોદના ખેટા કેઆનશાહને ભારી લશકર સાથે દેહ-
રા મારી મકાન કરી પડેલો દીઠો. તેથી તેણેબી હુકમ કરી તેજ વખત તે
મેદાનમાં દેહરા ઊભા કીધા, અને પોતાના ભાઈ હોમાનને એમ કરી
કહેઈ કે, “અય ભાઈ હુતો જાણુતો હતો કે એ કેઆનશાહ પારો કાંઈ

ભારી લશકર તથા પેહલવાંન હોશે નહીં, તેથી જતાંનેવાર શેહર આપણે કપ્પજ કરશું; પણ એ પાદશાહ પાશે તો બેસુમાર લશકર નજર આવતું દેખું. વાસતે એ જગા એક ભારી લરાઈ ઉઠી ઉભી થશે, એ કેઆંનસા હનાં લશકરમાં નામદાર અરશેવંદ તથા પેહલવાંન કરાખાંન એ બેહુ દેલાવર ઘણાં જખરદસત છે. તેથી એ જગાએ કાંઈ ચારો કરી તે બેહુ શેર મરદોને કેઆંનશાહથી જુદા કીધા જોઈએ, કે તેથી આપણી મોરાદ ખર આવે.” એટલું કહેતે વલો હોમાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય દેલાવર ભાઈ, તું એક પેગામ પાદશાહ અફરાશીઆખને નામે જે મીશાલ હું તુને કેહું તે મીશાલ કેઆંનશાહનાં લશકરમાં જઈને અરશેવંદને તથા કરાખાંનને કેહુ તે એવી રવેશે કે, અય નામદાર, તમોને પાદશાહોનાં પાદશાહ અફરાશીઆએ કેહેવાયું છે કે, અય મારા પયારા બેટાની મીશાલનાં પેહલવાંનો, હવે હું બુઢો તથા નાતવાંન થાએઓધું તેથી હું એમ ચાહું છું કે મારો તમામ મુલક મારા ખેશી લોકોને વેહું ચી આપું. વાસતે તમોભી મારી નજદીક આવો કે હું તમોને કાશમીર તથા કાશાંનનો મુલક વેહુઓ આપું, કે તેથી તમોભીતે મુલકનાં પાદસાહ કેહેવાશે. અને તમોએ ચાચ શેહરમાં એક નાદાન છોકરા કેઆંનશાહની તાબેદારી શું સમજીને કરોછો? તમો પાદશાહ પશંગના ખેશી કેહેવાઓ છો તેથી એ વાંતનો મને મોટી શરમ તથા એખ લાગે છે. એ રવેશ તું અફરાશીઆખને નામે અરશેવંદને તથા કરાખાંનને કેહેજે.”

એટલું કહેતે હોમાનને કેઆંનશાહનાં લશકરની તરફ રવાના કીધો. એમ કરતાં જવારે હોમાન કેઆંનશાહનાં લશકરમાં અરશેવંદ તથા કરાખાંનની નજદીક આવી પહોંચ્યો, તેવારે તે તુરકી પેહલવાને જે મીશાલ પીરાંનનો જોખાનથી સખુન સાંભલયા હતા તેજ મીશાલ અરશેવંદની તથા કરાખાંનની નજદીક કહયા. જવારે તે બેહુ નામદાર રાસત દેલનાં પેહલવાનોએ હોમાનની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલયા તેવારે અરશેવન એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય પેહલવાન, તું શેતાખ તારાં લશકરમાં પાછો જત, અને તારા ભાઈ ફરેખ ભરેલા પીરાનને એમ કરી કહે કે, ‘અય મકારે બુઢા વજીર, તું એ તારી ફરેખ ભરેલી વાતને રહેવા દે, અને જે કામને વાસતે તુ કોનાંની કમર ખાંધી આવયો છે તે

કામ ખજા લાવ, ઇચ્છાને કીનાંની તલવાર ઊઠાવી મારી સામણે લડાઈ કર. તું એમ ચાહતો હશે કે હું ફરેખથી એ લોકોને મારા હાથમાં લાવી નામદાર કેઆનશાહનેભી પકડીને માઈ નામ ઉઠાવું, પણ એ કામ હર-ગેજ ખતવાનું નથી. અને એ તરફ આવયાનો ખપ્પર ઇરાણ જમીનની તરફ રેશન ખખતનાં કેખોસરોને થશે અને તે પાદશાહ પોતાના પેહ-લવાનોને હુકમ કરી એ તરફ મોકલશે, તો તમામ તુરાન જમીનની ખુન ખેખ ઉખાડી નાખશે, જેથી હુમો લોકો સાથે લડાઈ કરવાની તમા-રાં દેલમાં ઉમેદ રહી જશે.” એવા સખુન સાંભળી તે હોમાન પાછો ફ-રોને પીરાનની નજદીક આવ્યો, અને અરશેવનની જોખાનથી જે કાંઈ ગોક્તેગો સાંભલી હતી તે પીરાનને કેહી. જેહવાર તે પીરાને પોતાના ભાઈની જોખાનથી હેવો જવાખ સાંભલ્યો, તેજ વખત ગોસ્સામાં આ-વીને પોતાનાં લશકરમાં કીનાનું નગાઈ વજડાવોઊં. તેથી તમામ લશકર કોલજમના દરીઆવની મીશાલ જોશમાં આવીઊં. જેવારે પેલી તરફ પાદશાહ કેઆનશાહ હેવો મામલો દોઢો તેવારે હોકમ કરીને પોતાન લશકરમાંભી કીનાનું નગાઈ ધમધમાવ્યું. તેથી ખેહુ તરફનાં લશકર જોશમાં આવી તે આચ શેહરનાં મેદાનમાં સફસમીરી ઉભાં. તેણે કરી હર તરફથી સવારોના ઘોડા હરણવા લાગા. તે ઘોડાઓનો નાલે કરી સીહા ગેરદ ઉઠવા લાગી, તેથી હવાનાં તન ઊપર તે ગેરદનો ગોચા લેખાશ થાયો, અને નગારાં તથા કરનાએના અવાજે કરો આશમાનના કાન ખેહરા ચઢ ગયા.

હુકાએત લખીછે કે, મેદાનમાં આવીયો પેહલવાન ફરાજન
કેઆનશાહનાં લશકરમાંથી, અને મારયા ગયા
તરણુ પેહલવાનો તેના હાથ ઊપર.

એવામાં પાદશાહ કેઆનશાહના લશકરમાંથી ફરાજન નામનો પેહલવાન તુંદીથી ગોસ્સામાં આવીને પોતાનાં ઘોડાને એડ મારો મેદા-નમાં જોહોક્યો, અને પીરાન વજરનાં લશકરની સામણે આવીએને ક પોકાર શેર મસતની મીસલ મારી પીરાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અચ

ઉધે પપ્પતનાં અફરાશીઆપના વહર, સેતાપ તારા લશકરમાંથી મારો હમનપરદ મોકલી દે, કે તેભી મારી રામશીરનો હાથ જોએ કે હું કોણ નામદાર પેહલવાન છું. મારા નામના દખ્ખાથી, આશમાન ઉપર જે સનીચર સેતારો કેહેવાએ છે તેભી દર ભરેલો થઈ નાશતો ફરેછે. હું એરમન શેહરનો સરદાર કેહેવાહી છું, અને માહરૂં નામ જંગી ફરાજન કરો કહેવાએ છે. એ રવેશ તે પેહલવાન મેદાનમાં ઉભો રેહીને અવાજ મારી કેહેતો હતો, એવામાં પીરાનના લશકરમાંથી જરજનનાં મુલકનો એક પેહલવાન જે જરનેશાન નામનો કેહેવાતો હતો, તેણે પોતાનો ઘોડો આજર ગોસસપની મીસાલ મેદાનમાં જોહોકયો અને અવાજ મારી ફરાજનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ઉધે મગજના પેહલવાન, તું તારા દેલમાં એટલું શું ગુમાન રાખેછે કે કેટલોએકવાર થાયો મેદાનમાં ઉભો રેહીને પોતાને નામની ડંમર હાંકેછે.” એટલું કેહીને તે પેહલવાને પોતાનો ભારી નેજો ઉઘાવ્યો. તેને જોઇને તે ફરાજનેભી પોતાનો નેજો પકડ્યો અને ગોસસામાં આવી એક ખોજ ઉપર નેજના જરપ મારવા લાગ્યા. તેઓને હાપ્પા જમણી પોતાના ઘોડા દપટાવી એક એકનાં સીનાં તથા કમર તથા પાખુ ઉપર નેજમાં જરપ મારતા હતા. એ રવેશ એકખીજનાં તન ઉપર સાઠ નેજનાં જરપ માર્યા, તેણે કરી તે નેજની નોકભી તુટી ગઈ. અને તેઓનાં દેલ સુર ભરેલાં થયા. તેથી તે નેજને પડતા મેલી સેતાપ લોહીની વરસાવનાર રામસર ઉઘાવી. પછી અફરાશીઆપની તરફનો પેહલવાન જરનશાન અવાજ મારીને ફરાજનને કહેવા લાગો કે, “તું એરમાન શેહરનો પેહલવાન કહેવાએ છે. તો આ મારો તલવારનો જરપ સંભાલ.” તેહનું એટલું કહેવું કે તે નામદારે પોતાનાં શર ઉપર આડી ઢાલ પકડી. હેવામાં જરશાન પેહલવાને પોતાની રામશીરનો જરપ માર્યો. તે જરપ તેહની ઢાલનાં કુલમા લાગો, તેથી તે તલવારની કેટલીએક ધાર ખરી ગઈ, અને તેમાંથી આતશનો શેઆલો ઉઠ્યો. હેવામાં ફરાજન ગોસસામાં આવ્યો, અને તે પદ સેતારેનાં પેહલવાનને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તુરકી લોકોની મદદનાં કરનાર પેહલવાન, તુભી આ મારી રામશીરનાં જરપનો નાશ તો કર, કે તુંભી એમ કરો જાણે જે એભી કોઈ તલવારનો

મારનાર પેહલવાન દેખું.” તેનું એટલું કહેવું કે તે પેહલવાને પોતાનાં સર ઉપર ઢાલ પકડી, પણ ફસજાને હેવી તો સફાઈથી તલવારનો હાથ માર્યો કે તેની ઢાલ દોઢીના ખીસની મીસાલ કાપી નાખીને તેનો જરખ તેહના સર ઉપરની કોલાહમાં લાગો. તેથી તે કોલાહ કપાઈ તે તુરકોને સરથી તે પગ લગીન તેનાં ઘોડા સાથે ચાર તુકડા થઈ ગયા.

એવો મામલો જોઈને કેઆનશાહનાં લશકરમાંથી તે પેહલવાન ઉપર શાખ્યાશીનો અવાજ નીકલ્યો. એવામાં તુરાની લશકરમાંથી એક ખીજો પેહલવાન જ્જરદ નામનો અલતાશનાં મુલકનો સરદાર કહેવાતો હતો, તેણે પોતાનો ઘોડો તેજ વાની મીસાલ કોનાંનાં મેદાનમાં જોહોકાવ્યો, અને પેહલવાન ફસજાનની નજદીક આવી પોંહોંચ્યો. તેણે આ વતાંનેવાર પોતાનાં કલેજનાં જોરથી એક પોકાર માર્યો અને તે દેલાવરને એમ કરી કહ્યું કે “ અય ખુની દેલનાં પેહલવાન, તું આ મારા ગોરજનો જરખ સંભાલ.” એટલું કહેને પોતાનો ગોરજ નામદાર ફસજાન ઉપર માર્યો. તેણે કરી તેની ખાતેર જમે થઈ ગઈ. પણ તે હુશીઆર દીલના પેહલવાને તેજ વખત પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઘાવી તુરકી શરંનદાનનાં સર ઉપર માર્યો. તે જરખે કરી તું કહે ગોયા તેહનાં તન ઉપર સર હટુજ નહીં. એવી રીતે તેનું શર તુટી નાંખીઉ.

હેવો મામલો તુરાની લસકરમાંથી તે શરંનદાનનાં ભાઈ અસદાને દીઠો તેથી પોતાના ભાઈનાં કીનામાં તે દોડતો આવ્યો. પણ તે અસદાનભી આકેપ્ત ફસજાનના હાથ ઉપર જીવથી માર્યો ગયો. એ મીસાલ તુરાણી લસકરમાંનાં તરણ પેહલવાન ફસજાનનાં હાથ ઉપર જીવથી માર્યા ગયા. હેવો તમારો ખીસન વજરે દીઠો તેથી અંદેશો કીધો કે કેઆનશાહનો આ પેહલવાન તો ગોયા એક કીનાનું વાદલ નજર આવે છે. એવો અંદેશો કરી ખીસને પોતાના લશકરમાં એક પેહલવાન જે સેખાદ નામનો ઘણો જખર દસત કહેવાતો હતો, તેને હોકમ કીધો કે “ અય નામદાર આ રખલો પેહલવાન જે મેદાનમાં ઉભો છે તેણે આ પણ તરણ પેહલવાનને તો જીવથી માર્યા. અને વલો મેદાનમાં ઉભો રહી પોતાનો હમનખરદ માંગે છે, વાસતે એનો સામણે તો તું જેવા દેલાવરનું કામ છે. ” ખીસનનું એટલું કહેવું કે તે પેહલવાને પોતાનો

ઘોડો મેદાનમાં જોહોકયો, અને ફરાજનનો મોકાખેલ આવયો. તે ખેલુ પેહલવાને એક એક સાથે ઘણીભો ગોફતેગો કીધી, પણ તે ગોફતેગોમાં કરી શક્યેદો દીઠો નહી. તેવારે ગોસ્સામાં આવો ખેલુ નામદારેએ પોતાનાં ગોરજ ઊઠાવેઆં અને જેમકે લોહાર લોકો હરણ ઉપર હથોડા કુટે તે મીશાલ એક ખોજ ઉપર ભારી જરખ મારવા લાગયા. તે ગોરજનો દરંગાદરંગોનો અવાજ ખેલુ તરફનું લશકર સાંભલીને પોતાના લખ દાંતમાં પકડવા લાગું. પેલી તરફ નામદાર કેઆનશાહ પોતાના પેહલવાન ફરાખાને એમ કરી કહેવા લાગ્યો કે, “અય નામદાર શેરમરદ પેહલવાન, મેંભી રચેનાં મેદાનમાં ગોરજખાજ કીધીછે. અને ઘણાં પેહલવાનને ગોરજ મારતા દીઠાછે, પણ આ આપણા પેહલવાન ફરાજનની મીસાલનો સખત દેલાવર મેં દીઠો નથી. એ દેલાવરે આપણાં દુશમેનનાં લશકરના તરણ પેહલવાનને જીવથી મારેઆ, અને વલી ચોથા પેહલવાનની સાથે લડાઈ કરેછે.”

હુકમ્મેત લખીછે કે, મારયા ગયા ખેલુ હલેર પેહલવાનો એક એકના હાથ ઉપર, અને સુલતાની લડાઈ થઈ તે મેદાનમાં, તથા આવી પોંહોંચયો નામનો ઊઠાવ નાર ફેરશાસપશાની નામવર ફરામરજ સાથે, તે વગેરે.

જેવારે ગોરજના દસતા કમાનની મીસાલ વાંકા વલી ગયા તેવારે તે ગોરજને પડતા મેલી સેતાખ તલવાર ખેંચી અને ખેહશત એક ખીજ ઉપર તલવારના જરખ મારવા લાગીયા. તે તલવારનો સફસફનો અવાજ આશમાન લગી જવા લાગીયો. એમ કરતાં તુરકી શેખાદર એવોતો જોશમાં આવોયો કે, જેમ શેકારી શેર ગોશસામાં આવી ગોરખર ઉપર હોમલો કરે તે મીશાલ ફરાજન ઉપર તેણે હોમલો કરીઓ, અને તેને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ઉધાં મગજના કેઆનશાહના પેહલવાન, હવે આ મારી તલવારનો જરખ સંભાલ.” તેનું એટલું કહેવું કે તે ફરાજને એક હાથે જે હાલ પકડેલી હતી તે પોતાનો સર ઉપર આડી પકડી. અ

ને ખીજા હાથમાં તલવાર પકડીને તે તલવારનો હાથ દાવી પ્યાળુની કમરની તરફ રાખ્યો. એવામાં તુરકી શેખાદરે પોતાની શમશરનો જરખ હેવા તો જોરથી તેની માર્યો કે તે જરખે તેની ઢાલ કાપીને તેના શર ઉપરની કોલાહમાં લાગેા જવાર ફરાળને એવો મામલો દીઠો કે હવે એ જરખથી હું બચનાર નથી તેવારે પોતાના હાથમા, જે આડી શમશર પકડેલી હતી તે તુરકી શેખાદરની કમર ઉપર જોશ મારી તેથી તે શેખાદરના તનનાં બે તુકડા થઇ ગયા. તેમજ તુરકી શેખાદરે પોતાની તલવારનો જે જરખ ફરાળનના સર ઉપર માર્યો હતો તેથી તે પોતે પણ સરથી તે કામર લગી ચીરાઈ ગયો.

એ રવેશથી તે બેહુ પેહલવાન એક એકનાં હાથ ઉપર જીવથી માર્યા ગયા. એ રવેશનો તમાસો તમામ લશકરે દીઠો તેવારે પીશનને બાધ હોમાન, પ્યારમાનને તથા નશતેહેનને કહેવા લાગ્યો કે, “અય મારા નામદારો, અગરજો આપણુ એ જગા રેહીને એ રવેશથી લડાઈ કર્યા કરશું તો એ લડાઈનો કરો છોડો આવશે નહી અને વલી એ ખપ્પર ધરાનના પાદશાહ કેખોશરોને થઇ હશે તો તે પોતાના કોઈ પેહલવાન ને એ તરફ દોડાવશે તેથી આપણી તમામ મેહનત પરપ્યાદ જશે વાસ-તે બેહુતર એ છે કે, એ કેઆન શાહ પાસે લશકર થોડું છે અને આપણુ લોકો પાસે બેશુમાર લશકર છે, તેથી આપણે એક મરતબે એ લશકર ઉપર ગલબો કરીએ.” જેવાર હોમાનની જોખાનથી હેવા સખુન સાં જલોયા તેવારે સરવે કોઈએ એકદેલ થઇને કેઆનશાહના લશકર ઉપર ગલબો કીધો. જેવાર પાદશાહ કેઆનશાહે હેવો મામલો દીઠો કે તમામ તુરકી લશકર મારો તરફ દોડ્યું આવે છે તેવારે પોતાના લશકરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય મારા નામદારો, તમે શું જુવો છો કે તમે ભો તમારી કીનાની તલવાર ઉઠાવો.” તે પાદશાહનું એટલું કહેવું કે તમામ લશકરે પોતપોતાનાં હથીઆર ઢિઠાવ્યાં. એમ કરતાં તે બેહુ તરફનાં લશકર એકએકમાં ભેલાઈ ગયાં, અને બેદેહશત પોતપોતાના કીનાન, હથીઆરનો વરસાદ વરસાવવા લાગ્યાં. તેણે કરી તું કહો ગોયા સવારોનું સર તથા હાથ તથા પગ જેમ જાહાડનાં સુકાં પાતરાં ગલે તે મીસાલ ગલવા લાગ્યાં. પણ કેઆનશાહનાં લસકરમાં નામનો ઢિઠાવનાર કરખાન

તથા અરશેવન તથા ફરીલ તથા પેરોન એ ચાર પેહલવાન હતા, તેઓ જેમ મસત હાથી હોમલો કરે તે મીસાલ હર તરફ પોતાના ઘોડા દપટાવોને જે ઉપર પોતાની તલવાર મારતા તેને શરથી તે પગ લગી ચીરી નાખતા, તથા જે ઉપર પોતાનો ભારી ગોરજ મારતા તેને એક દડીનો મીસાલ ચીરી નાખતા હતા. તે વગેરે નામદાર પાદશાહ કેઆનશાહ પોતે હેવી તો સખત લડાઇ કરતો, કે જેમ જાળ્યલોસતાનનાં મેદાનમાં કેરશાસપસાનીએ સમોલાશનાં લસકર સાથે લડાઇ કીધી તે મીસાલ તે લડાઇ સખત થઇ પડી. બીજી તરફ તુરકી હોમાન તથા બુઢો પીરાન તથા પ્યારમાન તથા નશતેહેન તથા રોઇન, એ પાંચ તુરકી શાહજાદા કો નામાં આવીને કેઆનશાહનાં લસકર ઉપર હેવી તો તલવાર મારતા હતા કે જાળ્યજ મુવેલાં આદમીની લોથનાં ટેકડા કરતા હતા. તે વગેરે તેની સાથેના મદદના કરનાર પેહલવાન તથા લસકરનાં સવારો હેવી તો લડાઇ કરતા હતા. કે તેઓની લડાઇ જોઇને ગોયા આપેરો હજારનો દહાડોભો પોકાર મારવા લાગો. એ રવેશની સખત લડાઇ એક દહાડો અને એક રાત લગો થાઇ. પણ તુરકી લસકર ઘણું જીઆદે હતું તેથી કરી નામદાર કેઆનશાહનું લસકર પતંગ આવી ગયું, અને હરતરફ નાશવા લાગ્યું. હેવો મામલો જોઈ ફરોદનો ખેટો કેઆનશાહ પોતાનાં દેલમાં ગાભરો પડી ગયો. અને ભાંત ભાંતનો અંદેશો કરવા લાગો કે, “હેવો મારો દહાડો આપેર આવ્યો.” એવો અંદેશો કરી પાક એજદાંની આગલ એમ કરી કેહેવા લાગો કે, “અય દાદગર સાહેબ ! તું મારા બો! જોરગવાર પાદશાહોની તરફ નેઘાહ કરીને આ વખત મારી મદદ કર; અગર નહીં તો હું એ દુસમેન લોકોનાં હાથમાં કેદ પકડાયા જશ તો મને જાદુગર પાદશાહ અફરાસીઆબ જીવથી મરાવશે. તેથી આ વખત તું મારો જાન પચે તેવો ચારો કર. અગર હું એ મુલક મેલીને કેઠે નાહાસી જાઉં છું તો આલમના લોકો મારો ઉપર તાનાજનીના સખુન મારશે, અને એમ કરી કેહેશે કે, “કેઆનશાહ જાતે એવો જોરાવર કેહેવાતો હતો અને તુરકી લોકોથી આજેજ આવી નાહો ગયો. વાસતે, અય અજમ કુદરતના સાહેબ, તું મારી દાદ લે.” એ રવેશ કેઆનશાહ પાક યજદાંની આગલ આજેજીથી કહેતો હતો એવામાં ઇસન જ-

મીનના રસતા ઉપરથી એક ભારો ગેરદ ઊઠી તે ગેરદે કરી હવાનો રંગ જરદ રંગી થઇ ગયો. તયાં નકારાં તથા કરનાએના અવાજ ઉઠવા લાગા, અને બેશુમાર ઘોડા હરનવા લાગા. તેણે કરી ચાચ શેહરનાં મેદાનમાં બેહુ તરફના જે સવારો લડાઇ કરતા હતા તેમનાં દેલ શુર ભરેલાં થયાં. એમ કરતાં જેવાર પાદશાહ કેઆનશાહે જાન્યુલી લશકરના જુદા દીઠા તેવારે તે ફરોદને બેટો ખુશીમાં આવ્યો. અને પોતાનાં લશકર ઉપર અવાજ મારી એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદારો, હવે તમો કસી વાતની ફીકર મા કરો. આપણી મદદને વાસતે પાક દીનના પાદશાહ કેબોસરોનું લશકર આવી પોહોંચેલું.” એ સખુન કેઆનશાહ પોતાનાં લશકરને કહેતો હતો તે અવાજ તુરકી હોમાન તથા પ્યારમાને સાંભલ્યો. તેથી તું કહે ગોયા જેમ લોખડી ગાભરી પડોને જંગલમાં શેરને જોય તે મોસાલ તેઓ ગાભરા પડી જે જાન્યુલી લશકર આવતું હતું તેની તરફ જોવા લાગા. તે લશકરને આવતું જોઇને ગોયા તેમની મોંઝાનો રંગ હવા ઉપર ઉડી ગયો. એમ કરતાં દેલાવર કેરશાસપશાનાં તથા શેરમરદ ફરાંમરજ તથા જંગી સામ પોતાનાં ચાલીશ હજાર સવાર સાથે ચીતાની મોસાલ ચુંગાલ ઉઠાવી આવી પોહોંચ્યા, અને તયાં આવતાંને વાર જોય શું કે એક રોસતાપેજની મોસાલની લડાઇ થતી હતા. પણ નામદાર કેઆનશાહનાં લશકરને આજેજ આવી પાછું હઠેલું તેઓએ દીઠું તેથી તેમનાં દેલ આતશની મોસાલ ગરમીમાં આવ્યાં તેથી હાંદુસતાનના સરદાર ફરાંમરજને કેરશાસપશાનીએ કહ્યું કે, “અય મારા બાબોરગી ભરેલા નેઆગાન, આપણને આ વખત સુસતી કરવા નો નથી, શા વાસતે કે તુરકી લશકરે બાબોરગ ખાનદાનના કેઆનશાહ ઉપર ઘણો ગલબો કીધોછે. તેથી સેતાપ આપણે જઇને તમામ તુરકી લોકોને મારી પાછા હઠાડીએ.” એ રવેશ ગોફતેગો કરીને તે નામદારોએ કીનાંતો તલવાર ઊઠાવી, અને પોતાના લશકર સાથે જોશથી તુરકી લશકર ઉપર હોમલો કીધો, અને જેમ ભુખ્યા શેર ગોશફદનાં ગોવારાંની ખરાબી કરે તે મોસાલ પીરાંનનાં લશકરનો ખરાબી કરવા લાગા. હવે શાએર કેહેછે કે, “એ લડાઇને એ જગા પડતી મેલીને જેહાંપેહલવાન રસતમની દાસતાન કહું તે કાન ધરીને સાંભલ.”

હુકાયત લખી છે કે, આવી પોંહોંચયો જેહાંપેહલવાન
 રૂસતમ પોતાનાં લશકર સાથે અમોએ નામનાં જંગ-
 લમાં, અને લડાઇ કીધી જંગેસાવરાને અખવાશ
 તુરકી સાથે, તથા માર્યો ગયો અખવાશ
 જંગેસાવરાનના હાથ ત્રિપર.

જેવારે પેલી તરફ તાજખખશ રૂસતમ પોતાના લશકર સાથે ઈ-
 રાન જમોનની તરફથી રાહ માપતો અમોએ નામનાં જંગલમાં આવી
 પોંહોંચયો તેવારે જોય શું કે બેશુમાર તુરકો લશકર મકાન કરી પડેલુ
 છે. તેથી હુકમ કરીને તે મેદાનમાં તુરકી લશકરની સામણે પોતાનાં
 લશકરનો મકાન કરાવયો. એમ કરતાં તે દહાડો ગુજરી ગયા, અને ખી-
 જ દહાડાની પામદાદ થઇ તેવારે નાપાક તખીઅતનો ગરશીવજ પો-
 તાના તુરકી પેહલવાનોને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “આપણો દુશમેન
 પોતાનાં લશકર સાથે આવીને આપણી સામણે મકાન કરી પડ્યો છે,
 વાસતે હું એમ ચાહું છું કે, એ વખત એ મેદાનમાં રૂસતમ સેવાએ
 કોઇ ખીજ જાણી પેહલવાન હાજર નથી માટે એટલામાંજ આપણ
 લોકે આપણું વખત ઇરાની લોકે સાથે અજમાવીએ, અને જોઈય કે
 એ ફરતો આસમાન કોણનો મદદ કરેછે.” તેનું એટલું કહેવું કે તેની
 મજલેશમાંથી એક પેહલવાન જે અખવાશ નામનો હતો તે કહેવા
 લાગો કે, “અય ગરશીવજ, અગરજો તારો હુકમ હોએ તો આજરોજ
 હું કોનાનાં મેદાનમાં જઈ.” અખવાશનું એટલું કહેવું કે યુરો તખી-
 અતના ગરશીવજે તેજ વખત પોતાનાં લશકરમાં લડાઈનું નકાઈ કરા-
 વયું. તેણે કરી તેનું તમામ લશકર હલમલી રહ્યું, અને સરવે કોઈ
 કોનાનાં હુથીઆર પાંધીને મેદાનમાં આવી સફ સમારી ઉભા. હવે એ
 તરફ રખશનાં સરદાર રૂસતમે ગરશીવજનાં લશકરમાંથી લડાઈનાં નકા-
 રાંનો અવાજ સાંભલ્યો તેજ વખત પોતેખી પોતાનાં લશકરમાંથી હો-
 કમ કરીને લડાઈનું નકાઈ ધમધમાવીઊં તેણે કરી તમામ ઇરાની લશ-
 કર એવું તો જોશમાં આવયું કે જેમ હરણને જોઈને ચીતો જમીન
 ઉપરથી ઉછલે તે મોસાલ તે ઉછલીને ઉઠી ઊભું થયું, અને સરવે

કોઈ પોતપોતાનો લડાઈનો અસખ્યાપ્ય તદ્દયાર કરી મેદાનમાં આવી સફ્ સમારી ઉભા. તેણે કરી તું કહે ગોથા તે અમેએનું મેદાન રચેના મેદાનનો બાઈ હતો. ઈચ્છાને જે મીસાલ રચેનાં મેદાનમાં બેહુ તરફનું લશકર જુમખેશથી ઉભું રહેતું હતું તે મીસાલ તે મેદાનમાં ઉભું રહ્યું હતું. બેહુ તરફનાં લશકરમાંથી નકારાં તથા કરનાએનાં અવાજ ઉઠવા લાગા, તેણે કરી જમીન તથા જમાનો ધુજવા લાગો. એમ કરતાં તુરાની લશ કરમાંથી અપ્પવાશ તુરકી પોતાનો ઘોડો જોહોંકાવતો મેદાનમાં આવ્યો અને એક પોકાર મારી કહ્યું કે, “જે કોઈ ધરાની લશકરમાં શાહજાદા કેહેવાતો હોએ અને મારી મીસાલ બેજોરગીને પોહોંચેલો હોએ, તે મારાં મેદાનમાં આવે.” જેવારે ધરાની લશકરમાંથી નામદાર જંગેસા-વરાને હેવો અવાજ સાંભલ્યો તેવારે તે દેલ જોશમાં આવોઈ, તેથી પો-તાના ઘોડાને એડ મારીને આજર ગોસસપની મીસાલ દપટાવતો તે તુ-રકીનાં મેદાનમાં જઈ પોહોંચ્યો, અને એમ કરી કેહેવા લાગો કે “અય પદયુમાન તુરકી, તું કેટલોએકવાર થાયો એ મેદાનમાં ઉભો રહીને પોતાનાં નામની ડંમર હાંકેઆ કરેછે, પણ તું જાણતો નથી કે નામદાર રૂસતમનાં લશકરમાં તારા કરતાં કોઈ બેજોરગ ખાનદાનનો હોરો.”

એટલું કેહીને તે દેલાવરે પોતાનો બારી નેજો ઉઠાવ્યો. તેને જો-ઈને પુરી ખશલતના અપ્પવાશેબી પોતાનો નેજો ઉઠાવ્યો, અને તે બેહુ પેહલવાનો એક એક ઉપર કીનાથી નેજના જરખ મારવા લાગા, અને જેમ આસમાન ઉપરથી વરસાદના ઓલા વરશે તે મીસાલ એક પીજ ઉપર પોતાના નેજના જરખ વરસાવા લાગા, અને જેમ દરીઆ વમાં બારો મગરમછ માહી ઉપર ગલબો કરે તે મીસાલ એક એક ઉપર હોમલો કરવા લાગા. તે વગેરે તે બેહુ દલેશેની દોડધુપ જોઈને બેહુ તરફનાં લશકર તથા નામદાર પેહલવાનોનાં દેલ આજેજ ભરેલાં થયાં. એ રવેશ સખત લડાઈ કરીને એકપીજ ઉપર સાઠ નેજના જરખો તેઓએ માર્યા પણ તે બેહુમાંથી કોઈને કરો આસેપ પોહોંચ્યો નહી. એવામાં નામનો બ્રહ્મવનાર જંગેસાવરાન ઘણોએક ગોસામાં આવ્યો, અને પોતાનો નેજો ઉઠાવી તે અપ્પવાશની કમર ઉપરએવો તો જોરથી માર્યો કે, તેના જરખે કરી તે તુરકીના પાંઉ ઘોડાની રેકાપમાંથી નીકલી

ગયા, અને તે જમીન ઉપર તુટી પડ્યો. તેજ વખત જંગેશાવસન પોતાના ઘોડાની પોઠ ઉપરથી કુદીને ચીતાની મીસાલ તેના સીના ઉપર સવાર થયો, અને સેતાપ્પ કમરમાંથી ખંજર ખેંચીને તે અપ્પવાસ તુરકીના સીનામાં માર્યું અને તેનો સીનો તથા પેટું ચીરી નાખ્યું, અને સેતાપ્પ પાછો પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ ધરિની લશકરમાં આવી ઊભો. જેવાર એવો મામલો તુરકી લશકરમાંથી ઊઠે પપ્પતના ગરશીવજે દીદો, તેવાર પોતાનાં દેલમાં ધણોજ ગમગીન થયો. તેને ગમગીન થતો જોઈને સપેહરંમ નામનો પેહલવાન એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય પાદશાહ અફરાશીઆપનાં ભાઈ નામદારો ભરેલા ગરશીવજ, તું એવો ગમગીન તે શા વાસતે થાયછે ? તું જોકે હું હવડાં એ કીનાનાં મેદાનમાં જઈને કેપોસરોનાં પેહલવાનોના દેલ ગંમ ભરેલા કરુંછું.” એ રવેશ કહીને સપેહરંમ પોતાનો ઘોડો તેજ વાની મીસાલ મેદાનના દરમેઆનમાં દોડાવતો આવી પોહોંચેઓ. તેને આવતો જોઈને તાજપપ્પશ રૂસતમ, પેહલવાન હજીરને એમ કરી કહેવા લાગો કે, “અય ગોદરજના શેરમરદ બેટા આ જે તુરકી પેહલવાન લડાઈના મેદાનમાં આવયોછે, તે તારેલાયકનો હુમનપરદ છે.” એટલું રૂસતમનું કહેવું કે દેલાવર હજીર પોતાનાં દેલમાં ખુશી થાયો, અને જેમ કે કોઈ શપ્પસ મજલેશમાં જવાને વાસતે ખુશી થાયે તે મીસાલ ખુશી થતો લડાઈના મેદાનમાં ગયો. તેવાર ધરિની લશકરમાંથી નકારાં તથા કરેનાએનાં આવાજ નીકલયા.

એમ કરતાં જેવારે તે બેહુ દેલાવર એક એકની મોકાબેલ થાય તે વાર જેમ જંગલમાં બે શેર એક એક ઉપર ધુરકા ધુરકો કરે, તે મીસાલ એક એક ઉપર પોતાની આંખના લુવા ચરાવીને ધુરકવા લાગા, અને જેમ આશમાન ઉપર વાદલ પોકાર મારે તે મીસાલ એક પીજી ઉપર પોકાર મારી પોતાનાં ભારી ગોરજ ઉઠાવેઆં, અને જેમ માજદસંનના દેવ એક પીજી ઉપર ગોસસામાં આવી હુમલો કરે તે મીસાલ હોમલો કરી ગોરજનો જરપ્પ મારવા લાગા. તે ગોરજની દરંગાદરંગીને અવાજ બેહુ તરફનાં લશકર સાંભલીને પોતાની આંગલી દાંતમાં પકડવા લાગાં, અને તે બેહુ દેલાવરનાં ઘોડાની દોડ્યુપે કરી જમીનની આ-

મહી ચીસવા લાગી. તેમજ તે ઘોડાની નાલે કરી બેશુમાર ગેરદ ઉડવા લાગી, તેથી કરી રોશન રોજે સીહાઈ પકડી, અને આશમાન ઉપર આ-
સ્તાપ્તબો પોતાની ચાલ ભુલી જવા લાગો. તે બેહુ જપ્પરદસત પેહલ-
વાનો એક ખીજ ઉપર પોતાનાં ભારી ગોરજ મારતા હતા. તેણે કરી
તેમની પાનુભો સોસત થઈ ગઈ. એમ કરતાં તે બેહુએ એક ખીજ
ઉપર ચાલીશ ગોરજનાં જરખ માર્યા, તેણે કરી તેમનાં પપ્પતરની
કડીએ કડી ટુટી ગઈ, અને તે ગોરજનાં દસતા કમાનની મીશાલ વાંકા
વલી ગયા, અને તેથી તે બેહુએ પોતાનાં ગોરજને પડતા મેલ્યા.

હેકાએત લખીછે કે, મારીઆ ગયો પેહલવાન સેપેહરમ
નામદાર હજીરના હાથ ઉપર, અને આવયો
જંગાલ તુરકી મેદાનમાં તથા મારયો ગયો
તે નામદાર ફરોહલના હાથ ઉપર.

પછી સેતાપ મુઠ ઉપર હાથ મારી મેઆનમાંથી પોત પોતાનો ત-
લવાર ખેંચી, અને પોતાના ઘોડા એક ખીજ ઉપર જોડોડાવયા. એ-
વામાં તુરકી સેપેહરમ ગુસામાં આવયો, અને એક અવાજ મારી હીમત
ભરેલા દેલાવર હજીરને એમ કરી કહ્યું કે, “અય ઊધે વખતના ધર-
ની પેહલવાન, હવે તું આ મારી તલવારનો જરખ સંભાલ.” તેનું
એટલું કેહેવું કે દેલાવર શાહજાદા હજીરે સેતાપ પોતાનાં સર ઉપર
આડી ધાલ પકડી. એવામાં સેપેહરમે પોતાની તલવાર ઉઠાવીને નામ-
ના ઉઠાવનાર હજીરની ઢાલ ઉપર મારી. તેના જરખે કરી તેનો ઢાલ કાં-
કરોના ખોરાનો મીશાલ કપાઈ ગઈ. તે મામલો જોઈ હોનર ભરેલા હ-
જીરે સેતાપ પોતાનું શર ચોરાવી લીધું; તોભી તે તલવારના જરખનો
તરછો તેની દાખી પાનુમાં લાગો તેથી તેનું પપ્પતર કપાયું, અને તે
જરખ તેની પાનુમાં કારી થયાં. તેણે કરી તે હજીરની પાનુમાંથી લો-
હી જરી થયું. હવે મામલો જોઈને તે દેલાવર હજીર ગુસામાં આવયો,
અને સેપેહરમને એમ કરી કહ્યું કે, “હવે આ મારી તલવારનો જરખ-
નો હાથ સંભાલ.” તેનું એટલું કેહેવું કે તે તુરકી સેપેહરમે પોતાનાં શર

ઉપર આડી ઢાલ પકડી. પણ નામના ઉઠાવનાર હજીરે પોતાની તલવારનો જરખ હેવો તો સફાઈથી મારયો કે તેનો ઢાલને કાકરીનાં ખીરાની મીશાલ કાપી નાખી. તે તલવારનો જરખ તેનાં શર ઉપરની કોલાહમાં લાગો અને તે કોલાહ કાપીને તેનાં સરમાં લાગો, અને સર કાપીને તેને કમર લગી ચોરી નાંખ્યો. તેથી તે તુરકો સેપેહરંમ ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ખાકમાં પડ્યો.

જેવાર એવો મામલો તુરકી લશકરમાંથી તેના ભાઈ જંગાલ નામનાં પેહલવાને દીદો તેવારે પોતાના ભાઈના કીનામાં ઘોડો દપટાવતો મેદાનમાં આવ્યો, કે દેલાવર હજીરને જીવથી મારે. પણ હજીર તો તેના ભાઈ સેપેહરંમનાં હાથ ઉપર જખમી થયો હતો તેનાં સખખથી પોતાનું દેલ આજોરદે કરી ધરાની લશકરમાં આવ્યો. તે નામદારને જેહાંપેહલવાંન રૂસતમે જખમી થએલો દીદો. તેથી તેજ વખત જશ લોકોને ધ-આને હકીમ લોકોને ઘોલાવી તેનો પાળુ ઉપર પડે બંધાવ્યો. હવે પેલી તરફ જેવારે તુરકી જંગાલ કીનાનાં મેદાનમાં આવી પોહોંચ્યો તેવારે એક પોકાર મારીને કેહવા લાગો કે, “અય પેહલવાંન હજીર, તું મારા ભાઈને જીવથી મારીને એ કીનાનાં મેદાનમાંથી નાશીને ધરાની લશકરમાં બાઈ શા વાસતે ભરાઈ બેઠો છે ? શું હું નામનો ઉઠાવનાર અને ગોરજનો મારનાર જંગાલ પેહલવાંન પોતાનાં ભાઈના કીનામાં દોડતો આવેઓ તેથી માર્યો જવાનો અદેશો દેલમાં કરીને નાશી ગીઓ છે ? વાસતે તું હીચકારા પેહલવાનની તરફથી જેની ખુશી પડે તે મારાં મેદાનમાં આવે.” એ મીશાલ તે તુરકીને સખુન ઘોલતો જેહાંપેહલવાન રૂસતમનાં લશકરમાંથી નામદાર ફરોહલ પેહલવાંને સાંબલ્યો તેથી તેનું દેલ આતશનો મીશાલ ગરમીમાં આવ્યું, અને જંગાલ પેહલવાનનાં સખુન તેનાં તનમાં તીરની મીસાલ લાગાં. એટલા વાસતે પોતાનો ઘોડો જેહાંકાવતો તે તેનો મોકાબેલ આવો પોહોંચ્યો. તેણે આવતાંને વાર તે જંગાલ પેહલવાંને એમ કરી કહ્યું કે, “અય તુરકી પેહલવાંન, તું એ મેદાનમાં ઉભો રહીને એટલો વાર થાએઓ હરખાહેલા શાગની મીશાલ શા વાસતે બરાડ્યા કરેછે ? તે દેલાવર હજીર તો તારા ભાઈના હાથ ઉપર જખમી થયો છે, તેનાં સખખથી પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી એ

મેદાનમાંથી પાછો ફર્યો છે. વાસતે આવ હું તારો હું મનપરદ થઈ આવ્યો છું.” તેનું એટલું કેહેવું કે જંગાલ પેહલવાંને પોતાનો નેજો ઉઠાવ્યો અને ગોસાથી ફરોહલ ઉપર હોમલો કીધો. તેને જોશથી આવતો જોઈને તે ફરોહલેભો પોતાનો નેજો ઉઠાવ્યો. પછી કીનાંના વાદ-લની મીસાલ એક ખીજ ઉપર હોમલો કરી તે નેજાનાં જરખ મારવા લાગા. તે ખેહુ પેહલવાંને એવી તો શખત લડાઈ કરવા લાગા કે ગો-એઆ તેઓનો લડાઈ જોઈને જમાનાનો આંખ ખતંગ આવી ગઈ. તેઓનાં ઘોડાની દોરડુપે કરી જમીનનું દેલભી ખતંગ આવી ગયું. એ રવેશની સખત લડાઈ કરતાં રાતનો વખત નજદીક આવી પોહોંચ્યો. તે ખેહુ દેલાવરોએ પોત પોતાનાં નેજાનાં જરખ એક ખીજ ઉપર ઘણાં એક મારયા, તેથી તે ખેહુનાં તંન તે નેજાની નોકે કરી સુશખદાર થા-એઆ, અને તેઓનાં તંનમાંથી પસોનાંની જગો લોહી જરી થયું. હે-વામાં તુરકી જંગાલ પેહલવાંન ઘણાંએકે ગોસામાં આવ્યો અને પોતા-નાં નેજાને સર ઉપર ફેરવી ઘણાંએકે જોરથી ફરોહલનાં સીનામાં માર્યો. તેનાં જરખે કરો તે દેલાવરનાં ખખતરની કડીએ કડી તુટી ગેઈ, અને તે નેજાના આંચકાએ કરો તેના ખેહુ પગ રેકાખમાંથી નીકલી ગીઆ, અ-ને તેણે ઘોડાની પીઠ ઉપરથી નીચે પડવા ચાહીઊં, પણ સેતાખ પાછો સાવચેત થઈ ખેહો, અને ગોસામાં આવી એક અવાજ મારી તે જંગા-લ તુરકીને કહ્યું કે, “અય લડાએક પેહલવાંન, હેવો તું જોરેમંદ કહે-વાએછે તો આ મારા ભારી નેજાનો જરખ સંભાલ.” એટલું કેહી પો-તાનો નેજો ઉઠાવ્યો, અને તે તુરકી પેહલવાનની કંમર ઉપર એવા તો જોરથી માર્યો કે, તેના આંચકાએ કરી પેહલવાંન જંગાલ ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ખાકમાં પડ્યો. તે તુરકીને નીચે પડતો જોઈને નામનો ઉઠાવ-નાર બુઢો ફરોહલ પોતાની સવારીના ઘોડા ઉપરથી ચીતાની મીસાલ જ-મીન ઉપર કુદેઓ, અને સેતાખ પેહલવાંન જંગાલનાં સીનાં ઉપર શેર ની મીસાલ ચહીડી ખેદો, અને ખંજરની મુઠ ઉપર હાથ મારી ખાહેર ખેંચીને તે તુરકીની પેહલુમાં મારીઊં, જેથી તેનો જીવ હવા ઉપર નીક-લી ગયા. તેવાર પછે લડાએક ફરોહલ પોતાના ઘોડા ઉપર શવાર થા-યો. તેણે જોયું કે હેવો તો રાતનો વખત થાયો છે તેથી કોઈ દલેર

પેહલવાંત મારા મેદાનમાં એકાએક આવશે નહીં, તેથી ધરાની લશકર-માં આવથો.

જેહેવાર ખુની દેવનાં કરશીવજો પોતાનાં લશકરમાંથી જોયું કે દુ-શમેનનાં હાથ ઉપર મારા તરણ પેહલવાન માર્યા ગયા તે વાર દોલસાથ ઘોલથો કે, “એ વખત જોલમગાર સીહા સતેભી સેતાપી કીધી, અગર નહીં તો હું કોઇ ખીજ પેહલવાનને મેદાનમાં મોકલીને મારા પેહલવા-નોનો કીનો લેતે. હવે તો જેહેવાર કાલ રોજે પામદાદ થાએ તે વાર હું ધરાની પેહલવાનોનાં દેલમાહેતમ ભરેલાં કરું.” એટલું કેહોને પોતાના લશકરમાં આશાએશનું નકારું કરાવીઉં. તે નકારાંનો અવાજ સાંભલી એ તરફ જોહાં પેહલવાંત રૂસતમેભી પોતાનાં લશકરમાંથી સવાલનો જ-વાપ આવથો, ઇઆને તેણેભી આશાએશનું નકારું વજરાવોઉં તેથી ખેહુ તરફનાં લશકર મેદાનમાંથી પાછાં ફરીને પોતપોતાની જગા ઉપર ગયાં. તેવાર પછે કરશીવજો હોકમ કરી પેલા તરણ પેહલવાનોની લોથને મેદાનમાંથી ઉંચલાવી મંગાવી, અને તેને માવજતથી ઠેકાણે પહોંચાડી અને તેવાર પછે મજલેસ સમારો ખાણુ ખાવા બેઠા. હવે એનો શાએર એમ કરો કેહેછે કે એ વાતને એ જગો પડતી મેલોને પાદશાહ કેઆંન શાહની દાસતાંન કેહું તે સાંભલ.

હેકાએત લખીછે કે, નાઠો ગયો પીરાન વજર પોતાનાં
લશકર સાથે, તથા જઈ પોહોંચયો નામદાર પરજો
ખારજમ શેહરની તરફ, અને લડાઈ કીધી
શેદાનાં લશકર સાથે, તે વગેરે.

હવે પેલી તરફ શેરને પીતેનો કેરશાસપસાંની તથા દેવખંદ ફરા-મજ તથા જંગી શામ એ તરણ પેહલવાન, એઆલીશ હજર સવાર સાથે ચાંચ શેહરનાં મેદાનમાં આવી પોહોંચયા તેવાર તે નામદારોએ પોરાંનનાં લશકર ઉપર હેવી તો તલવાર મારી કે, તે તુરકી લશકરની લોથનાં જાખજ ટેકરા કરી નાખયા, અને તે ચાચ શેહરનાં મેદાનમાં જેમ વરસાદના દહાડા ઉપર આદમીનાં લોહીમાં પાણી ભેલાઇ જાએ તે

મીસાલ ખાકમાં લોહી લપટાયું અને જેમ કુમારના અભાડા આગલ માતીનાં ઘણાં પરાગંદા થાયે તે મીસાલ જળજળ આદમીઓનાં સર પડેલાં જણાયાં. જેવાર તુરાની લશ્કરે જાપુલી પેહલવાનોનાં હાથની હેવી સખત લડાઈ દીઠી તેવારે સરવે કોઈ પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી નાશવા લાગા. તે મામલો જોઈ પીરાન તથા હોમાન તથા પ્યારમાન તથા નશતેહેન તથા રોઘન એ સરવે કોઈએક પીજ સાથે વાત કરવા લાગા કે, “હવે આપણને ઊભુ રહેવું બેહતર નથી, શા વાસતે કે આપણું લશ્કર ખતંગ આવી નાહું જાએછે.” એ રવેશ માહોમાહે ગોફતેગો કરીને સેતાપ્ય લગામ ફેરવી તે આચ શેહરનાં મેદાનમાંથી તેઓ પણ નાશવા લાગા. તેમને નાશતા જોઈને જે કંઈ તુરકી લશ્કર ઉભું હતું તેભી નાશવા લાગ્યું. એ રવેશ એક એકને જોઈ તે તમામ લશ્કર નાશી ગયું. જેવાર પાદશાહ કેઆનશાહે તથા જાપુલી પેહલવાનોએ એવો તમાસો દીઠો કે વીશેનો બેઠો પીરાન પોતાનાં તમામ લશ્કર સાથે નાહો જાએછે તેવારે તેઓએ પોતાનો તલવાર ઉઠાવીને તે લોકોનો દુમપાલો પકડ્યો, અને તે નાશતાં લશ્કરમાંથી ઘણાંએક સવાશેને જીવથી માર્યા, અને તે તુરકી લશ્કરને મારતા મારતા તેમની પછવાડે એક ફરશંગ લગી જાઈ પોંહોંચ્યા. તેવાર પછે તેઓ પોતાનાં ઘોડાની લગામ ફેરવી પાછા પોતાનાં મકાન ઉપર આવ્યા.

એમ કરતાં જેવાર શેહરમાં આવી દાખેલ થયા તેવારે પાદશાહ કેઆનશાહે હોકમ કરી ખાસ મજલેશ સમારી, અને ખુશીથી ગમત કરવા બેઠા. તેવાર પછે પાદશાહ કેઆનશાહે ફરમરજને તથા કેરશાસપસાંનીને તથા શામને એમ કરી કહ્યું કે, “અચ મારા પેઆરા જીવની મીસાલનાં બોજોરગ ખાતદાનનાં શેરદેલ પેહલવાનો, તમારાં મોપ્યારક કદમ એ તરફ આવયાં તેણે કરી મારો પેઆરો જીવ તથા એ મુલક બચેએ, અને મેં તમોને આજ ઘણેએક વરશે દીઠા તેથી મારો જીવ જેવો ગમગીન હતો તેવો ખુશી ભરેલો થાયો.” એ રવેશ કેહીને તેજ વખત આણું મંગાવી સોફરા ઉપર ખાવા બેઠા, અને એક પીજ સાથે નવી જુની ગોફતેગો કરવા લાગા. હવે પેલી તરફ વીશેનો બેઠો પીરાન પોતાનાં લશ્કર સાથે શેકસતેહાલ થાઈને નાહો ગયો, તેવા-

૧૫૪ પીરાનને મલતી જતી નાખ્યું અપરો. [અરજો નામું-

જ તેણે તુરકસતાનનાં છલામાં એક સારો નામનું શેહર હતું તેની તરફ જઈ મુકામ કીધો. હેવામાં એકાએક તે શેહરની તરફ અપરનાં દેનાર હલકારા લોકો આવી પોહોંચ્યા અને તુરાની લશકરમાં જે દેહેશમાં પીરાન વજીર પોતાનાં પેહલવાનો સાથે બેઠો હતો તયાં આવીને તેને એમ કરી કહેવા લાગા કે, “અય નામદાર બોજોરગ ખાનદાનનાં અને બોજોરગી ભરેલા સરદારોના સરદાર, તું તો એ જગા આશાએશથી બેઠો છે, અને યુરજીગર બોરજો પોતાનાં બેઠા તમુર સાથે ભારી લશકર લેઈ ખારજમ શેહરની તરફ આવી પોહોંચ્યો છે. તેણે આવતાંને વાર પાદશાહ અફરાશીઆખના બેઠા સેદાનાં લશકર સાથે એક ભારો સુલતાની લડાઈ ઉઠાવી ઉભી કીધી છે. તે યુરજીગર આપણો ભારી ગંજ ખજાનાં ભરેલો મુલક છીનવી લેવા આહુ છે. પણ નામનો ઉઠાવનાર શાહાજદો સેદો તે જાપુલી લશકર સાથે સખત લડાઈ કરે છે, તેથી હમો નથી જાણતા કે મપાદા તે લડાઈમાં આકેપ્ત શું નીપજશે.” એ રવેશ તે હલકારા લોકો સપેહસાલાર પીરાનને કહેતા હતા હેવામાં એકાએક અમોએનાં જંગલની તરફથી એક હલકારાની જોડ આવી પોહોંચી, અને આવતાંને વાર પીરાનને સેજદો કરી તેઓ કહેવા લાગા કે, “અય દાનાઈ ભરેલા તુરકસતાનની અનજુમનનાં સરદાર, હમો લોકો સેતાપોથી અમોએ નામનાં જંગલની તરફથી દોડતા આવીને તુને અપર કરીએ છીએ કે, તે જગા જલનો બેઠો રૂસતમ પોતાનાં લશકર સાથે આવી પોહોંચ્યો છે. તેના ધરાની પેહલવાનોનાં હાથ ઉપર આપણાં લશકરનાં તરણ પેહલવાન માર્યા ગયા છે. તેમાં એક અખવાશ તથા બીજો સપેરમ તથા તરીજો જંગલ એઓ હતા. વાસતે લાજમ છે કે તું તે તરફ આવીને આપણા પેહલવાનોનો કીને લીએ.” હેવી અપર બેહુ તરફની તે હલકારા લોકોની જોખાનથી ખુબ પીરાને સાંભલી તેથી તેનું દેલ ઘણું ગંમગીન થઈ ગયું, અને તે પોતાના પેહલવાનોને કહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદારો, તે ધરાની તથા જાપુલી લોકોએ તો ચેહારો તરફ ગલબો કીધો છે. આપણા લોકો હવડાં ચાચ શેહરની તરફથી શેકસત ખાઈને નાશી આવીઆ છઈએ, અને વલી હવડાં એ હલકારા લોકોની જોખાનથી હેવી નાખોશ અપર

સાંભલીએ છે, તેથી મને તો મોટી ફીકર પેદા થાઇ છે. તે કરતાં મેં એ-
વીભી ખપ્પર સાંભલી છે કે કેટલાએક જાણુલો પેહલવાન લશકર સાથે
મારાં ખોતાંન શેહરની તરફ ગયા છે, કે તે મુલક પોતાને કબજા કરે.
તેથી હું નથી જાણતો કે તે મુલક ઉપર શું નીપજી હશે. વાસતે અય
મારા નામદારો, આપણ ઉપર તો તરણ તરફનો અંદેશો આવી પડ્યો
છે, તો આપણે કેહી તરફ અને કોણની મદદને વાસતે જઇએ.” એવા
સખુન પીરાનની જોખાનથી સાંભલીને હોમાન તથા પ્યારમાને એમ કરી
કહ્યું કે, “અય મારા દાના ભાઈ, આપણે દુર અંદેશો કરી જોઈએ છે
તો પાદશાહ અફરાસીઆપનાં દર તથા દેહશતથી શેદાની મદદે જાવુ
જોઈએ, શા વાસતે કે આપણો તારો મુલક સંભાલવા જશું તો અફરા-
સીઆપ એમ કરી બેલશે કે તમે પોતાનો મુલક સંભાલવા ગયા, અને
મારા નામદાર બેટાની મદદ કીધી નહી.” જેવારે પીરાને એવા સખુન
સાંભલયા તેવારે પોતાનાં લશકર સાથે ખારજમ શેહરની તરફ જવાને
વાસતે તઈઆરી કીધી, અને પેલા હલકારાઓને તમામ ખપ્પર કેહીને
અફરાશીઆપની તરફ રવાના કીધા. એવા વીચારથી કે અફરાશીઆપ
એ ખપ્પર સાંભલીને બારે લશકર સાથે દુશમેન ઉપર ચેહારો તરફથી
ગલબો કરે. પછી પીરાન પોતાના લશકર સાથે ખારજમ શેહરની તરફ
ચાલ્યો.

હવે એનો શાએર એક કરી કહે છે કે, પેલો તરફ અમેઓનાં જ
ગલમાંથી જોહાં પેહલવાંન રસતમે પોતાનાં લશકરમાંથી ખપ્પરનાં પોહો-
ચાડનાર જસુસ લોકોને ચાચ શેહરની તરફ ખપ્પર મંગાવવાને વાસતે
મોકલયા હતા, કે તે તરફની ખીનાથી પોતે વાકેફ થાએ. એમ કરતાં તે
જશુશ લોકો પોતાની શાહાંનશી દોડાવતા ચાચ શેહર તરફ આવતા
હતા. તે જશુસોને રાહનાં દરમેઆન હેવી ખપ્પર થાઈ કે, વીશનો બેઠે
પીરાન પોતાનાં લશકર સાથે કોલજમનાં દરીઆવની મીસાલ મોજ મા
રતો ખારજમ શેહરની તરફ જાએ, વાસતે એ કે તે તરફ જઇને અફ-
રાશીઆપના બેટા શેદાની મદદ કરે, અને નામદાર ખરજોનાં લશકર-
ને શેકસત પોહોચાડે. હેવી ખપ્પર સાંભલી તેથી તેઓએ તેજ ચાલની
શાહનશીને હેવી તો દપટાવી કે જેમ કમાનમાંથી તીર નીકળી જાએ તે

મીશાલ તે શાંહનશી દોડવા લાગી. એમ કરતાં જ્યારે તે જશુસ લોકો આચ શેહરમાં આવી પોહોંચેઆ તેહેવાર તેઓમાંથી સેતાપ એક જસુસ પાઊંપીઆદો થઇને કેઆંનશાહની દરઘાહમાં આવયો. તયાં આ વીને જોએશું કે તમામ નામદારો મજલેશ સમારી ખુશી કરતા હતા. હેવું જોઇને તેણે ફરામરજને સેજદો કીધો, અને કહયું કે “અય દેવો ને પકડનાર દલેર પેહલવાન ફરામરજ, તું હમેશાં એજ મીશાલ ખુશી ભરેલો રહેજે !” એ વગેરે ઘણીક દોઆ કરીને પછે અમોએ નામનાં જંગલની તથા તે વગરે જે કાંઈ રાહનાં દરમેઆંનમાં ખપ્પર સાંભલી હતી, તે તમામ પાંગે પોલદે જાહેર કરી કેહી. જ્યાર તે જશુસની જો-પ્પાનથી નામદાર ફરામરજે તથા શેરની હીમતનાં કેરશાસપસાંનીએ તથા જંગી શામે હેવી ખપ્પર સાંભલો તેવારે તે દેલાવરો ચીતાની મીશાલ કુદી તે મજલેશમાં ઊઠી ઉભા થયા. અને સેતાપ કેઆંનશાહ પારોથી રજ લેધ પોતાનાં લશકરમાં આવયા, અને તમામ ખપ્પતરી લશકરને તઈઆર કરી ખારજમ શેહરની તરફ વંતોલોઆવાની મીસાલ રાહ માપવા લાગા. હવે પેલી તરફ જેહેવાર વીશેનો ખેટો પીરાન પોતાના લશકર સાથે અફરાશીઆપના ખેટા સેદાની મદદને માટે ખારજમ શેહરની તરફ જઈ પોહોંચયો, તેવારે તયાં જોએ શું કે શાહા-જતદા સેદાનું તથા જાપુલી ખોરજોનું એ ખેડું લશકરો એક એકમાં ભેલાઈ ગયલાં છે, અને મારેલાં આદમીની લોથના ટેકડા જાપ્પજ થયા છે. તયાં લડાએક સવારોના ગોલપાંગનો આવાજ સાંભલીને પીરાંનનાં લશકરનું દેલભી ધાભડું પડવા લાગું. તેથી તે સવારો માંહોમાંહે એક ખીજને કહેવા લાગા કે, “વલી આપણુ લોકો તો કંમખપ્પતીનાં ઘેરામાં આવી પડ્યા.” એમ કરતા વીશેનો ખેટો પીરાન પોતાના તમામ લશકર સાથે તે લડાઈના મેદાનમાં આવી પોહોંચેઓ, અને તે મેદાનમાં નામદાર ખોરજોને તથા દેલાવર તમુરને શેદાનાં લશકરમાં ભુખયાં ખપ્પરની મીશાલ સખત લડાઈ કરતા દીક્ષા. તે પાપ તથા ખેટો જે તરફ પોતાની તલવાર મારતા તે તરફની સફને અફરાતફરી કરી નાંખતા. તે વગેરે તમામ જાપુલી લશકર પોતાના હાથમાં નેજ તથા છુટ બાલડી પકડી જે તરફ હોમલો કરતું તે તરફ સવારોને ઘોડાની પીઠ ઉપરથી

ખાકમાં નાખતું. તેથી તે તુરકી લશકરનાં પાળે સવાર પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી જંગલની તરફ નાશતા હતા. તે મામલો જોઈને બુઢા પીરાને પોતાનાં લશકર ઉપર અવાજ મારી કહ્યું કે, “અય માસ નામદારો, તમો બુવોછો શું ? આપણા પાદશાહનું લશકર જામ્યુલી લોકોના હાથ ઉપર પતંગ આવીને માર્યું જાય છે.” પીરાનનું એટલું કહેવું કે તેના તમામ લશકરે પોતાની ચુંગાલ ઉઠાવી જામ્યુલી લશકર ઉપર હોમલો કીધો. ને તે તરફ લશકર એક એકમાં ભેગાઈ ગયાં, તેથી તું કહુ ગોયા નીલનો દરોઆવ જોશથી મોજ મારતો હતો. દલેર પેહલવાનોના સરબારી ગોરજે કરી હર તરફ કુટાઈ જતાં હતાં, અને તે ગોરજનાં ધમકારાએ કરી સવારોના દેલ હર ભરેલાં થાતાં હતાં. હવે જે તરફ નામદાર પોરજો લડાઈ કરતો હતો, તે તરફ તેને ખપ્પર કરવામાં આવી કે “અય શેરમરદ પેહલવાન, તું એ જગા લડાઈ કરેછે, પણ પેલી તરફ આપણું લશકર ઘાણું પતંગ આવી ગયું છે, વાસતે એ કે, વીશેનો બેટો પીરાન પોતાનાં લશકર સાથે એ તરફ આવી પોહોંચ્યો છે અને આવતાનેવાર તે આપણા લશકરની ખરાબી કરેછે.” હવે ખપ્પર સાંભળ્યાથી તે શેરનો પકડનાર પેહલવાન એવોતો ગોસસામાં આવયો કે, જેમ જેહરી સોફ ગારોડીને દેખીને ગોસસામાં આવે તે મીશાલ ગોસસામાં આવી પોતાના લશકરની તરફ છુઆરોને વાસતે જઈ પોહોંચ્યો.

હુકાએત લખી છે કે, પતંગ આવ્યું સરકરાજ ખરબેનું
જામ્યુલી લશકર, તથા આવી પોહોંચ્યો નામનો
ઊંઠવાનાર ફરામરજ પોતાનાં બેટા સામ
તથા નખીરા ફેરશાસપશાની સાથે,
અને નાઠા ગયા તુરાની સરદાર
શેદો તથા પીરાન પોતાનાં
લશકર સાથે.

અને તે નોજવાન દલેર તથા જોએ શું કે પોતાનું લશકર
પરાગંદા થયું છે. અને તુરાની પેહલવાનો હાથમાં શમશીર પકડી બેઠેહશત

જાપુલી સવારના સર પાકમાં નાખેછે. એવું જોઇ ગુસસામાં આવીને એક પોકાર મસત શેરની મોસાલ માર્યો, અને એમ કરી કહ્યું કે “અથ ઉધા સેતારેના તુરકી લોકો, હવે તમારૂં વખત પરગશતે થાઇઁ, વાસતે એકે હમો જાપુલી દલેર લોકો કીનાની કંમર પાંધીને એ તુરકસતાનની તરફ આવયા છીએ તેથી એ તમામ મુલક અમારા તાપ્પામાં કરયા સીવાય હરગેજ પાછા હઠનાર નહીં. અગરએ તમારી પાસે બેશુમાર લશકર હોશે તોભી હમો જાપુલી દલેર તમોને વશ છીએ. અને હમોને કાંઇ લશકરની જરૂરીઆત નથી. હમો પોતાની પાળુને જોરે તમો લોકો સાથે રાત અને દન લડાઈ કરીએ છીએ અને કરશું. તમો લોકો એમ ના જાણતા કે હમો જાપુલીભી નાશી જશું—ઇઆને એ તુરકસતાનની તરફથી તમો લોકોની મોસાલ સેકસતે હાલ થાઇને હમો હરગેજ નાશી નથી જવાના” એટલું કહેહીને તે નામદારે પોતાના હાથમાં એલમાશના લોહાંની શમશીર પકડી અને જેમ શેર મસતી ભરેલો હુમલો કરેતે મોસાલ પોરાનના લશકર ઉપર ગલખો કીધો. અને પોતાની તલવારે કરી, જેમ ખેડુત લોકો ઝૂક પેતરતું ધાશ કાપે તે મોસાલ તુરાની લશકરના હાથ તથા પગ તથા ગરદન કાપવા લાગો અને એક હુમલામાં પીરાંનનાં લશકરના પસે સવાર જીવથી મારતો ગયો. તોભી તે નામદારનો કસો ઇલાજ આલેઓ નહી, શાવાસતે કે તે તુરકી લશકર ધાણું બેશુમાર હતું. તેણે કરી શેર મરદ પરજો ભાત ભાતનો અંદેશો કરતો હતો. એવામાં એકાએક જંગલની તરફથી એક ભારો ગેરદ ઉઠી. તે ગેરદે કરી એ રોશન રોજે સીહાઈ પકડી અને જમીન તથા જમાનાની આંખ આંધલી થવા લાગી. તે વગરે નગારાંના અવાજે કરી આશમાનના કાન પુરુશ થવા લાગા એ રવેશનું જીમબેશ ભરેલું લશકર આવતું જોઇને નામદાર શોહરાખનો બેટો ગરદન ફરાજ બોરજો પોતાનાં દેલ સાથે અંદેશો કરવા લાગો. એવામાં જંગી તમુર પોતાનાં પાપ પરજોની નજદીક આવી પોહોચ્યા અને એમ કરી કહેવા લાગો કે “એ દેવનો ગરદનનાં પાંધનાર સરફરાજ, અગરએ પાક ઇઅજદાંની વખરોસથી જે આ લશકર આવેછે, તે કોઇ આપણાં દલેર જાપુલી પેહલવાંનનું હોશેતો ધાણું બેહુતરછે; અગર નહીતો આએ વખત આપણું લશકર જીવથી મારશું જશે, શાવાસ-

તે કે એ મેદાનમાં શેદાનું તથા પીરાનનું ઘણું લશકર છે. તેથી હું નથી જાણતો કે એ વખત આપણુ ઊપર શું નીપજશે.” એ રવેશ તે બેહુ પાપ બેટા વાત કરતા હતા. હેવામાં પેલી ગેરદમાંથી બેશુમાર લશકર નજર આવવા લાગું અને તે લશકરનાં રંગ બેરંગી જુડા હવા ઉપર ઊડતા હતા અને તે જુડાની નીચે તરણ પેહલવાન મસત શેરની મીસાલ ઘોડાનો પીઠ ઊપર સવાર થઈ બારી દબદબાથી ચાલતા હતા. એમ કરતાં જેવાર તે લશકર જંગલની તરફથી ખારજમ શેહરનાં મેદાનમાં આવી પોહોચીઊં તેહેવાર તે બેહુ પાપ તથા બેટાએ ચોલખોડ નામદાર ફરામરજ તથા કેરસાસપસાંની તથા શામ એ તરણે સરદાર એ લશકર આવે છે. હેવું દોઢથી ખોરજોરનું તથા નામદાર તમુરનું દેલ થી તેજ આતશની મીસાલ જોશમાં આવયું અને તેઓ પીરાંનનાં રેખરહ મારવા લાગા. હવે જેવાર પેલા તરણ જાણુલી સરદાર પોતાના સાથે આવી પોહોચ્યા તેવાર તયાં જોએશું કે બેહુ તરફનું લશકર લાઈને એક બીજા ઉપર કીનાંની તલવાર મારે છે. પણ ખોરજોનાં લશકરને પતંગ આવેલું દોહું તેથી ગુસસાનાં લશકર ઉપર અવાજ મારી કહયું કે “હું તમે શું કોઈ પોતાનાં નામ આશમાન લગી ઉઠાવો.” ફરામ કે તેનાં તમામ લશકરે પોતાની ચુગાલ ઉઠાવી એક બીજા અને તે ચાર લશકર હેવાં તો એક એકમાં ભેલાઈ નાં પાણી મોટીમાં ભેલાઈ જાએ અને તે મીટીનો ત્ર તે લશકરનોબી કીચલ થઈ ગયો. તથા જેમ અને જાડનાં પાંતરાં ગલે તે મીસાલ સીપાઈ લોકોના પગ તથા તન તથા ઘોડા તથા હાથી પડવા લાગા, ત્રીલટ પાલટ થઈ એક બીજામાં ભેલાઈને હેવી ત કે કોઈ કોઈને પીછાની શકતું નહી. ગોએઆ હવાંન દીવાંનાં થઈ ગીઆ હતા. તેઓ એક સવારને પાં ઊપર ફેંકી મારતા અને જે સવારનો ઘોડો માર્યો જાતે પીજા ઘોડા ઉપર સવાર કરતા. એ રવેશ તે તમામ ડ્રકો લશકર સાથે બે દહાડા અને બેરાત લગીન લડાઈ કીધી.

એમ કરતાં જ્યાર તરોજ દહાડની પામદાદ થાઇ તેવાર અફરાશીઆપ-
 ના બેઠો રોદો તથા વીશેનો બેઠો પીરાંન એ બેહુ સરદારો નેધાહ કરી
 જાએશું કે પોતાનાં લશકરને જાપજ નાશવું દાહું. તેહવાર નાઉમેદ
 થાઇને તે પીરાંન સેદાને એમ કેહવા લાગો કે, “એ નામદાર શાહાજાદા,
 હવે આપણે એ મુલકની ઉમેદ રાખવી નાદરોસત છે, શાવાસતે કે દુ
 શમેન લોકોએ ઘણો ગલબો કીધોછે.” એ વગેરે બીજા ઘણાએન સખુ-
 ન એક બીજાને કેહીને ખારંજમનાં મેદાનમાંથી પોતાનાં ઘોડાની
 ગામફેરવી નાશવાં લાગા. એમ કરતાં દલેર રોદો તથા દગાપાજ હોમ
 તથા નાહીમત ખારમાન તથા નસતેહેન તથા રોહોન તથા પીરાન તથા
 શોવજ તથા ફરશીવરદ તથા લોહાક તથા કલપાદ તથા શીમોખ તથ
 એજરેહ એ વગેરે જે કોઇ તેહોની સાથે હતાં તે નાહ. તે સર
 ધનાપદ નામનાં પાહાડની નજદીક જઇ પોહોચ્યા વાર =
 આપનો બેઠો સેદો પીરાનને એમ કરી કેહવા લાગો એ
 હવે આપણ લોકો ઉપર ગેરફતારોનો દહાડો આવી પોહે
 એવું નજર આવેછે કે આપણો તમામ મુલક દુશમેનન
 એટલા વાસતે હું સેતાપ અફરાશીઆપની તરફ
 શકર લાવીને દુશમેન લોકોને પાછા હઠાવું. એટલ
 પોતાનું લશકર પીરાંનને સોફીજી અને પોતે જુજ
 ફરાસોઆપની તરફ આવયો. તેવાર નામદાર પીરાન
 પેહલવાંનો સાથે અમોએ નામનાં જંગલની તર
 ને ગરશીવજનો મદદ કરે.

